

Besluit 37/21

Voorgestelde behandeling

PS-vergadering : 11 juni 2021

Onderwerp

Notulen vergadering Provinciale Staten d.d. 26 maart 2021

Datum

11 juni 2021

Documentnummer

4898279

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

gelezen het voorstel van de Griffier, d.d. 1 juni 2021 - 4895726;

gelet op artikel 46, derde lid, van het Reglement van orde Provinciale Staten Noord-Brabant 2020;

besluiten:

vast te stellen de notulen van het verhandelde door Provinciale Staten in hun vergadering d.d. 26 maart 2021.

's-Hertogenbosch, 11 juni 2021

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de griffier,

mr. I.R. Adema

mr. K.A.E. ten Cate

Vastgesteld

PS 37/21 Notulen van de vergadering van Provinciale Staten van Noord-Brabant op 26 maart 2021

Inhoudsopgave	
Index gesproken personen	3
Lijst van de leden van Provinciale Staten van Noord-Brabant	5
Opening van de vergadering / vaststellen agenda	8
Actualiteit	13
Vraag Provinciale Staten 26 maart 2021 besluit EU m.b.t. aardgas, ingediend door Forum voor Democratie	14
Bespreekstukken	19
04/21 BOF2: Vervolg Brabant Outcomes Fund	19
95/20 Verlenging looptijd Beleidskader Erfgoed 2016-2020 inclusief inzet bestuursakkoordmiddelen	58
03/21 Beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport 2021-2022	71
Stemming	149
04/21 BOF2: Vervolg Brabant Outcomes Fund	149
95/20 Verlenging looptijd Beleidskader Erfgoed 2016-2020 inclusief inzet bestuursakkoordmiddelen	150
03/21 Beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport 2021-2022	151
14/21 Notulen extra vergadering Provinciale Staten 22 januari 2021	153
18/21 Notulen vergadering Provinciale Staten 22 januari 2021	154
24/21 Lijst Ingekomen Stukken vergadering Provinciale Staten 26 maart 2021	154
Sluiting	154
Stemmingsoverzicht vergadering Provinciale Staten 26 maart 2021	155

Index gesproken personen

Altundal MIB, N., 8, 21, 24, 25, 35, 36, 42, 43, 44, 46, 47, 53, 57, 58, 59, 61, 68, 69, 74, 75, 76, 82, 83, 89, 94, 96, 98, 99, 103, 107, 110, 118, 119, 124, 126, 127, 133, 134, 137, 138, 141

Arts, mw. W.M.A., 8

Bekker, M.A. de, 8

Berg, H.F. van den, 9, 16, 19, 149

Bergsma, R., 9

Bie, E.J. de, 14, 15, 18, 19, 65, 66, 67, 68, 69, 71

Boon, M.C.H., 9, 152

Boxel-van Gruijthuijsen, mw. L.P.M. van, 9

Broek, H.W. van den, 9, 17, 39, 64, 70, 115, 143

Brouwers, drs. J.F.X.M., 9, 17, 35, 39, 63, 64, 70, 73, 74, 89, 90, 114, 115, 143

Cate, mw. mr. K.A.E. ten, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 148, 149, 150, 151, 152, 153

Deryckere, M.N.R.C., 9, 58, 69, 91, 93, 94, 96, 98, 99, 101, 102, 136, 138, 139

Diemen-Vereijken, mw. F.J.H.M. van, 9, 16, 22, 26, 27, 28, 29, 54, 55, 56, 60, 70, 72, 78, 79, 103, 104, 106, 109, 126, 133, 134, 139, 140, 141, 148, 153

Dijk, mw. E. van, 9, 79, 84, 89, 94, 96, 108, 109, 110, 112, 113, 117, 118, 123, 125, 127, 130, 132, 137, 142, 151

Dirken, mw. ir. A.M.W., 9

Duijs, F.B.G., 9, 151

Everling, M.J., 9, 16

Gremmen, R.J., 10

Hattem, LLB, A.W.J.A. van, 10, 23, 29, 31, 32, 37, 38, 44, 45, 49, 50, 54, 55, 56, 57, 60, 61, 62, 66, 67, 70, 76, 77, 78, 81, 82, 84, 85, 102, 106, 107, 108, 115, 120, 121, 129, 130, 135, 136, 141, 147, 153

Heer, drs. ing. C. de, 13, 16

Hendriks, C.A., 10, 20, 27, 28, 29, 38, 39

Hoon, mw. A.J.M. de, 10

Janssen, R.P.M., 10, 19, 24, 25, 27, 31, 36, 37

Kammen, mw. drs. P. van der, 10

Karaaslan, T., 10, 150, 151

Kessel, mw. J.J. van, 10

Koopman, mw. F.W.M., 10

Kort MSc, M.V. de, 10, 17, 32, 40, 47, 48

Kutlu, S., 10

Linden, mw. J.J. van der, 11, 149

Ludwig, T.W., 11

Manders, drs. W.J., 11, 58, 69, 151

Meeren, C.J.R.F. van der, 11, 14, 15, 18, 59, 69

Meeuwis-van Langen, mw. H.E.M., 11, 16, 26, 48, 49, 59, 68, 69, 88, 94, 96, 100, 101, 102, 103, 117, 122, 139, 145

Nuland, J.S., 11

Oetelaar, J.C.M. van den, 11, 20, 21, 22, 23, 24

Otters-Bruijnen, mw. mr. S.M., 11

Panhuizen, A., 11, 15, 16, 148, 149

Philippart, M.J.A., 11, 134, 150, 152, 153

Pinxteren, W.F.C. van, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 54, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 144, 145

Plaatsvervangend voorzitter, 8, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41

Roijackers, mw. H.I., 11

Rutjens, W.H.A., 11, 17, 21, 22, 33, 42, 45, 46, 51, 52

Scholder-Penders, mw. G.M., 11, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 88, 90, 93, 95, 103, 104, 106, 125, 128, 131, 135, 138, 145, 147

Smeulders, MA, S.J.A.H., 12, 61, 62, 65, 66, 70

Smolders, H.A.J., 12, 97, 98, 136, 137

Spierings, mevrouw. M.J.G., 12

Spooren, A.J.M., 12

Stoop, drs. J.W.P., 12

Thijssen, J.G.M., 12

Ven-Vogels, mw. A.J.M. van de, 12

Vlasveld, mw. A.I., 12, 34, 35, 36, 37, 38, 51, 52, 53, 84, 114, 142, 148

Voorzitter, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 88, 89, 90, 91, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 106, 107, 108, 109, 110, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154

Vreugdenhil, ing. H.J., 12, 18, 40, 41, 64, 70, 93, 96, 116, 117, 118, 119, 120, 124, 130, 140, 141, 143, 144

Wel, ir. M.C. van der, 12, 17, 62, 70, 113

Wely, L.F.A.M. van, 12, 73, 80, 84, 85, 112, 113, 121, 122, 132, 138, 142

Zwart, mw. P.S., 12

Lijst van de leden van Provinciale Staten van Noord-Brabant

mw. mr. I.R. Adema, commissaris van de Koning/voorzitter PS

mw. mr. K.A.E. ten Cate, griffier

Altundal MIB, N.	SP	Oss
Arts, mw. W.M.A.	SP	Eindhoven
Bekker, M.A. de	Forum voor Democratie	Bergen op Zoom
Berg, H.F. van den	PVV	Tilburg
Bergsma, R.	CDA	Woudrichem
Boon, M.C.H.	PVV	Bergen op Zoom
Boxel-van Gruijthuijsen, mw. L.M.P van	D66	Oss
Broek, H.W. van den	Lokaal Brabant	Reek
Brouwers, J.F.X.M.	50PLUS	Son en Breugel
Deryckere, M.N.R.C.	CDA	Udenhout
Diemen-Vereijken, mw. F.J.H.M. van	GroenLinks	Cuijk
Dijk, mw. E. van	PvdA	Eindhoven
Dirken, mw. A.M.W.	VVD	Hoeven
Duijs, F.B.G.	Groep Rutjens	Maren-Kessel
Everling, M.J.	SP	Uden
Gremmen, R.J.	VVD	Berghem
Hattem, A.W.J.A. van	PVV	Vinkel
Heer, drs. ing. C. de	CDA	Eindhoven
Heijmans, N.G.L.	SP	's-Hertogenbosch
Hendriks, C.A.	CDA	Erp
Heusden-Wienen, mw. G.G.A.M. van	Forum voor Democratie	Lage Zwaluwe
Hoon, mw. A.J.M. de	CDA	Etten-Leur
Janssen, R.P.M.	VVD	Rosmalen
Kammen, mw. drs. P. van der	PVV	Tilburg
Karaaslan, T.	VVD	Nieuwkuijk
Kessel, mw. J.A.M. van	D66	Maarheeze
Koopman, mw. F.W.M.	SP	Geldrop
Kort MSc, M.V. de	PvdA	Vught
Kutlu, S.	D66	Eindhoven
Linden, mw. J.J. van der	GroenLinks	Oss
Ludwig, T.W.	GroenLinks	's-Hertogenbosch
Manders, drs. W.J.	VVD	Gemert
Meeren, C.J.R.F. van der	Forum voor Democratie	Bergen op Zoom
Meeuwis-van Langen, mw. H.E.M.	D66	Best
Nuland, J.S. van	VVD	Oisterwijk
Oetelaar, J.C.M. van der	Forum voor Democratie	Schijndel
Otters-Bruijnen, mw. mr. S.M.	VVD	Vught
Panhuizen, A.V.	VVD	Tilburg
Philippart, M.J.A.	GroenLinks	Eindhoven
Roijackers, mw. H.I.	GroenLinks	's-Hertogenbosch
Rutjens, W.H.A.	Groep Rutjens	's-Hertogenbosch
Scholder-Penders, mw. G.M.	VVD	Nuenen
Smeulders, S.J.A.H.	PvdA	Helmond
Smolders, H.A.J.	Forum voor Democratie	Tilburg

Spierings, mw. M.J.G.	D66	Sint-Michielsgestel
Spooren, A.J.M.	CDA	Breugel
Stoop, drs. J.W.P.	CDA	Bergen op Zoom
Thijssen, J.G.M.	CDA	Beers
Ven-Vogels, mw. A.J.M. van de	CDA	Beek en Donk
Vlasveld, mw. A.I.	Partij voor de Dieren	Tilburg
Vreugdenhil, ing. H.J.	ChristenUnie-SGP	Nieuwendijk
Wel, ir. M.C. van der	Partij voor de Dieren	Rijsbergen
Wely, L.F.A.M. van	Groep Rutjens	Oss
Zwart, mw. P.S.	VVD	Lage Zwaluwe

Vergadering van Provinciale Staten van Noord-Brabant

Vrijdag 26 maart 2021

Agenda

I. Opening van de vergadering / vaststellen agenda

II. Actualiteit

Vraag Provinciale Staten 26 maart 2021 besluit EU m.b.t. aardgas, ingediend door Forum voor Democratie

III. Bespreekstukken

04/21 BOF2: Vervolg Brabant Outcomes Fund

5/20 Verlenging looptijd Beleidskader Erfgoed 2016-2020 inclusief inzet bestuursakkoordmiddelen

03/21 Beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport 2021-2022

IV. Stemming

04/21 BOF2: Vervolg Brabant Outcomes Fund

95/20 Verlenging looptijd Beleidskader erfgoed 2016-2020 inclusief inzet bestuursakkoordmiddelen

03/21 Beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport 2021-2022

14/21 Notulen extra vergadering Provinciale Staten 22 januari 2021

18/21 Notulen vergadering Provinciale Staten 22 januari 2021

24/21 Lijst Ingekomen Stukken vergadering Provinciale Staten 26 maart 2021

V. Sluiting

Vergadering van Provinciale Staten van Noord-Brabant

Vrijdag 26 maart 2021

Aanvankelijk de heer N.G.L. Heijmans, plaatsvervangend voorzitter, later mw. mr. I.R. Adema, commissaris van de Koning/voorzitter PS
mw. mr. K.A.E. ten Cate, griffier

Volgens de presentielijst zijn 54 leden aanwezig, te weten: Altundal, mw. Arts, De Bekker, Van den Berg, Bergsma, Boon, mw. Van Boxel-van Gruijthuijsen, Van den Broek, Brouwers, Deryckere, mw. Van Diemen-Vereijken, mw. Van Dijk, mw. Dirken, Duijs, Everling, Gremmen, Van Hattem, De Heer, Heijmans, Hendriks, mw. Van Heusden-Wiemen, mw. De Hoon, Janssen, mw. Van der Kammen, Karaaslan, mw. Van Kessel, mw. Koopman, De Kort, S. Kutlu, mw. Van der Linden, Ludwig, Manders, Van der Meeren, mw. Meeuwis-van Langen, Van Nuland, Van den Oetelaar, mw. Otters-Bruijnen, Panhuizen, Philippart, mw. Roijackers, Rutjens, mw. Scholder-Penders, Smeulders, mw. Spierings, Spooren, Stoop, Thijssen, mw. Van de Ven-Vogels, mw. Vlasveld, Vreugdenhil, Van der Wel, Van Wely, mw. Zwart.

Opening van de vergadering / vaststellen agenda

De plaatsvervangend voorzitter opent de vergadering om 13.30 uur.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Goedemiddag dames en heren van de Staten en uiteraard ook dames en heren thuis. Ik wil u allemaal verzoeken uw microfoon en camera uit te zetten. Ik deel u mede dat ik ongeveer het eerste uur deze Statenvergadering mag voorzitten, omdat de commissaris om dringende redenen op dit moment elders gewenst is. Maar over ongeveer een uur bent u van mij verlost en zal de commissaris het van mij overnemen.

Zoals te doen gebruikelijk, beginnen we met het inventariseren van wie er aanwezig is in deze vergadering. We gaan dat, zoals altijd, doen op alfabetische volgorde in een drietal groepen: eerst de Statenleden met een achternaam beginnend met A tot en met H, vervolgens I tot en met P en tot slot Q tot en met Z. Wanneer de groep waartoe u behoort met de eerste letter van uw achternaam aan de beurt is, dan wordt u verzocht uw microfoon en camera aan te zetten en wanneer de griffier uw naam noemt, meldt u zich dan als volgt: uw naam en "Ik ben aanwezig". Spreekt u ook alstublieft deze woorden uit, zodat u ook in beeld komt, dus beperk u niet tot "Ja". Als we hebben geconstateerd dat u zowel met geluid als beeld goed doorkomt, wordt u beschouwd als aanwezig. Ik geef nu het woord aan de griffier, om de presentielijst voor te lezen.
Griffier, ga uw gang.

De **griffier**: Dank u wel. Dan begin ik, zoals gebruikelijk, bij de letters A t/m H. De heer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Nurettin Altundal. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Dank u wel. Mevrouw Arts.

Mevrouw **Arts** (SP): Willemieke Arts. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Ja, dank u wel. De heer De Bekker.

De heer **De Bekker** (FvD): Maikel de Bekker vanuit het mooie Bergen op Zoom. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Dank u wel. De heer Van den Berg.

De heer **Van den Berg** (PVV): Harry van den Berg vanuit het nog mooiere Tilburg is ook aanwezig.

De **griffier**: Dank u wel. De heer Bergsma.

De heer **Bergsma** (CDA): Renze Bergsma. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Dank u wel. De heer Boon.

De heer **Boon** (PVV): Goeiemiddag, Maikel Boon vanuit de mooiste stad van Brabant, aanwezig.

De **griffier**: Dank u wel. Mevrouw Van Boxel.

Mevrouw **Van Boxel-van Gruijthuisen** (D66): Bettine van Boxel. Aanwezig.

De **griffier**: Dank u wel. De heer Van den Broek.

De heer **Van den Broek** (Lokaal Brabant): Harold van den Broek, aanwezig.

De **griffier**: Dank u. De heer Brouwers.

De heer **Brouwers** (50PLUS): Jan-Frans Brouwers uit Son en Breugel, aanwezig.

De **griffier**: Dank u wel. De heer Deryckere.

De heer **Deryckere** (CDA): Marcel Deryckere, ook aanwezig.

De **griffier**: Dank u wel. Mevrouw Van Diemen.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Anne van Diemen. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Oké. Mevrouw Van Dijk.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Voorzitter, Edith van Dijk is aanwezig en zet de microfoon nu uit.

De **griffier**: Dank u wel. Mevrouw Dirken.

Mevrouw **Dirken** (VVD): Wilma Dirken. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Dank u. De heer Duijs.

De heer **Duijs** (Groep Rutjens): Frank Duijs. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Dank u wel. De heer Everling.

De heer **Everling** (SP): De heer Everling is aanwezig.

De **griffier**: Bedankt. De heer Gremmen.

De heer **Gremmen** (VVD): Goeiemiddag, voorzitter, Roel Gremmen. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Oké. De heer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Vanuit de pronkjuweel van Brabant, de gemeente 's-Hertogenbosch, is de heer Van Hattem aanwezig.

De **griffier**: Dank u wel. De heer De Heer. De heer De Heer? Nee, dan ga ik even door naar de heer Heijmans, van wie ik kan constateren dat wij al gezien hebben dat hij aanwezig is. Dan zijn we bij de heer Hendriks.

De heer **Hendriks** (CDA): Coen Hendriks, aanwezig.

De **griffier**: Dank u wel. Mevrouw Van Heusden. Mevrouw Van Heusden? Dan gaan we door naar mevrouw De Hoon.

Mevrouw **De Hoon** (CDA): Ankie de Hoon. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Ja, dank u wel. Dan ben ik bij I tot en met P. De heer Janssen.

De heer **Janssen** (VVD): Goeiemiddag-, ik ben aanwezig.

De **griffier**: Dank u wel, het laatste was net te verstaan. Mevrouw Van der Kammen.

Mevrouw **Van der Kammen** (PVV): Goedemiddag, voorzitter, ik ben aanwezig.

De **griffier**: Dank u wel. De heer Karaaslan.

De heer **Karaaslan** (VVD): Goedemiddag, voorzitter, ik ben aanwezig.

De **griffier**: Oké, dank u wel. Mevrouw Van Kessel.

Mevrouw **Van Kessel** (D66): Goedemiddag, Janneke van Kessel. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Dank u wel. Mevrouw Koopman.

Mevrouw **Koopman** (SP): Goedemiddag, ik ben aanwezig.

De **griffier**: Ja, dank u wel. De heer De Kort.

De heer **De Kort** (PvdA): Goedemiddag, ik ben ook aanwezig.

De **griffier**: Ja, dat zie ik nu ook. De heer Kutlu.

De heer **Kutlu** (D66): Goedemiddag voorzitter, Suat Kutlu is ook aanwezig.

De **griffier**: Ja, dank u. Mevrouw Van der Linden.

Mevrouw **Van der Linden** (GL): Goeiemiddag, Jade van der Linden. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Ja, dank u. De heer Manders.

De heer **Manders** (VVD): Goedemiddag, Walter Manders, aanwezig.

De **griffier**: Ja, ook in orde. De heer Van der Meeren.

De heer **Van der Meeren** (FvD): Goedemiddag, voorzitter, ik ben aanwezig.

De **griffier**: Ja, dank u wel. Mevrouw Meeuwis.

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Goedemiddag, Ine Meeuwis. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Ja, dank u wel. Ik sloeg per abuis de heer Ludwig over.

De heer **Ludwig** (GL): Goedemiddag, Tom Ludwig. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Ja, dank u wel. De heer Van Nuland.

De heer **Van Nuland** (VVD): Goedemiddag, Jelle van Nuland. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Ja, dank u wel. De heer Van den Oetelaar.

De heer **Van den Oetelaar** (FvD): Joris van den Oetelaar. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Ja, dank u wel. Mevrouw Otters.

Mevrouw **Otters-Bruijnen** (VVD): Suzanne Otters. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Dank u wel. De heer Panhuizen.

De heer **Panhuizen** (VVD): Alex Panhuizen. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Ja, in orde. De heer Philippart.

De heer **Philippart** (GL): Michiel Philippart. Aanwezig.

De **griffier**: Ja, in orde, dank u. Dan zijn we bij Q tot en met Z. Mevrouw Roijackers.

Mevrouw **Roijackers** (GL): Hagar Roijackers. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Ja, dank u wel, De heer Rutjens.

De heer **Rutjens** (Groep Rutjens): Willem Rutjens, goedemiddag, JA21 aanwezig.

De **griffier**: Dank u wel. Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Gaby Scholder, goeiemiddag. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Ja, dank u wel. De heer Smeulders.

De heer **Smeulders** (PvdA): Goedemiddag allemaal. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Ja, in orde. De heer Smolders.

De heer **Smolders** (FvD): Goedemiddag, griffier. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Ja, dank u wel. Mevrouw Spierings.

Mevrouw **Spierings** (D66): Anne-Marie Spierings. Goedemiddag voorzitter, ik ben aanwezig.

De **griffier**: Ja, ook in orde. De heer Spooren.

De heer **Spooren** (CDA): Goedemiddag, Chris Spooren is aanwezig.

De **griffier**: Dat heb ik nog niet op beeld gezien. Ja, nu zie ik u ook. Dank u wel. De heer Stoop.

De heer **Stoop** (CDA): Goedemiddag, Jürgen Stoop. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Dank u wel. De heer Thijssen.

De heer **Thijssen** (CDA): Goedemiddag, Marcel Thijssen. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Dank u wel. Mevrouw Van de Ven.

Mevrouw **Van de Ven-Vogels** (CDA): Goedemiddag, voorzitter, Tanja van de Ven. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Dank u wel. Mevrouw Vlasveld.

Mevrouw **Vlasveld** (Partij voor de Dieren): Goedemiddag, Anne-Miep Vlasveld. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Dank u wel. De heer Vreugdenhil.

De heer **Vreugdenhil** (ChristenUnie-SGP): Goedemiddag, Hermen Vreugdenhil. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Ja, dank u wel. De heer Van der Wel.

De heer **Van der Wel** (Partij voor de Dieren): Marco van der Wel van de Partij voor de Dieren is aanwezig.

De **griffier**: Ja, dank u. De heer Van Wely.

De heer **Van Wely** (Groep Rutjens): Goedemiddag, voorzitter. Loek van Wely, JA21, vanuit het commandocentrum Oss, is aanwezig.

De **griffier**: Dank u wel. Mevrouw Zwart.

Mevrouw **Zwart** (VVD): Suzanne Zwart. Ik ben aanwezig.

De **griffier**: Oké, dank u wel. Ik constateer dat de heer De Heer nog onderweg blijkt te zijn en mevrouw Van Heusden zal nog inloggen.

De heer **De Heer** (CDA): Ik ben inmiddels aanwezig, griffier.

De **griffier**: Ah, dat is mooi, dan noteren we u ook. Dank u wel. En mevrouw Van Heusden zal waarschijnlijk later aanhaken. Dan hebben we het quorum behaald.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel, griffier. Hiermee hebben we inderdaad voldoende quorum gehaald voor deze digitale vergadering. Ik verzoek u vervolgens om een moment van stilte in acht te nemen.

Er wordt een moment stilte in acht genomen.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel.
Ik wil de griffier vragen of er berichten binnen zijn gekomen van verhindering.

De **griffier**: Nee, er zijn geen berichten van verhindering.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Geen berichten van verhindering, dat is heel mooi.
Nogmaals heet ik alle deelnemers welkom in deze digitale vergaderomgeving, in het bijzonder degenen die via de stream www.brabant.nl de vergadering volgen.
Naast digitaal vergaderen gaan we vandaag ook weer digitaal stemmen met behulp van de stemapplicatie. Het zal u in de recente Statenvergaderingen duidelijk zijn geworden dat we dat helemaal aan het einde van de vergadering doen. Ik verzoek u niet te wachten tot het eind van de vergadering alvorens in te loggen in de stemapplicatie, maar ik adviseer u eigenlijk om dat zo snel mogelijk te doen.
Dan stel ik vervolgens de agenda van vandaag aan de orde. Zijn daar op- of aanmerkingen over? Neen.
Dan is er een mondelinge vraag ingediend. De agendavergadering voorafgaand aan deze Statenvergadering heeft besloten deze mondelinge vraag toe te laten. Als u daar allemaal mee kin kut stemmen, dan maken die vragen onderdeel uit van deze agenda.
Ik verzoek u eventuele uw moties en amendementen tijdig te mailen naar de griffie. Het is belangrijk dat u tijdens uw spreektijd ook duidelijk aangeeft welke motie of amendement u indient, omdat namelijk pas dan de griffie kan overgaan tot publicatie. Alle moties en amendementen die tijdens deze vergadering worden ingediend worden door de griffie op iBabs geplaatst onder de Statendag van 26 maart 2021, onder agendapunt 9, ingediende moties en amendementen.
Ik wijs u erop dat interrupties, conform het reglement van orde, bestaan uit een korte opmerking of vraag, zonder inleiding, en daarna mogen maximaal twee korte vervolgvragen worden gesteld.
Voordat we overgaan naar de agenda nog even dit. Digitaal vergaderen, dames en heren – ja, tegen wie zeg ik het eigenlijk, ik denk dat u het allemaal weet –, is bijzonder inspannend. Dat betekent dat we deze vergadering ook met enige regelmaat zullen onderbreken voor een korte pauze. Een dinerpauze – er zijn namelijk mensen die ervan uitgaan dat we dan nog aan het vergaderen zijn! –, mocht de vergadering tot in de avond doorlopen, zal ongeveer rond zes uur plaatsvinden.
Goed, dames en heren, dan kom ik nu bij het vragenhalfuur. De vragen zijn ingediend door de heer Camiel van der Meeren namens het Forum voor Democratie en het betreft een besluit van de Europese Unie met betrekking tot aardgas.

Actualiteit

Vraag Provinciale Staten 26 maart 2021 besluit EU m.b.t. aardgas, ingediend door Forum voor Democratie

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mijnheer Van der Meeren, ik geef u twee minuten om uw vragen nader toe te lichten. Ga uw gang.

De heer **Van der Meeren** (FvD): Dank u wel, voorzitter. Ik heb wat netwerkprobleempjes; ik hoop dat 'ie het houdt en dat ik verstaanbaar ben.

De **plaatsvervangend voorzitter**: U bent nu goed te verstaan, mijnheer Van der Meeren.

De heer **Van der Meeren** (FvD): Gelukkig, ik hoop dat twee minuten lukt.

Afgelopen dagen heeft de fractie van FvD in de media vernomen dat de Europese Commissie het besluit gaat nemen om aardgas, en de opwekking daarvan, als duurzame brandstof te bestempelen. De fractie van FvD was al langer overtuigd dat aardgas een van de duurzaamste energiebronnen is die voorhanden is, tevens goedkoop en leveringszeker. De EU begrijpt dat het niet uit te leggen valt dat we in Nederland van het gas af moeten en in andere (buur) landen juist vette aansluitpremies worden uitgegeven. Kijkend ook naar de verschillende pilotprojecten in Nederland, zoals 'Van het gas af', lopen deze bijna allemaal uit op koude voeten en dikke dekens op de bank. 206 huizen van de 5000 pilot-nieuwbouwhuizen zijn met veel moeite en heel veel subsidie van het gas af gegaan. Dat de EU, Nederland maar ook Brabant, de komende decennia niet zonder aardgas kunnen, lijkt nu ook in Brussel doorgedrongen, dus daar zijn we heel blij mee. In het Klimaatakkoord en de onderliggende RES-en is voor aardgas op dit moment geen ruimte omdat het stempeltje duurzaam ontbreekt. Daarom hebben we de volgende vragen:

1. Als het besluit van de Europese Commissie op korte termijn is geformaliseerd, willen GS dan actief bekijken wat dit voor gevolgen heeft voor het uit te voeren Klimaatakkoord in Brabant, de geïntegreerde (4) RES-en, en dan specifiek de warmtetransitie?
2. Zou het mogelijk zijn om de biomassa centrales in Brabant op gas te laten draaien nu aardgas straks een duurzaamheidslabeltje krijgt?
3. Willen GS tevens onderzoeken en inventariseren welke mogelijke gevolgen dit besluit nog meer kan hebben voor bijvoorbeeld 'Van het gas af'-projecten, infrastructuur en/of innovatieve LNG-projecten die op stapel staan?
4. Kunnen GS PS over bovenstaande vragen op afzienbare termijn een schrijven doen toekomen?

Tot zover, voorzitter.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Van der Meeren. Uw geluid is uitstekend gebleven, u bent goed verstaanbaar geweest. Voor de beantwoording geef ik nu het woord aan gedeputeerde De Bie. Mijnheer De Bie, ga uw gang.

De heer **De Bie** (GS, FvD): Dank u wel, voorzitter. De status van het besluit en de inhoud ervan zijn terecht nog punt van aandacht. Dank mijnheer Van der Meeren. Er is nog veel onduidelijkheid over, dus ik kan er concreet inhoudelijk nog niet veel over zeggen. Wat we nu hebben kunnen afleiden uit de informatie die ons ter beschikking staat, is dat het een uitgelekt plan is van de Europese Commissie. Wat wel duidelijk is, is dat, als de EU een dergelijk besluit zou nemen, dit vervolgens door de lidstaten moet worden overgenomen, door Den Haag dus als dit gevolgen voor Nederland zou hebben. Wanneer er gevolgen voor de Nederlandse situatie zijn, bekijken we dat uiteraard heel nauwlettend, en actief beoordelen wij wat de gevolgen voor Brabant zullen zijn. Zolang dit niet het geval is, houden wij ons aan de gemaakte afspraken, zoals die zijn opgenomen in het bestuursakkoord.

De huidige inzet tot het terugdringen van fossiele brandstoffen gaat dus door. Daartoe hebben wij ons immers verplicht en als een betrouwbaar bestuurder willen we daar gevolg aan geven. Mocht eventueel in de

toekomst sprake zijn van Brusselse of Haagse regelgeving, of gewijzigde afspraken, dan moet eerst worden bezien wat de gevolgen daarvan zijn voor Nederland en voor onze provincie, voordat wij tot enige afweging kunnen komen. Maar zoals gezegd houden wij de ontwikkelingen nauwlettend in de gaten. Aanvullend kan ik nog mededelen dat energiecentrales van biomassa- als ze van biomassa naar gas af willen schakelen, is dat een beslissing die de exploitant van de maatschappij zelf neemt. Het is dus niet alleen afhankelijk van Brusselse of Haagse regelgeving. De exploitant zelf heeft daar in eerste instantie het meeste over te zeggen.

Op dit moment kunnen we over dit onderwerp niet veel melden. Zodra de inhoud van het voorstel voldoende bekend is en wij een inschatting kunnen maken of en, zo ja, wanneer dit gevolgen voor Nederland en voor Noord-Brabant zal hebben, dan zullen wij u daarover nader berichten.

Tot zover.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel, gedeputeerde. Ik geef nu het woord aan de heer Van der Meeren. Hij heeft nog één minuut om vervolgvragen te stellen. Ga uw gang, mijnheer Van der Meeren.

De heer **Van der Meeren** (FvD): Dank u wel, voorzitter. We snappen dat het formele besluit nog niet genomen is, maar ze zijn wel voornemens om het te doen en ik wil GS vragen of ze zich daarop voorbereiden, en wat ze mogelijk kunnen voorbereiden. Want de kans is aannemelijk dat 'Den Haag' gewoon zo'n besluit overneemt en dat de rest toch wat geamendeerd moet worden op een aantal vlakken. Dus ik roep in ieder geval op om dat goed voor te bereiden en goed te monitoren.

Dan nog één vervolgvraag. Tevens hebben wij gezien op de website van de Rijksoverheid dat ten aanzien van het Klimaatakkoord en de RES-en nu ook thorium is toegevoegd als mogelijke, toekomstige, innovatieve energiebron. Kunnen GS ook toezeggen dat proces goed te volgen, want dat is een heel positieve tendens die nu in is gebracht. Voorheen was hier nog geen ruimte voor, maar die zit nu wel in de toekomst-pipe line, zeg maar. De vraag rest of ze dat goed kunnen monitoren en als er wat over bekend is, dat kunnen melden. Tot zover, voorzitter.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Van der Meeren. Het woord is aan gedeputeerde De Bie.

De heer **De Bie** (GS, FvD): Dank u wel, voorzitter. Nou ja, de voorbereiding op het besluit dat in de oorspronkelijke vragen staat zal in eerste instantie omvatten dat wij de inhoud beoordelen. Wat we nu zien, heeft het vooral betrekking op verouderde centrales in Duitsland en misschien in Polen, of in Oost-Europa. Het is de vraag of het überhaupt voor Nederland van toepassing zal zijn. Ik wil daar nu nog niet op vooruitlopen, maar zoals we al zeiden: we houden de ontwikkelingen nauwlettend in de gaten.

Als het gaat om thorium: ja, dat paste heel goed in het bestuursakkoord, waarin wij zeggen dat kernenergie welkom is in de energiemix. Wij komen binnenkort bij u terug in een themavergadering als het gaat om kernenergie en dan zullen wij thorium zonder meer meenemen, omdat het een veelbelovende techniek is, die nog wel met de nodige technische uitdagingen te maken heeft, maar wel degelijk heel interessant is voor de toekomst.

Dank u wel.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel, gedeputeerde. Ik zie in de chat dat er namens andere fracties ook nog mensen vragen willen stellen. In volgorde van grootte loop ik even de fracties langs om u de gelegenheid te geven in maximaal één minuut ook vragen te stellen aan de gedeputeerde. Ik begin bij de fractie van de VVD. Wie mag ik daar het woord geven?

De heer **Panhuizen** (VVD): De heer Panhuizen.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ga uw gang, mijnheer Panhuizen.

De heer **Panhuizen** (VVD): Dank u. Ik heb eigenlijk een heel korte vraag aan de heer De Bie. Wat er ook uit Brussel of Den Haag zal komen, of het nu een besluit is dat aardgas duurzaam is, of iets anders: is de tomeloze insteek van GS dat er geen vertraging moet optreden in de uitvoering van deze RES-en?

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ik dank u wel, mijnheer Panhuizen. Dan ga ik naar de fractie van het CDA. Is daar behoefte aan een vraag? De heer De Heer?

De heer **De Heer** (CDA): Nee, er is geen behoefte aan vragen.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel. Dan de fractie van de SP. De heer Everling.

De heer **Everling** (SP): Ja, dank u wel, voorzitter. Naast de verbazing dat Forum voor Democratie in één keer EU-regels heel erg interessant vindt, vind ik het ook een bijzondere constatering. Verder wil ik GS in herinnering roepen dat wij de nodige moties en debatten hebben gevoerd over gas en ook over gaswinning. Ik zou graag de bevestiging van GS willen hebben dat zij de destijds ingenomen standpunten nog steeds delen.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ik dank u wel, mijnheer Everling. Vervolgens kom ik bij de fractie van D66. Mevrouw Meeuwis, u heeft het woord.

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Dank u wel, voorzitter. D66 sluit zich aan bij de vraag en de opmerking van de heer Everling van de SP.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ik dank u wel. Vervolgens kom ik bij de fractie van GroenLinks. Daar zie ik mevrouw Van Diemen. U heeft het woord.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Dank je wel. Ook ik wil wel even de bevestiging dat de RES-en gewoon doorgaan. We hebben het over toekomstmuziek, we hebben het over onzekerheden, we hebben thorium 2045, dat soort gein. We moeten nu aan de slag, dus ik wil echt de bevestiging: we gaan nu door met de RES-en, zon, wind, in al z'n omvang.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Van Diemen. Mijnheer Van den Berg, u had u ook al via de chat gemeld. U heeft het woord namens de PVV.

De heer **Van den Berg** (PVV): Dank u, voorzitter. Ja, opmerkelijk: de fractievoorzitter van Forum voor Democratie kan aardgas opwekken. Geloof mij: dat is een heel ander gas! En de gedeputeerde van Forum voor Democratie wil gewoon doorgaan met z'n waanzinnige 'Van het gas af'-traject kennelijk in de afspraken binnen het Klimaatakkoord, en dat vinden wij nog steeds echt waanzin. Ik zou zeggen: stop ermee. Ik wil wel van de gedeputeerde weten: wat is nu belangrijker, huizen bouwen, nieuwe, of huizen zo ver verbouwen dat ze van het gas af gaan, wat heel veel meer moeite kost? Je kunt dat ook zo behouden, waardoor je veel meer meters gaat maken.

Nog even aan vraag aan de heer Van der Meeren ook. U zegt: de biomassacentrale de Amer richting aardgas. Dat lijkt me erg onhandig. Ze kunnen beter ofwel teruggaan naar kolen, dat is al een heel stuk schoner, maar ze kunnen ook Hitachi bellen, die bouwt voor 1 miljard euro in 26 maanden tijd een prachtige kerncentrale all-in, een kleintje, 300 Megawatt. Zet twee van die dingen neer en je gaat ruimschoots over je terawattjes heen die wij in 2030 moeten halen. Dus ook via de kernenergieweg, zo blijkt deze week zelfs in

het nieuws, is alles veel gemakkelijker haalbaar, heel schoon. Alle windmolens kunnen eruit, alle zonneweiden kunnen eruit, hoe mooi is dat! Graag de mening van de heer De Bie daarover.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Van den Berg. Dan kom ik bij de Partij van de Arbeid, de heer De Kort. U heeft het woord.

De heer **De Kort** (PvdA): Geen nieuwe vragen toe te voegen, voorzitter.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Geen nieuwe vragen? Dank u wel. Vervolgens kom ik bij de Groep Rutjens en wie mag ik namens de Groep Rutjens het woord geven?

De heer **Rutjens** (Groep Rutjens): Willem Rutjens namens JA21. Dank u wel, voorzitter. Ja, het is een heel belangrijk punt dat binnengebracht wordt, dat aardgas inderdaad duurzaam is, en daarna kwam nog een vraag over kernenergie. Mijn vraag aan de gedeputeerde is: wanneer gaat hij de RES-en nou voorleggen aan PS? Er was een voorstel om dat vlak voor de deadline van 1 juli te doen. Het lijkt me uiterst kwalijk als dat zo zou zijn, want dan hebben we geen ruimte meer om ze aan te passen, wensen en bedenkingen en cetera te doen. Sterker nog: als hij ze zou voorleggen aan PS, dan kunnen we daarover een besluit nemen en wellicht kunnen we daar dan ook nog een referendum over houden.

Ten tweede: hoe zit het met de voorwaarde dat een en ander haalbaar, betaalbaar en met draagvlak is? Want het antwoord dat ik van de gedeputeerde kreeg over een aantal vragen, precies over dit thema, noemde het 'haalbaar, betaalbaar en draagvlak' in één keer niet meer als voorwaarde, maar als 'een criterium'. Dat vond ik toch enigszins verontrustend, want een voorwaarde is toch een stuk strenger dan dat.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ik dank u wel, mijnheer Rutjens. De Partij voor de Dieren, heeft die behoefte om het woord te voeren? Ja, de heer Van der Wel. Mijnheer Van der Wel, u heeft het woord.

De heer **Van der Wel** (Partij voor de Dieren): Dank u, voorzitter. Ik vraag me even af of de gedeputeerde een toelichting kan geven op wat direct de relatie is tussen wat in Brussel nu besproken wordt en de provincie zelf.

Tweede vraag. Zoals ik het begrijp, gaat het echt puur om het wellicht subsidiëren van grote centrales die aardgas gebruiken en niet zozeer om aardgas 'an sich'. Kan de gemeente daar enige duidelijkheid in verschaffen, wat nou beoogd wordt in Brussel met dit verhaal?

Dank u wel.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Van der Wel. Vervolgens kom ik bij 50PLUS, de heer Brouwers. Heeft u behoefte?

De heer **Brouwers** (50PLUS): Ja, voorzitter, een korte vraag. Ik zie eigenlijk binnen de coalitie verschillende meningen komen over dit onderwerp. Ik zou graag aan de heer De Bie willen vragen wat nou het standpunt is van de coalitie.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ik dank u wel, mijnheer Brouwers. Namens Lokaal Brabant heeft de heer Van den Broek behoefte om het woord te voeren?

De heer **Van den Broek** (Lokaal Brabant): Heel kort, voorzitter, dank u wel. Fossiele brandstof, aardgas, is naar mijn beleving niet duurzaam te noemen, maar oké, de EU denkt er anders over en zij mogen ook een mening hebben. 'Van het aardgas af' is iets waarvan wij als Lokaal Brabant al langer hebben aangegeven dat dat iets is wat niet in de huidige bestaande bebouwing-, in nieuwbouw zeker mogelijk is, maar in de oude bebouwing op dit moment gewoonweg niet haalbaar en betaalbaar is. Dat 'haalbaar en

betaalbaar' wordt elke keer ook in de duurzaamheid weer verwickeld, op een hele vreemde manier, dus dat wil ik hier toch wel even bij aangeven. Nogmaals: 'van het aardgas af' is voor ons eigenlijk geen discussie, zeker niet als het gaat om de oude bebouwing.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Van den Broek. Tot slot de heer Vreugdenhil namens ChristenUnie-SGP. Heeft u behoefte om het woord te voeren?

De heer **Vreugdenhil** (ChristenUnie-SGP): Ja, voorzitter, ik zie dat iedereen er toch even zijn plasje overheen doet, dus dan doe ik het ook maar. Ik sluit me aan bij de heer Panhuizen, die oproept om de RES-en zorgvuldig, maar ook met klem daarin uit te voeren. Tegelijkertijd hoeft het denken ook niet stil te staan. Denk aan het verschil tussen biomassa- of gasgestookte centrales. Daar kunnen we best over nadenken, niet in plaats van, maar wel in combinatie met. Daarmee hoor ik graag het antwoord op de concrete vraag van de heer Panhuizen van de gedeputeerde.

Dank u wel.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Vreugdenhil. Voordat ik naar de gedeputeerde ga, wil ik even aan de heer Van der Meeren vragen of hij er behoefte aan heeft om te reageren op de duidelijke vraag die gesteld is door de heer Van den Berg van de PVV. Als u daar behoefte aan heeft, dan geef ik u daar nu even kort de gelegenheid toe, met de nadruk op 'kort'.

De heer **Van der Meeren** (FvD): Dank u wel, voorzitter. Heel kort. Ik hoorde allerlei mogelijke suggesties ten aanzien van energiebronnen voor de centrales, maar inderdaad is de kerncentrale, dat hebben we gisteren ook nog gezien, een hele goede suggestie van de heer Van den Berg.

Tot zover.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ik dank u wel, mijnheer Van der Meeren. Dan ga ik nu naar gedeputeerde De Bie, om alle vragen die gesteld zijn te beantwoorden.

De heer **De Bie** (GS, FvD): Ja, voorzitter, hartelijk dank. Als het gaat om de RES-en, maar ook als het gaat om gas of gaswinning: daar is geen beleidswijziging naar aanleiding van deze berichten van toepassing, dus dat gaat in hetzelfde tempo en onder dezelfde voorwaarden door. Dat is niet zozeer een criterium, zoals de heer Rutjens zei, maar echt wel een voorwaarde: haalbaar, betaalbaar, draagvlak. Dan is dat een slip of the tongue geweest. Ook daar is geen wijziging beoogd.

De vraag van de PVV wat dan belangrijker is: verbouwen of isoleren? Ja, ik zou zeggen: dat is eigenlijk geen keuze. Dat is alle twee. Nederland, en ook Brabant, kampt met een enorm woningtekort en we moeten alles op alles zetten om dat te verbeteren.

De heer Van den Berg schetst een toekomstperspectief voor kernenergie. Dat is mooi, want het zou in potentie heel veel kunnen zijn, maar of dat op de termijn die de heer Van den Berg noemde kan-

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mijnheer De Bie-

De heer **De Bie** (GS, FvD): Ja?

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ik vind dat we zo vroeg in de vergadering nog even het voordeel van de twijfel moeten geven aan interrumpanten. Het is niet gebruikelijk om in het vragenuurtje allerlei interrupties toe te staan, maar als we er voorzichtig mee omgaan, wil ik toch de heer Van den Berg nu even de gelegenheid geven een korte interruptie te plaatsen, met de nadruk, ook voor u, mijnheer Van den Berg, op 'kort'.

De heer **Van den Berg** (PVV): Ja, heel kort, voorzitter. Het is eigenlijk vrij gemakkelijk, want ik heb namens de PVV een week of twee geleden een heel uitgebreide set vragen gesteld over de 'Van gas los'-projecten. Ik wil de Staten erop wijzen dat ongetwijfeld daar zeer binnenkort beantwoording op zal komen en dat daar wellicht ook veel duidelijk zal worden, maar misschien dat u de nieuwste ontwikkelingen in die beantwoording nog mee zou kunnen nemen.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ik geef het woord weer aan de heer De Bie.

De heer **De Bie** (GS, FvD): Om daar meteen op te reageren: wij hebben hier een uitgelekt mogelijk plan van de Europese Commissie, dus om dat nu al als een soort van gamechanger te beschouwen vind ik wat ver gaan. Als het plan doorgaat en het zou gevolgen hebben voor Nederland of Brabant, dan gaan wij kijken wat voor gevolgen wij daaraan kunnen verbinden, maar tot die tijd is er geen enkele beleidswijziging. Dan de Partij voor de Dieren. Ook hier zeg ik: de inhoud van het besluit wil ik eerlijk gezegd wel beoordelen, maar als het besluit is genomen, dus op wat voor type centrale, of in welk land dat nou van toepassing is, ja, ik kan daar nu eigenlijk nog niet veel over zeggen. In relatie tot Brussel en ons land heb ik alleen maar willen zeggen: als er in Brussel besluiten worden genomen, dan kunnen die doorwerken naar lidstaten, waaronder Nederland, en dan zou dat gevolgen kunnen hebben voor de regelgeving die hier plaatsvindt, maar wanneer dat aan de hand is zullen wij daarop acteren zoals wij denken dat het moet. Dus we lopen dan op de zaken vooruit.

50PLUS had het over het standpunt van de coalitie. Het standpunt van de samenwerkende partijen blijkt uit het bestuursakkoord. Meer kan ik daar eigenlijk niet over zeggen. Als het anders zou zijn, zouden wij dat zeer zeker in de Staten bespreken.

Ik denk dat dat het was, voorzitter.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ik dank u wel, mijnheer De Bie. Even nog kort: zijn er vragen die echt onbeantwoord zijn gebleven? Ik zie geen meldingen. Dan neem ik aan dat hiermee de vragen afgehandeld zijn en gaan wij door met de rest van de agenda.

Bespreekstukken

04/21 BOF2: Vervolg Brabant Outcomes Fund

De **plaatsvervangend voorzitter**: Wij gaan nu bespreken het Brabant Outcomes Fund. Met name even voor de mensen thuis: in de vorige Statenvergadering hebben we dit voorstel al besproken. We hebben toen de eerste termijn van Provinciale Staten en de eerste termijn van GS gedaan en vervolgens besloten dat het verstandig zou zijn om in een extra themabijeenkomst zaken nog verder door te spreken en daarna af te handelen in Provinciale Staten. Dat moment is nu gekomen. Dat betekent dat wij nu beginnen met de tweede termijn van Provinciale Staten, en die krijgen daarvoor de helft van de spreektijd die zij in eerste instantie hadden aangevraagd. De VVD bijvoorbeeld had vijf minuten spreektijd aangevraagd en krijgt nu tweeënhalve minuut. Bij de aanvang van iedere spreker zal ik even aangeven wat de spreektijd is. Ik geef nu als eerste het woord aan de fractie van de VVD, en dat zal zijn de heer Janssen. U hebt dus tweeënhalve minuut, mijnheer Janssen.

De heer **Janssen** (VVD): Die heb ik waarschijnlijk niet nodig.

Dank u wel voorzitter. Vandaag bespreken we voor de tweede keer in de Staten, en voor de derde keer in totaal, de BOF2-regeling. In deze tweede termijn wil ik nogmaals GS en ons ambtelijk apparaat danken voor de beantwoording van de openstaande vragen en de toelichting in de themabijeenkomst van vorige week. De VVD kan niet vaak genoeg onderstrepen hoe belangrijk wij brede welvaart vinden. Wij omarmen deze regeling, die kansen biedt voor Brabant, kansen voor welzijn, gezondheid en welvaart: people, planet,

profit. Wij zien de revolverendheid in het fonds en de risico-inschatting van maximaal anderhalf miljoen aanvaardbaar. We hebben vertrouwen in de uitvoering, als deze dadelijk bij de BOM komt te liggen. BOF2 is wat de VVD betreft een schoolvoorbeeld van maatschappelijk ondernemerschap. Het mes snijdt hier positief aan twee kanten: we maken maatschappelijke impact en het geeft deze groep ondernemers een impuls om hun droom te leven en daarmee bij te dragen aan een innoverende, duurzame en concurrerende Brabantse economie. De VVD gaat akkoord met dit voorstel.

Tot zover, voorzitter.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ik dank u wel, mijnheer Janssen. Dan geef ik vervolgens het woord aan de heer Hendriks, die het woord zal voeren namens de fractie van het CDA. U heeft tweeënhalve minuut hiervoor, mijnheer Hendriks.

De heer **Hendriks** (CDA): Dank u wel. De provincie Noord-Brabant is rijk aan bijzondere ondernemers. Ondernemers zijn mensen die de economische kracht als middel gebruiken om een betere samenleving te bouwen, een samenleving die open, inclusief en groen is en die het welbevinden en welzijn van mensen vergroot en op deze manier een grote maatschappelijke bijdrage levert. De potentie van deze ondernemers is enorm, maar de uitdagingen zijn dat helaas ook. Het CDA vindt het belangrijk ook deze initiatieven, en dat zijn niet alleen bedrijven, hebben we de vorige keer kunnen beluisteren, maar ook corporaties, stichtingen, verenigingen, op te schalen om hun impact te vergroten. Daarom zijn we blij dat we nu kunnen besluiten om aan de BOF2 te kunnen beginnen.

Tijdens de eerste BOF1 zijn contracten gesloten met bedrijven die duidelijk een meerwaarde leveren aan het welzijn van mensen, het welbevinden van mensen. Tijdens het lezen van de stukken ter voorbereiding op de Statendag bekroop ons het gevoel dat dat nu niet meer het geval is. Daarom hadden wij een motie voorbereid om speciale aandacht te vragen voor welzijn en welbevinden en gezondheid toe te voegen aan de beleidsdoelen. Voor een duidelijke beantwoording in de memorie hebben wij doen besluiten om deze motie in te trekken.

In de BOF2 wordt de financiering voor het werkkapitaal vanuit vijf programma's gedragen. Hiermee wordt al een flinke stap gezet naar een integrale aanpak van brede welvaart. Top, zijn wij het helemaal mee eens. De gedeputeerde geeft aan dat niet alle programma's even veel meebetalen, omdat sommige programma's zich minder goed lenen voor deze aanpak. Hierover hebben we een paar kleine vragen. Kunnen we regelmatig een evaluatie verwachten? Kunnen we tijdens deze evaluatiemomenten misschien nog bijsturen? En zou de persoon die in de investeringscommissie komt namens de provincie hier ook een bepaalde rol in kunnen vervullen?

Tot zover in tweede termijn, volgens mij precies binnen de tweeënhalve minuut.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mijnheer Hendriks, heb ik goed begrepen dat u motie M6 hierbij intrekt?

De heer **Hendriks** (CDA): Ja, dat hebt u goed begrepen.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel, dat is duidelijk. Dan kom ik bij het Forum voor Democratie. Namens Forum zal spreken de heer Joris van den Oetelaar. Tweeënhalve minuut heeft u, mijnheer Van den Oetelaar.

De heer **Van den Oetelaar** (FvD): Dank u wel, voorzitter. Zoals Forum al eerder aangaf, beschouwen wij BOF2 als een trial, waarin innovatieve ondernemers kansen krijgen om hun activiteiten uit te breiden. De financiële risico's voor de provincie zijn klein, in elk geval te overzien, en kers op de taart is het geld dat vanuit de EU onze Brabantse economie in zal vloeien. Een van de zaken die ons wel zorgen baart is dat in de presentatie van vorige week plots het logo van de Global Goals van Sustainable Development was te

zien. Dit project, dat voor ons in het rijtje hoort van globalisme, Agenda 2030, Claus Swaab en 'Build back better' heeft wat ons betreft in Brabant geen plaats.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mijnheer Van den Oetelaar, er zijn een tweetal interrupties voor u. Als eerste heb ik genoteerd de heer Altundal en vervolgens de heer Rutjens. Ik geef eerst het woord aan de heer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Dank je wel, voorzitter. De heer Van den Oetelaar begon zijn verhaal met innovatieve ondernemers, maar BOF gaat over maatschappelijk rendement. De innovatieve ondernemers kunnen terecht bij het innovatiefonds dat wij hebben. Is de heer Van den Oetelaar bekend met ons innovatiefonds en waarom zouden deze ondernemers met hun innovatieve projecten daar niet terecht kunnen volgens u?

De heer **Van den Oetelaar** (FvD): Nou, voor Forum is eigenlijk iedere ondernemer per definitie wel innovatief.

De heer **Altundal** (SP): Ja, maar u beantwoordt mijn vraag niet. Ik vraag: waarom zou je dan BOF middelen moeten hebben, terwijl we een innovatiefonds hebben met 125 miljoen erin, waar ondernemers met innovatie gewoon terecht kunnen?

De heer **Van den Oetelaar** (FvD): U zegt dus eigenlijk dat deze ondernemers niet innovatief zijn?

De heer **Altundal** (SP): Nee, dat zeg ik niet. U zegt dat deze innovatieve ondernemers in aanmerking moeten kunnen komen voor BOF, terwijl deze innovatieve ondernemers gewoon bij het innovatiefonds terecht kunnen voor innovatieve projecten en initiatieven. Waarom stelt u dat niet? Bent u bekend met het innovatiefonds?

De heer **Van den Oetelaar** (FvD): Maar u noemt deze ondernemers dus niet innovatief?

De heer **Altundal** (SP): Voorzitter, ik hou ermee op. Het is een kromme redenering en het is me duidelijk dat de heer Van den Oetelaar in een hoek zit en geen antwoord kan geven. Bedankt.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Altundal. Dan geef ik het woord aan de heer Rutjens.

De heer **Rutjens** (Groep Rutjens): Dank u wel, voorzitter. Ik heb de bijlage van de vorige keer nog een keer nagekeken, en nu op de video en in het transcript, en nu hoor ik het weer. In de vorige termijn vertelde de heer Van den Oetelaar dat hij liever wel regels en geld van de EU heeft dan niet. Dat verbaast me toch enigszins. Neemt u daarmee afstand van uw landelijke lijn ten opzichte van de EU en hun gelden en invloed, of wat is hier precies aan de hand?

De heer **Van den Oetelaar** (FvD): Ik denk dat het met die invloed reuze meevalt. Het zijn immers de ondernemers die er zelf voor kiezen om hier aanspraak op te maken. En ondernemen is vrijheid, is een keuze.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mijnheer Rutjens, heeft u behoefte aan een vervolgvraag?

De heer **Rutjens** (Groep Rutjens): Ja, toch wel, vooral omdat de heer Van den Oetelaar nogal stellig begint tegen de Sustainable Development Goals en 'Build back better', dat het allemaal geen goed idee is. Daar

ben ik het waarschijnlijk ook mee eens, maar dat is wel verbonden daaraan. Je krijgt niet zomaar geld uit de EU. Dat is niet gratis geld dat iedereen in vrije wil zomaar kan pakken. Daar zijn regels aan verbonden, anders krijgt de provincie Brabant dat niet.

De heer **Van den Oetelaar** (FvD): Klopt, het is aan de ondernemers om vervolgens te kiezen of ze hier met een project mee willen doen, ja of nee.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Laatste mogelijkheid tot reactie, mijnheer Rutjens.

De heer **Rutjens** (Groep Rutjens): Nou, ik denk dat ik net als mijnheer Altundal met mijn handen in het haar moet zitten, ware het niet-

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ja, dat is moeilijk voor mensen zoals wij, mijnheer Rutjens!

De heer **Rutjens** (Groep Rutjens): Inderdaad, voor mensen als wij is dat wat lastig, mijnheer de voorzitter. Ik heb niet het idee dat ik antwoord ga krijgen vandaag, maar ik constateer wel een tegenstelling.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Rutjens. Dan is er ook nog een interruptie van mevrouw Van Diemen namens GroenLinks. Mevrouw Van Diemen, u heeft het woord.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Dank je wel. We volgen mekaar een beetje op, denk ik. Ik wil het niet over de EU hebben, maar ik wil de vraag stellen wat maakt dat u het zo bijzonder vindt dat de Global Goals erin staan. Want de Global Goals passen nou net precies binnen de brede welvaart. Daar is de brede welvaart op geënt en daarvoor heeft u volgens mij ook gewoon een economisch beleid vastgesteld, over brede welvaart. Dus ik begrijp echt niet waarom nu dit soort terminologieën worden gebezigd, terwijl u er eigenlijk overal al mee akkoord bent gegaan.

De heer **Van den Oetelaar** (FvD): Nou, het verbaasde mij vooral dat vorige week plots het logootje in de presentatie was verwerkt, terwijl daar eerder niet voor was gekozen, vandaar.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mevrouw Van Diemen.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Wel bijzonder dat u schrikt van een logo, terwijl u eigenlijk overal gewoon het beleid goedgekeurd hebt. Ik laat het daar bij.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Van Diemen. Mijnheer Van den Oetelaar, gaat u verder met uw betoog.

De heer **Van den Oetelaar** (FvD): Als partij die staat voor de vrijheid en het hebben van bezit nemen wij hier afstand van. We hopen dan ook dit logo en alles wat daarbij hoort niet meer tegen te komen in presentaties van de provincie. We zullen, indien dit voorstel wordt aangenomen, de ontwikkelingen nauwlettend in de gaten houden, maar hebben voldoende vertrouwen in de Brabantse ondernemers en de provincie om dit voorstel te steunen. Wie weet biedt deze aanpak bij succes wel mogelijkheden voor toekomstige projecten, waarbij ook andersoortige ondernemers kunnen profiteren.

Dank u wel, voorzitter.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Van den Oetelaar. Vervolgens geef ik het woord aan de heer Altundal namens de fractie van de Socialistische Partij-

De heer **Van Hattem** (PVV): Voorzitter!

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ik zie dat de heer Van Hattem nog een interruptie wil plaatsen. Mijnheer Van Hattem, ga uw gang.

De heer **Van Hattem** (PVV): Dank, voorzitter. Ik ben blij dat de heer Van den Oetelaar van Forum voor Democratie toch is aangeslagen op wat we vorige week hebben gezien aan alle belachelijkheden die vanuit de VN ons worden opgedrongen. Maar tegelijkertijd verbaast het me dan dat hij nog steeds enthousiast is over dit voorstel, want zoals net ook al terecht is opgemerkt door de heer Rutjens: dit brengt wel met zich mee dat deze beleidskaders worden meegenomen als toetsingscriterium voor projecten die worden aangedragen. Dus als die zogenaamd innovatieve ondernemers aan de slag gaan met dit fonds, dat door de provincie wordt betaald en dus niet door die ondernemers zelf – we steken er als provincie geld in –, dan zit je toch aan die toetsingscriteria vast. Dus is de heer Rutjens het niet met me eens dat we dan ook echt af moeten van die toetsingscriteria? Daarom komt de PVV zo meteen ook met een motie.

De heer **Van den Oetelaar** (FvD): U noemt de heer Rutjens, maar ik neem aan dat u mij bedoelt.

De heer **Van Hattem** (PVV): Sorry, de heer Van den Oetelaar, ja.

De heer **Van den Oetelaar** (FvD): Nou ja, het zou natuurlijk veel leuker zijn als er geen toetsingscriteria zouden zijn, maar we mogen ervan uitgaan dat het geld dat vanuit de EU komt juist afhankelijk is van die toetsingscriteria, dus het zal wel moeilijk zijn om het zonder te doen.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mijnheer Van Hattem, wilt u daar nog op reageren?

De heer **Van Hattem** (PVV): Ja. Het punt is wel dat het European Investment Fund die UN Global Goals ook volledig heeft geïnternationaliseerd en die worden ook toegepast in hun projectbeoordelingen. Dus daarom zou ik ook de oproep willen doen om vooral niet mee te gaan in dit fonds en verre te blijven van het naar binnen halen van dit globalistische beleid in ons provinciale beleidskader, want dat sijpelt op deze manier wel door. We moeten onze eigen positie, onze eigen rol, ons eigen kader vaststellen en dat niet laten bepalen door Brussel of Davos.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mijnheer Van den Oetelaar.

De heer **Van den Oetelaar** (FvD): Ja, ik begrijp wel wat u bedoelt, maar wij zien die problemen niet zo. De ondernemers worden immers niet verplicht hieraan mee te doen, het is een vrije keuze. En inderdaad: als je daarvoor kiest, dan zul je je aan die dingen moeten houden. Maar nogmaals: iedereen is vrij om hier wel of niet aan mee te doen en de criteria zijn dan inderdaad van toepassing.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mijnheer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Ja, voorzitter, tot slot. Het gaat mij niet zozeer om die ondernemers, die zullen alleen maar blij zijn als ze hun projecten hiernaartoe kunnen schrijven en hiermee een hoop belastinggeld kunnen binnenhalen om hun projecten mogelijk te maken, maar het gaat erom dat wij als overheid hier geen belastinggeld in moeten steken om aan die deugcriteria te voldoen. Daar zit wat mij betreft de crux. Hoe kijkt de heer Van den Oetelaar daartegen aan?

De heer **Van den Oetelaar** (FvD): Nou ja, het gaat voornamelijk om leningen. Het risico is zeer klein en zoals ik al eerder aangaf: wij beschouwen dit als een trial. Ik vind het wel interessant om te volgen hoe dit zich ontwikkelt.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Van den Oetelaar. Dan ga ik nu wel naar de heer Altundal, die spreekt namens de Socialistische Partij. Mijnheer Altundal, u heeft het woord.

De heer **Altundal** (SP): Dank je wel, voorzitter.

De **plaatsvervangend voorzitter**: U heeft anderhalve minuut overigens, mijnheer Altundal!

De heer **Altundal** (SP): Wij hadden in de Staten onze bijdrage geleverd. Er blijken heel veel vragen en onduidelijkheden te zijn. De gedeputeerde heeft ons niet kunnen overtuigen van het belang en de noodzaak waarom die omvorming naar BOF2 moet plaatsvinden, want de doelstellingen blijven zoals bij BOF1. Het CDA wenste wat nieuwe doelstellingen, en ook andere partijen, en dat kan ook bij BOF1. Het enige verschil is dat er een leningssystematiek, een financieringssystematiek en participatiemogelijkheid vanuit de provincie komt, waarmee het risico voor de provincie toeneemt, maar het is nog steeds niet bekend waarom wij nu een BOF2 moeten oprichten. Het CDA heeft het over economische steun, Forum voor Democratie heeft het over innovatie, Van Hattem heeft het over een nieuw fonds, daarmee zie je direct wat het karakter van BOF2 wordt. BOF2 wordt gezien als een nieuw fonds, een nieuw financieringsinstrument voor het programma Economie. Wij vinden dat het maatschappelijk rendement van BOF1 in stand dient te blijven. Er is geen reden om BOF1 aan te passen. Je zou BOF1 uit kunnen breiden, de doelstelling, met brede welvaart en daarmee kun je BOF1 in stand houden.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mijnheer Altundal, er is een interruptie voor u van de heer Janssen. Mijnheer Janssen, u heeft het woord.

De heer **Janssen** (VVD): Voorzitter, dank je wel. Mijnheer Altundal, het klopt: voor de VVD is economie heel belangrijk, maar dan heeft u niet heel goed geluisterd naar mij, want ik heb het inderdaad gehad over welvaart, maar ook over welzijn en gezondheid, over die hele brede welvaart. En het klopt: u mag het framen dat de VVD economie belangrijk vindt, dat is ook zo, maar in dezen is het wel iets breder.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mijnheer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Ja, voorzitter, dank je wel. Alleen, de VVD heeft het over termen, maar het gaat om het maatschappelijk rendement en maatschappelijk rendement kun je bepalen met beleid. Als je het beleid van Sociale Veerkracht en Samenleving, wat we nu hebben, teniet doet en daarmee de BOF onder wenst te brengen bij de BOM, wat nog niet duidelijk is, maar de richting is aangegeven, dan zeg je eigenlijk als VVD: de maatschappelijke doelen willen we in termen gieten, maar het blijft een financieel instrument, want leningen verstrekken betekent ook dat ondernemers leningen terug moeten betalen en terugbetalen betekent ook dat we het financieringsrendement vooropstellen, want maatschappelijk rendement zijn lange termijnen en dat hoeft niet altijd te leiden tot financiële rendementen. De provincie heeft in BOF1 gezegd: dat maatschappelijke rendement vinden we juist belangrijk, waarvoor we de investeringen willen financieren, maar wat we nu hebben is: de-

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mijnheer Altundal, probeert u enigszins kort en bondig te antwoorden, want mijn indruk is dat de heer Janssen zit te popelen-

De heer **Altundal** (SP): Oké, voorzitter, ik ben klaar.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mijnheer Janssen, heeft u behoefte aan een tweede interruptie? Ja, ga uw gang.

De heer **Janssen** (VVD): Nou ja, het klopt een heel eind wat mijnheer Altundal zegt, alleen, deze pot is natuurlijk om het maatschappelijk ondernemerschap ook aan te wakkeren. Het blijkt gewoon dat die groep wat moeilijk aan een reguliere financiering komt. Dus volgens mij staat de winst hier niet voorop, maar echt het maatschappelijke stuk. Dat is de reden waarom wij hier de BOF2 in het leven roepen, als opvolger van de BOF1, en niet anders volgens mij.

Tot zover, voorzitter.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ik geef het woord weer aan de heer Altundal, en ik wijs u erop, mijnheer Altundal, dat u qua spreektijd nog een halve minuut heeft, maar u mag natuurlijk nog antwoord geven op de heer Janssen.

De heer **Altundal** (SP): De spreektijd wil ik benutten om alvast te melden dat we een amendement zullen indienen om BOF1 uit te breiden met brede welvaart en maatschappelijke doelen. Verder wil ik antwoord geven aan de heer Rob Janssen. Kijk, het gaat erom dat wij bij het programma Economie al verschillende leningsmodellen hebben, we hebben fondsen. Zou het de VVD niet sieren om de doelstelling van die fondsen uit te breiden voor ondernemers die maatschappelijke doelen nastreven, de BOF-doelen daarin te integreren, zodat ze daar leningen kunnen krijgen, in plaats van dat we een nieuwe leningssystematiek creëren? Zou de VVD daar niet voor zijn, om het innovatiefonds, het startupfonds, dat soort fondsen, meer verruiming toe te kennen in het kader van maatschappelijke doelen vanuit brede welvaart?

De **plaatsvervangend voorzitter**: U stelt de vraag aan de heer Janssen. Die geef ik graag de gelegenheid daarop te reageren.

De heer **Janssen** (VVD): Daar kan ik kort op zijn. De VVD is tevreden met het voorstel zoals dat er nu ligt, is ook tevreden met die andere fondsen, mijnheer Altundal, en hoeft daar geen verandering in op dit moment.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Nou, mijnheer Altundal, u heeft nog een twintigtal seconden.

De heer **Altundal** (SP): Ik ben klaar, voorzitter. Ons amendement zullen we samen met GroenLinks, D66 en 50PLUS indienen. Inmiddels heeft de griffie dat tot z'n beschikking.

Amendement A3: Voortzetting BOF1 met uitbreiding doelstellingen

"Provinciale Staten van Noord-Brabant,

in vergadering bijeen op 26 maart 2021, behandelend het Statenvoorstel 04/21A BOF2: Vervolg Brabant Outcomes Fund;

besluiten 1 tot en met 4 van het ontwerpbesluit 04/21B te vervangen door:

1. Voortzetting van BOF1 in de huidige vorm, met uitbreiding van de bestaande doelstelling naar maatschappelijke doelen vanuit brede welvaart;
2. De stelposten Sociale Veerkracht van 1.1 miljoen euro en 300.000 euro inzetten voor het realiseren van de doelstellingen van BOF1 (zie ad 1);
3. Voor ondernemers die deelnemen aan BOF1 en een extra lening willen, zal een krediet ter hoogte van 7 miljoen euro uit programmabudget Economie gerealiseerd worden. De kaders en criteria van Brabant Startup Fonds en het Innovatiefonds zullen hiervoor verruimd worden met de doelstellingen van BOF1;

4. Akkoord gaan met risicoafdekking voor dit krediet van 1,5 miljoen euro uit de Algemene Risicoreserve.”

1 <https://www.brabant.nl/subsites/brabant-outcomes-fund/over-bof/vraag-en-antwoord>

2 het financieringsmodel van de social impact bonds (SIB's).

Nurettin Altundal, SP

Anne van Diemen-Vereijken, GroenLinks

Ine Meeuwis, D66

Jan Frans Brouwers, 50 PLUS.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ik dank u wel, mijnheer Altundal. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Meeuwis, die spreekt namens D66. Mevrouw Meeuwis, u heeft het woord.

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Dank u wel, voorzitter. Ook wij kunnen kort zijn. D66 vond het Brabant Outcomes Fund een mooi initiatief en we waren dus aanvankelijk enthousiast over het vervolg, geheten BOF2. Maar hoe meer we erover lazen en debatteerden met collega's tijdens de vorige Statenvergadering, daarna tijdens de extra themavergadering, hoe minder enthousiast we eigenlijk werden en hoe meer we in verwarring raakten. De door uw gesuggereerde verbreding leek eerder een verenging, want vooral maatschappelijk valt er bij BOF2 van alles buiten de boot. Projecten die niet binnen BOF1 pasten werden eerst gekoppeld aan Sterk Brabant, maar Sterk Brabant wordt afgebouwd. De sociale focus op BOF1 via Sociale Veerkracht en Sterk Brabant is in BOF2 compleet verlegd. De focus ligt nu vooral op economische impact, terwijl het meeste geld nota bene van Sociale Veerkracht komt. Daarnaast blijken de criteria onduidelijk. Eigenlijk hinkt het voorstel op meerdere gedachten. Daarom hebben we met z'n allen vele vragen gesteld aan de gedeputeerde, maar helaas onbevredigende reacties gekregen. En tot slot bent u nog steeds in gesprek met de BOM. Het is nog allerminst zeker, en daarom onduidelijk, of de BOM een en ander kan gaan uitvoeren. De enige reden dat u dit voorstel nu toch doet is, denk ik, de deadline van 1 april, om Europees geld binnen te halen. Maar dat is voor ons onvoldoende reden om het voorstel nu zo voor te leggen, vandaar ook het amendement waar de heer Altundal het net over had.

Dank u wel, voorzitter.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ik dank u wel, mevrouw Meeuwis. Ik kan u melden dat het amendement inmiddels is ingediend, dat het voldoet aan de daartoe gestelde voorwaarden en daarmee onderdeel uitmaakt van de beraadslagingen. Ik ga vervolgens naar mevrouw Van Diemen, die spreekt namens GroenLinks. Mevrouw Van Diemen, u heeft het woord.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Dank u wel. Het eerste Brabantse Resultaten Fonds – ik blijf die term maar hanteren – was een pilot en vooruitstrevend ten aanzien van resultaat in financiering als nieuw instrument, en dan toegepast bij de organisaties die werken aan duurzame-ontwikkeldoelen: gelijke kansen, sociaaleconomisch werken aan duurzame ontwikkeling, passend werk en voor iedereen een gerichtheid op welzijn. Die laatste pak ik maar even bij de kop. BOF1 leverde mooie resultaten door en we willen naar BOF2, maar er zitten verschillen tussen, en die ga ik toch even benoemen. BOF1 richtte zich op welzijn, BOF2 op brede welvaart. Daar zitten wel degelijk duurzame-ontwikkelingsdoelen in, maar dan betreft men ook nog de drie p's erbij, people, planet, profit, en juist bij die laatste zit mijn knelpunt. Want bij BOF1 kwam de financiering uit fondsen en een jury besloot welke organisaties in aanmerking kwamen. Bij BOF2 komt die uit banken en andere investeerders die maatschappelijk verantwoord willen investeren. Deze investeerders gaan de criteria voor ondernemers bepalen en de keuze voor de organisaties. En daar zit de crux, want binnen de drie p's krijgt profit een veel belangrijkere plek. Het knelpunt dat wij hebben is: hoe kunnen wij gaan sturen op dat maatschappelijk rendement, in plaats van het economische rendement, sturen op geluk in plaats van geld?

Tweede knelpunt in BOF2 is de financiering. Men wil het verbreden naar de programma's Milieu, Duurzaamheid, Landbouw, Voedsel, Energie en Economie. Op zich zou je denken: goed idee, dan kun je die werkwijze verankeren in al deze programma's, maar er zijn nog meer programma's met duurzame-ontwikkeldoelen – ik heb dat al eerder aangegeven –, en dat zijn Wonen en Mobiliteit. Daar mogen wel organisaties op inschrijven, maar zij betalen niet mee. In mijn optiek zou je zeggen: jongens, gelijke monniken, gelijke kappen. Ik dien bij dezen ook een motie in die die titel heeft. Want zo leert iedereen en betaalt iedereen mee aan die werkwijze om maatschappelijk rendement mee te wegen in hun financieringsvragen, nu de helft uit Sociale Veerkracht, terwijl het uit Sociale Veerkracht is opgezet. BOF2 is anders, dus je zou hem uit alle programma's moeten financieren, om hem overal te verankeren. En wij koppelen dat geld dan aan het werkkapitaal, want dat werkkapitaal komt de meeste sociale, de meeste p van people tegemoet. Nu kunnen er 20 organisaties meedoen, vorige keer was het, dat zei mevrouw Meeuwis ook al, inderdaad Sterk Brabant, dat bij BOF1 andere organisaties hielp in kennisoverdracht en dat soort zaken, en dat zou u ook kunnen met die extra investering vanuit Wonen en Mobiliteit. We hebben eigenlijk steeds aangegeven: het is een heel mooi instrument, het resultatenfonds, en investeren op basis van maatschappelijke en ecologische impact in plaats van alleen economische impact is prima-

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mevrouw Van Diemen, er is een interruptie voor u, en die interruptie komt van de heer Janssen. Ook nog mijnheer Hendriks, maar eerst is mijnheer Janssen aan de beurt. Ga uw gang, mijnheer Janssen.

De heer **Janssen** (VVD): Dank je wel, voorzitter. Dat gaat over de motie die mevrouw Van Diemen in gaat dienen. Volgens ons is er aan de voorkant gekeken welke programma's gebruik willen maken van deze BOF2-regeling en volgens mij doet Mobiliteit daar niet aan mee, vandaar dat ze ook niet meebetalen, om het maar even zo te zeggen. Ziet mevrouw Van Diemen dat anders?

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mevrouw Van Diemen, ga uw gang.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Ja, dat zie ik anders. Het zou raar zijn als dat niet zo was, zal ik maar zeggen. Dat zie ik zeker anders. Als je met elkaar afsprekt, binnen de coalitie, dat je Samenleving wilt gaan verankeren in alle programma's en de werkwijze om dat te doen BOF2 is, dan moet je het in mijn optiek ook in alle programma's doen, en in alle programma's zitten ontwikkeldoelen. Dat dat onderzoekje-, dat daar op dat moment die organisaties niet uit komen, dat zegt wat mij betreft dan niks. Want er is ook aangegeven: men kan wél vanuit die programma's-, men kan wél als ondernemers die iets met mobiliteit hebben daarop inschrijven. En als die toezegging is gedaan, betaal dan ook gewoon netjes mee. Het is voor dat soort programma's bijna geen geld en het heeft meerwaarde.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mijnheer Janssen. Als u wilt reageren, ga uw gang.

De heer **Janssen** (VVD): Nee, misschien kan de heer Van Pinxteren dat dadelijk meenemen in zijn beantwoording.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel. Dan was er nog een interruptie. Ik wil u trouwens even informeren, mevrouw Van Diemen, dat uw spreektijd om is, maar de heer Hendriks heeft nog een interruptie voor u. Misschien dat u nog een mogelijkheid ziet-

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Ja, dan fiets ik het er even tussendoor!

De heer **Hendriks** (CDA): Ik had een vraag over de volgorde. Stel: de motie 'Gelijke monniken gelijke kappen' wordt aangenomen, hoe gaat u dan om met het amendement?

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Fantastisch: u geeft een voorzetje, zodat ik mijn tekst kan aftikken, laat ik het zo zeggen! Kijk, ze hangen met elkaar samen hè? Dus wij zouden graag willen dat iedereen meebetaalde. In het werkkapitaal zit meer geld om met name die people-kant vorm te geven, en dan zouden we een oplossing hebben voor de knelpunten zoals we die hebben. En dan zeg je eigenlijk: je trekt BOF1 verder door, je verbreedt hem wel, want als je dadelijk het amendement leest, daar staat niet in dat het alleen BOF1 is en welvaart, dat je wel degelijk ook nieuwe doelstellingen kunt toevoegen, maar in dat werkkapitaal zit die verankering in die programma's, daar zit ook dat maatschappelijk rendement in die programma's verankeren. Vandaar dat ik zeg: het sluit eigenlijk keurig netjes op elkaar aan. Je zou BOF1 voort kunnen zetten en je kunt daar vervolgens extra werkkapitaal aan toevoegen. Wij hebben ze wel netjes losgekoppeld voor jullie, zodat er ook een keuze is. Er is A het amendement op het financieel deel en B je kunt met mij mee de suggestie oppakken dat iedereen netjes meebetaalt.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mijnheer Hendriks.

De heer **Hendriks** (CDA): Hartstikke fijn dat wij die keuzevrijheid krijgen van mevrouw Van Diemen, dank je wel. Maar is het niet zo, als wij de motie aannemen, dat dan het amendement overbodig is?

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Nee,

De heer **Hendriks** (CDA): Er zit toch een bepaalde tegenstrijdigheid in?

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Nee, het amendement is juist aanvullend. Dus je kunt gerust met ons mee met het amendement en dan gaat de motie daar nog een mooie aanvulling op geven. Het enige wat je doet is het werkkapitaal vergroten, dus het maakt verder helemaal niks uit.

De heer **Hendriks** (CDA): Sorry, voorzitter-

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ga uw gang.

De heer **Hendriks** (CDA): Wat is er aanvullend aan? Sorry, maar ik heb hem echt niet helder. Kunt u dat uitleggen?

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Oké, ik ga een poging doen. BOF1 had het accent op people zitten, laat ik het zo zeggen, op dié hoek, en daar zat beleid achter, daar zaten concrete beleidsdoelstellingen achter. We gaan hem verbreden, hè?, ook naar planet, zullen we maar zeggen.

De heer **Hendriks** (CDA): Ja, ja, precies.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Waarbij in het werkkapitaal, niét in de leningen, maar juist in dat werkkapitaal, daar zit de mogelijkheid om die people-kant, dat maatschappelijk rendement, veel beter te verankeren, want daar hebben we veel meer invloed op. En daar zit ook eigenlijk het geld van die Sociale Veerkracht in. Daar hebben we met elkaar heel veel discussies over gehad: kunnen we het sociale stuk blijven behouden en kunnen we daar zoveel mogelijk op sturen? Dat doe je met je werkkapitaal. Door dat werkkapitaal iets groter te maken, zeg ik eigenlijk - en ik voeg er een suggestie aan toe hè? -: als zij meebetalen, zou je niet alleen die 20, maar zou je ook nog kunnen kijken of Sterk Brabant, of een ander, dat maakt me niet, al die andere organisaties die ook maatschappelijk rendement willen delen, of willen léren van hetgeen wij hier doen, zou je ook nog mee kunnen nemen. Dus eigenlijk behoud je dan veel sterker BOF1 zoals die was.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Nou, mijnheer Hendriks, u boft toch maar met zoveel uitleg!

De heer **Hendriks** (CDA): Dank u!

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Alstublieft.

Motie M26: Gelijke monniken gelijke kappen

“Provinciale Staten van Noord Brabant,

in vergadering bijeen op 26 maart 2020, behandelend Statenvoorstel 04/21A BOF2: Vervolg Brabants Outcomes Fund;

constaterende dat:

- het college praktische uitvoering wil geven aan het integraal meenemen van het horizontale thema Samenleving bij andere beleidsthema's;
- de BOF een instrument is dat inspeelt op zoals men zelf beschrijft 'versterken van draagkracht en draagvlak, realisatiekracht en innovatiekracht uitdagingen en integrale oplossingen stimuleert;
- integrale opgaven op het snijvlak liggen van people, planet en profit.
- de BOF zich richt op brede welvaart en de global goals c.q. duurzame ontwikkeldoelen;

overwegende dat:

- duurzame innovatieve betaalbare woningen of betaalbare, toegankelijke en duurzame vervoersystemen ook duurzame ontwikkeldoelen c.q. global goals zijn;
- aangegeven is dat organisaties die vanuit wonen of mobiliteit kunnen deelnemen aan de BOF;
- Wonen en Mobiliteit belangrijke pijlers zijn binnen brede welvaart.
- vanuit het werkkapitaal ondernemers die buiten de BOF vallen ook nog ondersteund kunnen worden om kennis en ervaring te delen;

verzoeken het college om:

- de programma's Mobiliteit en Wonen ook ieder een bijdrage van 250.000 euro te geven voor het werkkapitaal van de BOF;

en gaan over tot de orde van de dag.”

Anne van Diemen-Vereijken, GroenLinks

Nurettin Altundal, SP.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mevrouw Van Diemen, uw spreektijd was echt om. De motie is inmiddels ingediend, voldoet aan de gestelde eisen, maakt onderdeel uit van de beraadslagingen en zal de geschiedenis ingaan als motie 26.

Ik dank u, mevrouw Van Diemen, en kom vervolgens bij de heer Van Hattem, die spreekt namens de PVV en die qua spreektijd de kampioen is met zesenthalve minuut spreektijd. Mijnheer Van Hattem, u heeft het woord.

De heer **Van Hattem** (PVV): Het is maar de vraag of ik het allemaal nodig ga hebben.

Voorzitter. Ondanks dat we in een extra themavergadering stil hebben gestaan bij dit voorstel, zijn we als PVV-fractie zeker niet overtuigd dat dit fonds een zinvolle bijdrage levert aan de Brabantse samenleving. Integendeel, we hebben alleen maar meer redenen gehoord om hier heel erg op tegen te zijn.

Tijdens de presentatie over BOF2 op 19 maart jl. doken opeens – er werd net al aan gerefereerd – de UN Global Goals for Sustainable Development op als toetsingskader voor de deelnemende projecten. Projecten moeten afgemeten worden aan de door Provinciale Staten gegeven kaders en niet aan de globalistische agenda van mondiale bemoeiallen. Dat is voor de PVV-fractie onacceptabel en daarom dienen we ook een motie in, zoals zojuist al aangekondigd, om deze UN Global Goals niet als de maatstaf voor ons beleid te gebruiken. En dat zou ook meteen een goede reden zijn om heel ver weg te blijven van het European Investment Fund dat bij BOF2 betrokken wordt. Juist die eurocratische club heeft zich verbonden aan de UN

Global Goals. Hun drammerige 'Build back better'-agenda krijg je er dus ook meteen bij. Dus ik zeg ook even in de richting van Forum voor Democratie: als je al een innovatieve ondernemer helpt, dan is het juist Claus Swaab en zijn adepten die hier heel blij van worden.

Waar met de VN wordt ingezet op de duurzaamheids- en klimaatobsessie en de open grenzen-ellende van het VN-migratiepact, zouden wij ons juist moeten inzetten voor onze Brabantse burgers. Als er al wordt gesproken over 'social impact', dan krijgen we dat niet met het rondpompen van ons belastinggeld via Brussel, waar het met grote impact wordt afgeroomd ten behoeve van hun eurocratische doelen elders in Europa, of ergens in Afrika.

De PVV wil échte 'social impact' – sociale impact, zeg ik liever in het Nederlands – in onze eigen Brabantse samenleving, bijvoorbeeld in het behoud van ziekenhuizen in onze steden. In Bergen op Zoom verdwijnt nu niet alleen een ziekenhuis, maar ook nog de eigen huisartsenpost, zodat een stad als Bergen op Zoom niet eens meer een eigen huisartsenpost heeft. Het is te gek voor woorden! Ondertussen investeren nota bene zorgverzekeraars – zorgverzekeraars!; let goed op – in dit BOF2-verhaal. Deelt het college de mening van de PVV-fractie dat geld van zorgverzekeraars beter benut kan worden om bijvoorbeeld een ziekenhuis en een huisartsenpost in Bergen op Zoom open te houden, in plaats van het voor rendement weg te zetten in dit deugfonds? Daarom wil de PVV in plaats van dit BOF2-fonds terug naar beleid dat wél een echte sociale impact heeft: de iDop-regeling, en dan hebben we die zorgverzekeraars ook niet nodig hiervoor. We hebben hiervoor in eerste termijn al een motie ingediend. Maar in plaats van dit op rendement gerichte fonds – wat zeer twijfelachtig is of dat rendement überhaupt wel behaald gaat worden, zoals we de vorige keer al betoogd hebben, gelet ook op alle risico's die ermee samenhangen –, zetten we liever structureel geld in voor de leefbaarheid, voor voorzieningen in de kleine kern, zoals de gezondheidscentra, zoals de dorpscholen, en gaan we voor steun voor onze dorpscafés, die qua sociale impact echt een sleutelrol spelen.

Met dit fonds zullen vooral veel energiecoöperaties Brabant verder gaan verminken tot één groot industrielandchap van windparken en zonnevelden. Aan die onaanvaardbare impact zal de PVV nooit meewerken. We stemmen dan ook vol overtuiging tegen dit Statenvoorstel.

Voorzitter, tot zover in tweede termijn.

Motie M27-2021: Provinciaal beleid niet afmeten aan UN Global Goals

"Provinciale Staten van Noord-Brabant,

in vergadering bijeen op 26 maart 2021 ter bespreking van Statenvoorstel 04/21 BOF2: Vervolg Brabant Outcomes Fund;

constaterende dat:

- in de Memorie van Antwoord Statenvoorstel 04/21 BOF2 op p. 3 ten aanzien van de toetsingscriteria ('Hoe wordt bepaald wie mee mag doen?') van BOF2 wordt aangegeven dat selectievragen aansluiten bij de indicatoren voor brede welvaart zoals deze worden gehanteerd door onder andere de Verenigde Naties;
- in de presentatie voor de themacommissie over BOF2 van 19 maart jl. een sheet werd getoond waarin "The Global Goals For Sustainable Development" van de VN nadrukkelijk als uitgangspunt worden genoemd voor het meten van brede welvaart ten aanzien van de provinciale beleidsdoelen voor het Brabant Outcomes Fund:

overwegende dat:

- de UN Global Goals For Sustainable Development¹ nooit als beleidskader van de provincie Noord-Brabant zijn vastgesteld;
- het Brabantse provinciaal beleid niet afgemeten dient te worden aan de globalistische agenda² van supranationale organisaties³, maar slechts aan de door Provinciale Staten vastgestelde kaders;

spreken uit en dragen GS op:

- dat de UN Global Goals For Sustainable Development geen uitgangspunt of toetsingscriterium voor provinciaal beleid zullen vormen;

en gaan over tot de orde van de dag.”

¹ <https://sdgs.un.org/goals>

² <https://www.weforum.org/projects/frontier-2030>

³ <https://www.eif.org/what-we-do/news/2017/eif-undp-accord.htm>

Alexander van Hattem, PVV.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ik dank u wel, mijnheer Van Hattem. Vervolgens is de motie ingediend, onder de titel ‘Provinciaal beleid niet afmeten aan UN Global Goals’. De motie krijgt nummer M27, voldoet aan de gestelde eisen en is hiermee onderdeel van de beraadslagingen. Vervolgens geef ik het woord aan de heer Rutjens namens de Groep Rutjens- Nee, ik vergis me, het is de heer De Kort namens de Partij van de Arbeid die van mij het woord krijgt, en die heeft vier minuten-

De heer **Janssen** (VVD): Voorzitter, ik had nog een interruptie.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mijnheer Janssen, ja, sorry. Ik zie dat u een interruptie had gevraagd. Dat was, neem ik aan, op de heer Van Hattem?

De heer **Janssen** (VVD): Ja.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ga uw gang.

De heer **Janssen** (VVD): Mijnheer Van Hattem, u had het over de iDop. Waarom zouden wij als provincie moeten investeren in taken die meer in de lijn van de gemeenten liggen? Vindt u niet dat de gemeenten veel meer, via de raad, op die taak aangesproken moeten worden en daar afspraken en keuzes in moeten maken?

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mijnheer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Ja, voorzitter, dan moet ik eigenlijk meteen een wedervraag stellen. Als provincie wordt er onder het beleid van het huidige college ook volop geïnvesteerd in binnenstedelijke ontwikkelingen. In de grote steden, in de spoorzones, worden bakken met geld gepompt. Wel zeg ik dat we liever teruggaan naar onze traditionele taken van de provincie op het gebied van leefbaarheid, met name het kleine-kernenbeleid, dat we als provincie ook jarenlang met trots hebben uitgedragen en dat ook echt goed en met veel impact in plaatsen is geland, waar vaak gemeentes ook onvoldoende mogelijkheden, middelen en oplossingen hebben om dat beleid goed in de verf te zitten en waarbij ook de kennis die in een plaats wordt opgedaan – dat was juist het mooie van het iDop-beleid: als je in een plaats een project ontwikkelt, dan wordt dat op soortgelijke wijze ook weer in een andere kleine kern in een andere gemeente voortgezet. Dat maakt het juist uniek, dat beleid. Dat is in het verleden zeer succesvol geweest, dus daar zet ik liever ons Brabantse geld op in, in plaats van het nu met dat BOF2-fonds in te zetten.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Goed. Mijnheer Janssen, ik geef u de mogelijkheid uw interruptie te vervolgen, of heeft u voldoende antwoord gehad?

De heer **Janssen** (VVD): Een kleine nuancering. Volgens mij is Ruimte een kerntaak van de provincie en is Samenleving een kerntaak van de gemeente.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Janssen. Mijnheer Van Hattem, u krijgt nog even de gelegenheid voor een korte reactie.

De heer **Van Hattem** (PVV): Ja, voorzitter, we hebben volgens mij nog altijd een aantal kerntaken vastgesteld waar Samenleving ook een onderdeel van is. We hebben niet voor niets straks nog de bespreking van het beleidskader Vrije Tijd, Sport en Cultuur, wat ook onder de paraplu van Samenleving valt. En laten we niet vergeten: we hebben in 2010, het is alweer even geleden, maar toch, de Agenda van Brabant vastgesteld. Die is bij mijn weten nooit officieel ingetrokken, en daarin stond wel duidelijk vermeld dat Samenleving ook een kerntaak van de provincie is. Als dat niet zo is, dan hoor ik graag van de VVD of de Agenda van Brabant nu ook daadwerkelijk niet meer bestaat, of niet meer van toepassing is, want volgens mij hebben we dat altijd nog als een leidend principe aangehouden qua kerntakendiscussie.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Van Hattem. Ik ga nu naar de heer De Kort. Die zit te popelen, zie ik. Mijnheer De Kort, namens de Partij van de Arbeid, u heeft het woord, vier minuten.

De heer **De Kort** (PvdA): Ja, dank, voorzitter. Mijn geduld werd op de proef gesteld, maar dat is ook prima. Vandaag, net als de vorige keer, weer een flinke discussie over dit voorstel. Ik heb er al heel veel over gezegd in de vorige Statenvergadering en in de themabijeenkomst. Ik vind het een voorstel dat hinkt op meerdere gedachten, ik vind het een voorstel waar heel veel op aan te merken valt. Het is dan ook best een behoorlijke afweging voor ons van: hoe gaan we hiermee om? We hebben er lang over nagedacht en uiteindelijk gekozen voor de richting: het is er nog niet, we vinden het niet goed genoeg op dit moment, maar we zien wel genoeg aanknopingspunten waardoor we er vertrouwen in hebben dat het mogelijk iets goeds kan worden en kan bijdragen. Mijn kernpunt heb ik de vorige keer ook gemaakt en blijf ik eigenlijk maken: ik vind het als provincie investeren in maatschappelijk rendement iets wat we sowieso moeten doen, wat we moeten doen bij de BOM, en niet alleen hier. Daar hebben we het de vorige keer ook heel duidelijk over gehad. Ik vind het ook apart, het kwam ook in de themabijeenkomst ter sprake, dat er bijvoorbeeld voorstellen waren op het gebied van energie die niet bij het energiefonds van de BOM terecht konden omdat ze naast energie ook raakten aan werkgelegenheid. Dan vraag ik me echt af: hebben wij de kaders van onze fondsen bij de BOM wel goed staan? Staat ons kompas van de BOM goed genoeg afgesteld? Dat is een discussie die ik bij Economie zeer zeker ook nog een keer wil laten terugkomen.

Voor nu gaan wij er dus in mee, maar ik heb nog wel een suggestie. Dit is een financieringsinstrument. Ik hoor in veel van de opmerkingen van anderen ook zaken over subsidiëring en financiering. Dit is nu een financieringsinstrument. Daarmee past het voor mij overigens uiteindelijk ook prima in de BOM. Een verzoek aan de gedeputeerde dat ik eerder heb gedaan, en wat hij volgens mij ook heeft toegezegd, maar ik hoor graag nog de bevestiging van de heer Van Pinxteren, is dat we de komende maanden ook op de hoogte worden gehouden van de verdere uitwerking hiervan en de mogelijke integratie hiervan in de BOM. Maar ook mijn verzoek om te zorgen dat we deze initiatieven goed begeleiden. Ik heb er ook in de themabijeenkomst al over gesproken. In de investeringscommissie, of hoe die ook weer precies heet, zit een persoon vanuit de provincie en als daar puur financieel gekeken wordt, denk ik dat je de uniciteit van dit soort initiatieven een beetje te veel buiten beschouwing laat. Dus mijn vraag zou zijn om te zorgen dat in dat comité mensen zitten die ervaring hebben met ondersteuning van sociale ondernemingen, het traject tot en met businessplan, met financiering van sociale ondernemingen en ook met de integratie van financieringsbronnen van de verschillende domeinen, bijvoorbeeld maatschappelijke fondsen, arbeidsvoorzieningsfondsen, dagbesteding, et cetera. Want veel van deze initiatieven zullen uiteindelijk bijvoorbeeld ook voor gemeenten bepaalde taken doen waarvoor ze wellicht betaald worden uit dat soort fondsen. Dus ik wil graag die ervaring in het investeringscomité. Mocht dat nou niet mogelijk zijn, dan zou ik de gedeputeerde mee willen geven ter overweging om een soort klankbordgroep te maken van ervaringsdeskundigen op dat vlak, die dan het investeringscomité adviseren en die mogelijk ook initiatieven daarbij behulpzaam kunnen zijn. Want ik zou het echt doodzonde vinden als we alleen financiële begeleiding geven en niet deze initiatieven ook op andere vlakken verder mee helpen, en ook als we straks

een investeringscomité hebben met allemaal mensen die gewend zijn om dingen puur te beoordelen op de financiële kadertjes.

Met die opmerkingen, en hopelijk kunnen we daar wat toezeggingen krijgen, geven wij het voorstel het voordeel van de twijfel en kijken wij uit naar de verdere uitwerking.

Tot zover, voorzitter.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel, mijnheer De Kort. Dan ga ik vervolgens naar de heer Rutjens, die spreekt namens de Groep Rutjens en die vierenhalve minuut spreektijd ter beschikking heeft. Mijnheer Rutjens, ga uw gang.

De heer **Rutjens** (Groep Rutjens): Dank u wel, voorzitter. Dit is een heel bijzondere tweede termijn. De eerste termijn was een paar weken geleden en tussendoor, tussen de eerste en de tweede termijn in, hebben we twee themavergaderingen gehad van in totaal vier uur. Heel veel tijd, waarin heel veel vragen werden gesteld, vragen om informatie, maar ook vragen die je eerder zou kunnen uitleggen als een verzoek. Elk antwoord dat we kregen zorgde voor nog meer vragen. Er blijken familiefondsen betrokken te worden, toen bleek ineens het EU Investment Fund zich gemeld te hebben, en dat is trouwens de reden waarom we nu in één keer haast zouden moeten maken, vanwege een deadline. En tijdens de laatste themavergadering hoorden we ineens dat er ook verzekeraars betrokken waren. We hadden dus heel veel vragen over het wie, wat en waarom en toen we antwoorden kregen, bleef iedereen zo'n beetje zitten met de belangrijke vraag: hoezo dan? Maar wat er allemaal níet gebeurde, was de vraag, of het verzoek, voor verandering in het voorstel. Er is niet één centimeter bewogen door de gedeputeerde. Er waren diverse partijen, van allerlei plumage, van alle politieke windrichtingen die je je maar kunt indenken, die een open hand uitstrekten naar het college, naar de open samenwerking, maar die handen werden allemaal weggewuifd. De problemen met dit voorstel blijven. We proberen financieel rendement en maatschappelijk rendement, het beleid van de provincie, in één te pakken, en dat instrument blijkt daarvoor – het blijkt uit alle vragen en opmerkingen – gewoon niet geschikt. Sterker nog: we tornen hiermee aan het budgetrecht van Provinciale Staten en stellen hiermee de controle door Provinciale Staten van het beleid ter discussie. Het lijkt dan ook dat er hoe dan ook zo'n fonds moet komen. Ik begrijp het ergens ook wel, want het is natuurlijk heel erg in de mode om zo'n investeringsfonds te beginnen. Politici komen dan in het nieuws om feestelijk, schouder aan schouder, de bestuurlijke en economische elite, om erover te vertellen. Hippe consultantstaal. Hoeveel saaiër is het dan als je gedegen beleid ontwikkelt met regels, themavergaderingen, budget krampachtig vragen, tevoren vastgelegde doelen en kpi's krijgen en achteraf ook nog eens die lastige democratische controle. Eigenlijk zou de krantenkop dan ook moeten luiden: "Politici gaan met hun vrienden Dragon's Den spelen". Laten we dat gewoon níet gaan doen.

Een andere reden die ik las in alle stukken was: we staan in de Europese kijker. Alsof dat een reden zou zijn! Er is EU-geld, laten we daar dan maar beleid omheen maken. We zijn in gesprek met het EU Investment Fund over de opzet en de structuur. Wélke opzet, wélke structuur? En er komen afgesproken criteria en resultaten. Wélke criteria? Wélke resultaten? En dat familiefonds en die verzekeraar: wat gaan die allemaal willen? Wat gaan die voor resultaten en criteria willen? We weten het niet.

De investeringscommissie gaat bepalen wat we gaan doen, althans wat dat fonds gaat doen. Dat wordt als positief gezien. Een jury die over het geld beslist. Sorry hoor, maar juist deze gedeputeerde vindt dat een goed idee. Zelfs de controle op uitkomsten gaan we uitbesteden aan een impact-bureau. Laten we teruggaan naar de kern. Als we weten wat we willen bereiken, wij hier, 54 mensen, dan leggen we dat samen vast in beleid. Dan hoort dat onderdeel te zijn, en te blijven, van democratisch afgesproken beleidsdoelstellingen, die we dan ook kunnen controleren. Dat gaan we transparant op de provinciale begroting zetten, die we ook democratisch kunnen controleren.

Collega's Provinciale Statenleden, zet uzelf toch asjeblijft niet buitenspel. Laten we niet dit soort nieuwe entiteiten oprichten die door hún keuzes de facto ons beleid gaan maken. Wij zijn gekozen en wij mogen

die verantwoordelijkheid, die wij hebben gekregen van de Brabantse burgers, niet, ik zou zelfs zeggen: nooit, weggeven.
Dank u wel.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Rutjens. Vervolgens kom ik bij de Partij voor de Dieren en geef ik het woord aan mevrouw Vlasveld. Ga uw gang.

Mevrouw **Vlasveld** (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. De BOF2 wil ondernemers die niet in aanmerking komen voor een reguliere financiering een steun in de rug geven. Aanstaande biologische boeren lijken ons daar een uitstekende doelgroep voor. Zij komen namelijk vaak niet in aanmerking voor een reguliere financiering. Dat biologische boeren bijdragen aan planet lijkt me logisch. Uit gesprekken die wij hebben gevoerd met Bionext blijkt ook dat biologische boeren in hogere mate dan reguliere boeren projecten met maatschappelijke meerwaarde uitvoeren. People dus. Überhaupt draagt biologische landbouw in de breedste zin van het woord people uit. Denk daarbij aan de voordelen van biologische landbouw voor een gezonde leefomgeving, iets waar alle Brabanders van profiteren. Om deze redenen dienen wij samen met 50PLUS een motie in om specifieke selectiecriteria op te nemen, waardoor het voor deze boeren mogelijk wordt om in aanmerking te komen voor een BOF2-financiering.

Motie M28-2021: Aanstaande biologische boeren ondersteunen vanuit BOF2

“Provinciale Staten van Noord-Brabant,

in vergadering bijeen op 26 maart 2021, behandelend het Statenvoorstel 04/21 BOF2: Vervolg Brabant Outcomes Fund;

constaterende dat

- boeren die willen omschakelen naar een biologisch bedrijf moeilijk aan een financiering komen;¹
- op 13 november 2020 de motie 'Landbouw is economie' met brede steun is aangenomen;
- deelnemers aan het BOF2 nadrukkelijk moeten voldoen aan People, Profit én Planet;

overwegende dat

- biologische landbouw onderdeel is van een natuurinclusieve en circulaire landbouw;²
- een groter deel van biologische boeren vanuit maatschappelijke betrokkenheid bijdragen aan het onderdeel People, o.a. als zorgboerderij en sociale werkplaats;
- biologische landbouw een positieve bijdrage levert aan verschillende provinciale doelen;³
- het ministerie van LNV en de provincie Noord-Brabant de wens hebben om tot een circulaire landbouw te komen;^{4,5}
- er vanuit de agrarische sector steeds meer interesse is voor de omschakeling naar natuurinclusieve landbouw;⁶
- het college nadrukkelijk heeft aangegeven dat BOF2 aanvragen met betrekking tot boeren die een omschakeling willen maken, in aanmerking kunnen komen voor een financiering;

vragen Gedeputeerde Staten

- om selectiecriteria op te nemen waardoor boeren die willen omschakelen naar biologische bedrijfsvoering, gebruik kunnen maken van een BOF2-financiering;
- Profit breder te zien, te behandelen en te beoordelen dan financieel gewin op de korte termijn en nadrukkelijk ook het welzijn en de gezondheid van de Brabantse burger in haar overwegingen te betrekken;
- om bij een grote hoeveelheid aanvragen voor financiering van die boeren, met een voorstel te komen om extra financiële middelen toe te kennen vanuit de portefeuilles economie en landbouw;

en gaan over tot de orde van de dag.”

¹ <https://www.bnnvara.nl/zembla/artikelen/rabobank-wij-zijn-medeverantwoordelijk-voor-de-problemen-in-de-landbouw>

² <https://allesoverbio.be/artikels/kringlooplandbouw-maakt-de-cirkel-rond>

³ <https://www.milieucentraal.nl/eten-en-drinken/milieubewust-eten/biologisch/>

⁴ <https://www.brabant.nl/onderwerpen/economie/circulaire-economie>

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2019/06/17/omslag-naar-duurzame-en-sterke-landbouw-definitief-ingezet>

⁶ <https://www.zlto.nl/nieuwsberichten/2021/openbaar/03-maart/cursus-voor-natuurinclusief-bedrijfsplan>

Anne-Miep Vlasveld, Partij voor de Dieren
Jan Frans Brouwers, 50PLUS.

Tot zover, voorzitter. Ik hoop dat ik binnen de minuut gebleven ben!

De **plaatsvervangend voorzitter**: Nou, het zal in ieder geval niet veel schelen, mevrouw Vlasveld. Mijn complimenten. Mijnheer Brouwers namens 50PLUS. U heeft het woord.

De heer **Brouwers** (50PLUS): Mijnheer de voorzitter, ik zie allemaal vragen binnenkomen. Moeten die niet eerst?

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ik neem aan dat dat interrupties zijn op mevrouw Vlasveld. Ik zie mijnheer Altundal, mijnheer Janssen en mijnheer Van Hattem. In die volgorde ga ik ook deze interrupties langs. Mevrouw Vlasveld, er staat u wat te wachten! Mijnheer Altundal, u heeft het woord.

De heer **Altundal** (SP): Ja, voorzitter, dit is nou precies het punt dat ik in mijn inleiding probeerde te benadrukken. Het wordt gezien als een soort financieringsruimte/leningsmogelijkheid en partijen gaan natuurlijk proberen om daarbinnen hun wensen te realiseren. Is de Partij voor de Dieren het niet met mij eens dat, als het gaat om biologische bedrijfsvoering en dergelijke, we binnen de provincie een discussie moeten hebben over het transitiefonds veehouderij, dat ook samen met het Nationaal Groenfonds is opgezet om jonge boeren door middel van een lening te ondersteunen, maar we hebben ook natuurinclusieve landbouw, dat u die discussie beter daar kunt voeren, om te kijken of via die middelen biologische bedrijfsvoering gerealiseerd kan worden en het maatschappelijk rendement dat we hier hebben in het kader van Sociale Veerkracht op een andere manier moeten invullen?

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mevrouw Vlasveld. U heeft het woord.

Mevrouw **Vlasveld** (Partij voor de Dieren): Ik denk dat u dat goed ziet, mijnheer Altundal, dat elke partij op z'n eigen manier probeert om z'n eigen doelen te verwezenlijken. Daarnaast hebben we in de themabijeenkomst de vorige keer al begrepen van de gedeputeerde dat dit heel goed binnen BOF2 past, vandaar dat ik dat toch graag door wil zetten.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mijnheer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Ja, voorzitter. Maar wilt u dat dan van de leningen, want ik hoorde u zeggen dat er meer leningsmogelijkheid gerealiseerd dient te worden, omdat dat door de reguliere banken niet wordt gefinancierd, dus dat de provincie een lening verstrekt? De BOF met de brede welvaart en maatschappelijke doelstellingen is echter een andere systematiek, middels werkkapitaal. Als u leningen wilt, bent u het dan met me eens dat we die discussie beter kunnen voeren over andere fondsen waar leningen worden verstrekt die door de reguliere banken niet worden verstrekt? Want daar is juist het provinciale fonds voor opgericht.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Uw vraag is duidelijk, mijnheer Altundal. Mevrouw Vlasveld.

Mevrouw **Vlasveld** (Partij voor de Dieren): Ik denk dat we elkaar dan niet goed begrijpen. Voor zover ik het stuk geïnterpreteerd heb, en wat ik ook continu van de gedeputeerde terug gehoord heb, betekent het dat de BOF2 daadwerkelijk gaat om een tussenfinancieringsstap, totdat een bedrijf daadwerkelijk gebruik

kan maken van reguliere financiering, zodat het een soort overbruggingsperiode is. Zo heb ik het stuk geïnterpreteerd en zo heb ik het ook van de gedeputeerde begrepen. Daarnaast heb ik nu het idee dat we een discussie voeren over "gaan we nou voor people, of gaan we voor planet?", en ik mag toch hopen dat de heer Altundal het met mij eens is dat het niet een of-of-keuze is, maar een en-en-keuze.

De **plaatsvervangend voorzitter**: De vraag wordt teruggekaatst, mijnheer Altundal. Ga uw gang.

De heer **Altundal** (SP): Voorzitter, het gaat niet om de keuze, het gaat om beleid. Op dit moment hebben we een beleid in het kader van Sociale Veerkracht, dat in BOF1 als pilot uitgevoerd wordt. Dát beleid, daar gaat het om. In BOF2 wordt zogenaamd gesteld om dat beleid in werkkapitaal voort te zetten, dus dat zou betekenen dat boeren daarvoor niet in aanmerking zullen komen. En daar zijn juist die leningen voor bedoeld, leningen en participatie, om ondernemers die een lening nodig hebben vanwege maatschappelijk rendement, daarvoor in aanmerking kunnen komen. Mijn stelling is dat we op dit moment binnen de provincie verschillende leningsinstrumenten hebben en wat ik merk, is dat we daarover niet praten. Als we brede welvaart, dit soort projecten, belangrijk vinden, dan zullen we het innovatiefonds ter discussie moeten stellen, zullen we die startupfondsen ter discussie moeten stellen, dat daar meer verruiming komt om dit soort maatschappelijke doelen te realiseren. Alleen, als we daarin blijven alleen maar top, top, top, top, en we gaan via dit soort kleine middelen fondsen inrichten, daar halen we de maatschappelijke rendementen echt niet mee door ondernemers leningen te verstrekken. Dat zijn kleine leningen, daarmee gaat het niet lukken.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ik geef nu het woord aan mevrouw Vlasveld, voor de laatste keer.

Mevrouw **Vlasveld** (Partij voor de Dieren): De heer Altundal vertelt heel veel, ook relatief nieuwe informatie, dus vergeef me dat ik daar niet een-twee-drie antwoord op geef. Ik hoop dat u begrijpt dat ik het in dit geval vooral wil hebben over BOF2 en niet over alle andere fondsen waar we het eventueel nog steeds over kunnen hebben. Op het moment dat die op de agenda staan, zal ik de eerste zijn die gaat roepen dat we de transitie van biologische landbouw ook daarin onder moeten brengen, maar op dit moment blijf ik gewoon bij het standpunt zoals ik het net heb verwoord.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Vlasveld. Er is drie keer geïnterrupteerd. Ik ga naar de volgende interruptant, de heer Janssen. U heeft het woord, namens de VVD-fractie.

De heer **Janssen** (VVD): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik moet hier de heer Altundal toch een beetje bijvallen. Ik denk dat we ervoor moeten waken- Kijk, elk fonds heeft z'n gerichte doelstelling en het past niet om elk fonds als één grote geldpot uit te breiden en er allemaal maar uit te tappen. Dus ik denk dat we daar gewoon voorzichtig moeten zijn en ik hoop dat mevrouw Vlasveld dat ook ziet. Ik snap dat zij dit gezichtsveld inbrengt hier, maar ik had hem niet hier verwacht, ik zou hem elders verwachten, net als de heer Altundal zegt. En het gaat hier maar over 20 miljoen, dus ik bedoel: we moeten ook voorzichtig zijn waar we dit insteken. Dit gaat echt over maatschappelijk belang, maatschappelijke welvaart, welzijn-

De **plaatsvervangend voorzitter**: Hebt u ook een concrete vraag aan mevrouw Vlasveld, mijnheer Janssen? Voordat wij hier deze discussie met een halfuur verlengen, zou ik het toch fijn vinden als we elkaar ook een beetje concrete vragen stellen waarop dan geantwoord kan worden.

De heer **Janssen** (VVD): Ja, mijn vraag heb ik inmiddels gesteld: of mevrouw Vlasveld dat inmiddels ook zo kan zien.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ga uw gang, mevrouw Vlasveld.

Mevrouw **Vlasveld** (Partij voor de Dieren): Ik denk dat het van belang is om te beseffen dat het hier niet gaat om een uitbreiding, maar om een richting geven aan. Daarnaast wil ik nogmaals benadrukken dat in de laatste themabijeenkomst de gedeputeerde zelf heeft aangegeven dat het gaat om people, planet én profit. Het gaat om alle drie. Ik vind het jammer dat we in deze discussie de nadruk leggen op people, terwijl ik het juist zo fijn vind dat het nu wordt uitgebreid en dat ook planet erbij komt kijken, dus dat het gaat om alle drie. Dus in zoverre kan ik niet meegaan in uw vraagstelling.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mijnheer Janssen. U heeft het woord, als u wenst.

De heer **Janssen** (VVD): Heel kort. In het stuk gaat het over alle drie. Punt.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Van Hattem. Ga uw gang.

De heer **Van Hattem** (PVV): Dank u, voorzitter. Ik heb de motie van de Partij voor de Dieren ook met belangstelling bekeken-

De **plaatsvervangend voorzitter**: De motie – goed dat u het zegt, mijnheer Van Hattem – is inmiddels ingediend, voldoet aan de gestelde eisen, is onderdeel van de beraadslagingen en krijgt nummer M28. Gaat u verder, mijnheer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Ik heb toch een beetje het gevoel erbij dat het nu expliciet op biologische boeren wordt gericht. Je zou ook, als je dit fonds al zou willen, wat de PVV betreft niet, maar als je het al zou willen, zou je kunnen zeggen: alle boeren die aan die eisen voldoen zouden daarvoor in aanmerking moeten komen. En je kunt je ook afvragen of biologische boeren wel zo hard zitten te springen om dergelijke financiering, want als ik biologische boeren spreek – en ik spreek ze wel eens –, dan hoor ik meer van “ja, wij zitten ook klem met allerlei onduidelijke regels vanuit de provincie, met name ook over stikstof”, want daar hebben biologische boeren evengoed mee te maken. Dus als je nog meer op duurzaamheid gaat inzetten, dan lopen ze ook weer tegen zulk soort regels aan. Maar ik wil eigenlijk een vrij gerichte vraag stellen, want ik zag bij de marktverkenning dat vooral energiecoöperaties geïnteresseerd zijn in dit fonds. Stel nou dat we zeggen “we gaan het op biologische boeren richten”, en die biologische boer gaat met dit fonds z’n wei ook voor een groot deel volgooien met zonnepanelen en hij gaat er een windturbine bij zetten, wat ten koste gaat van onze mooie weidevogels, is de Partij voor de Dieren dan nog steeds voor deze insteek?

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mevrouw Vlasveld.

Mevrouw **Vlasveld** (Partij voor de Dieren): Ik ben even aan het bedenken wat mijnheer Van Hattem nu wil. Wil hij mijn standpunt met betrekking tot zonnepanelen en windmolens op het boerenland, of heeft het betrekking op de motie op zich? Als we het hebben over zonnepanelen op landbouwgrond, windturbines en cetera-

De **plaatsvervangend voorzitter**: Als het daarover gaat, mevrouw Vlasveld, is dat volledig buiten de orde. Het behoort te gaan over de motie.

De heer **Van Hattem** (PVV): Nou, voorzitter, misschien mag ik daar wel kort een toelichting op geven?

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ja?

De heer **Van Hattem** (PVV): Naar mijn idee is dit niet buiten de orde, want het gaat ook om energiecoöperaties-

De **plaatsvervangend voorzitter**: Maar, mijnheer Van Hattem, als wij hier een discussie gaan voeren over de vraag of zonneweiden gewenst zijn of ongewenst zijn, dan is dat naar mijn idee, gezien dit onderwerp, wel degelijk buiten de orde.

De heer **Van Hattem** (PVV): Die richting wil ik ook niet op. Het gaat er mij om of het fonds daarvoor kan worden aangewend. Als een biologische boer gaat zeggen "we gaan het fonds aanwenden", en die gaat vervolgens z'n wei volgooien met zonnepanelen en hij heeft ondertussen op een ander deel van zijn bedrijf nog steeds biologische landbouw, het zou gecombineerd kunnen worden, dan is mijn vraag: is de Partij voor de Dieren er dan nog steeds voor? En het andere deel van mijn vraag was: zou het niet ook voor andere boeren moeten gelden, als je al kiest voor dit fonds?

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mevrouw Vlasveld. Ik neem aan dat de vraag duidelijk is voor u en dat u hierop kort kunt antwoorden.

Mevrouw **Vlasveld** (Partij voor de Dieren): Ik hoor een beetje drie vragen in één. Met betrekking tot de eerste vraag: het gaat in dit geval specifiek om boeren die de omschakeling willen maken naar een biologische landbouw. Dus dat staat los van het eventueel plaatsen van zonnepanelen et cetera. Met betrekking tot zonnepanelen op landbouwgrond hebben wij al eerder aangegeven dat wij daarin de zonneladder volgen, dus dat vinden wij niet wenselijk. En de derde vraag was: heeft het ook betrekking op reguliere landbouw? Op het moment dat het ten goede komt aan people, planet, profit zou ik zeggen van wel. Maar ik denk dat het voor iedereen duidelijk is dat de heer Van Hattem en ik verschillen over hoe dat ingedeeld zou moeten worden. Mijn focus ligt in dit geval specifiek op de biologische landbouw, omdat dat in wezen al uitgaat van people, planet, profit.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Heeft u zo voldoende antwoord, mijnheer Van Hattem?

De heer **Van Hattem** (PVV): Ja, het kan ermee door, dank u wel.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Oké, dank u wel. De heer Hendriks namens het CDA heeft nu het woord.

De heer **Hendriks** (CDA): Ik zal proberen de vraag heel kort te stellen, want ik vind het wel mooi hoe lang de betogen hier worden om een simpele vraag te stellen. Ik heb een simpele vraag: waarom dient u deze motie in, want is die eigenlijk niet gewoon overbodig? Als een pilot, of een project, of een bedrijf voldoet aan de criteria - en volgens mij voldoet hij aan de criteria als je hem zo omschrijft -, wordt hij toch gewoon meegenomen? Of bent u daar bang voor?

De **plaatsvervangend voorzitter**: Mevrouw Vlasveld.

Mevrouw **Vlasveld** (Partij voor de Dieren): Goeie vraag, ik heb mezelf die vraag ook gesteld. Ik denk dat het in dit geval heel goed is om die richting aan te geven, om het wat specifieker in het stuk neer te zetten, zeker als je kijkt naar de verschillende problematieken waar we als provincie tegen aanlopen. En tot slot zou ik de heer Hendriks willen vragen om de derde bullet van het dictum even te herlezen.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Nou, mijnheer Hendriks, kunt u heel snel lezen?

De heer **Hendriks** (CDA): Dat heb ik inmiddels gedaan, maar dat bedoelde ik eigenlijk ook met mijn vraag die ik in tweede termijn heb gesteld aan de gedeputeerde. Indirect sluit dat natuurlijk aan op uw laatste bullet. Dus dan wachten we daar even het antwoord op af.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Goed, doen we dat. Dan ga ik nu naar de heer Brouwers, die gaat spreken namens 50PLUS. Mijnheer Brouwers, u heeft het woord.

De heer **Brouwers** (50PLUS): Dank u wel, voorzitter. Hoeveel minuten heb ik?

De **plaatsvervangend voorzitter**: U heeft drie hele minuten, mijnheer Brouwers.

De heer **Brouwers** (50PLUS): O, fantastisch. U had me al lang aangekondigd, dus hier ben ik dan. Voorzitter, laat ik maar meteen met de deur in huis vallen. 50PLUS steunt de BOF2 in de huidige versie niet. BOF2 gaat van people, dat noem ik maar BOF1, naar planet, maar ook naar profit. De economische kant komt erbij, van smal naar breed, zo lijkt het, maar omdat profit nu mede bepaalt of het project doorgaat, krijg je juist een versmalling. Dan moeten investeerders gevonden worden die aan die projecten mee willen doen. Die lopen het risico en die krijgen pas hun geld terug als het project gelukt is. Voorzitter. U snapt dat dit niet de oorspronkelijke bedoeling van BOF1 was. Met BOF2 zullen nog maar weinig projecten, ben ik bang, door de selectie komen van de BOM, die deze projecten moet gaan beoordelen, en dan ook nog met een sociale bril. Dat is geheel nieuw voor de BOM. Voorzitter. Dat is eigenlijk precies hetzelfde als een econoom vragen een openhartoperatie uit te voeren. Dat kan hij ook niet.

Verder, voorzitter, staat in het voorstel dat 1,4 miljoen euro – ik heb twee posten bij elkaar opgeteld – vanuit Sociale Veerkracht in BOF2 gestopt gaat worden. Daar is 50PLUS het dus niet mee eens, dat is niet de afspraak. 50PLUS verwacht van de gedeputeerde, zoals al eerder gemeld, een ander voorstel.

Overigens wil 50PLUS motie 8A niet vandaag in stemming brengen. Dus, voorzitter, die willen wij graag aanhouden.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dat is hierbij genoteerd, mijnheer Brouwers. Motie 8A is aangehouden.

De heer **Brouwers** (50PLUS): Tot zover mijn tweede termijn, voorzitter.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ik dank u wel, mijnheer Brouwers. Keurig binnen de tijd. Ik kom vervolgens bij de voorlaatste spreker, de heer Van den Broek, die spreekt namens Lokaal Brabant. Een kleine waarschuwing is dat zijn spreektijd beperkt is tot slechts één minuut. Mijnheer Van den Broek, u heeft het woord.

De heer **Van den Broek** (Lokaal Brabant): Dank u wel, voorzitter. Ik ga mijn best doen om in ieder geval die minuut goed te gebruiken. Met de BOF2, een nieuw financieringsinstrument, waarmee we praktisch uitvoering geven aan het bestuursakkoord en de thema's Samenleving, Sociale Veerkracht integraal horizontaal inzetten. Toch hebben wij hier ook enkele aandachtspunten nog bij zitten die ik graag aan de gedeputeerde wil voorleggen.

Sociale Veerkracht is niet alleen brede welvaart. Wij lezen in de beantwoording van onze vragen in de eerste ronde onze zorgen over de thema's Gezondheid en Welzijn op diverse plaatsen helder en duidelijk terugkomen. Toch willen we benadrukken dat, als er gesproken wordt over brede welvaart, hiermee Gezondheid en Welzijn ook worden meegenomen en uitgesproken. Daarnaast wordt nog onderzocht wat het betekent indien de BOF2 wordt ondergebracht bij de BOM. Aandachtspunt daarbij is natuurlijk de wijze waarop het maatschappelijk rendement wordt getoetst. Mijn vraag aan de gedeputeerde is: op welke wijze

gaat u daarmee bij ons terugkomen, zodat die toetsing die daarin vastligt ook door ons beoordeeld kan gaan worden en of dat voldoet?

Die twee aandachtspunten geef ik de gedeputeerde graag mee.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Van den Broek. Compliment voor de wijze waarop u binnen die minuut bent gebleven. Tot slot de heer Vreugdenhil, die twee minuten spreektijd heeft en spreekt namens ChristenUnie-SGP. Mijnheer Vreugdenhil, u heeft het woord.

De heer **Vreugdenhil** (ChristenUnie-SGP): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik ga het ook niet spannend maken, want wij gaan ook tegen dit voorstel stemmen. Wij hebben hier uitgebreid over gediscussieerd, wij hebben onze punten op tafel gelegd en het college gevraagd om met een gewijzigd voorstel te komen, en dat voorstel is er niet gekomen.

Drie kernpunten hebben wij, waardoor wij niet in kunnen stemmen. Dit instrument is niet geschikt om maatschappelijk rendement te halen. Bij dit fonds wordt ook rendement verwacht en met de sociale component, die door veel partijen genoemd is, past dit fonds niet. Twee. Het budgetrecht van de Staten wordt hiermee aangetast, omdat nadrukkelijk bij de begroting afgesproken was dat de stelpost Sociale Veerkracht nog nader besproken zou worden. Daar gaan wij zelf als Staten over en GS hebben niet de bevoegdheid om dat al in te boeken bij hun eigen voorstel. En drie: we geven hiermee het stuur uit handen. Ik denk dat het nog spannend gaat worden, want als ik zo even tel, gaat volgens mij de PvdA uiteindelijk het voorstel net over de streep trekken. Ik wil dan toch aan de heer De Kort vragen van: met de bezwaren die u daarin heeft, en met name ook dat maatschappelijk rendement waar u altijd over spreekt, daar wilt u het stuur in handen houden en daarmee niet dat altijd koppelen aan een financieel rendement, en gehoord hebbend de toelichting, waarin gezegd werd "elk project moet met name economie bevatten", dan wil ik mijnheer De Kort toch eens vragen of hij nog steeds het balletje die kant op laat vallen, dat hij zegt "ik geef het voordeel van de twijfel", of dat we mijnheer De Kort aan onze zijde hebben om straks bij de perspectiefnota ook echt op te komen voor de sociale component in Brabant en met elkaar als Staten te zoeken hoe we daar invulling aan kunnen geven. Daar hoor ik graag een reactie op van mijnheer De Kort.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ja, mijnheer Vreugdenhil, u weet dat dit uw tweede termijn is en in principe de heer De Kort niet meer aan het woord zou komen. Maar ik geef toch graag de heer De Kort de gelegenheid om, als hij dat wil, kort antwoord te geven op uw vraag. Mijnheer De Kort.

De heer **De Kort** (PvdA): Ja, voorzitter, ik was al zo netjes geweest om 'Inter' te schrijven, zodat ik de heer Vreugdenhil van een antwoord kon voorzien.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Ga uw gang.

De heer **De Kort** (PvdA): Mijnheer Vreugdenhil doet het natuurlijk heel handig hè? Hij creëert een soort tegenstelling die ik niet zie, want u weet waarvoor ik sta en u weet dat we het hier inhoudelijk over best veel dingen eens zijn. De vraag van mij is: krijgen we een gemankeerd voorstel net wat beter en kan er de komende maanden in de uitwerking nog een fatsoenlijk iets ontstaan, of niet? Ik heb al duidelijk gedeeld dat ik daar veel twijfels bij heb en dat ik dus ook echt van de gedeputeerde verwacht dat hij ons de komende maanden meeneemt. Maar waar het kwartje voor een aantal van u de ene kant opvalt, valt het voor mij op dit moment nog de andere kant op. Maar we hebben ook nog een antwoordsessie van de gedeputeerde voor ons, dus ik ben zeer benieuwd naar zijn reactie.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel, mijnheer De Kort. Ik ga terug naar de heer Vreugdenhil. Mijnheer Vreugdenhil, u heeft het woord.

De heer **Vreugdenhil** (ChristenUnie-SGP): Ja, ik geef er even kort een reactie op richting de heer De Kort. Hij moet dan wel goed beseffen dat hiermee ook de 1,4 miljoen euro die wij gereserveerd hadden voor Sociale Veerkracht, waar we nog met elkaar over zouden spreken, waar we ook in de voorbereidings-themabijeenkomst bij de perspectiefnota met elkaar over gesproken hebben, dat die nu uit handen wordt gegeven. Dus dan wordt de speelruimte die we hebben om met name de sociale kant van Brabant daarmee vorm te geven wel heel erg klein voor ons als Staten, en dat zou ik gewoon ontzettend jammer vinden. Overweeg dat nog een keer.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Vreugdenhil. Dit was ook uw spreektermijn, mijnheer Vreugdenhil?

De heer **Vreugdenhil** (ChristenUnie-SGP): Zeker, ik moest het kort houden.

De **plaatsvervangend voorzitter**: Nou, dank u wel.

Dames en heren. Hiermee zijn we gekomen aan het einde van de tweede termijn van uw Staten. Ik stel voor dat we onszelf tien minuutjes de tijd gunnen voor een korte pauze en over tien minuten verder gaan met deze bespreking, onder de professionele leiding van degene die hier hoort te zitten, namelijk onze commissaris van de Koning. Ik wens u allemaal een fijne voortzetting van deze vergadering. Tot over tien minuten.

Schorsing (15.07-15.18)

*Het voorzitterschap is overgedragen aan mevrouw mr. I.R. Adema, commissaris van de Koning/voorzitter
PS*

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering. Dank aan de heer Heijmans, die zo vriendelijk was om het eerste deel van deze bespreking voor te zitten. We zijn intussen bij de tweede termijn beland van het college. De heer Van Pinxteren heeft het woord.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Dank je wel, voorzitter. Dank ook aan de woordvoerders van de Staten voor hun inbreng, niet alleen in de eerste termijn, maar ook nu in de tweede termijn, en uiteraard ook in de themavergadering afgelopen week, waar we met elkaar uitvoerig over het voorstel hebben gesproken, over een aantal technische zaken, uitgangspunten, enzovoort. Ik proef bij de woordvoerders dat er nog steeds verschillen van inzicht zijn. Dat mag ook en kan ook, en dat is ook goed. Ik zal proberen op de vragen die in tweede termijn gesteld zijn antwoord te geven en ik zal in mijn tweede termijn nader ingaan op de moties en de amendementen die zijn ingediend; een aantal is ingetrokken, dus daar ga ik niet meer op terugkomen.

In z'n algemeenheid wil ik eerst twee dingen noemen. Met name profit is nogal eens onderdeel van de discussie. Profit is hier bedoeld, en heel nadrukkelijk zit dat ook in het voorstel als pijler, als ruimte die bij een onderneming moet ontstaan om de continuïteit te kunnen waarborgen en te kunnen voort blijven bestaan. In die zin zal elk initiatief op enig moment ook ruimte moeten hebben om door te kunnen gaan, te kunnen blijven investeren en te kunnen blijven ondernemen. In die zin wordt profit gezien, en niet zozeer in de zin van rendement en extra vermogen verschaffen aan de vermogensverschaffers, om dat stukje dan met een mooie economische definitie te beëindigen.

Dan is er gevraagd, en dat is ook in z'n algemeenheid gevraagd: hoe gaat u ons meenemen in het hele proces? Wij hopen rond de zomervakantie te kunnen komen met een Statenmededeling waarin de uitwerking van BOF2 nadrukkelijk zichtbaar wordt en waarbij wij dan mogelijk in september kunnen starten met de eerste ronde van aanvragen, om die te behandelen. Dus rond de zomervakantie hopen we met een Statenmededeling te komen en dat is dan eventueel ook het moment waarop u nog inbreng kunt leveren.

In het hele project is er, zoals we ook bij BOF1 doen, ook bij BOF2 tweemaandelijks een monitoring van de verschillende initiatieven en projecten die er lopen en bij de P&C-momenten die er zijn voor uw Staten zult u ook geïnformeerd en meegenomen worden over de voortgang van de projecten zoals die lopen en de monitoring zoals die plaatsvindt.

Het CDA vroeg onder andere om die evaluatie. Ik denk dat we daarover op dit moment al voldoende gezegd hebben. U vraagt ook nog, en terecht: zou de persoon die in de investeringscommissie komt ook een bepaalde rol kunnen invullen? De persoon die namens de provincie in dat investeringscomité komt zal rekening moeten houden met de uitgangspunten van het instrument BOF, zoals we dat met elkaar bepaald hebben, en dat is niet alleen kijken naar de traditionele economische kant van een investering, maar zeker ook naar de andere kanten van de investering en alles wat wij met dit instrument beogen te bereiken. Dus op dat punt wil ik u graag tegemoetkomen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Pinxteren, ik onderbreek u, want ik zie een interruptie van de heer Rutjens.

De heer **Rutjens** (Groep Rutjens): Dank u wel, voorzitter. Misschien een vraag dan toch nog. Ik probeer het gewoon maar even. Als u zegt "rekening houden met wat de Staten dan willen", kunt u daar iets specifiek over zijn? Wat is dat dan, 'rekening houden'? Dat was een van de vragen die we, denk ik, ook de afgelopen uren hadden.

De **voorzitter**: De heer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Dank je wel, voorzitter. Voorzitter. Ik heb net al aangegeven dat we rond de zomervakantie komen met een uitwerking van BOF2 en daarin zullen we ook aangeven wat de rol zal zijn van de desbetreffende persoon die in het investeringscomité zitting neemt. Uiteraard zal deze persoon ook kennis moeten hebben van wat wij hier met elkaar afgesproken hebben met dit instrument en wat we beogen te bereiken met het doel van het instrument. Dus ik denk dat dat het uitgangspunt moet zijn van het handelen.

De **voorzitter**: De heer Rutjens.

De heer **Rutjens** (Groep Rutjens): Ik probeer het toch nog maar, tegen beter weten in. Wat zijn de instructies die u die persoon meegeeft?

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Volgens mij heb ik net al aangegeven dat een aantal zaken nog verder uitgewerkt moeten worden en over deze vraag zullen we in de uitwerking zeker nadenken.

De **voorzitter**: Ik zie ook een interruptie van de heer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Ja, voorzitter, weet je: het begint op een oude grammofoonplaat te lijken. We krijgen weer hetzelfde antwoord. We nemen hier een besluit over omvorming naar een BOF2, terwijl de beleidskaders, uitvoeringskaders, van BOF2 nog niet bekend zijn, en toch wordt hier gevraagd om blindelings in te stemmen met een besluit-

De **voorzitter**: En uw vraag is?

De heer **Altundal** (SP): Als de uitwerking voor de zomer komt, komt er dan ook een beleidskader wat we verstaan onder Sociale Veerkracht, de uitwerking van maatschappelijke doelen? Komt dat ook daar aan de orde en hebben we daar nog een mogelijkheid om BOF2 aan te passen? Want we nemen nu een besluit.

De **voorzitter**: De heer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Voorzitter. Dit instrument is niet een uitwerking van Sociale Veerkracht. Bijzonder dat die parallel getrokken wordt, maar dit is niet de uitwerking van Sociale Veerkracht. Dat zit in de perspectiefnota en daarvan hebt u al kennis kunnen nemen, want die is u toegestuurd, hoe horizontaal in de verschillende beleidsprogramma's Sociale Veerkracht verankerd gaat worden. U doet nu voorkomen alsof dit de enige plek is waar Sociale Veerkracht uitgewerkt zal worden, nee: dit zit in alle programma's en is ook een onderdeel inderdaad van de BOF. Dat zit 'm in die twee pijlers: in met name people en planet. Daar zit dat stuk Sociale Veerkracht in verankerd. Voorzitter, ik hoop hiermee voldoende antwoord gegeven te hebben op deze vraag.

De **voorzitter**: Mijnheer Altundal heeft een aanvullend punt.

De heer **Altundal** (SP): Ja, voorzitter. Ik denk dat we nu de vinger op de juiste plek leggen. Als je Sociale Veerkracht integraal uitwerkt naar andere beleidsterreinen, en dat zijn planet en people, dat noem je, maar waar is dat beleidskader dat dat ook door andere terreinen overgenomen gaat worden? Binnen welke kaders gaat dat uitgevoerd worden? Want dit is nu een financieringsinstrument eigenlijk, wat we nu beslissen.

De **voorzitter**: De heer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter. In het bestuursakkoord hebben we met elkaar afgesproken dat Sociale Veerkracht een integraal onderdeel wordt, horizontaal door alle beleidsprogramma's heen, en u mag bij alle beleidsprogramma's diezelfde vraag stellen: hoe zit Sociale Veerkracht hier verankerd, in dit beleidsprogramma? En wij proberen het hier op deze manier in BOF2 te verankeren. Voorzitter, ik ga verder met de beantwoording, als u dat goedkeurt.

De **voorzitter**: Zeker.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Waarom een nieuwe BOF2 oprichten met leningelementen? Omdat er bestaande ondernemers zijn die zelf financiële verantwoording kunnen dragen en willen nemen om de bijdrage bij people en planet te organiseren. Een mooi voorbeeld hiervan, en ik noem het toch maar even hier, is de Verspillingsfabriek van de heer Hutten in Veghel, die ooit begonnen is met een kleine subsidie en vervolgens innovatief met mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en afgekeurde landbouwproducten – afgekeurd in die zin dat ze er niet mooi genoeg uitzagen voor de normale retail – uiteindelijk bijzondere goede producten maakt, waar een grote afzetmarkt voor is. De Verspillingsfabriek draait nu op volle toeren met inzet van heel veel mensen, zonder subsidie, met bijdragen en met heel veel arbeidsenthousiasme van mensen met een beperking. Dat is een mooi voorbeeld hoe een klein initiatief uiteindelijk door kan groeien tot een grote onderneming. Dat is nou juist wat we met elkaar proberen te beogen: ook ondernemingen die wel ruimte hebben om zelf financiële mogelijkheden bij te leggen en op termijn levensvatbaar kunnen zijn, om die van de grond te helpen hiermee en daarbij ook die bijdrage te organiseren. Dus het is een duidelijke bijdrage op alle drie onderdelen, people, planet en profit, zoals mevrouw Vlasveld eigenlijk heel nadrukkelijk ook inzichtelijk maakte.

Groenlinks vroeg: geeft de BOF de enige manier in onze samenleving om de oude programma's van Sociale Veerkracht te borgen? Nee, dat is niet alleen bij de BOF, dat heb ik net al aangegeven. BOF is een van de instrumenten waarmee we de oude doelstelling van Sociale Veerkracht proberen te borgen, maar dat gebeurt ook horizontaal in alle andere beleidsprogramma's. En nogmaals: u bent in de gelegenheid om daar vragen over te stellen op het moment dat u bij andere beleidsprogramma's daar twijfels over heeft.

De PVV vraagt: deelt het college de mening dat geld van zorgverzekeraars benut moet worden om een ziekenhuis, of een huisartsenpost, in Bergen op Zoom overeind te houden?

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie. De heer Altundal interrumpeert u.

De heer **Altundal** (SP): Het is meer een vraag. U hebt een paar keer genoemd dat we Sociale Veerkracht integraal in andere programma's aan de orde stellen. Kunnen we daarmee in die programma's ook nieuwe middelen realiseren voor dat terrein? Want 1,1 miljoen euro van de stelpost Sociale Veerkracht wordt in BOF2 opgenomen. Betekent dit dat we bij alle programma's ruimte hebben, financiële middelen, om in die programma's Sociale Veerkracht te realiseren op de maatschappelijke rendementen en doelen die we daarin vastgesteld hebben?

De **voorzitter**: Ga uw gang, mijnheer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Dank je wel, voorzitter. Voorzitter. Ik denk dat die vraag gesteld moet worden bij de programma's die het betreft. We hebben duidelijk opgenomen dat het een integraal onderdeel moet zijn van het programma. Het kan ook zijn dat door de maatregelen die binnen het programma genomen worden, een ander programma, juist Sociale Veerkracht goed aan bod komt, zonder dat daar veel extra middelen of, maar dat juist door het omvormen van het beleid een bijdrage kan geleverd worden aan Sociale Veerkracht. En mogelijk dat er ook binnen die programma's extra middelen ingezet kunnen worden voor die onderwerpen. Dat hebt u ook gezien bij het arbeidsmarktprogramma, zoals dat in het economisch beleid met name voor taalvaardigheid en mediavaardigheid onderdeel geworden is van het arbeidsmarktbeleid.

Ik ga door met de beantwoording van de vraag van de PVV over het geld voor die huisartsenpost en het ziekenhuis. Het is niet aan ons college om uit te maken hoe zorgverzekeraars hun middelen inzetten. Als wij gebruik kunnen maken binnen dit programma van de middelen van de zorgverzekeraar, die daar toegevoegde waarde voor ziet en een bijdrage wil leveren aan onze BOF2, dan is dat, denk ik, voor ons als provincie, en ook de Brabantse maatschappij, een hele belangrijke inbreng, die wij graag gebruiken, als dat mogelijk is.

De **voorzitter**: U wordt geïnterrupteerd. De heer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Ja, dank, voorzitter. Dan moet ik vaststellen dat het college van GS wel met die zorgverzekeraar in zee gaat en dus accepteert dat die zorgverzekeraar- dat geld, dat ze dat niet direct kunnen inzetten voor de zorg, dat ze het wel gaan inzetten voor dit Brabant Outcomes Fund en dus niet voor de patiënten, voor de mensen die zorg nodig hebben, voor bijvoorbeeld het ziekenhuis in Bergen op Zoom dat ik aanhaalde, of andere projecten die eigenlijk veel harder nodig zijn en die een veel diepere impact hebben op de gezondheid en het sociale leven van mensen dan dit fonds, dat toch op rendement is gericht. Zou de provincie dan niet vanuit ethisch perspectief moeten zeggen "wij gaan niet met een zorgverzekeraar in zee die vanuit rendementsoverwegingen in dit fonds wil stappen" en dat geld gewoon in de zorg besteed moet worden?

De **voorzitter**: De gedeputeerde.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Dank je wel, voorzitter. Voorzitter. Ik heb de vorige keer al een voorbeeld genoemd van een natuurinclusieve veehouderij die ook dagzorg levert voor demente mensen en daar kan de zorgverzekeraar dus een bijdrage leveren vanuit hun zorg voor die demente mensen, terwijl het juist ook de exploitatie van de onderneming bevordert. Nou, dat zijn combinaties, en zo ken ik er in Brabant een aantal meer, waar juist zorgtaken die er liggen, die bekostigd worden vanuit de zorg,

gecombineerd worden met bedrijfsvoering en dan uiteindelijk zorgen dat er op dat gebied, op dat stuk van de mens, een extra bijdrage geleverd wordt in die exploitatie en goede dingen gebeuren. Dus in die zin is hij bedoeld, mijnheer Van Hattem. Het is niet zo dat het geld dan niet beschikbaar zou zijn voor zorg. Nee, er wordt wel degelijk zorg geleverd.

De **voorzitter**: De heer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Dat is eigenlijk maar zeer de vraag, want het is maar de vraag of er zo'n ondernemer komt met demente ouderen die hij in zijn bedrijf een plekje wil geven. Het kan evengoed zijn dat het geld van die zorgverzekeraar toch voor het grootste deel bij die energiecoöperaties terecht komt die heel Brabant gaan volgooien met die zonne- en die windparken. Dus is het dan niet veel ethischer om te zeggen: wij zorgen ervoor dat die zorgverzekeraar niet hierin mee gaat doen, maar dat hij het geld gewoon echt alleen rechtstreeks in de zorg investeert in plaats van het nu in een brede pot te gooien waar ook al die andere duurzaamheids- en andere projecten van gefinancierd moeten worden?

De **voorzitter**: De heer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Voorzitter. Ik ga nog niet zitten op de stoel van de bestuurder van een zorgcoöperatie of anderszins, maar ik weet wel dat de zorgcoöperaties op basis van resultaten hun leveranciers afrekenen en hier worden wel degelijk tegenprestaties geleverd. Ik ken een aantal goede voorbeelden in Brabant, Tuinderij De Es, De Hemelrijksche Hoeve, enzovoort, waar wel degelijk combinaties aanwezig zijn in de bedrijfsvoering van de zorg voor mensen die dagopvang nodig hebben, in combinatie met een agrarische bedrijfsvoering, of andere bedrijfsvoering.

De **voorzitter**: De heer Van Hattem ter afronding graag en daarna ga ik naar de heer Rutjens. Mijnheer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Ja, voorzitter, zulke prachtige bedrijven ken ik ook, maar we weten van tevoren niet of die ook via dit fonds gefinancierd gaan worden. Het is maar zeer de vraag of die zo'n aanvraag indienen. Voor hetzelfde geld hebben we straks 90 procent energiecoöperaties, misschien dat er een keer één enkele zorgcoöperatie tussen zou kunnen zitten, maar dat weten we niet van tevoren, en ondertussen wordt er wel geld van die zorgverzekeraars in deze pot gedouwd. Er bestaan inderdaad wel zulke mooie projecten, maar of die hiervan gebruik gaan maken, weten we niet van tevoren en ondertussen is het wel zo dat die zorgverzekeraar dat geld niet linea recta aan de zorg kan besteden, waar dat geld thuis zou horen. Dus als er al gefinancierd wordt, zeg dan tegen die zorgverzekeraar: meneer de zorgverzekeraar, als u uw geld in zo'n project wilt steken, doe het dan rechtstreeks, of via een andere manier, maar ga niet in zo'n breed fonds zitten-

De **voorzitter**: Uw punt is helder, denk ik.

De heer **Van Hattem** (PVV): -want ik blijf dit toch een onethisch factor vinden ten aanzien van de omgang met ons zorggeld, wat juist nu zo hard nodig is in deze tijd.

De **voorzitter**: De heer Rutjens.

De heer **Rutjens** (Groep Rutjens): Dank u, voorzitter. Het voorbeeld van de gedeputeerde bij de themavergadering zorgde al voor heel veel verwarring en nu blijkt weer, in ieder geval bij mijnheer Van Hattem. Maar misschien ook ter verduidelijking: waar hebben we het nu over? Want als je zorg wilt inkopen, dat is wat een zorgverzekeraar doet, die koopt zorg in, nou, die kunnen dat prima bij zo'n zorgboerderij

doen, daar kunnen ze die zorg inkopen. Maar ik begrijp niet waarom diezelfde zorgverzekeraar dan kapitaal – en dat is echt iets anders bij de boekhouding en in de economische wetenschap – moet inzetten. Als mensen zorg willen doen, nou, dan kopen ze dat in. Punt. Hebben ze dat hele BOF niet voor nodig. Maar werkkapitaal inzetten is echt iets heel anders. Ik bedoel: dat is een heel substantieel verschil.

De **voorzitter**: De heer Van Pinxteren gaat nog even in op de heer Van Hattem en de heer Rutjens.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): De zorgverzekeraars gaan inderdaad alleen voor de dienstverlening die geleverd wordt. Daarmee financieren zij voor een stukje ook de ontwikkeling van de onderneming en daarmee zorgen zij ook voor draagvlak, zodat uiteindelijk de resultaten die neergezet worden ook neergezet kunnen worden. Nogmaals: ik ga niet op de stoel van de bestuurder van een zorgverzekeraar zitten. Zij hebben hun reden om mee te doen, of niet mee te doen.

De **voorzitter**: De heer Rutjens voor een vervolgpunt.

De heer **Rutjens** (Groep Rutjens): Ja, nu hoor ik u zeggen dat ze die zorg kunnen inkopen, en omdat ze die inkopen zorgen ze voor financiering. Dat betekent dus dat ze de zorg te duur inkopen.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Nee.

De heer **Rutjens** (Groep Rutjens): Jawel, want anders blijft er geen geld over om dat bedrijf te financieren. Dat is per definitie.

De **voorzitter**: De heer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Voorzitter, om te voorkomen dat dit echt een economische discussie wordt: iedere ondernemer die zorg levert en waarbij zorg ingekocht wordt, is ook nodig om de kapitaallasten en andere zaken te financieren, want anders kan die zorgleverancier geen zorg leveren. Dat is een economisch model, lijkt mij.

De **voorzitter**: De heer Rutjens tot slot, zie ik.

De heer **Rutjens** (Groep Rutjens): Nou, ik grijp weer in mijn haar, vandaar.

De **voorzitter**: Dan zag ik dat. De heer Van Pinxteren gaat verder.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Goed. De PvdA heb ik volgens mij al antwoord gegeven op de vraag of PS regelmatig op de hoogte worden gehouden. Ja. Het eerste moment is natuurlijk rond de zomervakantie, wanneer de zaken uitgewerkt zijn en wij verder gaan. Op basis van de impactmetingen en de monitoring zullen bij de verschillende P&C-momenten daar ook antwoorden op gegeven worden en zult u op de hoogte gehouden worden.

De **voorzitter**: Ik onderbreek u weer eventjes, want ik zag mijnheer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Dank u wel, voorzitter. De heer Van Pinxteren doet dit debat af met een economisch-modeldiscussie, maar daar gaat het niet om, want in BOF2, bij leningen en participaties, hebt u zelf genoemd dat ook derden daarin kunnen participeren, buiten de Europese gelden, pensioenfondsen, zorg. Dat betekent dat u dan ook duidelijk moet hebben hoe die partijen dan participeren, met welke uitgangspunten, want die partijen kunnen alleen participeren als ze ook rendement krijgen, anders gaat het om sponsors-

De **voorzitter**: En uw vraag is?

De heer **Altundal** (SP): Gaat het bij zorg en pensioenfondsen nou om sponsorgelden, of gewoon giften, of is het echt participatie in de vorm van het verstrekken van leningen, waar rendement verwacht wordt?

De **voorzitter**: Ga uw gang, mijnheer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Voorzitter. Een aantal fondsen, ook private fondsen, die hier willen investeren willen juist ook investeren omdat met name het maatschappelijke van het ondernemen hier de nadruk krijgt en omdat hiermee ondernemingen meer maatschappelijk gemaakt worden. Daarvoor accepteren zij, in combinatie met het model dat er nu ligt, dat er een hoger risico aan zit en accepteren zij ook dat er mogelijk een veel lager rendement uit komt.

De **voorzitter**: De heer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Dus los van de verwachting of een rendement laag of hoog is betekent het in feite, en dat is wat we proberen vast te stellen, dat derden alleen investeren als ze een rendementsverwachting hebben, en niet andersom. Dat is dan duidelijk. Dat willen we helder hebben. Het gaat niet om een economisch model, maar we stellen vast dat pensioenfondsen, zorginstellingen, derden, alleen participeren, leningen verstrekken, met de verwachting van een bepaald rendement. Dat kan tegenvallen, maar het kan ook meer zijn. Toch?

De **voorzitter**: De heer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Maar voor hen is het ook zeer belangrijk, ze noemen het wel eens ooit durfkapitaal ook, om te investeren daar waar ook maatschappelijk rendement gemaakt wordt. Daar kijken zij ook nadrukkelijk naar, van: welke maatschappelijke waarden worden hiermee geleverd en ontstaan hiermee?

De **voorzitter**: Tot slot, mijnheer Altundal, maar u gaat het niet eens worden, dat voorspel ik u nu al.

De heer **Altundal** (SP): Het enige wat ik zeg is: durfkapitaal is iets anders, voorzitter. Ik wil het debat daarover niet voeren, maar ik zou voorzichtig zijn met het durfkapitaal te noemen. Dank u wel.

De **voorzitter**: De heer Van Pinxteren gaat verder.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Dan kom ik bij Lokaal Brabant, die een aantal vragen gesteld heeft. Brede welvaart graag inclusief Welzijn en Gezondheid. Ja, dat klopt. Volgens mij hebben we dat ook in de stukken, en ook in de themavergadering vorige week nog, uitvoerig toegelicht. Ik ben daarom tevreden en blij met het feit dat de motie teruggenomen is, want volgens mij zit het voldoende helder in het hele stuk.

De **voorzitter**: Ik onderbreek u eventjes, want ik zie een interruptie door de heer De Kort.

De heer **De Kort** (PvdA): Ja, dank voorzitter. Volgens mij heb ik de heer Van Pinxteren nog niet gehoord over mijn andere vraag/verzoek. De financiële component wordt uitvoerig besproken, maar het ging mij ook om degenen die straks beoordelen, of die genoeg capaciteit hebben om dit soort initiatieven ook verder te kunnen helpen, ofwel direct in het investeringscomité, ofwel als een klankbordgroep daarvan.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Dank je wel, mijnheer De Kort. Ik had inderdaad die vraag over het hoofd gezien. We gaan natuurlijk nadrukkelijk op zoek naar iemand die in de commissie gaat zitten, die nadrukkelijk meeneemt wat wij met de BOF willen en wat wij met BOF2 willen en die ook op een goede manier kan beoordelen of inderdaad ook rendement gemaakt wordt op de menskant en op de planet-kant van de voorstellen zoals die er liggen, en niet alleen kijkt naar een economisch rendement. Dat is juist ook een van de punten waarover we in gesprek zijn met de BOM, hoe we op een zo goed mogelijke manier de waardering van die twee onderdelen vorm en inhoud kunnen geven en welke ervaring en expertise we daarvoor nodig hebben. Nou, dat werken we uit en daar hopen we uit te komen, dat we daar zeer geschikte personen voor vinden, en als dat niet zou kunnen, dan zou uw suggestie mogelijk een van de uitwerkingsvormen kunnen zijn.

De **voorzitter**: De heer De Kort.

De heer **De Kort** (PvdA): Dank. Ik zal niet precies herhalen welke drie elementen ik net noemde, want dan wordt het ook een beetje vervelend voor iedereen, maar ik noemde drie elementen waarvan ik echt vind dat degene die dat doet dat in huis moet hebben. Dus ik wil de gedeputeerde met klem oproepen om te zorgen dat we dat straks ook terugzien in dat document rondom de zomer, op wat voor manier dat geborgd is, want anders wordt het echt alleen een zuiver investeringsvehikel en ik wil ze echt ook graag geholpen zien, die initiatieven.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Uw boodschap is in de eerste termijn, in de vorige themavergadering en nu wederom heel helder overgekomen. Wij zullen er zeker nadrukkelijk naar kijken, om dat in te bouwen.

De tweede vraag van Lokaal Brabant was: op welke wijze gaat de toetsing van het maatschappelijk rendement BOM? Met de vraag van de heer De Kort is die nog een keer beantwoord: dat gaan wij inbouwen in het geheel.

ChristenUnie-SGP stelde dat het instrument niet geschikt is om sociale impact te halen. Dat lijkt ons wel, dus daarover zullen wij het niet eens worden, absoluut niet.

Dan: PS gaan over de stelpost. PS mogen daarover besluiten, die mogen over een stelpost nu besluiten. Volgens mij is dat wel het budgetrecht, hoe die ingezet worden. Anders gaat het, bij niet inzetten, naar de algemene middelen. Volgens mij doen wij hier niets verkeerd als GS, om dit voor te stellen.

De **voorzitter**: Ik onderbreek u. Ik zie mevrouw Meeuwis.

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Ja, dank u wel, voorzitter. Even puur een vraag. Ik hoor de gedeputeerde zeggen ten aanzien van de BOM: "dat gaan we inpassen in het geheel"-

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): In de uitwerking.

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): In de uitwerking, ja. Maar heb ik het nou verkeerd begrepen in de themavergadering vorige week dat u juist nog helemaal in gesprek bent met de BOM of ze het überhaupt wel kunnen gaan uitvoeren? Terwijl u nu zegt "we gaan het inpassen". Dat is voor mij even onduidelijk.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Volgens mij heb ik de vorige keer inderdaad gezegd, en dat zeg ik nog steeds, dat we in gesprek zijn met de BOM. Die gesprekken lopen, uiteraard met de intentie om er met elkaar uit te komen, maar er is nog geen groen licht. Nee, dat is er nog niet. We zijn nog volop in gesprek met elkaar. Dat hoort bij die uitwerking.

De **voorzitter**: Mevrouw Meeuwis.

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Ja, voorzitter, dan constateer ik dat het nog een beetje prematuur is om te zeggen dat we het gaan inpassen, zoals de gedeputeerde zei. Als je nog in gesprek bent, kun je toch niet al gaan inpassen.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Nee, maar als je in gesprek bent en verwachtingen hebt over hoe die gesprekken gaan verlopen en waar je op termijn uitkomt, ja, dat gebeurt op ambtelijk niveau en op allerlei andere niveaus, om daar met elkaar te proberen uit te komen. De verwachting is dat we daar op een positieve manier met elkaar uit gaan komen. Maar staat het allemaal al precies op papier? Nee.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Geen sturing door PS. Volgens mij heb ik al gezegd hoe PS in het proces geïnformeerd worden en hoe PS bij de voortgang van BOF2 betrokken worden.

Dan komen we bij motie M7 van de vorige keer, ingediend door de PVV, 'Herstel IDOP-regeling'. De vorige IDOP-regeling was een regeling van ongeveer 54 miljoen euro, dus 1,4 miljoen versus 54 miljoen euro. Dit budget is ver ontoereikend als we weer een dergelijke regeling in zouden willen stellen. Wij stimuleren met deze regeling juist duurzaamheid en continuïteit bij projecten, en daar gaat de BOF over. IDOP ging over andere zaken en dat is op dit moment niet aan de orde. Dus wij ontraden deze motie.

Dan motie 28-

De heer **Van Hattem** (PVV): Voorzitter-

De **voorzitter**: Zie ik dat de heer Van Hattem probeert 'Inter' te typen?

De heer **Van Hattem** (PVV): Ja-

De **voorzitter**: U heeft het woord.

De heer **Van Hattem** (PVV): De gedeputeerde ontraadt de motie en zegt dat de IDOP's over heel iets anders gaan en dat er een ander budget was. Aan de andere kant kunnen we er natuurlijk ook voor kiezen om een beperkter budget in te zetten, of een nadere afweging te maken, maar als we dit geld nu al gaan wegzetten voor deze BOF-regeling, dan staat dat geld – het is 1,5 miljoen euro risico, maar er wordt nog meer geld in weggezet – daar ook geparkeerd en kunnen we het niet gebruiken voor bijvoorbeeld een soortgelijke IDOP-regeling. En dan zou ik toch liever kijken naar het bredere leefbaarheidsverhaal dan alleen maar het rendementsdenken dat met dit fonds wordt opgetuigd. En dat het over iets anders zou gaan: nou, het gaat om leefbaarheid, het gaat om wat hier sociale impact wordt genoemd. Is de sociale impact van een IDOP-regeling naar het oordeel van de gedeputeerde iets anders dan de sociale impact van een BOF2-fonds? Daar hoor ik graag een reactie op.

De **voorzitter**: De gedeputeerde.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter. Het gaat beide over brede welvaart, het gaat beide over leefbaarheid, zowel IDOP als BOF2. Alleen, bij BOF2 gaat het ook nog een keer om daar een stuk continuïteit in te organiseren en te zorgen dat dat in levensvatbare modellen doorgezet wordt tot uiteindelijk, ja, continuïteit. Met de Verspillingsfabriek van Hutten heb ik al een voorbeeld gegeven hoe dat zich kan ontwikkelen. Daar gaat het ook om. De IDOP's waren projecten met een kop en een staart, die vervolgens afgerond zijn. Meer dan 90 procent van de IDOP-projecten zijn afgerond, maar hebben geen verder vervolg gekregen. Dat is ook een constatering. Het bleek uit de evaluaties waar u ook kennis van genomen hebt, die in het verleden gemaakt zijn. En juist hier gaat het ook gericht op continuïteit.

De **voorzitter**: De heer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Ja, voorzitter, dat vind ik toch iets te makkelijk. Kijk, je hebt natuurlijk eenmalige projecten, daar kun je je inderdaad van afvragen of dat wel de meest zinvolle investering is, maar er zijn ook projecten waarin bijvoorbeeld een dorps huis wordt ingericht voor een gemeenschap. Daar heb je op de lange termijn wel degelijk een langdurig effect qua leefbaarheid, en we zien bijvoorbeeld nu in Brabant dat er heel veel kerkgebouwen vrijkomen, waar heel veel plannen liggen om bijvoorbeeld een bestaand, verouderd dorps huis naar zo'n kerkgebouw te verplaatsen. Dat zijn ontwikkelingen waarbij je echt langdurig effect kunt beogen met een dorpsontwikkelingsplan, waarbij bijvoorbeeld ook de basisschool voor een dorp behouden kan blijven, waar een gezondheidscentrum-

De **voorzitter**: Ik denk dat het helder is wat u bedoelt. En uw vraag?

De heer **Van Hattem** (PVV): Die langetermijnwerking kan er wel degelijk in zitten. Er wordt nu eenmalig iets in geïnvesteerd vanuit de provincie, maar voor de langere duur en de exploitatie staan ze natuurlijk zelf aan de lat en daarmee heb je toch een langetermijneffect. En dat kan op hele innovatieve manieren, zoals we ook eerder bij de IDOP-regeling hebben gezien, want daar werd ook heel goed mee omgegaan.

De **voorzitter**: De heer Van Pinxteren gaat verder.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Voorzitter. U hoort mij niet zeggen dat de IDOP-regeling niet goede resultaten neergezet heeft, enzovoort. Nee, er zijn fantastische resultaten neergezet, maar we hebben het hier vandaag over de BOF2, we hebben het vandaag over 1,4 miljoen euro budget en we hebben het vandaag over een heel ander type regeling dan de IDOP-regeling uit het verleden. Ik denk dat de discussie die de heer Van Hattem voert wel gevoerd kan worden, maar er zijn andere momenten in onze begrotingscyclus waarop dit soort discussies gevoerd zou kunnen worden. Om dat iedere keer bij een dergelijk voorstel te doen, lijkt mij niet de juiste plek.

De heer **Van Hattem** (PVV): Voorzitter, mag ik nog heel kort even reageren?

De **voorzitter**: Ja, mijnheer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Als de gedeputeerde zegt "het gaat nu om de BOF2", de BOF2 is een middel en we hebben net gezamenlijk vastgesteld dat het beide gaat om social impact, of sociale impact in iets beter Nederlands, en als dat allebei het doel is, dan kun je er discussie over voeren welk middel daarvoor het beste is. Naar mijn overtuiging is een IDOP-regeling, of een modernere variant ervan, een veel beter model dan het BOF2-model waar de gedeputeerde nu voor kiest, maar het moet niet zo zijn dat wordt gezegd "ja, we hebben nu de BOF2". Nee, dat is alleen maar het instrument waar je voor kiest, en naar mijn idee het verkeerde instrument.

De **voorzitter**: Mijnheer Rutjens.

De heer **Rutjens** (Groep Rutjens): Mijn vraag gaat ook over IDOP, maar meer over de inhoud. Wat ik een beetje merk, is dat de gedeputeerde blijkbaar tegen de inhoud van zoiets als een IDOP is, dus hij bemoeit zich in die zin met de inhoud, maar aan de andere kant wil hij die inhoud wel uitbesteden aan een jury die dan gaat bepalen welke projecten wel en niet worden gedaan. Kijk, als we nu een BOF hebben die iets gaat doen als een IDOP, dat is een beetje wat de heer Van Hattem wil – die motie hebben wij overigens mee ingediend –, dat vindt de gedeputeerde geen goed idee, maar hij vindt het wel een goed idee als een jury dat onafhankelijk van ons gaat doen. Dat vind ik een hele rare. Wat mag er nou wel en wat er mag niet?

De **voorzitter**: Uw vraag is, denk ik, helder. De heer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Voorzitter. Wij hebben het vandaag niet over het middel IDOPs zoals dat in het verleden gediend heeft, we hebben het vandaag over dit instrument en over deze inzet. Door al die discussies aan elkaar te verknopen krijgen we inderdaad die Babylonische spraakverwarring die we net met elkaar niét willen. We dragen met dit instrument bij aan een brede welvaart en wij hebben het vandaag over dit instrument. Overigens droeg ik de IDOPs een warm hart toe, geen enkele discussie over, maar we hebben het vandaag over dit instrument in het kader van brede welvaart.

Dan motie 28. 'Aanstaande biologische boeren ondersteunen vanuit BOF2'. Eigenlijk, en dat is daarstraks ook al in het debat gezegd door collega-Statenvructies, is de motie overbodig, want op het moment dat een boer die bijdraagt aan people, planet en profit, kan hij een beroep doen op BOF onder een aantal voorwaarden. Een van de voorwaarden is dat hij geen andere financiering elders kan krijgen voor zijn initiatieven. Als hij aan de drie zaken een bijdrage levert, kan hij een beroep doen op en zal hij meegewogen worden in de aantallen aanvragen die ik hoop dat er zullen zijn, waarin afgewogen wordt of dit inderdaad een goede investering zal zijn en een goede plek zal zijn om te zorgen dat het maatschappelijk rendement van de grond komt en een bijdrage daaraan levert. Ik denk dat dat juist wel een punt is, dus op dat punt is hij overbodig. Mocht – en dat is in het derde punt van het dictum aan de orde – op termijn blijken dat er heel veel aanvragen zijn, omdat anderen die niet financieren, enzovoort, dan denk ik dat het goed is om met de portefeuillehouder van het desbetreffende programma in gesprek te gaan om te kijken of we daar oplossingen kunnen vinden, of dat we meer ruimte kunnen creëren. Want dan is er blijkbaar een behoefte in de maatschappij om dit met elkaar te doen.

De **voorzitter**: Ik geef het woord aan mevrouw Vlasveld.

Mevrouw **Vlasveld** (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Hoor ik hierin eigenlijk een toezegging van de gedeputeerde dat, op het moment dat er zoveel aanvragen zijn, gekeken zal worden naar extra financieringsmogelijkheden?

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Een aantal beleidskaders worden nog herzien, of komen er nog aan. Kijk, als er een dusdanig overduidelijke vraag vanuit de maatschappij komt, dan is het natuurlijk verstandig om altijd te kijken naar die vraag en hoe je die in kunt passen in het toekomstige beleid, als er ook die maatschappelijke behoefte is om dat zo te organiseren. Is dat voldoende op uw vraag, mevrouw Vlasveld?

Mevrouw **Vlasveld** (Partij voor de Dieren): Als ik mag, voorzitter-

De **voorzitter**: Ga uw gang.

Mevrouw **Vlasveld** (Partij voor de Dieren): ik vraag me af waar de gedeputeerde nou precies mee instemt, want het klinkt een heel beetje vrijblijvend, ook al zijn we het volgens mij wel met elkaar eens.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Het is natuurlijk altijd een 'als, dan'-vraag, en dat is lastig, maar nogmaals: u hebt volgens mij mijn intentie gehoord, wij proberen de aanvragen die voldoen aan de uitgangspunten van BOF2 in dit kader, daar goed naar te kijken en te kijken of ze ingepast kunnen worden in de uiteindelijke financieringen die we met elkaar gaan doen. En daar waar een overduidelijke vraag uit de maatschappij komt en blijkt dat dat een zeer succesvol en ook goed in te zetten instrument is, zullen wij zeker daarnaar kijken en kijken hoe we die kunnen inpassen in toekomstig beleid.

De **voorzitter**: Voldoende, mevrouw Vlasveld?

Mevrouw **Vlasveld** (Partij voor de Dieren): Ik denk niet dat ik het scherper krijg dan de gedeputeerde net benoemd heeft, dus-

De **voorzitter**: Dan ga ik naar de heer Rutjens.

De heer **Rutjens** (Groep Rutjens): Dank u wel, voorzitter. Nou hoor ik de gedeputeerde echt een paar keer zeggen dat, als er meer aanvragen voor geld komen, dat hetzelfde is als een behoefte uit de maatschappij. Dat zegt hij tot drie keer toe. Gaat u dan ook aan de mensen die het moeten betalen vragen of ze er behoefte aan hebben om die rekening te voldoen?

De **voorzitter**: De gedeputeerde.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Voorzitter. Ik heb niet gezegd dat er alleen maar meer vraag om geld- Nee, het zijn ondernemingen die vragen, en een bijdrage willen leveren, op basis van die drie pijlers people, planet en profit. Als die geen reguliere financiering kunnen krijgen, dan kunnen zij een aanvraag indienen bij dit fonds. Dat wil nog niet zeggen, want ze zullen gewogen moeten worden ten opzichte van andere voorstellen, dat ze binnen de beperkte mogelijkheden van het fonds dat er zo meteen komt direct gehonoreerd zullen worden. Maar het geeft ons wel een duidelijk signaal vanuit de samenleving wat die samenleving nodig heeft.

De **voorzitter**: De heer Rutjens.

De heer **Rutjens** (Groep Rutjens): Voorzitter, dat was mijn vraag niet. Dat een aantal ondernemers, zo noemt u ze dan, subsidiemensen, als die dan een aanvraag voor geld doen, dat stelt u gelijk aan een behoefte uit de maatschappij, of een behoefte uit de samenleving, terwijl dat maar een heel beperkt groepje is, dat dus blijkbaar geld wil. Ik vind het een hele-, u slaat het wel heel erg plat. Daarom nogmaals mijn vraag: mogen de mensen die het betalen, of de mensen die dat geld beheren, bijvoorbeeld wij, PS, daar dan ook nog wat van vinden? Want daar zijn toch duidelijk andere behoeftes.

De **voorzitter**: De heer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Dank je wel, voorzitter. Voorzitter. Ik denk dat duidelijk is dat de opdracht zo meteen mogelijk bij GS wordt neergelegd, om dit verder uit te voeren en vorm en inhoud te geven en mee aan de slag te gaan, en dat u als controlerende Staten ons daar regelmatig op bevraagt en ook kijkt of wij die dingen ermee doen die goed zijn. Daarvoor bent u ook democratisch gelegitimeerd, om ons daarop te toetsen en te kijken of we de goede dingen doen. Het lijkt mij nogal ver gaan als we daar de bevolking verder bij zouden moeten betrekken. Natuurlijk zullen wij wel bij de impactmetingen, en dan zijn

de afnemers van de producten en diensten van de verschillende ondernemingen in beeld, nadrukkelijk daar onderzoek naar doen en monitoring op zetten.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van de heer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Ja, voorzitter, dank je wel. Ik hoor de gedeputeerde regelmatig zeggen "ondernemers die willen investeren in people, planet en profit". Nu zit ik in een werkveld waar ik tot nu toe geen één ondernemer tegen ben gekomen die zegt "ik wil niks doen aan de people-kant, ik wil niks doen aan de planet-kant". Hiermee suggereert de gedeputeerde dat er blijkbaar in Brabant ondernemers zijn die alleen maar bezig zijn met profit, profit en de andere twee elementen niet. Dus met deze BOF gaan we de andere twee invalshoeken stimuleren. Zegt de gedeputeerde dat eigenlijk?

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Nee, dat zeg ik niet. Ik zeg dat we nadrukkelijk kijken naar de sociaalmaatschappelijke kant van het ondernemen en dat ondernemingen die dat hoog in het vaandel hebben, in hun bedrijfsplan hebben zitten, en daarvoor geen normale investeringsbedragen kunnen ophalen bij banken of andere investeerders, mogelijk een beroep kunnen doen op dit fonds.

De **voorzitter**: Ik heb u dat al vijf keer horen zeggen, dus ik kan me voorstellen dat we op een gegeven moment ook eventjes kijken wat de nieuwe elementen in dit gesprek aan het worden zijn. Mijnheer Altundal, kunt u daar ook rekening mee houden?

De heer **Altundal** (SP): Ja, daar zal ik rekening mee houden, voorzitter, dank je wel. Kijk, de planet- en people-kant, daar gaat het, denk ik, de provincie met name om. Het gaat er ons om als SP: hoe kan de gedeputeerde nou waarborgen dat die planet- en people-kant in beleidsuitgangspunten, doelstellingen, zeker gesteld wordt? In BOF2 wordt juist profit gestimuleerd naar onze mening. Die zekerheid ontbreekt in dit document.

De **voorzitter**: De heer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Voorzitter. Als ik kijk naar wat wij geschreven hebben rond de resultaatsafrekening, zoals we die met elkaar maken binnen het werkkapitaal, want het gaat met name over het werkkapitaal, waar de resultaten afgesproken worden die achteraf - achteraf pas, als ze gerealiseerd zijn - worden vergoed aan de desbetreffende investeerder, dan denk ik dat we met elkaar daar heel helder hebben gemaakt dat eerst de resultaten, met name ook op people en planet, gerealiseerd moeten zijn, alvorens wij tot uitkering van bedragen overgaan. Dus volgens mij zit dat op een hele goede manier verankerd, en dat is ook in BOF1 op deze manier vooraf heel erg goed verankerd geweest, en dat nemen we over van BOF1 naar BOF2.

De **voorzitter**: Mevrouw Vlasveld.

Mevrouw **Vlasveld** (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Ik wil toch nog heel eventjes terugkomen op de motie, als dat mag. Ik begrijp eigenlijk van de gedeputeerde dat we het helemaal met elkaar eens zijn, dus dat we eigenlijk beiden zien dat toekomstige biologische boeren zowel onder people en planet als onder profit vallen. Op het moment dat we eigenlijk kunnen constateren dat we het met elkaar eens zijn, zou de gedeputeerde dan mogelijk ook de motie aan PS kunnen overlaten, in plaats van die overbodig verklaren? Want volgens mij zijn we het gewoon met elkaar eens.

De **voorzitter**: De gedeputeerde.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Voorzitter. Mevrouw Vlasveld stelt het zeer bijzonder, die zegt: iedere biologische boer is straks een boer die hieronder valt. Nee, dat is niet correct wat ze stelt. Als een biologische boer aan die drie pijlers voldoet in zijn aanvraag, plus hij kan geen andere financiering krijgen, dán is hij mogelijk kandidaat om hier gebruik van te maken. Maar het is niet zo dat, als een biologische boer bijvoorbeeld planet en profit heel erg goed in z'n plannen heeft zitten, maar geen mens-kant, hij dan in aanmerking komt voor. Dus niet iedere biologische boer is een boer die voldoet. Het bedrijfsplan moet wel voldoen aan de drie pijlers die we met elkaar genoemd hebben. En als u vraagt "zou u het aan de Staten kunnen laten?", ja, dat kan ook. Prima.

De **voorzitter**: Dan heeft u dat bij dezen als advies gegeven. Gaat u verder.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Gelijke monniken, gelijk kappen. Daarin ging het over mobiliteit en-

De **voorzitter**: Ik zie overigens nog een interruptie van de heer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): De gedeputeerde mag wel even zijn antwoord afmaken.

De **voorzitter**: Oké, gaat u verder mijnheer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Gelijke monniken, gelijk kappen. Die motie ging over: kan het programma Mobiliteit en Ruimtelijke ordening ook bijdragen aan? Deze motie ontraad ik, omdat in eerste instantie bij de verkenning in de verschillende programma's gekeken is van waar wij verwachten dat de projecten zullen worden ingediend en mogelijkheden zullen worden ingediend. Mocht blijken op termijn, want het loopt ook een aantal jaren hè?, het is niet dat het van vandaag op morgen allemaal wordt beslist, maar mocht in de loop der tijd blijken dat er vanuit die andere programma's wel aanvragen komen en wel ook behoefte is, dan zullen wij zeker met elkaar in gesprek gaan om te kijken of er vanuit die andere programma's ook een bijdrage geleverd kan worden, evenals ik dat daarstraks aangaf bij het programma van Landbouw.

De **voorzitter**: Ik zie twee interrupties. Ik had het woord al aan de heer Van Hattem gegeven. De heer Van Hattem, en daarna ga ik naar mevrouw Van Diemen.

De heer **Van Hattem** (PVV): Ja, dank u, voorzitter. Ik hoorde de gedeputeerde daarstraks zeggen "we gaan niet alles aan de bevolking voorleggen". Dan vraag ik me toch af hoe nou de term 'people' in die Telosdriehoek van people, planet, profit gelezen moet worden, want hij heeft het over de mens-kant van het verhaal, maar als ik Van Dale erbij pak en ik kijk wat 'people' nou eigenlijk betekent, nou, het woord 'mens-kant' zit er niet in. Het gaat uiteindelijk toch om volk. People is volk. Dus hoe kan de gedeputeerde dit nou uitleggen, dat hij zegt "we gaan niet aan de bevolking voorleggen of het wel voldoende impact heeft", terwijl met 'people' toch echt wel 'volk' bedoeld wordt?

De **voorzitter**: Ik ga even naar mevrouw Van Diemen, dan kunt het zo meteen in één keer beantwoorden. Mevrouw Van Diemen.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Ik heb een heel andere vraag daarnaast-

De **voorzitter**: Dat geeft niet.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Nee, laten we het maar op elkaar doen, want dit antwoord heb ik al een keertje gehad van de gedeputeerde. Waar het mij om gaat, en dat zit hem in de visie-, want u zegt "dan gaan we het daarna wel vragen", dan zou je dat bij iedereen kunnen doen. Dan zou je kunnen zeggen "we gaan eerst eens even kijken welke projecten er zijn" en dan vervolgens bij iedereen gaan vragen "zullen we daar vanuit ieder stukje dan maar geld neerleggen?" Dan draai ik de wereld om, terwijl ik nu zeg: joh, je weet het niet, je vraagt het aan anderen wel, dat doe je op basis van een eerste marktverkenning, maar ik heb geen idee of je in die markt ook heel specifiek naar Wonen, waar de vorige keer wel projecten op zaten, en naar Mobiliteit, waarvan we weten dat die enorm belangrijk is, met name ook in die kleine kernen, en voor de leefbaarheid, of daar ook daadwerkelijk goed onderzoek naar is gedaan. Dus je kunt wel zeggen "we hebben iets verkend, dus daar zit 'ie", als ik hem omdraai, dan zeg ik "nou, dan moet u bij niemand geld vragen, dat moet u pas vragen als u het nodig heeft". Ik draai hem om, vraag bij iedereen geld. U kunt ook zeggen "als het niet nodig is, stort ik het weer terug".

De **voorzitter**: De gedeputeerde gaat in zowel op de heer Van Hattem als op mevrouw Van Diemen.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Ja, voorzitter, ten aanzien van de heer Van Hattem zou ik willen zeggen: volgens mij zit ik hier in gesprek met democratisch gelegitimeerde mensen die het volk vertegenwoordigen. Daar wil ik het graag even bij laten, anders komen we in een exegetische terechtheid waar we niet in terecht willen komen.

Wat betreft mevrouw Van Diemen: wij hebben op dit moment een inventarisatie gemaakt, een portfolio gemaakt, van welke projecten wij verwachten, en welke programma's we verwachten, dat daar een bijdrage aan kunnen leveren. Dat is op dit moment de stand en op basis daarvan hebben we BOF2 vorm en inhoud gegeven.

De **voorzitter**: De heer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Ja, dank u wel, voorzitter. Het gaat mij niet om een tekstexegetische, of wij wel of niet een volkscongres zouden zijn of zo, als we toch het woord zouden gebruiken in die context, maar het gaat erom dat de gedeputeerde zei "we gaan niet heel de bevolking erbij betrekken". Daar zit bij mij meer de zorg in, want als wij een fonds oprichten, dan staan wij als PS ook op afstand, want dan zijn wij niet meer de direct controlerende macht over dat budget. Dat budget geven we uit handen. Dus ja, heel die beoordeling van impact, daar komen wij zo ver van af te staan, hoe kan dan dit worden uitgelegd als people, als volk, dat toch controleert op wat impact heeft op de samenleving? Want nu wordt het wel heel erg versmald tot een klein clubje van rendementsdenkers die alles volgens de lijntjes van de VN, UN Global Goals, in moeten kleuren,

De **voorzitter**: De gedeputeerde.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Dank je wel, voorzitter. Waar de provincie met vele fondsen werkt, want dit is niet het eerste fonds dat opgericht zou worden, zouden we, als we deze principiële discussie voeren, daar met elkaar op een ander moment denk ik de discussie over moeten voeren. Dit is een van de fondsen die er is, of opgericht wordt, en ik denk dat dat niet afwijkt van de manier waarop de provincie middelen wegzet in de maatschappij.

De **voorzitter**: Tot slot mijnheer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Dat is nou net het punt. De provincie is de afgelopen jaren steeds meer, en in steeds grotere mate, voor steeds grotere bedragen, geld weg gaan zetten in die fondsen, dus op afstand van PS, op afstand van de volksvertegenwoordiging. Dat is nou net het probleem. Dit is weer het zoveelste

fonds dat erachteraan komt, waarbij opnieuw het budgetrecht van PS wordt ingeperkt, wat daarstraks ook al terecht door anderen, onder anderen de heer Rutjens, is aangehaald. Wat dat betreft zegt de gedeputeerde het zelf al: er zijn al zoveel fondsen. Ja, maar ieder fonds is er onderhand wel eentje te veel aan het worden.

De **voorzitter**: Kort, mijnheer Van Pinxteren, en dan ga ik naar mevrouw Van Diemen.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Ja, daar kan ik heel kort in zijn: met instemming van de Staten. Die fondsen zijn opgericht met instemming van de Staten.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Diemen.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Ja, weet je, ik krijg steeds hetzelfde antwoord en weet je, ik vind het jammer. Ik vind het jammer dat er nergens een ombuiging in zit, ik vind het jammer dat u absoluut daar niet in wilt bewegen en in wilt meedenken. Want u vindt het wel normaal dat Sociale Veerkracht de grootste bult erin zet, daar mogen we dan geen percentages aan verbinden, of zeggen "joh, dan zouden er meer projecten juist vanuit die hoek moeten komen", en u vindt het niet normaal dat iedereen meebetalt. Gelijke monniken, gelijke kappen is: zorg dan dat je dat gelijkwaardig over alles verdeelt. U zegt eigenlijk iedere keer "geef mij een blanco cheque, we gaan nog bedenken wat er komt". Iets van inspelen daarop, of-, en dan pak ik hem positief, en dan zeg ik "goh, ik pak hem van de buitenkant eraf", ik zeg niet "u moet Sociale Veerkracht verminderen", ik probeer juist een meerwaarde daaraan vast te koppelen, maar ik heb het idee dat wat wij ook doen, u gewoon zegt: dit was het en zoek het maar uit. Dat vind ik zo jammer. Kunt u niet iets, een stap, met mij mee willen denken?

De **voorzitter**: De heer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Nogmaals, wij hebben de afgelopen week goed gekeken naar uw opmerkingen en of daarin nu een verandering noodzakelijk zou zijn. Op basis van de huidige inschattingen, zoals we nu het plan gemaakt hebben, het fondsvoorstel, het instrument dat er ligt, komen wij tot geen andere conclusie dan deze die er ligt, en die is dat het instrument met de huidige informatie en de huidige inzichten passend is bij wat wij met elkaar- En we hebben echt nadrukkelijk nog een keer gekeken van: zou er een verandering in aangebracht moeten worden? En dat is niet onze conclusie op dit moment. Daarover kunnen we van mening blijven verschillen, dat kan.

De **voorzitter**: Gaat u verder

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Ik heb hier nog een motie 27 van de PVV, 'Provinciaal beleid niet afmeten aan UN Global Goals'. Deze motie is volgens mij overbodig en verknoopt een aantal dingen aan elkaar die niet wenselijk aan elkaar verknoopt worden. Wij proberen hier met dit fonds nadrukkelijk in te steken op brede welvaart, en daar proberen we met elkaar een goede ingang in te geven. Daarstraks is er in de Staten ook al over gediscussieerd tussen u onderling en ik zou het daar kort bij willen laten.

De **voorzitter**: De heer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Is de gedeputeerde er wel mee bekend dat, als hij zich committeert aan het European Investment Fund, datzelfde European Investment Fund zich gecommitteerd heeft, juist voor de uitvoering van zulk soort fondsen, aan de UN Global Goals? Dus het is niet zo dat ik zomaar wat dingen bij elkaar heb geraapt en daar een verhaaltje bij gemaakt. Nee, dit is wat, en dat staat ook in de voetnoot onderaan de motie, door het European Investment Fund zelf als doelstelling is aangegeven en wat ook in

uw eigen presentatie is meegegeven als een van de leidende principes voor de toetsing van dit beleid. Dus ik vind dat de gedeputeerde wel erg makkelijk voorbijgaat aan iets wat zelf is voorgesteld. Hoe moet die opmerking over de doelstellingen van de VN en het presenteren van de UN Global Goals én het feit dat de EIF nauw betrokken is, of in ieder geval die Global Goals geïmplementeerd heeft voor een uitvoering, gelezen worden in het kader van dit BOF2?

De **voorzitter**: De gedeputeerde.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Dank je wel, voorzitter. Dat daar verbindingen liggen, ja, bij brede welvaart zijn een aantal indicatoren die ook bij CBS mede gebaseerd zijn op de Global Goals. Ja, die zijn er en dat zit in dit voorstel. Dat kunt u niet prettig vinden, prima, dat kan, maar wij denken dat we hiermee een aantal juiste en ook goede indicatoren hebben gevonden die ons wel degelijk inzicht kunnen geven in wat de impact is van uiteindelijk het instrument dat wij inzetten.

De **voorzitter**: De heer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Ja, voorzitter, maar dan moeten we concluderen dat wij ons beleid laten toetsen op basis van supranationale organisaties, wat die bedisselen, en niet op basis van wat wij als Provinciale Staten voor zouden moeten leggen als beleidskader. Er wordt nu heel makkelijk over van alles wat hier vanuit de Staten wordt aangedragen, vanuit echt alle mogelijke politieke richtingen, heen gestapt, en er wordt wel gezegd van "ja, maar de indicator die vanuit de VN komt, dat is heel normaal dat we die meenemen". Nou, wat de PVV betreft is dat echt niet normaal, want dit zijn zaken die ook gewoon zonder enige betrokkenheid van de bevolking over ons worden opgelegd. Dus daar zouden we eigenlijk juist verre van moeten blijven.

De **voorzitter**: De heer Van Pinxteren gaat tot een afronding komen, schat ik zomaar in.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Ja, dank je wel, voorzitter. Wij toetsen het aan brede welvaart en onder die brede welvaart zit een aantal indicatoren. Dat een aantal van die indicatoren overeenkomen met wat in de UN Goals zit, prima, dat kan, die constatering van u kan terecht zijn, maar wij toetsen met name op de brede welvaart hier in Brabant en daar zit een aantal van die indicatoren bij. Dan hebben we nog een amendement, 'Voortzetting BOF1 met uitbreiding doelstellingen'. Voorzitter, ik zou dit amendement willen ontraden. BOF2 is deels een voortzetting van BOF1, dat is inderdaad geconstateerd en dat hebben we ook in de technische bespreking allemaal met elkaar gezien, maar juist door hier ook een deel van de financiering aan toe te voegen, hebben we, denk ik, met elkaar een doorontwikkeling van het instrument waar we met elkaar goed mee uit de voeten kunnen. De verandering zoals in het amendement bedoeld leidt tot een compleet nieuw voorstel. Dat ontraad ik ten zeerste.

De **voorzitter**: De heer Altundal met een interruptie.

De heer **Altundal** (SP): Ja, voorzitter, ons amendement maakt alleen duidelijk het onderscheid tussen profit, planet en people. De financiering blijft nog steeds feitelijk staan in ons amendement, als u goed hebt gelezen, mijnheer Van Pinxteren. Alleen, wij vragen daar gewoon zuiverheid en transparantie, dat de organisatie en de fondsen die daarvoor ingericht zijn, dat daar de leningen verstrekt worden. Dus in feite verandert er niet veel in het Statenvoorstel. We maken het alleen duidelijker, transparanter en zuiverder.

De **voorzitter**: De heer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Dank je wel, voorzitter. Daar kijk ik toch echt anders tegen aan. Het is een compleet ander voorstel als we dit zouden gaan doen. Ik ontraad echt dit amendement.

De **voorzitter**: De heer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Ik heb eigenlijk geen interruptie, voorzitter, want we blijven van mening verschillen. In mijn eerdere interrupties heb ik duidelijk laten blijken wat de argumenten zijn.
Dank u wel.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Pinxteren tot slot.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Ja, voorzitter, daarmee ben ik, denk ik, gekomen tot het einde van de tweede termijn van de beantwoording van alles wat er lag en de moties en het amendement. Daarmee denk ik dat we tot een einde gekomen zijn van mijn inbreng op dit punt.

De **voorzitter**: Dank u wel. Daarmee komen we ook aan het einde van de beraadslagingen over dit voorstel. Ik wijs u erop dat we hier toch met z'n allen ongeveer drie uur over hebben gedaan, terwijl de helft van het onderwerp al op een ander moment was behandeld. Als we dit voortzetten, zitten we hier morgenochtend nog. Dus ik zou u willen vragen u zich dat wel te realiseren voor de volgende twee onderwerpen die gaan komen. Voordat we overgaan naar de bespreking van het beleidskader erfgoed, stel ik voor even vijf minuten te pauzeren. Over vijf minuten gaan we verder.

Schorsing (16.16-16.22)

De **voorzitter**: De vergadering is heropend. We gaan naar het Statenvoorstel Verlenging looptijd beleidskader Erfgoed.

95/20 Verlenging looptijd Beleidskader Erfgoed 2016-2020 inclusief inzet bestuursakkoordmiddelen

De **voorzitter**: Ik geef als eerste het woord aan de heer Manders.

De heer **Manders** (VVD): Ja, dank u wel, voorzitter.

Erfgoed. Het is belangrijk dat wij als huidige generatie ons waardevolle erfgoed bewaren voor onze toekomstige generaties. Erfgoed laat zien waar je vandaan komt en dat is natuurlijk in deze tijd belangrijk. Brabant bezit prachtige immateriële en materiële erfgoederen, zoals bijvoorbeeld de Zuiderwaterlinie, het bloemencorso, Kasteel Heeswijk, en ga zo maar door. Omdat het beleidskader Erfgoed 2016-2020 nog steeds actueel is, stemmen wij voor continuïteit en zijn wij daarom akkoord met het verlengen van het beleidskader Erfgoed tot eind 2022, natuurlijk inclusief het beschikbaar stellen van de middelen van vijf miljoen euro die daarvoor nodig zijn.

Zoals we allemaal weten, komt er een nieuw beleidskader Vrije Tijd, Cultuur, Sport en Erfgoed 2023 tot 2030. Daar gaan we de komende twee jaar aan werken. De VVD ziet daarnaar uit.

Dank u, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik geef het woord aan de heer Deryckere.

De heer **Deryckere** (CDA): Dank u wel, voorzitter. Ook het CDA zal het kort houden n het licht van de lange vergadering die ons vandaag waarschijnlijk nog wel wacht.

Als CDA gaan we akkoord met het voorliggende voorstel van het college om het beleidskader Erfgoed te verlengen tot en met 2022. Voor ons is het huidige beleidskader precies wat ons betreft de juiste keuze en kansen voor Brabant. We zien dan ook geen reden om wijzigingen door te voeren. Wel vragen we ons het volgende af. Erfgoed wordt vanaf 2023 inderdaad integraal onderdeel van het beleidskader Cultuur, Sport, Vrije Tijd en Erfgoed. Hoe gaat het college de Staten betrekken in de te maken financiële keuzes rondom de structurele bezuiniging van 1,5 miljoen euro, waar in het stuk over wordt gerept, maar nog geen doorkijk wordt gegeven naar hoe dat precies in z'n werk zal gaan de komende jaren?

Alvast bedankt voor het antwoord en tot zover, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Van der Meeren heeft het woord.

De heer **Van der Meeren** (FvD): Dank u wel, voorzitter. Het voorstel behelst een continuering van het beleidskader Erfgoed met de reeds beschikbare middelen uit het bestuursakkoord. De fractie van FvD vindt erfgoed erg belangrijk. Brabant heeft een prachtige geschiedenis en immaterieel en materieel erfgoed. We mogen hier best wat trotser op zijn en dit ook als zodanig uitdragen. De weg met ons mentaliteit baart ons in z'n algemeenheid wel grote zorgen. De zorgen ten aanzien van dit voorstel hebben we echter niet. Een mooi palet aan foto's en overzicht over de verschillende programma's zijn toegevoegd aan de factsheets 'De verbeeldingskracht van erfgoed' en roept zeker in deze tijd een positief en trots gevoel op over het mooie erfgoed in Brabant. Vooral restauratie en onderhoud van materieel erfgoed vinden wij een essentieel item, dat prioriteit moet krijgen. Over de matching ten aanzien van Rijks- en provinciemiddelen na 2022 gaan wij ervan uit dat GS dit doelmatig oppakken. We hopen en verwachten dat de nieuwe uitvoeringsorganisatie alles doelmatig en efficiënter in kan richten. We kijken uit naar het traject dit jaar om tot een nieuw beleidskader Erfgoed te komen. Met cultureel erfgoed en de bijbehorende verhalen de geschiedenis van Brabant doorgeven aan toekomstige generaties lijkt ons een mooi streven. Wij wensen GS, en in het bijzonder gedeputeerde De Bie, veel succes met de ontwikkeling in het erfgoeddomein. Wij hebben er alle vertrouwen in dat hij deze mooie portefeuille en taak met verve zal vervullen.

Tot zover, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Dank u wel, voorzitter. Ook de SP kan instemmen met het verlengen van de looptijd van het bestaande beleidskader Erfgoed tot en met 2022. Net als het CDA hebben wij ook een vraag over de financiële bezuinigingen: hoe wij als Staten daarbij betrokken zullen worden en op welk moment wij daar ook als Staten beslissingen over kunnen nemen.

Dat was het voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Meeuwis.

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Dank je wel, voorzitter. Voorzitter. D66 was en is zeer content met de opzet en de voortgang van de vier verhaallijnen van het beleidskader Erfgoed. Het is goed om er op die manier voor te zorgen dat we over vijftig jaar nog steeds de geschiedenis van Brabant kunnen doorgeven aan nieuwe generaties, aan de hand van ons erfgoed. Met een knipoog richting PVV overigens: een molenlandschap bestaat over vijftig jaar nog steeds als korenmolens worden aangevuld met windmolens.

Dat was een motie.

Verbeeldingskracht en verbindingskracht vormen de basis van de keuzes in het erfgoedbeleid. De vier verhaallijnen, Bevochten Brabant, Bestuurlijk Brabant, Religieus Brabant en Innovatief Brabant, helpen ons verbinden met de hedendaagse cultuur, met Samenleving, Economie, Leefbaarheid en Omgeving. D66 vindt het dus prima om het huidige beleidskader te verlengen. We hebben een kleine kanttekening. We willen wel graag opgemerkt hebben dat we het jammer vinden dat GRUTS en de Erfgoedfabriek ermee gaan stoppen,

of zijn gestopt, waarschijnlijk vanwege het geld. Maar het is juist heel erg goed om draagvlak te blijven creëren op die manier, dus misschien kan de gedeputeerde daar nog iets over zeggen. De resultaten waren daar kennelijk onvoldoende, maar ik zou daar heel graag toch wel iets meer over willen horen. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik geef dan graag het woord aan mevrouw Van Diemen.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Dank je wel. Gevraagd wordt om alvast 5 miljoen euro uit de stelpost van 10 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de verlenging van het beleidskader Erfgoed, 'De verbeeldingskracht van erfgoed'. Namens GroenLinks kan ik aangeven dat we dit graag doen, zodat de uitvoering van het beleidskader 'De verbeeldingskracht' kan worden doorgezet. In het ter beschikking stellen van deze 5 miljoen zitten dan ook nog niet de spannende keuzes die gemaakt gaan worden. Die komen pas bij de uitvoeringsagenda 2021-2022 in de verkenning met het erfgoedveld. De resultaten zullen voor de zomer bekend worden gemaakt met de keuze voor het resterende deel. Onze vraag is: wanneer bespreken we de resultaten en waarom is niet de keuze gemaakt om alles in één keer te bespreken? Want wij vinden het belangrijk dat we in Brabant verhalen blijven vertellen. GroenLinks zou daar dan ook het verhaal van de andere Brabanders aan willen toevoegen: de Molukkers die al 70 jaar geleden gekomen zijn, de arbeidsmigranten, maar ook de reizende circussen en de kermisexploitanten, de Surinamers, de Antillianen en de Sinti en de Roma. Iedere Brabander heeft een verhaal en wij zouden ervoor willen pleiten om ook deze verhalen binnen het erfgoed te vertellen.

De **voorzitter**: Dat was 'm, mevrouw Van Diemen?

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Dat was 'm, ja.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Dank u, voorzitter. Ons Brabants erfgoed is van onschatbare waarde voor onze historie en identiteit, maar ook voor onze leefbaarheid en aantrekkelijkheid als provincie, en daarmee dus ook voor de recreatie en onze economie. Daarom is het zaak dit te koesteren en te behouden en vindt de PVV-fractie het ontzettend belangrijk dat we als provincie hierop in blijven zetten. En wat de PVV betreft hoort daar ook ons immaterieel erfgoed bij. Deelt het college de mening van onze fractie dat we ons in het beleidskader ook hard moeten maken voor het behoud van onze tradities: ons carnaval, onze gilden, onze circuscultuur, onze kermissen en onze viering van Sinterklaas én Zwarte Piet?

Afgelopen week zagen we in Breda en Den Bosch nog extremistische Kick Out Zwarte Piet-drammers straatnaamborden met namen van onze zeehelden aanvallen en wegzetten met de term 'zeeschurken' en deugkrijzen om vervanging van de namen van de dappere zeevaarders uit onze geschiedenis.

De **voorzitter**: We gaan naar aanleiding van dit beleidskader niet die hele discussie voeren hè, mijnheer Van Hattem?

De heer **Van Hattem** (PVV): Niet de hele discussie, maar ik wil het wel even gememoreerd hebben, waaronder onze Brabantse zeeheld Jan van Amstel, geboren te Gemert, begraven te Schijndel. Kan het college aangeven of zij in het beleidskader Erfgoed zeker niet zal meegaan in de oorlog tegen onze cultuur en tradities van deze radicale activisten en pal zal staan voor het behoud van ons erfgoed? Kan GS ook aangeven dat we vanuit dit beleidskader niet zullen worden lastiggevallen met dit soort gedeug?

Over gedeug gesproken: in het beleidskader staan opmerkingen over de koppeling tussen erfgoed en duurzaamheid en de energietransitie. Wat is daarvan de bedoeling, kan de gedeputeerde dat toelichten? Blijven onze monumenten gevrijwaard van lelijke zonnepanelen? Is GS van plan om allerlei veel te dure

investeringen te gaan doen om bijvoorbeeld een monument energieneutraal te gaan maken? En kunnen cultuurhistorische landschappen gevrijwaard blijven van wind- en zonneparken?

De PVV wil ook graag onze monumenten van het Rijke Roomsche Leven behouden, onze schitterende kerken, kloosters, kruisbeelden en kapellen die horen bij Brabant. Voor de PVV is het echter onacceptabel wanneer bijvoorbeeld een leegstaande kerk wordt omgebouwd tot een moskee of een klooster tot een asielzoekerscentrum. Daarmee wordt geen erfgoed behouden voor de toekomst, maar wordt het samen met onze toekomst te grabbel gegooid. Daarom de oproep aan GS om daar nooit aan mee te werken.

De **voorzitter**: Wilt u zich wel beperken tot wat hier voorligt, mijnheer Van Hattem?

De heer **Van Hattem** (PVV): Het was een oproep in dit kader, en dat is wel belangrijk, want we hebben in het verleden gezien dat bijvoorbeeld van monumentale kloostercomplexen asielzoekerscentra werden gemaakt, dus dat is wel een kanttekening die we hierbij maken.

Het voortzetten van bestaand erfgoedkader is begrijpelijk, maar wat de PVV betreft gaat voor het nieuwe beleidskader er veel meer garen op de klos voor het behoud van ons erfgoed én het voorkomen van de vernietiging daarvan.

Voorzitter, tot zover in eerste termijn.

De **voorzitter**: U heeft een interruptie van de heer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Ja, voorzitter, even richting de heer Van Hattem over kerken en kloosters die omgevormd worden. In het verleden hebben we dat gedaan als het gaat om woningbouw, conferentiezalen en dergelijke. Mag dat ook niet? Vindt de PVV dat kerken en kloosters ook niet die verandering moeten doormaken?

De **voorzitter**: De heer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Nou, voorzitter, ik haal nu twee specifieke dingen aan. We willen niet dat het een moskee wordt en niet dat het een asielzoekerscentrum wordt. Andere bestemmingen zijn zeker af te wegen, maar dit twee zaken waar we als PVV zijnde faliekant tegen gekeerd zijn, omdat dat onze samenleving ten gronde aantast.

De heer **Altundal** (SP): Geen interruptie.

De **voorzitter**: Dank u wel en ik had de indruk dat de heer Van Hattem klaar was met zijn betoog.

De heer **Van Hattem** (PVV): Klopt.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Smeulders.

De heer **Smeulders** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Mijn bijdrage zal gaan over het voorstel. Het lijkt me hartstikke vermoeiend om elke week dezelfde dingen in te brengen in PS, dus dat ga ik zeker niet doen. In 2015 hebben we een nieuw beleidskader Erfgoed vastgesteld-

De heer **Van Hattem** (PVV): Voorzitter-

De **voorzitter**: De heer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Interruptie op de heer Smeulders-

De **voorzitter**: Kort graag.

De heer **Van Hattem** (PVV): Ik hoor hem zo vaak zeggen "ik ga hier geen nieuwe dingen inbrengen", of zo. Maar ik vraag me eigenlijk af de afgelopen tien jaar wat u dan wél wilt inbrengen, want ik hoor u toch heel vaak zeggen "het is prachtig en prima wat de gedeputeerde heeft gezegd en gedaan", en vooral als applausmachine gediend. Dus daar mag ook wel eens wat meer garen op de klos komen.

De **voorzitter**: Nou, laten we ons nu met z'n allen weer op dit onderwerp concentreren. De heer Smeulders gaat verder.

De heer **Smeulders** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Ja, dat is natuurlijk mooi hè: als je gewoon zorgt dat GS met voorstellen komen waar je voor bent, dan kun je er ook gewoon positief over zijn. Ja, dat is een beetje hoe het werkt hè?

Nou, dit voorstel dan. Nieuw beleidskader 2015, nou, wij waren er toen al positief over als PvdA-fractie en daar hebben we gedeputeerde Swinkels ook uitgebreid over gecomplimenteerd. Dat is terecht, want ook uit de evaluatie blijkt dat het een hartstikke positief beleidskader is geweest. Het is de bedoeling om het voort te zetten en ondertussen nieuw beleid te gaan maken. Nou, hartstikke prima. Onze verbazing komt op pagina 4 van het Statenvoorstel. Daar gaat het in één keer over accentverschuivingen. Ik heb daarover zitten nadenken: wat zijn dat dan, accentverschuivingen? Daar kun je natuurlijk allemaal je eigen interpretatie aan geven, wat een accent is en wat dan wel heel belangrijk is. Nou, mijn conclusie is eigenlijk wel dat je hier toch niet kunt spreken van accentverschuivingen, maar dat we eigenlijk een nieuw beleidskader aan het maken zijn. Daar mag iedereen z'n eigen conclusie over trekken, zoals ik al zei, maar dit is wel de mijne. Daar inhoudelijk op ingaand, zijn er een aantal dingen die ik echt prima vind. Het proactief koppelen van de opgave aan de omgevingsvisie, integraler werken, dat is een goeie zaak, onderzoek naar toekomstbestendige inrichting van het erfgoedveld, prima om te onderzoeken. Erfgoedfabriek, GRUTS en ErfgoedLab lopen af, incidentele middelen, nou, dat weet je van tevoren dat die ooit gaan aflopen, dus dat is in die zin allemaal best. Er zijn twee dingen waar ik vragen over heb. De rol van initiatiefnemer naar verbinder. Nou, dat is een grote shift. Het komt op mij een beetje over als de luie provincie die een beperkte maatschappelijk impact gaat hebben. Nou, dat is wat mij betreft niet de bedoeling, dus ik ben wel benieuwd hoe de heer De Bie dat dan ziet, die rol van verbinder, en wat dan precies het verschil is met de rol van initiatiefnemer. Ik verwacht daar uitleg op. En het tweede punt is dat nu wordt geconcludeerd dat er op dit moment geen vraag voorzien wordt naar fysieke investeringen, dus in erfgoedcomplexen, wat we de afgelopen jaren flink gedaan hebben. Nou, dat kan, dat is prima. Maar als die de komende twee jaar komen uit de samenleving, die verzoeken, wil ik wel dat het loket openblijft en dat het wel tot de mogelijkheden blijft behoren om die maatschappelijke meerwaarde te realiseren. Ik ben benieuwd of de gedeputeerde dat ook op die manier interpreteert-

De **voorzitter**: Wilt u afronden?

De heer **Smeulders** (PvdA): Ja, en als dat niet zo is, dan overweeg ik daar een motie over in tweede termijn. Maar ik wil de gedeputeerde eerst de gelegenheid geven om antwoord te geven. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Van der Wel.

De heer **Van der Wel** (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter.

Voorzitter. Wat is het mooi dat er oases van rust zijn in deze soms turbulente tijden. Die groene oases liggen in drukke steden en rond onze Brabantse dorpen. Alleen, die oases zijn niet altijd goed zichtbaar, of

toegankelijk. Kloostertuinen zijn er in alle soorten en maten en al eeuwen aanwezig rond de Brabantse kloosters. Vandaag de dag zijn deze tuinen vaak ingesloten door de stad. Enig speurwerk geeft aan dat het niet altijd even goed gaat met die kloostertuinen. Ze worden niet meer bijgehouden en verwaarlozen, zoals bijvoorbeeld in Bavel, of zodanig aangetast dat ze hun verhalen niet meer kunnen vertellen. We zien dat er bij de herontwikkeling van kloosters vooral veel aandacht is voor de gebouwen zelf, maar niet zozeer voor dat andere deel van het erfgoed: de kloostertuin, die oase van groen en rust. Naar mate de tijd vordert, worden kloostertuinen in de oorspronkelijke vorm steeds zeldzamer, terwijl ze zeker een bijdrage leveren aan het verhaal van Brabant en behoud van omgevingskwaliteit, zoals de provincie dat beoogt. In dit jaar, 2021, van het Brabantse kloosterleven zouden we graag zien dat de provincie samen met het reeds betrokken netwerk kloosterleven gaat kijken naar wat we kunnen en wellicht moeten doen om die kloostertuinen te behouden, zodat we over vijftig jaar – niet wij, maar anderen – nog steeds deze geschiedenis van Brabant kunnen doorgeven aan de nieuwe generaties. Om dat te ondersteunen, dienen we graag met 50PLUS een motie in.
Dank u wel.

Motie M29-2021: Groen licht voor de kloostertuin

“Provinciale Staten van Noord-Brabant,

in vergadering bijeen op 26 maart 2021;

behandelend het Statenvoorstel 95/20A Verlenging looptijd Beleidskader erfgoed;
constaterende dat

- binnen de verhalen van Brabant het kloosterleven specifiek is opgenomen; overwegende dat
- kloostertuinen in hun oorspronkelijke vorm in Brabant steeds zeldzamer worden;
- kloostertuinen onderdeel (kunnen) uitmaken van ons erfgoed, en een bijdrage (kunnen) leveren aan de omgevingskwaliteit;
- 2021 het jaar van het Brabantse Kloosterleven is;¹

verzoeken Gedeputeerde Staten

- bij de startnotitie en bij de consultatiefase omtrent het kloosterleven expliciet aandacht te besteden aan de functie en waarde van kloostertuinen, als deel van ons erfgoed;
  - samen met het netwerk kloosterleven een overzicht te maken van de kloostertuinen in Brabant;
  - samen met het netwerk kloosterleven de opties voor de bescherming van kloostertuinen als deel van ons erfgoed inzichtelijk te maken;
  - PS hiervan op de hoogte te stellen;
- en gaan over tot de orde van de dag.”

¹ <https://brabantskloosterleven.nl/kloosterjaar/>

Marco van der Wel, Partij voor de Dieren
Jan Frans Brouwers, 50PLUS.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Van der Wel. Ik geef het woord aan de heer Brouwers van 50PLUS.

De heer **Brouwers** (50PLUS): Dank je wel, mevrouw de voorzitter. Als we praten over erfgoed, hoeven we hier niet te praten over foppen...

De **voorzitter**: Uw geluid is slecht, mijnheer Brouwers.

De heer **Brouwers** (50PLUS): - degenen die de krant hebben gelezen begrijpen wat ik bedoel. Wat zegt u?

De **voorzitter**: Dat uw geluid slecht is.

De heer **Brouwers** (50PLUS): Ik zou niet weten wat ik zou moeten doen. Horen jullie me nou beter?

De **voorzitter**: Matig, maar probeert u het maar. Het zit in de wifi of zo.

De heer **Brouwers** (50PLUS): Ja, misschien moet ik even wachten- Wordt 'ie nou wat duidelijker?

De **voorzitter**: Probeert u het maar.

De heer **Brouwers** (50PLUS): Ja, ik begin, oké, ik probeer het. Begin ik even opnieuw?

De **voorzitter**: Ja.

De heer **Brouwers** (50PLUS): Bij erfgoed praten we niet over-, en dan hebben we geen speen nodig, en degenen die de krant hebben gelezen, weten wat ik bedoel.

Voorzitter. 50PLUS is akkoord met de verlenging van die looptijd tot 2023. 50PLUS vindt erfgoed erg belangrijk voor onze huidige en vooral voor de toekomstige generaties, voor onze kinderen en kleinkinderen, vandaar ook dat wij de motie van de Partij voor de Dieren steunen als het gaat over die kloostertuinen. 50PLUS blijft het echter oneens met de besparing van 1,1 miljoen euro vanaf 2023.

50PLUS heeft nog één vraag. Er wordt 5 miljoen euro vrijgemaakt van de 10 miljoen euro die daarvoor gereserveerd staat. Kan de gedeputeerde uitleggen wat de reden daarvan is?

Dat is mijn eerste termijn, mevrouw de voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik geef het woord aan de heer Van den Broek.

De heer **Van den Broek** (Lokaal Brabant): Dank u wel, voorzitter. Ik ga het kort houden. Ik had het eigenlijk als een hamerstuk willen behandelen eerlijk gezegd, maar ik ga er nu toch iets over zeggen.

Ons erfgoed, met behoud van onze culturele, historische vastgoed en landschappen en de continuering van de verhaallijnen, ja, dat willen wij zeker continueren. Om die reden gaan we zeer zeker akkoord met het verlengen van de looptijd van het beleidskader Erfgoed. Dat is geen discussie. We zien wel uit naar het komend jaar, en het jaar daarna, als het gaat om de evaluatie die gaat komen, het proces dat daarin nog gaat ontstaan voor het ontwikkelen van het nieuwe beleidskader 2023-2030, want daar zien wij wel aandachtspunten, zeker als het gaat om de financiële middelen ook, en ook waar we de accenten op willen gaan leggen. Dus ik zie uit naar de evaluatie en het vervolgproces dat hierna nog gaat plaatsvinden.

Tot zover, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Vreugdenhil.

De heer **Vreugdenhil** (ChristenUnie-SGP): Ja, dank u wel, voorzitter.

Voorzitter. We zijn altijd enthousiast geweest over het erfgoedbeleid en we zijn ook blij met de continuering van dit beleidskader. Het grote discussiepunt zit natuurlijk in de vraag hoe we straks de bezuiniging hierin gaan inbedden. Daar moeten we een aparte discussie over hebben op het geëigende moment wat mij betreft, waarbij wat ons betreft ook niet vaststaat dat die 1,5 miljoen euro daadwerkelijk ook bezuinigd gaat worden hierop. Dus met die kanttekening zullen wij instemmen met het voorstel en zien we ook uit naar een goede discussie, die wat mij betreft ook goed voorbereid moet worden door het college, waarin we ook de toekomstige benutting van de middelen daarin ook in een goed debat met de Staten kunnen bespreken. Daar zou ik nog graag een korte reactie op willen hebben van de gedeputeerde. Voor de rest kunnen wij instemmen met het voorstel.

De **voorzitter**: De gedeputeerde heeft het woord.

De heer **De Bie** (GS, FvD): Dank u wel, voorzitter, dank ook aan uw Staten.

Ik constateer dat de contouren van instemming met het voorstel zich aftekenen. Ik ga even kort in op de vragen.

Binnenkort komen wij, dat zal voor de zomer zijn, bij u terug op de inhoudelijke kant, dus het nieuwe kader, de uitvoeringsagenda. Dat zal gaan volgens de normale procedure. Dat is ook het moment dat er over de inhoud gaat worden gesproken. Dus dan hebben we het over immaterieel erfgoed, over het deel van de geschiedenis waarin Molukkers een rol speelden, en dergelijke. Dat gesprek vindt dan plaats en dan zal er ook verder gesproken worden over de nadere financiële invulling van een en ander. Dit is een verlenging. De 5 miljoen euro die nu wordt opgevraagd is met name bedoeld voor de lopende zaken. Ook kunnen wij hiermee het onderzoek verder afronden. We gaan dus kijken, zoals bekend, hoe de uitvoeringsorganisaties functioneren en we willen komen tot een integraal kader. Dat integrale kader kan ook effect hebben op het zicht op het erfgoed.

Deze verlenging gaat wel gepaard met accentverschuivingen; de heer Smeulders had het daar al over. Dat zijn ook echt accentverschuivingen. U hoeft daarvoor niet te verstijven. We hebben zelf echt gedubd: moeten we nou een nieuw kader vaststellen op hele korte termijn, of kunnen wij het met accentverschuivingen? Wij hebben dat heel bewust afgewogen en zijn tot de conclusie gekomen dat dit daarin past. Ik hoop dat u mij erop vertrouwt dat we dat zorgvuldig hebben gedaan. Het zal ook niet zo zijn dat er een radicaal ander resultaat is. Dus als wij zeggen dat wij van initiatiefnemer naar verbinder gaan, dan is dat ook een nuanceverschil. De wijze van impact zal niet heel direct merkbaar zijn, maar het hangt natuurlijk ook gewoon samen met de middelen die wij zien en die, ja, minder zijn. Dus in die context moet u dat zien. Mocht zich op korte termijn een interessant maatschappelijk project voordoen, waarvan wij denken dat het echte zonde zou zijn om het te laten liggen, dan zullen wij gewoon acuut bij uw Staten terugkomen om alsnog die gelden vrij te maken, als dat nodig is.

De kloostertuinen-, nee: laat ik eerst nog even op de PVV ingaan. Dat waren toch wel heel erg inhoudelijke vragen. Immaterieel erfgoed heb ik besproken. Dat is nu van belang en we gaan met u in gesprek over de toekomst, tradities, gilden, enzovoort. Of wij dan ook heel specifiek en gedetailleerd over bepaalde voorkeuren van de heer Van Hattem in gesprek gaan, dat moeten we dan tegen die tijd zien. Als het gaat om de energietransitie: ja, ook dat is wel heel feitelijk en dat hoort meer bij het inhoudelijke gesprek. Ik verwijs graag naar die gelegenheid.

Als het gaat om de kloostertuinen-

De **voorzitter**: Oké, de kloostertuinen, daar gaat u zo meteen over verder. Ik ga eerst naar mijnheer Smeulders, die was eerst, en daarna ga ik naar de heer Van Hattem. Mijnheer Smeulders.

De heer **Smeulders** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Ja, mijnheer De Bie, ik denk zeker dat u zorgvuldig dit voorstel heeft opgesteld, daar geen twijfel over, met uw ambtenaren natuurlijk hè, dat geloof ik helemaal. De vraag is een beetje of het nou helemaal binnen de kaders past, maar goed, daar ga ik vandaag niet met u over in discussie, dat heeft niet zoveel zin. Even over die rol van initiatiefnemer naar verbinder. U zegt: ja, niet dat het heel veel verschil oplevert. Maar het is natuurlijk wel zo dat wij met name met die Erfgoedfabriek proactief bezig waren met het pakken van kansen en die verhaallijnen. De Erfgoedfabriek is er dadelijk niet meer, dus kan dat niet meer doen. Dus ja, hoe moet ik het dan zien in resultaten? Is het dan niet zo dat de resultaten daardoor wel minder gaan worden? Ik kan moeilijk anders concluderen. Kunt u daar eens op ingaan?

De heer **De Bie** (GS, FvD): U zegt terecht dat de Erfgoedfabriek er niet meer is, dus daar zijn we mee gestopt. Bij gelijkblijvend of minder budget betekent het ook dat wij in dit beleidsdomein minder kunnen

doen, en dat betekent dat we het anders gaan benaderen. We hopen dat de impact hetzelfde blijft, maar we zullen meer gebruik moeten maken van netwerkpartners. Daar komt het eigenlijk op neer. Maar we proberen die zoveel mogelijk in positie te brengen, ze te ondersteunen, ze te stimuleren, waarmee we alsnog hetzelfde effect bereiken, maar ik kan niet helemaal uitsluiten dat er met minder gelden ook ander resultaat zal zijn.

De heer **Smeulders** (PvdA): Voorzitter, ik wil daar even op reageren. Het is ook een bruggetje naar mijn tweede vraag. Kijk, er is minder geld, dat is evident. Nou, daar kun je van alles van vinden, maar laten we het er even bij houden dat er minder geld is. Dan zijn er natuurlijk ook nog andere instrumenten, en dat weet u, want die zitten namelijk ook in uw portefeuille, zoals ons ontwikkelbedrijf, waar je ook erfgoedontwikkelingen in ieder geval mee mogelijk kunt maken. Bent u dan bereid om die middelen, die de provincie gewoon heeft, wel degelijk aan te gaan wenden om, als er maatschappelijke investeringen zijn, als er verzoeken zijn van gemeentes, van stichtingen, van particulieren, bedrijven, om toch dingen mogelijk te maken? Gaat u dan die middelen inzetten die u gewoon heeft, de instrumenten, om dat mogelijk te maken?

De heer **De Bie** (GS, FvD): Jazeker, mijnheer Smeulders. Er is geen enkele reden om dat niet te doen. Sterker nog: ik zou partijen willen aanmoedigen, want daar is een ontwikkelbedrijf voor en er is ook nog voldoende ruimte. Ik zeg er wel bij: als daar een onrendabele top in zit, een bepaald risico, dat uit beleidsgelden moet komen, ja, dan zal dat toch uit de gelden van erfgoed moeten komen. Dus daar zou mogelijk de schoen kunnen wringen. Maar daar waar dat niet het geval is, kunnen wij voluit gaan, ja, zonder meer.

De **voorzitter**: Tot slot.

De heer **Smeulders** (PvdA): Ja, dank je wel, voorzitter. Fijn dat u mij nog één gelegenheid geeft, dat scheelt een volgende interruptie, want ik was van plan een motie in te dienen, ook met betrekking tot die fysieke investeringen, omdat ik wel wil dat de mogelijkheid er blijft voor externe partijen om bij de provincie te vragen om ondersteuning. Nou, de gedeputeerde zegt dat eigenlijk toe, en daar ben ik blij mee. Die motie is dus niet nodig. Mocht het nodig zijn om PS aanvullende middelen te vragen om onrendabele toppen af te dekken, of gewoon subsidie te geven, dan staan wij er in ieder geval open voor. Ik snap dat u dat gesprek in uw college gaat voeren, maar onze steun heeft u dan in ieder geval.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Ja, dank u, voorzitter. Ik hoorde de gedeputeerde zeggen "we moeten het later over de inhoud hebben", maar ja, nu ligt dit beleidskader voor en zoals u weet ben ik van de inhoud, dus ik spreek ook graag over de inhoud die nu voorligt. Er staat wel degelijk bij die accentverschillen genoemd dat er proactief wordt aangesloten bij ontwikkelingen zoals de energietransitie. Dus als dat als accentverschil wordt neergelegd, dan hoor ik ook wel graag van de gedeputeerde wat hij daar nou precies mee bedoelt en wat dan de consequenties zijn van het aansluiten bij die energietransitie. Want als we nu dit beleidskader vaststellen en er komt straks een of ander project waarbij een monument bij wijze van spreken volgehangen wordt met zonnepanelen, of iets van dien aard, dan krijg ik om mijn oren van "ja, u hebt ingestemd met het beleidskader dat dit mogelijk heeft gemaakt, want het staat in die accentverschillen". Kan de gedeputeerde dat toelichten?

De **voorzitter**: De heer De Bie.

De heer **De Bie** (GS, FvD): Nou, laat ik de heer Van Hattem geruststellen. Kijk, erfgoed, daar gaan we heel zorgvuldig mee om en dat betekent dat, als een verbouwing of een verbetering plaatsvindt, dan doe je dat

met respect voor het erfgoed. Je gaat dan dus niet, zeg ik eigenlijk, de gevel volplakken met allerlei ontsierende panelen. Wat wel kan, is bijvoorbeeld een ESCo. Dat zal u misschien meer aanspreken. Dat is een manier om met respect voor het erfgoed, dus zonder dat je het eigenlijk ziet, toch te komen tot verduurzaming, dus het bij de tijd brengen, als het gaat om de voorziening, isolatie, warmte, tocht, al dat soort dingen, naar het niveau dat tegenwoordig wordt gevraagd. Dat gebeurt op een manier, zoals ik zei, met respect voor het erfgoed. Het interessante van ESCo is dat de verduurzaming wordt voorgefinancierd en wordt terugbetaald in de energiebesparing die de betreffende eigenaar van het erfgoed realiseert. Dus dat is een hele zakelijk, elegante manier eigenlijk om maatschappelijk erfgoed te verduurzamen, wat eigenlijk heel erg lastig is, maar in de praktijk toch kan lukken op deze manier.

De **voorzitter**: De heer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Dank, voorzitter. Ja, daar kan in sommige gevallen inderdaad wel een monument op verbeteren, maar er is natuurlijk een beperkt budget beschikbaar en als we dan de keus moeten maken tussen óf een monument in stand houden en behouden voor het nageslacht, óf geld beschikbaar stellen om een monument te gaan verduurzamen en misschien wel energieneutraal te gaan maken en daar allerlei voorzieningen voor te treffen, dan vraag ik me wel af wat de meest efficiënte inzet is van het geld. Om een voorbeeld te geven: de discussie die speelt rond de verbouwing van het Binnenhof. Dan heb je het ook over heel grote bedragen om zo'n oud en monumentaal gebouw te kunnen verduurzamen. Daar lopen de kosten ook behoorlijk op, juist omdat zulk soort duurzaamheidsmaatregelen worden geëist. Dus de vraag is eigenlijk: ligt de bal bij het beperkt beschikbare budget nu bij het behouden van monumenten, of toch vooral bij dat verduurzamen? Want dat is wel een zorgpunt.

De **voorzitter**: De heer De Bie.

De heer **De Bie** (GS, FvD): Die bal ligt bij beide, mijnheer Van Hattem. Het is niet zo dat dit een zwart-witkeuze is. Dat bekijk je van geval tot geval. Verduurzaming is ook vaak nodig voor het behoud van het erfgoed. Wil je een erfgoed echt duurzaam voor langere termijn behouden, dan zul je het moeten aanpassen aan de eisen van de tijd, en isolatie, temperatuur, verlichting, enzovoort, hoort daar gewoon bij. Dus wij zoeken daar een hele goede balans in.

De **voorzitter**: De heer Van Hattem tot slot.

De heer **Van Hattem** (PVV): Ja, dank, voorzitter. Dank voor het antwoord, maar het punt blijft een beetje: er wordt wel een deel aan uitgegeven en dan is het de vraag welke kosten de provincie voor z'n rekening neemt. Als bijvoorbeeld een eigenaar van een monument met een bodem/aardwarmtesysteem wil gaan werken dat schreeuwend duur is, komt dat dan ook vanuit dat beperkte monumentenbudget, of zeggen we dan als provincie: ik heb liever dat er nog een tweede pand behouden kan worden voor hetzelfde budget, en dit is toch echt voor de rekening van de eigenaar van het pand, als hij zo'n extra voorziening erbovenop wil zetten?

De **voorzitter**: De heer De Bie.

De heer **De Bie** (GS, FvD): We gaan echt wel weer de details in. Maar dat zal er ook weer van afhangen, eerlijk gezegd, en dat is meer de integrale benadering waar we het dan over hebben. Als in uw voorbeeld dit een erfgoedcomplex zou zijn waar niks mee gebeurt, ja, dan zou de provincie daar ook niet in investeren, maar als het een heel interessante mogelijkheid is om een erfgoedcomplex nieuw leven in te blazen, nou, dan zou dat tot de mogelijkheden behoren. Maar dan heeft het niet alleen effect op het erfgoedbeleid, maar

ook op z'n hele omgeving, op het vestigingsklimaat, op de economie. Dus dat is een afweging die je op dat moment maakt.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik ga naar de heer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Dank je wel, voorzitter. Ik hoor de gedeputeerde een paar keer zeggen "er is minder geld, een beperkt budget", maar de gedeputeerde heeft zich eerder al een paar keer uitgelaten dat er genoeg geld is bij de provincie. Het klotst tegen de plinten aan; deze gedeputeerde heeft dat een paar keer genoemd. Hoe verhoudt dat zich nou met minder geld? Ik heb dat eerder ook tegen de heer Van Pinxteren gezegd, en die zei: ja, het is aan de heer De Bie, hoe hij zich uitlaat.

De **voorzitter**: De heer De Bie.

De heer **De Bie** (GS, FvD): Ik heb u dat eerder horen zeggen, mijnheer Altundal, maar die woorden heb ik niet in mijn mond genomen; dat heeft iemand anders gedaan. Ik stond er wel bij in het gezelschap, maar ik heb zelf persoonlijk die woorden nooit in mijn mond genomen.

De **voorzitter**: De heer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Dus u bent van mening dat er niet genoeg geld is binnen de provincie en dat u dat niet hebt uitgesproken? Die stelling neemt u in?

De **voorzitter**: De heer De Bie.

De heer **De Bie** (GS, FvD): Dat is juist.

De heer **Altundal** (SP): Dank u wel.

De **voorzitter**: Mevrouw Meeuwis.

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Dank u wel, voorzitter. Mijn interruptie betrof nog het element Erfgoedfabriek en GRUTS. De gedeputeerde ging daar net vrij globaal op in, terwijl ik had gevraagd in relatie tot draagvlak, juist ook bij jongeren – GRUTS is: jongeren denken mee over erfgoedvraagstukken, heel belangrijk, juist ook voor draagvlak –, dus mijn vraag was: hoe gaat u dan voor draagvlak zorgen bij met name jongeren over erfgoed?

De heer **De Bie** (GS, FvD): Nou, dat gaan wij de komende tijd beoordelen eigenlijk. Kijk, het zijn programma's die zijn afgelopen, we gaan nu onze blik op de toekomst werpen, we gaan samen met u in gesprek over hoe dat eruit gaat zien, en dit is dan een van de onderwerpen die eraan te pas komt.

De **voorzitter**: Mevrouw Meeuwis.

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Nou heeft de gedeputeerde het over het beoordelen, maar ik vraag hem hoe hij gaat zorgen voor draagvlak, want hij geeft zelf elke keer aan hoe belangrijk draagvlak is. GRUTS en de Erfgoedfabriek zijn daar ook voor bedoeld. Dus het gaat mij niet over beoordelen, maar het gaat mij erom: hoe gaat u zórgen voor draagvlak bij met name jongeren?

De heer **De Bie** (GS, FvD): Ik heb niet de indruk dat, ook in deze Staten niet, maar überhaupt in de maatschappij niet, het behoud van erfgoed en herstel en verbetering niet kan rekenen op draagvlak. Er is

enorm veel draagvlak, ik denk dat mensen zelfs méér zouden willen. Ik kan me voorstellen dat u wilt dat wij jongeren enthousiasmeren en interesse opwekken, prima, daar gaan we naar kijken, hoe we dat gaan doen in dat nieuwe kader, maar voor het overige kan ik uw vraag eigenlijk niet plaatsen.

De **voorzitter**: Mevrouw Meeuwis tot slot.

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Dan moeten we daar op een ander moment op terugkomen, voorzitter, dat lijkt me verstandiger.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer De Bie, ik had de indruk, o ja, u ging nog naar de kloostertuinen dacht ik.

De heer **De Bie** (GS, FvD): Ja, de motie over de kloostertuinen. Kloosters zijn belangrijk, een van de verhaallijnen is het religieuze erfgoed. Ik vind het een sympathieke motie. Daar waar wij betrokken zijn bij kloosters, nemen we eigenlijk de tuin automatisch mee, want die is doorgaans ingesloten en maakt deel uit van het totale complex. Je kunt de steentjes wel mooi oppoetsen, maar als de tuin die daarbij ligt niet goed is, dan doet dat ook afbreuk. Dus dat vinden we echt heel belangrijk, ook eigenlijk de kennis die daarbij hoort van die hele oude tuinen. Dus ik zeg u: we zijn ons heel erg bewust van het belang, we doen ook veel. Uw motie gaat ietsje verder, dus nou ja, ik zeg al "ik vind hem heel sympathiek", maar ik laat hem oordeel Staten.

De **voorzitter**: Dank u wel. Bent u hiermee ook aan het einde van uw termijn?

De heer **De Bie** (GS, FvD): Jazeker.

De **voorzitter**: Oké, dan gaan we naar de tweede termijn. Ik had de indruk dat lang niet iedereen gebruik wil maken van de tweede termijn. Ik loop het maar eventjes snel langs. De VVD?

De heer **Manders** (VVD): Nee, dank u.

De **voorzitter**: CDA?

De heer **Deryckere** (CDA): Ook niet, dank u wel.

De **voorzitter**: Forum voor Democratie?

De heer **Van der Meeren** (FvD): Nee, voorzitter, geen behoefte aan.

De **voorzitter**: SP?

De heer **Altundal** (SP): Nee voorzitter, dank u wel.

De **voorzitter**: D66?

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Nee, dank u wel.

De **voorzitter**: GroenLinks?

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Nee, behalve één opmerking. We hebben echt gevraagd het verhaal van andere Brabanders serieus te nemen en de beantwoording was een beetje kort door de bocht.

De **voorzitter**: PVV?

De heer **Van Hattem** (PVV): Dank, voorzitter. Ik heb goed geluisterd naar wat de gedeputeerde in eerste termijn zei over die verduurzaming. Ik wil toch echt nog een keer benadrukken dat het niet de bedoeling moet zijn dat het budget dat bedoeld is voor erfgoed, voor behoud van monumenten, overgesluisd gaat worden richting verduurzaming en energietransitie. Als dat echt als keiharde voorwaarde kan worden meegenomen, dan kan ik daarmee leven voor de voorstelling van dit erfgoedbeleid, en eigenlijk blijf ik de oproep doen om niet in allerlei gedeug mee te gaan, wat ten koste gaat van onze cultuur en identiteit en daarmee ons erfgoed.

Tot zover, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Partij van de Arbeid.

De heer **Smeulders** (PvdA): Ja, dank je wel, voorzitter. Ik ga mijn fractie adviseren om voor dit voorstel te stemmen, juist vanwege de uitspraken die de gedeputeerde net gedaan heeft omtrent dat we wel degelijk ook blijven staan voor investeringen ook in erfgoedcomplexen, als daar vanuit de samenleving een vraag op komt. Dat vind ik belangrijk. Mochten wij vanuit PS ook signalen krijgen, van initiatiefnemers hè, dat het met GS niet lukt, of dat er extra middelen nodig zijn, dan staan wij daar ook open voor en dan zullen we er ook alert op zijn. Dus ik hoop dat we de komende jaren toch nog wat kunnen gaan realiseren.

De **voorzitter**: Partij voor de Dieren.

De heer **Van der Wel** (Partij voor de Dieren): Voorzitter. Dank aan de gedeputeerde voor de beantwoording. Wij steunen de verhaallijnen, daar staan we helemaal achter, voor Brabant. En fijn dat hij ziet dat de kloostertuinen integraal onderdeel uitmaken van dat verhaal. Dus ik hoop op steun van de fracties. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. 50PLUS.

De heer **Brouwers** (50PLUS): Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Toch nog even één korte vraag aan de gedeputeerde. 5 miljoen euro wordt vrijgemaakt van de 10 miljoen euro. Zeg ik het goed dat die andere 5 miljoen toch echt bewaard blijft voor erfgoed en dat die niet straks in een ander vakje valt?

De **voorzitter**: Lokaal Brabant?

De heer **Van den Broek** (Lokaal Brabant): Dank u wel, voorzitter. Nee, we hebben geen verdere vragen. Het is helder.

De **voorzitter**: Dank u wel. ChristenUnie-SGP?

De heer **Vreugdenhil** (ChristenUnie-SGP): Nee, dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: De gedeputeerde.

De heer **De Bie** (GS, FvD): Twee vragen, een van de PVV. Mijnheer Van Hattem, er is echt geen sprake van het oversluizen van geld. Als wij erfgoed gaan verduurzamen, dan doen wij dat echt in het belang van het erfgoed zelf.

Het antwoord op de vraag van 50PLUS: ja, die 5 miljoen euro is ook echt bedoeld voor het erfgoed. Die willen wij niet opvragen, omdat we een verlenging doen, maar zodra wij meer zicht hebben op welke kant wij op willen gaan, zouden wij dat geld kunnen opvragen.

Tot zover. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan zijn we daarmee gekomen aan het einde van de beraadslagingen over dit onderwerp. Ik stel voor dat we vijf minuten schorsen, om vervolgens over te gaan naar het volgende onderwerp. Dus we schorsen vijf minuten.

Schorsing (17.02-17.07)

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering.

Aan de orde is het Statenvoorstel betreffende het beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport.

03/21 Beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport 2021-2022

De **voorzitter**: Ik geef als eerste het woord aan mevrouw Scholder van de VVD.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Dank u wel, voorzitter.

Voorzitter. Het beleidskader dat voorligt is zeer nauwkeurig tot stand gekomen, na overleg met de betrokkenen uit de sectoren Cultuur, Sport en Vrijetijdseconomie. Ook de themabijeenkomsten, informatief en oordeelsvormend met de Statenleden, hebben ervoor gezorgd dat de wensen en opmerkingen daar geuit zijn meegenomen in dit tussentijdse beleidskader, op weg naar het beleidskader 2023 en volgende jaren. Kortom, de VVD kan zich goed vinden in dit beleidskader, dat beantwoordt aan de afspraken in het bestuursakkoord. Meestal volgt er een 'maar', en ook nu wil de VVD een paar punten aanscherpen. Hiervoor dienen wij drie moties in, waar ik verderop in mijn betoog op in zal gaan.

De saamhorigheid in Brabant is groot. In Brabant doen we dingen graag samen in plaats van alleen, doen we dingen voor elkaar in plaats van voor onszelf. Mooie, treffende woorden en ook de eerste zinnen van de overeenkomst van het Brabants Sportfonds. Dit fonds werd op 11 maart jl. gelanceerd en is een unieke samenwerking tussen de provincie Noord-Brabant en het Brabantse bedrijfsleven. Het voorliggende beleidskader heeft meerdere doelen. Eén daarvan, welke de VVD een warm hart toedraagt, is dat iedereen kan meedoen. Juist daarom is de VVD Brabant positief dat het beleidskader erin voorziet dat voor sport structurele middelen ingezet gaan worden in plaats van incidentele middelen. Sportbeoefening draagt namelijk bij aan de leefbaarheid van Brabant en de gezondheid van de Brabanders. Voor de VVD is gezondheid erg belangrijk. Corona heeft eens te meer aangetoond dat niet alleen mentale voeding van belang is, maar zeker ook de fysieke gesteldheid. Cultuur voedt de geest, sport voedt het lichaam en de geest. Daarom is de VVD blij met de keus om sport in de toekomst in de basis structureel te financieren.

In de vorige themavergadering heeft de gedeputeerde aangegeven bereid te zijn ook middelen beschikbaar te stellen als zich interessante topsportevenementen in Brabant aandienen. In het beleidskader wordt gesproken over WK Cycling 2027 en de Formule E, die staat gepland voor het voorjaar 2022. Maar kan de provincie hier ook een actieve rol in nemen? Dat zien we in het document Beleidskader 2021-2022 dan weer niet terug. De VVD vindt dat dergelijke evenementen meegenomen moeten worden voor de directe toekomst. Daarom willen we GS via een motie, samen met Forum voor Democratie, Lokaal Brabant en PvdA, met klem oproepen om onder andere de haalbaarheid om topsportevenementen naar Brabant te halen serieus te toetsen, samen met de B5-steden en het Brabants bedrijfsleven een Triple A-spaarpot op te bouwen

voor topsportevenementen van zeer bijzonder hoge klasse, en deze minimaal eens per vier jaar te realiseren en er vol voor te gaan om dergelijke topsportevenementen naar Brabant te halen.

Nogmaals: met dit nieuwe beleidskader willen GS de leefbaarheid en de levendigheid van Brabant vergroten. De VVD vindt dat vanuit de provincie een stimulerende werking uit moet blijven gaan richting cultuur, maar uiteraard ook richting sport en vrijetijdseconomie.

De **voorzitter**: Ik onderbreek u eventjes. U heeft namelijk een tweetal interrupties. Mevrouw Van Diemen.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Dank je wel. Ik reageer even op de oproep van de VVD om vooral in te gaan op grote evenementen, topsport, Triple A. Hoe gaat u dat financieren? Waar komt dat dan vandaan? Waar moet dat uit komen? En ten koste waarvan gaat het dan? Dus een aantal vragen achter elkaar.

De **voorzitter**: Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ja, ik hoor dat het een paar vragen achter elkaar zijn. U hebt misschien nog niet de gelegenheid gehad om de motie die hoort bij die Triple A-spaarpot door te nemen, maar daarin ziet u dat wij het college willen oproepen om te toetsen of dit mogelijk is, en daar horen uiteraard ook de financiële middelen bij. Om nu te zeggen waar we dat vandaan gaan halen zou wat prematuur zijn, want het gaat ook over dit tussentijdse beleidskader heen naar het grote beleidskader dat we straks nog vanaf 2023 gaan vaststellen.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Diemen.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Ja, u kunt natuurlijk altijd van alles onderzoeken, maar er moeten ook financiën zijn om dat reëel te maken. Weet je: anders hou je de hele sector en eigenlijk heel Brabant een worst voor. Want als er niks is waarmee we het kunnen betalen, dan heeft het geen enkele zin. En daar zit dan mijn vraag. Want u kunt wel zeggen "nee, we onderzoeken het alleen maar", nee: dan moet er ook een consequentie aan vast komen zitten.

De **voorzitter**: Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Als er iets is waar de VVD toch wel een beetje tegenaan hikt, is het te veel onderzoeken doen. Het gaat hier om het toetsen, het gaat hier om de grote topsportevenementen die zich nu al aandienen. Die worden al georganiseerd, dat hoeven wij niet te doen. BrabantSport helpt ons daar ook in, dat weten we ook. En het geldt dat nu gereserveerd gaat worden voor sport is natuurlijk ook wel een wat hoger bedrag dan wat ze tot nu toe gewend zijn. Dus het financieren daarvan, dat komt wel goed.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Diemen tot slot.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Ja, weet je "dat komt wel goed": ik geloof er namelijk helemaal niks van, want het gaat altijd ten koste van iets. Ook de uitbreiding van sport op dit moment gaat ten koste van iets. Het is duidelijk waar de VVD voor staat, maar als u geen dekking heeft en dit alleen maar zo formuleert en zelf zegt "ik wil niet onderzoeken, maar toetsen", weet je: het is mij om het even, maar dan zit er nog steeds geen enkel budget achter waarmee u dit waar kunt maken, en dat vind ik jammer, dat vind ik jammer.

De **voorzitter**: Ik zie nog een aantal interrupties. De heer Wely.

De heer **Van Wely** (Groep Rutjens): Dank u wel, voorzitter. Eigenlijk wil ik mevrouw Van Diemen ook bedanken voor het wegmaaien van het gras voor mijn voeten. Ik had een zelfde soort vraag aan mevrouw Scholder. Kijk, we willen allemaal graag mooie events naar Brabant halen, maar het vorige college, waarvan ook uw partij natuurlijk deel uitmaakte, heeft de Vuelta naar Brabant gehaald, wat de provincie dan toch, laten we zeggen, een vijftal miljoen gaat kosten op z'n minst. U bent nu zelf heel blij dat de sport een paar miljoen toebedeeld krijgt, maar er gaat een veelvoud naar één event en vindt u dat nog wel verantwoord?

De **voorzitter**: Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ik weet niet waar u dat veelvoud vandaan haalt voor één event. Als u het hebt over een Vuelta: dat was een eenmalig gebeuren waar geld voor gevraagd is aan de Staten, en dat hebben we toegekend toentertijd. Dat zal ook met dit soort topsportevenementen zo zijn. Er zijn inmiddels, als dit beleidskader aangenomen wordt, meer middelen op sport uit te geven dan we in het verleden tot nu toe hadden, vandaar ook dat ik zeg dat ik me daar geen zorgen over maak. En het is ook zo, dat, als zo'n topsportevenement gehonoreerd gaat worden, dat GS ons vertellen dat ze dat hebben getoetst, en we zouden daar de middelen wel voor hebben, dan komen ze wel degelijk weer terug naar ons als Statenleden en dan kunnen we er weer van alles van vinden, en u dus ook, mijnheer Van Wely.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Wely.

De heer **Van Wely** (Groep Rutjens): Ja, maar goed, het budget voor de Vuelta was volgens mij 14 miljoen euro, gebaseerd op cofinanciering, en dan moet je nog geluk hebben dat de private sector de helft wil bijlappen, dan heb je 7 miljoen, te verdelen door de provincie Utrecht en de provincie Brabant. Nu zijn we, zeg maar, heel blij dat de sport verankerd gaat worden voor een paar miljoen. Zou u nu met terugwerkende kracht bereid zijn het event van zo'n Vuelta te heroverwegen?

De **voorzitter**: Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ja, dat is een goeie vraag. Zodra het zich weer opnieuw aankondigt – want u weet ook dat dat door corona allemaal niet door is gegaan –, zullen we daar opnieuw naar kijken. We hadden toen een andere gedeputeerde, die erg enthousiast was over de Vuelta en dat ook naar de Staten heeft gebracht. Het zou ook een vraag kunnen zijn die we samen kunnen neerleggen bij deze gedeputeerde, de heer Van Pinxteren, om eens te kijken hoe hij daarin staat, of hij daarmee opnieuw naar de Staten wil komen überhaupt.

De heer **Van Wely** (Groep Rutjens): Ja, goed, daar ga ik u aan houden, want het gaat om veel geld en iedereen moet de riem aantrekken. Ik vind dat we dit moeten heroverwegen in ieder geval.

De **voorzitter**: Dan ga ik naar de heer Brouwers.

De heer **Brouwers** (50PLUS): Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ik heb ook een vraag aan mevrouw Scholder. We hebben samen ik-weet-niet-hoeveel meetings meegemaakt, en zeker als ik denk aan een stukje cultuur, waar we zoveel shit en ellende hebben gehoord, is mijn vraag eigenlijk: zou het, als we geld willen uitgeven – en blijkbaar zijn er andere potjes waar ik niks van af weet, want we moeten toch op cultuur, vrije tijd en sport meer dan 7 miljoen euro gaan besparen –, geen idee zijn om dat sportgeld te heroverwegen en dat wat meer in de cultuursector te stoppen?

De **voorzitter**: Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ik denk dat de heer Brouwers zelf wel het antwoord kan geven hoe de VVD daarin staat. Dat gaan we niet doen. U hebt het wel over 7 miljoen euro besparen, maar dat gaan we natuurlijk niet dit jaar doen. Dat gaat in een geleidelijke schaal en de afspraak in het bestuursakkoord is dat we sport wat beter zullen honoreren dan we dat de afgelopen jaren hebben gedaan, want dat was enorm uit verhouding. Ook nu is het zo dat het in een soort factor van 7 tot 1 staat. Als je er vooralsnog van uitgaat dat er 25,5 miljoen euro naar cultuur gaat en 3,6 miljoen euro naar sport, dan heb je die verhouding van 7 tot 1. U hebt de themabijeenkomst aangehaald, waarin inderdaad veel over cultuur is gesproken. Daar hebt u mij ook horen zeggen dat de steun aan de cultuur, zeker ook vanuit Den Haag, behoorlijk groot is. Van de laatste 150 miljoen euro die mevrouw Van Engelshoven rechtstreeks aan gemeenten heeft overgemaakt is het ook maar de vraag wat gemeenten daarmee gaan doen, want mevrouw Van Engelshoven heeft dat niet geormerkt als alleen maar voor cultuur. Dus er liggen wat dat betreft andere problemen om cultuur te helpen dan dat alleen de provincie dat moet doen.

De **voorzitter**: De heer Brouwers.

De heer **Brouwers** (50PLUS): Ik ben het natuurlijk niet eens met deze opmerking, maar mag ik de conclusie trekken dat u als VVD zegt "wij laten de cultuursector een beetje links liggen"?

De **voorzitter**: Mevrouw Scholder, ga uw gang.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Nou, die conclusie laat ik geheel aan u. Daar sluit ik me absoluut niet bij aan. Dat is natuurlijk wat u graag wilt horen, dat ik dat ga zeggen, maar de VVD is ook zeer cultuur-minded. Maar je kunt niet in één sector geld blijven pompen en de andere sectoren vergeten. Dus wij willen een evenredige verdeling en daar geeft dit beleidskader antwoord op.

De heer **Brouwers** (50PLUS): Nou, ik ben blij dat u dat zegt, want zo bent u ook altijd bij mij overgekomen, als van: wij moeten iets doen voor de cultuursector. Vandaar dat ik even de drie moties niet begrijp, maar oké. Ik wil het hier even bij laten, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Dank je wel, voorzitter. Voor mij is het iets nieuws dat de VVD blijkbaar de factor, zeg maar: de verhouding, belangrijk vindt en de evenredigheid, want als we kijken naar de verschillende portefeuilles, kan ik ook zeggen dat, als je kijkt naar mobiliteit en economie, de verhouding met cultuur, wijkt dat totaal af. Zegt u dan ook dat dat evenrediger zou moeten? Dat is één.

De tweede vraag die ik heb is: hoeveel werkgelegenheid wordt er gecreëerd, directe werkgelegenheid, voor Brabanders als het gaat om topsport?

En de laatste vraag betreft een amendement dat ik niet begrijp. Daarover zou ik graag wat helderheid willen hebben. U verzoekt er vol voor te gaan om dergelijke topsportevenementen naar Brabant te halen. Wat bedoelt u met "er vol voor te gaan"?

De **voorzitter**: Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Dank je wel, voorzitter. De eerste vraag of opmerking die de heer Altundal maakte heeft hij al in elke themabijeenkomst dat we elkaar hebben ontmoet gemaakt en ik heb daarop steeds hetzelfde antwoord gegeven: dat het hier over het beleidskader Cultuur, Sport en Vrijtijdseconomie gaat. Dus dat doe ik nu ook weer.

De tweede vraag die u stelde moet u even herhalen, als u wilt, want dat zit even niet in mijn hoofd.
De derde weet ik wel, zal ik die eerst doen?

De **voorzitter**: Begint u maar met de derde, daarna geef ik de heer Altundal nog even het woord voor de tweede. Ga uw gang.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Die vraag ging over de motie, en niét een amendement, die wij hebben ingediend. Met "er vol voor te gaan" willen wij eigenlijk benadrukken hoe belangrijk de VVD het vindt dat grote topsportevenementen naar Brabant gehaald worden, zodat wij ook daadwerkelijk het raam, het venster, naar de rest van Nederland zijn en dat wij bijvoorbeeld met zo'n Formule E kunnen laten zien hoe onze mooie, innovatieve provincie zelfs zo'n soort evenement, dat over meerdere jaren uitgespreid wordt overigens, kan organiseren. Dus dat "vol ervoor gaan" is eigenlijk meer ook het enthousiasme dat wij ervoor voelen, om dat op die manier uit te spreken.

De **voorzitter**: En dan de tweede vraag, mijnheer Altundal?

De heer **Altundal** (SP): Dat betreft hoeveel directe werkgelegenheid gemoeid is voor de Brabanders met topsportevenementen.

De **voorzitter**: Ga uw gang.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Dank u. Ja, dat is een vraag waar u mij natuurlijk mee overvalt, want werkgelegenheid is niet zozeer waar ik me bij dit beleidskader mee bezighoud. Maar ik zou me zomaar kunnen voorstellen dat bijvoorbeeld, en dan kom ik weer even met die Formule E, als dat naar Brabant gehaald wordt, in dit geval naar Eindhoven, die daar al een toezegging voor hebben overigens, je heel veel personen nodig hebt voordat je dat goed en wel uit kunt voeren. Dus dat zal inderdaad wel erg goed lopen. Het zal misschien wel flexwerk zijn, maar dat zullen wel veel werknemers zijn die je daarvoor nodig hebt.

De **voorzitter**: Mijnheer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Voorzitter, om toch even bij die verhouding binnen de portefeuilles te blijven: ik stel dat steeds omdat de consistentie bij de VVD ontbreekt. Als we het bij de portefeuille houden: welke verhouding ziet u ten opzichte van Erfgoed, Cultuur, Vrije Tijd en Sport eigenlijk, de onderlinge verhouding? Want ik begrijp dat u blijkbaar volgens een bepaalde formule naar de financiële paragraaf kijkt. Ik zou dat graag willen weten van de VVD. En "ten volle inzetten", betekent dat ook dat de provincie een financiële bijdrage dient te leveren bij een topsportevenement?

De **voorzitter**: Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ja, dat is ook wat wij vragen aan GS, om te toetsen, met daarbij natuurlijk ook de bijbehorende middelen. Maar kijk, topsport, en ook Brabant Sport, die werken al veel langer, en daar gaat ook een van onze moties over, met 50 procent private investering, of bijdrage, dus dat betekent dat zeker zo'n groot topsportevenement niet alleen maar euro's is voor de provincie, maar u zou ook eens kunnen denken aan wat het betekent voor de uitstraling van een provincie zoals Brabant, dat wij deze evenementen kunnen en willen organiseren, dat we daaraan bijdragen. Dat is de p.r. van ons Brabant, waar we trots op zijn.

De **voorzitter**: De heer Altundal tot slot.

De heer **Altundal** (SP): Ja, nog graag antwoord op mijn vraag welke factor/verhoudingen de VVD hanteert voor de andere onderwerpen binnen dit beleidskader als het gaat om vrijetijd versus cultuur, vrijetijd versus sport, erfgoed, want blijkbaar hebben jullie als VVD een bepaalde factor in jullie hoofd en daar ben ik wel benieuwd naar.

De **voorzitter**: Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Niet een bepaalde factor, maar wel gewoon een eerlijke, evenredige verdeling. Zoals nu de verdeling was, ging het grootste bedrag, en nog steeds, naar de sector Cultuur. En aangezien wij op alle portefeuilles – want daar wilt u het kennelijk graag over hebben met mij –, over het geheel in Brabant moeten bezuinigen, zullen we dat op deze portefeuille ook moeten doen. Daar hebben wij onze pijn al over uitgesproken met z'n allen. Het zal inderdaad even pijn doen, maar we zullen wel moeten zorgen dat we voor alle sectoren goed zorgen. Zeker ook in deze coronatijd moeten we daar op een hele goede manier met elkaar naar kijken. Ik hoop dat dat het antwoord is, want een ander gaat u niet krijgen van mij op dit moment, vrees ik.

De **voorzitter**: Dan ga ik naar de heer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Dank u, voorzitter. Ik heb met belangstelling gekeken naar de motie die is neergelegd op basis van die topsportevenementen, maar daarbij vraag ik mij toch een paar dingen af. Als we kijken naar wat op dit moment al gebeurt door BrabantSport: die laten al het gezicht van de provincie sterk zien bij dergelijke evenementen, die vaak op dit moment al naar de provincie komen; onder andere bij het veldrijden hebben al verschillende evenementen plaatsgevonden.

En het tweede is: over wat voor topsportevenementen hebben we het dan verder? Ik kan mij herinneren dat een jaar of tien, twaalf geleden ook een internationaal profwielerevenement naar Eindhoven werd gehaald, en dat is een gigantische flop geworden, financieel gezien, en ook qua uitvoering. Dat was gewoon financieel niet te trekken. Er kwam gewoon veel te weinig publiek, veel te weinig aandacht op af, veel te weinig sponsors vooral. Waar is de verwachting op gebaseerd dat dat nu wél zou gebeuren?

Ten derde. We hebben al belangrijke sporten in Brabant, zoals de motorcross. Die dreigt nu om te vallen. Er dreigen nu juist heel veel belangrijke topsportevenementen niet meer door te kunnen gaan, mede door het gebrek aan goede circuits. Hoe moet dat worden gezien in dit licht?

En ten vierde: we zitten natuurlijk nog met de coronacrisis, waarbij heel veel ondernemers dreigen om te vallen, ook in de recreatieve sector. Hoe kan de VVD uitleggen aan die ondernemers, die nu allemaal dreigen om te vallen en waar geen geld voor is, om nu geld te gaan opsparen voor topsportevenementen over een 'x' aantal jaar, terwijl de nood nu erg hoog is?

Dus met die factoren zou ik toch wel graag een reactie willen in het licht van deze motie.

De **voorzitter**: Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Dat zijn een hoop vragen op een rij. Ik zal proberen of ik ze allemaal onthouden heb.

Of een evenement dat je naar Brabant haalt succesvol zal zijn of niet, dat kun je meestal achteraf pas bepalen. Aan de andere kant is het zo dat de WK – u noemt het 'veldrijden', maar ik heb begrepen dat het inmiddels 'cycling' heet, omdat er zoveel meer onder valt dan alleen maar wielrennen – een heel groot evenement geworden is in Brabant. En als je het hebt over Formule E, daar heb ik me toevallig wat nader over laten informeren: als je ziet wat daar nu al alleen al de social media en de media en alles wat daarop afkomt, zelf zal gaan opleveren, dat zou zelfs voor de provincie kunnen betekenen-, stel dat je daar euro's aan toekent, dat dat nog zou kunnen zorgen dat we daar qua onze eigen kas ook nog geld voor terug

kunnen winnen, want daar is zoveel te halen als dat inderdaad naar Nederland, en naar Brabant, en naar Eindhoven, kan komen.

Wat betreft uw andere vraag: ja, u moet me weer even helpen, want ik ben vandaag niet helemaal helder.

De **voorzitter**: Ik geef de heer Van Hattem even de gelegenheid. We doen het even één voor één. De eerste vraag.

De heer **Van Hattem** (PVV): Natuurlijk, ik was ook een beetje breedsprakig, dus ik snap het. Het was de rol die BrabantSport nu al speelt als organisatie, want die laten zich al duidelijk zien namens de provincie bij zulk soort grote evenementen en ook bij het stimuleren van evenementen. En de positie die de VVD nu inneemt met het wegzetten van dit potje met geld voor die eenmalige topsportevenementen, ten opzichte van ondernemers die nu echt in de knel zitten.

De **voorzitter**: Dus BrabantSport en de ondernemers. Dat zijn de twee onderwerpen waar u nog antwoord op wilt.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ja, BrabantSport is, zoals u zelf ook al aangeeft, erg betrokken bij het halen van topsportevenementen naar Brabant, ook bij deze evenementen, waar we het nu over hebben. Maar zij werken natuurlijk ook wel soort van, zou je kunnen zeggen, in opdracht van onze provincie. Ze gaan niet een topsportevenement naar Brabant halen als wij als provincie zeggen "ho eens even, daar zien wij niks in". Vandaar de vraag ook in die motie om te toetsen hoe je dit soort zaken naar Brabant kunt halen en of het überhaupt mogelijk is. Dat is één, en dan kun je vervolgens de volgende stap gaan zetten.

En wat betreft investeren in topsportevenementen terwijl ondernemers nu het water aan de lippen staat: ja, in tijden van crisis moet men investeren, zeggen we wel eens, maar hier worden ook ondernemers wel weer beter van als die topsportevenementen er zijn, want er zijn ook weer voldoende ondernemers bij betrokken die daar ook weer mee uit de voeten kunnen. Misschien heeft de heer Van Hattem, net als ik, ook wel gelezen dat het eigenlijk heel bizar is dat er in deze hele moeilijke tijden qua faillissementen nog niet eens een piek is, dus dat ondernemers duidelijk ondernemend zijn en zich ontzettend goed gedragen in deze hele moeilijke tijden.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Hattem, waren dit de vragen die u in eerste aanleg had gesteld?

De heer **Van Hattem** (PVV): Nog niet helemaal, voorzitter-

De **voorzitter**: Dat dacht ik al. Er was er nog één over, meen ik.

De heer **Van Hattem** (PVV): Wat het laatste punt betreft, dat die ondernemers niet failliet gaan heeft mede te maken met die steunmaatregelen die er nu zijn en waar ze het voorlopig mee uitzingen, maar die boeggolf van mogelijke faillissementen die vooruit gestuwd wordt zal nog komen, dus dat zou ik niet als indicator aanhouden. Maar ik denk dat het veel efficiënter is om nu te gaan kijken van: wat kunnen we doen om - en dan trek ik het even iets breder naar de vrijetijds-recreatiesector, want daar hebben we het ook in dit beleidskader over - dáár werk van te maken, zodat die ondernemers daar in ieder geval voor de langere termijn hun brood in kunnen verdienen, in plaats van bij een eenmalig evenement. En bij die langere termijn denk ik ook, als we het toch over sport hebben hè? - want dat is wel belangrijk, sport -, dat we kijken naar "wat is er al in Brabant?" en dat we dat in ieder geval overeind houden en versterken, zoals, en dat was het punt dat net nog was overgeslagen, de motorcrosscircuits, die nu ook dreigen te verdwijnen en daarmee ook de bestaande motorcrossevenementen die al van wereldschaal zijn in Brabant, kunnen we gerust zeggen.

De **voorzitter**: De motorcrossevenementen. Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ja, we zijn het voor een groot deel toch wel eens, mijnheer Van Hattem. Andere zaken kunt u misschien straks zelf in uw betoog nog aanhalen; misschien hebt u ook nog een motie voor dat doel.

Verder de motorcross. Ja, Valkenswaard was een probleem, dus daar kan het allemaal niet meer. Ik heb wel begrepen dat de gemeente Oss inmiddels toestemming heeft gegeven om het daar te organiseren, dus helemaal verdwijnen zal het niet, en ik heb het idee dat dat contract klaar ligt om getekend te worden, voor de komende jaren zelfs, dat Oss dat wil gaan doen. Maar misschien kan de heer Van Pinxteren, die wat meer ingevoerd is, mededelen of dat daadwerkelijk gerealiseerd is, want zo ver ben ik niet op de hoogte.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Dank, voorzitter. Ja, wij komen inderdaad met een initiatiefvoorstel op dat vlak. Dat zit nu in de pipeline, zoals we al eerder hebben aangekondigd. Maar het punt is wel: je hebt nu wel al één belangrijke locatie minder waar de afgelopen vijftig jaar gewoon heel veel belangrijke evenementen zijn georganiseerd. We kunnen het wel naar Oss verschuiven, maar daar loopt het op een gegeven ogenblik ook gewoon over qua capaciteit. Dus het is en blijft wel een probleem, vandaar ook dat wij met een initiatiefvoorstel komen om daar toch ruimte voor te kunnen scheppen, om deze belangrijke tak van sport – letterlijk sport – in Brabant te kunnen behouden.

De **voorzitter**: Oké. Dan ga ik naar mevrouw Van Diemen.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Ja, dank je wel. Ik sluit nog eventjes een beetje aan bij de heer Altundal, want we hebben het over sport ten opzichte van hè? Sport wordt in dit beleidskader wat meer opgehoogd en u zegt iedere keer, zeker ten aanzien van cultuur, laat ik die dan toch maar even pakken: daar zit zo'n groot verschil in. Wat ik echt niet begrijp is: waarom snapt de VVD niet dat cultuur echt een heel andere wijze van financieren heeft dan sport? Dat is gewoon niet een-twee-drie op elkaar te plakken, daar zitten gewoon twee hele grote verschillen in. Cultuur is veel meer afhankelijk van en sport heeft al een eigen structuur en daar zit al een topsportstructuur in Nederland zelf in, terwijl wij met cultuur moeten kijken: hoe kunnen we samen met het Rijk, provincie en gemeenten daar een sector boven water houden? En ook die is boven water houden, want u heeft waarschijnlijk net zo goed als ik het onderzoek gelezen dat het PON heeft uitgevoerd. U zegt "er zijn nog geen faillissementen", daar dreigt 25 tot 50 procent gewoon kopje onder te gaan. Dus ik blijf het verbazingwekkend vinden dat u die twee zo tegen elkaar afzet-

De **voorzitter**: Uw punt is, denk ik, helder. Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ja, ik weet niet zozeer of er een vraag is die mij gesteld wordt.

De **voorzitter**: Nou, de vraag is volgens mij dat je cultuur op een andere manier zou moeten zien, op een andere manier zou moeten wegen. Dat is eigenlijk het punt dat mevrouw Van Diemen volgens mij maakt, en of u dat ook ziet.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ik denk dat wij daar als VVD iets van mening over verschillen, dat het zwaartepunt voor ons niet per se in dit beleidskader, of in deze portefeuille, op cultuur moet liggen. Ik had het er net ook al over, dat je naar een evenredigheid moet zoeken in dat geheel. Dus ik denk dat wij elkaar daar niet in vinden. Ik denk ook dat het een wat onterecht verwijt is – als ik het zo mag noemen – dat gemaakt wordt naar de VVD, want dat is zeer zeker niet het geval. Dat het op een andere manier

gefinancierd wordt is duidelijk, maar daar hebben we wel straks ook een motie voor, om te kijken of dat ook eens op een andere manier bekeken kan gaan worden.

De **voorzitter**: Nog behoefte aan een reactie, mevrouw Van Diemen?

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Nee, want hier gaan we niet uitkomen. Dit is water naar de zee, zullen we maar zeggen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Van Dijk.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Ik moest even heel hard nadenken wat ik ook alweer wilde vragen na alle interrupties. Ik houd het heel kort. Gisteren was er een mooie webinar, de heer Van Pinxteren was ook aanwezig, over urban. Daar hebben we veel in geïnvesteerd en daar werd een hele mooie ambitie uitgesproken op topsport. In dat opzicht is mijn vraag: is dat ook iets wat u wilt gaan toetsen, zo'n ambitie vanuit zo'n sport die een WK EK, Skates dan wel Urban Games wil gaan organiseren? Past dit ook in dit verhaal, dat u in deze motie beoogt? Want dat is ook een stukje topsport, met allerlei evenementen en vooral ook sociale aspecten eromheen.

De **voorzitter**: Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ja, dat hebben we niet in deze motie meegenomen, maar zoals u in het beleidskader hebt kunnen lezen, zijn GS zelf ook van plan om topsportevenementen naar Brabant te willen halen, en daar horen deze zeker bij, want daar wordt ook in het beleidskader over gesproken hè, over urban sports. Dat is ook een sporttak die niet alleen in opkomst is, maar op dit moment ook al wel flink aan de gang is, zoals u zelf ook aangeeft.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Dijk, voldoende?

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Zeker.

De **voorzitter**: U was zo ongeveer aan het einde van uw betoog gekomen, dacht ik, mevrouw Scholder?

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Nou, bijna-

De **voorzitter**: Ik zei ook "zo ongeveer". Gaat u verder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): De VVD wil het college verzoeken om ook eSports als belangrijke groeisector mee te nemen in de uitvoering van het onderdeel Sport in het beleidskader, alsook in het nieuwe, nog te ontwikkelen beleidskader Levendig Brabant. Enkele clubs in Brabant hebben een eSportsteam opgezet, waaronder PSV, en eSports heeft een groeipotentieel. De Brabantse economie en de eSportsorganisaties kunnen hiervan profiteren. En omdat eSports-talent en -organisaties het ook verdienen om ontwikkeld te worden, net zoals andere talenten binnen Brabant en topsport die ook aan innovatie onderhevig zijn, vindt de VVD Brabant dat Brabant niet achter kan blijven. Ook hier dient de VVD, samen met Forum en PvdA een motie in. We zijn ook benieuwd naar de reactie van GS daarop natuurlijk. Zal ik weer eventjes stoppen, want-

De **voorzitter**: Nou ja, ik kijk eventjes of u bijna aan het einde van uw betoog bent en dan ga ik de interrupties nog eventjes langslopen.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ik ga nog wel een klein kopje behandelen-

De **voorzitter**: Dan gaan we nu de interrupties langslopen. De heer Van Wely.

De heer **Van Wely** (Groep Rutjens): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik ben geïnteresseerd in dat hele eSportverhaal van mevrouw Scholder, want ik zit zelf ook in die wereld. Mijn eerste vraag is: waar ligt de grens van wat eigenlijk eSport is, want ik heb zelf vroeger best wel fanatiek, laten we zeggen, online Risk gespeeld. Waar ligt de grens? Kunt u duidelijk aangeven wat eSport voor u betekent? Anders is het voor mij een beetje vage motie.

De **voorzitter**: Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ik denk dat het iets anders betekent dan wat u in het verleden hebt gedaan, als ik het zo mag noemen. Wat je nu ziet, zeker ook door deze hele coronatijd, is dat heel veel jonge mensen eSports hebben ontdekt. Het is duidelijk ook internationaal bijzonder populair. Je ziet zelfs bepaalde sportverenigingen die nu niet in hun hal kunnen sporten, hun hal beschikbaar stellen en daar zitten allemaal jongelui achter schermen bij wijze van spreken een basketbalwedstrijd, of een Formule 1-race of wat je ook maar kunt noemen, na te spelen, of met elkaar te spelen. Het is, zie ik in mijn eigen gezin, bij de jeugd een factor die ontzettend in ontwikkeling is. De motie roept ertoe op om daar niet aan voorbij te gaan, want dit is ook iets heel belangrijks, om deze zaken te organiseren.

De **voorzitter**: De heer Van Wely.

De heer **Van Wely** (Groep Rutjens): Dat is allemaal mooi en aardig. Het is inderdaad heel erg populair, er gaat ook veel geld in om en het is ook een vrij innovatieve tak, maar is het voor u sport, of is het gaming? In feite spreekt u ook uzelf een beetje tegen, want laten we wel wezen: door dat hele eSportgebeuren worden mensen niet echt gezonder.

De **voorzitter**: Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ze worden er niet gezonder van, maar hebt u het ze ooit zien doen?

De heer **Van Wely** (Groep Rutjens): Zeker, ik zit zelf ook heel veel uren nog steeds online en ik weet ook hoe stressbestendig je moet zijn. Dus breek me daar de bek niet over open. Maar wat is eigenlijk het nut hiervan?

De **voorzitter**: Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Wat het nut ervan is, dat heb ik me ook heel lang afgevraagd, want ook voor mij is het iets heel nieuws, dat hele eSportgebeuren. Maar het is dusdanig in ontwikkeling, en als je het jongelui ziet spelen – en ook ouderen hoor, daar niet van! –, dan zijn ze dus ook met z'n allen met elkaar in contact. Het is zeker in deze tijd enorm ontwikkeld, dat je niet in je eentje aan je scherm zit, zoals ook gebeurt, heel veel kids die zowat op hun scherm geplakt zitten, maar dat het ook echt iets is wat je samen kunt doen, en daar ligt het belang van eSports onder andere.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Wely.

De heer **Van Wely** (Groep Rutjens): Tot slot, ja. Ik vind het eigenlijk nog een beetje moeilijk om het te stimuleren, want ik heb soms ook wel het beeld dat mensen te lang, waaronder ikzelf, online zitten te spelen

met cola en chips en wat dan ook. Het lijkt me niet bevorderlijk om het te stimuleren, laat staan om er geld in te investeren, maar goed, ik wacht gewoon af wat de gedeputeerde hiervan vindt.

De **voorzitter**: Oké. Dan ga ik naar de heer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Ja, dank voorzitter. Mijn vraag sluit eigenlijk aan, want ik vraag me af: is het van 's ochtends vroeg tot 's avonds in een Teams-vergadering zitten, en daar ook opperste concentratie moeten betrachten, soms ook een vorm van eSports? Mij ontgaat ook het nut en de toegevoegde waarde hiervan, als we het over sport hebben in de zin van fysiek bewegen. Kunnen we bijvoorbeeld ook de online pokertoernooien daartoe rekenen? Dat spreekt de heer Van Wely misschien ook wel aan. Als we dat als eSport gaan duiden, dan kunnen we het wel heel breed gaan trekken. Ik vind dit toch wel erg vaag worden. Als het juist gaat om bewegen te stimuleren en in te zetten op sport – en we hebben altijd gezegd dat we voor deze provincie moeten inzetten op de breedtesport en op gehandicaptensport als echt aanvullende taken –, dan zie ik hier eigenlijk het nu niet zo van in. Dus daar wil ik graag nog iets meer onderbouwing voor.

De **voorzitter**: Ik ga mevrouw Scholder het woord geven, maar ik zou onze langste vergadering vorig jaar, van 15 uur en 42 minuten, wel willen kwalificeren als topsport! Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Misschien waren daar ook wel chips bij, voorzitter, wie weet, achter de schermen. Ik denk dat de heer Van Hattem zich iets meer moet verdiepen in wat eSports werkelijk is, want ik zei al: er zijn hele sporthallen vol te bedenken waar mensen in eSports doen. Het is zelfs zo dat eSports zo groot is dat er een nationaal voetbalteam is dat aan eSports doet onder leiding van Ruud Gullit. Ik weet niet of u dat meegekregen hebt, maar daar wordt ook talent gezocht die dat kan en als je dan heel erg goed je best doet, dan kun je de avatar Ruud Gullit zijn, en dat is een heel interessant gebeuren. Dus het is iets dat kennelijk ook in ontwikkeling is, waar ik persoonlijk ook nog niet het hele fijne van weet, maar zoals u weet hebben wij ook hele enthousiaste jongemannen in onze fractie en er is er één, ik zal zijn naam niet noemen, die is er ontzettend goed in. Als u nog meer informatie wilt, kunnen we misschien na zo'n vergadering een extra Teams beleggen, dan zal hij u daar eens in meenemen, hoe enthousiast en geweldig dat eSports is. Want daarmee heeft hij mij over de streep getrokken voor deze motie, dus dat zit wel goed.

De **voorzitter**: De heer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Ja, voorzitter, ik ken ook familieleden die de hele dag Fifa zitten te spelen achter een Playstation, maar dat kan ik toch echt niet zien als sport. En na de vergadering is leuk en aardig, maar we zitten nu in deze vergadering en u hebt deze motie in deze vergadering neergelegd, dus we moeten er vandaag over stemmen, en dan wil ik, mocht ik hier überhaupt in mee willen gaan, wel vandaag overtuigd worden van het nut van die motie. Anders zitten we hier heel de tijd te eSporten in onze Teams-vergaderingen tot 's avonds laat, met wel alle scherpte van dien, maar ik heb liever dat we buiten een wandeling maken, want dan heb ik er fysiek gezien iets meer aan dan achter een schermje zitten.

De **voorzitter**: Mevrouw Scholder, wilt u hier nog op reageren?

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): We kunnen er natuurlijk heel lang over doorgaan, maar wat ik heb aangevuld, dat is wat het is. Als u hiermee niet voldoende informatie hebt om met de motie te kunnen instemmen, dan kunnen we misschien toch nog even contact hebben, maar op dit moment gaat dat te ver. eSports is in ieder geval niet geplakt achter een schermje in je eentje zitten, eSports is echt een samenkomen van mensen die dat met elkaar samen doen. Omdat we daar erg voor zijn, zeggen we: dit is een nieuwe lijn die we inzetten met elkaar en laten we ook, omdat we innovatief bezig zijn, daar ook oog voor hebben,

hetzelfde als wat mevrouw Van Dijk net zei over de urban sports. Dat is ook iets waarvan je vijf jaar geleden wellicht nooit had gedacht dat het zo uit elkaar zou spatten en zo groot zou worden. Kijk maar naar het Area 51 in Eindhoven.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Hattem tot slot.

De heer **Van Hattem** (PVV): Ja, voorzitter, als we het dan toch over die urban sports hebben: dat spat inderdaad uit elkaar, maar dan vooral qua kosten. Als ik dan kijk wat die skatehal in Den Bosch al aan tonnen extra moet gaan kosten voor een tijdelijke verhuizing, terwijl er al tonnen in zijn gestoken, terwijl bij een scoutingvereniging waarbij de jeugd lekker naar buiten kan gaan rossen in de bossen van Rosmalen op iedere cent wordt beknibbeld-

De **voorzitter**: Uw punt richting mevrouw Scholder is?

De heer **Van Hattem** (PVV): Daar wordt massaal geld in gestoken, en dat is op zich hartstikke mooi, die skatesport, maar daar gaat ook wel heel veel overheidsgeld in om, in heel die urban scene, dus ik vind het een beetje een probleem worden. Er worden nu heel veel dingen aangehaald wat allemaal een vorm van sport kan zijn, maar ondertussen zie ik wel de motorcross in de problemen, heel veel voetbalverenigingen die amper het hoofd boven water kunnen houden. Laten we gewoon die basis op orde houden en die breedtesport in Brabant gewoon-

De **voorzitter**: U hebt zo meteen nog een eigen termijn. Dat weet u toch hè, mijnheer Van Hattem?

De heer **Van Hattem** (PVV): Maar ik kreeg op mijn pad wat er nu allemaal wordt voorgesteld en, ja, daar heb ik gewoon moeite mee. Dus liever de basis op orde in plaats van van alles te gaan zoeken en bedenken waar we ook nog geld aan uit kunnen geven.

De **voorzitter**: Ik ga naar de heer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Dank je wel, voorzitter. Ik ben ook wat sceptisch. Ik begrijp heel goed dat jongeren tegenwoordig – over tien jaar of twintig jaar is het alweer iets anders – erg creatief zijn en dat jongerencultuur ook met zich meebrengt een logische ontwikkeling tot nieuwe, sportachtige activiteiten. De motie vind ik eigenlijk niet duidelijk als het gaat over wat we verstaan onder eSports, maar ook niet over de doelgroep. Want eSports, ja Gullit is genoemd, die heeft het blijkbaar op topniveau, maar je hebt ook jongeren die op een heel startend niveau zitten. Waar richt uw motie zich eigenlijk op, op welke doelgroep?

En het tweede is: in de motie stelt u dit mee te nemen in de uitwerking van het onderdeel Sport. Nou wil ik niet flauw doen als het weer gaat om verhoudingen, daar zal ik u niet mee lastig vallen, maar betekent dit nou dat we binnen het budget van de sport eSport zullen moeten bekostigen, of zegt u: nee, die middelen dienen elders vandaan te komen en het sportbudget zal daarmee verruimd worden? Dus ik was benieuwd naar het antwoord op deze vraag.

De **voorzitter**: Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ja, dank u. Het sportbudget verruimen gaan we niet doen. Ik denk dat we helemaal alle overige collega-Statenvolledig tegen ons in het harnas jagen als we dat gaan doen. Laten we ons houden bij hoe de verdeling nu is, in dit beleidskader. En het gaat er ook om dat wij het tussenkader vaststellen vandaag, zo noem ik het maar even bewust, omdat we straks naar het grote kader gaan, vanaf 2023, en dan moet je ook weer met elkaar in discussie kunnen gaan over: wat is belangrijk, wat neem je mee? Het is ook een stukje vooruitlopen op. En wat mijnheer Van Hattem zegt "als je doet wat je deed, krijg

je wat je had”, laten we ook zorgen dat we naar nieuwe dingen blijven kijken en naar nieuwe ontwikkelingen. Er zijn heel veel verenigingen die nu natuurlijk in heel taai weer zitten, ook weer door corona, laten we het nog maar weer eens noemen, en daardoor zijn nieuwe sporten juist meer gaan hypen, zeg maar. Daar moet je oog voor hebben, en daar is dit er ook één van. Dat is eigenlijk het antwoord op alle vragen die ik tot nu toe heb gehoord, denk ik.

De **voorzitter**: Mijnheer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Ik heb geen antwoord gehad op mijn vraag welke doelgroep wordt beoogd. Gaat het hier om het topsegment van dat eSport, of gaat het om de starters?

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Het gaat om de eSports in het algemeen, dat je er aandacht voor vraagt om daar eens naar te kijken. Dat toevallig veel meer jongere mensen dit dan nu doen, zou zomaar waar kunnen zijn, maar er zijn ook ouderen die ik heb gesproken, en zo noem ik de midden-40'ers dan ineens, terwijl ze voor mij ook jongeren zijn, maar dat zijn dan weer wat oudere jongeren dan waar we het over hebben.

De **voorzitter**: Ik voel mij ineens hoogbejaard! Maar dan kunnen we altijd nog allemaal bij de heer Brouwers terecht, dus dat scheelt dan weer.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Zal ik even proberen af te ronden?

De **voorzitter**: Nee, nee, we zijn er nog niet! Mijnheer Altundal mag nog één keer reageren, dan ga ik nog naar mevrouw Van Dijk en dan ga ik u verzoeken af te ronden. Mijnheer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Volgens mij nog twee keer, maar goed. In deze motie zegt u dat binnen het bestaande sportbudget de ruimte gecreëerd moet worden. Nou vind ik het wat aan het 'tricken' worden, want we hebben als SP een groot hart als het gaat om amateursport, gehandicaptensport en ik zou niet willen dat daar de middelen van weg gaan. Dus is het dan niet verstandig om deze motie aan te houden tot het moment dat het totale beleidskader Sport aan de orde is en dat we een goede afweging maken hoe die middelen toebedeeld worden? Want nu al de beslissing nemen om eSport mee te laten nemen, daarmee zeggen we eigenlijk ook dat daarvoor middelen vrij dienen te komen en ik kan niet de afweging maken ten koste van welke sportactiviteit het gaat gebeuren. Kunt u dan zeggen welk deelprogramma binnen Sport dat moet financieren? Dan heb ik meer inzicht. Is het helder?

De **voorzitter**: Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Dank u wel, voorzitter. Het gaat erom, zoals de motie ook aangeeft, om een belangrijke groeisector mee te nemen, nu, in de aanloop ook naar het kader vanaf 2023, en het is niet de bedoeling dat je het een ten koste van het ander gaat doen, want dan zou straks met het vingertje naar ons als VVD gewezen worden van “jullie vinden de breedtesport, jullie vinden de gehandicaptensport, en dat vind je allemaal niet interessant”, en dat wil je allemaal niet, net zoals we nu te boek staan dat we niet van cultuur houden, en dat wil ik in ieder geval voorkomen. Dus laten we het erop houden dat het aan GS is om straks even op deze motie te reageren en als het advies van de gedeputeerde is om de motie aan te houden, dan kunnen we het daar binnen de fractie even over hebben en met de indieners. Maar vooralsnog willen we hem indienen.

De **voorzitter**: Ik ga naar mevrouw Van Dijk.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Ik wilde eigenlijk reageren op de opmerking van de heer Van Wely over de manier van zitten en staan. Hoe bereidde u zich voor op uw top-schaakwedstrijden? Creëerde u zitvrees, of creëerde u uithoudingsvermogen? Hoe neemt u dat mee in dit soort besluitvormingen? De andere vraag die ik heb is, ik zou zeggen: ga een keer een kijkje nemen bij de grote Nederlandse studentenkampioenschappen. Daar is één kamer ingericht, en die wordt steeds groter, voor de eSport, en dat is echt keihard werken daar.

Tot zover, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel.

De heer **Van Wely** (Groep Rutjens): Ja, voorzitter, volgens mij was de vraag aan mij gericht.

De **voorzitter**: Ja, dat zit niet helemaal in de orde, maar ik geef u kort even de gelegenheid.

De heer **Van Wely** (Groep Rutjens): Nou ja, kijk: het is best wel een zware fysieke belasting. Als je een goede schaakpartij wilt spelen, dan moet je sowieso zes à zeven uur gewoon geconcentreerd kunnen zijn. Hetzelfde ook bijvoorbeeld met autoracen of wat dan ook: het lijkt niet zwaar, maar het is wel zwaar. Je ziet die jonge jongens ook flink zweten, maar ik denk dat de meesten, als ze een jaar of dertig zijn, dat ze gewoon helemaal af zijn. Dus ik weet niet of ons zorgstelsel dit wel aan kan.

De **voorzitter**: Goed. Voordat we onszelf helemaal hierin verliezen: mevrouw Van Dijk.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Nee hoor, voorzitter, zeker niet. Het is vergelijkbaar met eSport, als je erin verdiept. Dank u wel voor het antwoord, mijnheer Van Wely.

De **voorzitter**: Mag ik naar mevrouw Vlasveld gaan?

Mevrouw **Vlasveld** (Partij voor de Dieren): Dat zou heel fijn zijn. Dank u wel, voorzitter. Ik heb een vraag aan mevrouw Scholder. Is zij, gezien de motie over eSports, geneigd om de financiering daarvan ook uit het stukje digitalisering te halen en eventueel daar ook de motie in te dienen? Want als ik op de site lees wat er allemaal rondom digitalisering plaatsvindt, dan zit daar bijvoorbeeld ook toerisme, vrijetijd et cetera bij. Dus ik vroeg me af of zij eventueel de motie hier weg wil halen en onder wil brengen bij digitalisering.

De **voorzitter**: Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Dat is een lastige vraag natuurlijk, want eSports is wel degelijk sport en die hoort hier thuis. Dus nee, daar ben ik niet toe bereid.

De **voorzitter**: Mevrouw Vlasveld.

Mevrouw **Vlasveld** (Partij voor de Dieren): Dan wil ik het bij dezen meegeven als een suggestie, om, als zij nog middelen zoekt voor de eSports, dan ook eens bij digitalisering te kijken.
Dank u wel.

De **voorzitter**: Oké, dank u wel. De heer Van Hattem. Ik neem aan over een ander onderwerp dan waar we het zonet over hadden? Mijnheer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Ja, voorzitter, toch nog even over die eSports, maar dan vanuit een ander perspectief. Want ik hoor mevrouw Scholder van de VVD nu zeggen dat er financiering nodig is voor die

eSports, maar ik heb net ook nog even een paar dingen bekeken en als ik dan zie dat die sector zichzelf heel goed kan bedruipen, dat er ook prijzenpotten zijn van tientallen miljoenen euro's - ik maakte niet voor niks daarstraks al die vergelijking met online pokertoernooien, daar kunnen ze zichzelf ook prima bedruipen, en daar is ook een zware concentratie voor nodig om dat goed te kunnen spelen -, dus waar komt eigenlijk die vraag voor financiering vandaan? En als we dan toch ergens op inzetten, kunnen we dan niet beter inzetten op bijvoorbeeld onze mooie Brabantse schietsport, waarbij onze schutterijen mooi traditioneel gaan schieten? Dat is toch ook een mooie tak van sport waar we het over kunnen hebben. Dus dan geef ik het geld liever daar aan uit dan aan een sector die toch makkelijk zichzelf kan bedruipen.

De **voorzitter**: Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Die prijzenpotten zijn in Amerika en niet hier, nog niet. En als u wilt gaan-, was het prijsschieten waar u het over had?

De **voorzitter**: Nee, de schutterijen, dat soort schieten.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Het was een grapje naar mijnheer Van Hattem, voorzitter, maar feel free om een motie in te dienen, zou ik zeggen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Maar dan heb ik eigenlijk nog niet de motivatie gehoord waar die vraag voor die financiering vandaan komt, want het wordt hier toch ook vanuit het bedrijfsleven al gesponsord. Is er een concrete vraag voor financiering van die eSports, of is dit toch meer opgepopt van: nou ja, we hebben nog iets wat heel interessant lijkt, laten we het daar eens over hebben, en daar vooral geld in steken? Dan zeg ik, als we dan toch een beleidskader hebben voor cultuur, dan heb ik liever dat we kijken naar bijvoorbeeld, ik noemde al de schutterijen, de schietsport, maar ook het kruisboogschieten, hele mooie, traditionele Brabantse sporten-

De **voorzitter**: Uw punt is helder, denk ik, mijnheer Van Hattem. Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ja, het is een keuze die wij hebben gemaakt voor eSports. Het is echt sport en het groeit met 200 procent per jaar zo'n beetje. Dus het is echt een sport die ertoe doet, vandaar dat wij hebben overwogen om hier aandacht voor te vragen. Soms moet je ook zien, mijnheer Van Hattem, dat je het niet helemaal eens wordt met elkaar. We kunnen nog heel lang proberen om dat gelijk te geven aan elkaar, maar dat is er niet. U ziet het zo en ik zie het anders. Misschien kunnen we daar bij blijven en dat ik mijn betoog mag afmaken.

De **voorzitter**: Ja, want ik zie een interruptie van de heer Van Wely, maar we hebben het nu al heel lang over eSports en ik vind het niet zo'n goed idee als we daar nog veel langer over doorpraten, want de argumenten zijn volgens mij gewisseld. Dus, mijnheer Van Wely, als u een punt heeft, dan verzoek ik wel dat het over iets nieuws moet gaan en niet over iets wat we nu al uitgebreid met elkaar hebben besproken. We zijn namelijk al een uur verder. Mijnheer Van Wely.

De heer **Van Wely** (Groep Rutjens): Ik wil mevrouw Scholder alleen één ding meegeven, omdat ik haar motie nogal, nou, laat ik zeggen: vaag, vind. Kijk, er is in Amsterdam, ik weet niet of mevrouw Scholder dat weet: je hebt de H2O Esports Campus, ik weet niet of ze daarmee bekend is, dat is op zich wel een heel mooi project, alleen, ik denk niet dat we dit onder Vrije Tijd, Sport en Cultuur moeten plaatsen. Dat is echt

gewoon innovatie, waar ook heel grote budgetten voor beschikbaar zijn. Ik denk dat dit niet hier op z'n plek is, maar goed, dat is het enige wat ik even wilde zeggen.

De **voorzitter**: U geeft dit mee. Daar hoeft mevrouw Scholder verder niet meer op te reageren. Ik denk dat we voldoende hebben gezegd in dit verhaal over eSports. Mevrouw Scholder maakt haar verhaal nu af. Ik geef jullie trouwens alvast mee, gezien de tijd, dat ik van plan ben voor het eten te gaan schorsen na de VVD. Ik was eigenlijk van plan het na het CDA te doen, maar het is rond de klok van zes, dus dan weet u dat alvast. Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ja, dank u wel. Een stukje realisme is meegenomen in het voorliggende beleidskader. De gevolgen van de coronacrisis zijn voor alle sectoren op dit moment nog niet te overzien. Binnen de cultuursector zijn we een aantal ondernemers tegengekomen die op innovatieve wijze de eigen broek financieel hebben opgehouden. Het is daarnaast goed om te zien dat GS flexibel omgaat met verstrekte subsidies ten opzichte van de opbouw van eigen vermogen. De VVD is blij te lezen dat hier in het beleidskader wel rekening mee is gehouden. Het is belangrijk te noemen dat we voor wat betreft cultuur praten over het inzetten van structurele middelen in plaats van incidentele middelen. Cultuursubsidie is echt verleden tijd voor de VVD. Wij verzoeken het college te streven naar een 50 procent financiering vanuit private partijen bij de uitvoering van het beleidskader Cultuur met betrekking tot projectfinanciering. Hier gaat onze derde motie over, die we hebben ingediend samen met Forum voor Democratie. Neem een voorbeeld aan het Brabant Sportfonds, dat ik zojuist benoemde. Dat is nou eens een mooi praktijkvoorbeeld waar sprake is van maar liefst 50 procent private financiering in 2022. En als het in de sportbranche kan, dan kan het ongetwijfeld ook binnen de cultuursector.

Ik ga afronden, voorzitter. Cultuur zit in het DNA van de Brabander. Met dit integrale beleidskader wil de provincie Brabant inspelen op nieuwe doelgroepen en initiatieven. De inwoner van Brabant staat centraal. Wij willen de samenhang die er duidelijk is tussen Vrije Tijd, Cultuur en Sport ook vanaf dit jaar in gang zetten. De VVD kijkt daar naar uit. Laat die mooie, nieuwe initiatieven maar komen. Anno 2021 is het niet verkeerd om met een verfrissende blik deze initiatieven te aanhoren en wellicht mee op te pakken, want in Brabant doen we dingen graag samen met en voor elkaar.

Tot zover. Dank u wel.

Motie M30-2021: eSports in Brabant verdient aandacht

“Provinciale Staten van Noord-Brabant,

in vergadering bijeen op 26 maart 2021;

constaterende dat:

- enkele clubs in Brabant een eSportsteam hebben opgezet (waaronder PSV);
- deze teams elk jaar groeien;
- Brabant eSports talenten kent met een groot potentieel;
- eSports een Olympische sport is geworden;

overwegende dat:

- eSports een groot groeipotentieel heeft;
- topsport ook aan innovatie onderhevig is en Brabant daarom niet achter kan blijven;
- eSports zich in andere landen in rap tempo tot serieuze markt ontwikkeld heeft;
- de Brabantse economie en de eSportsorganisaties hiervan kunnen profiteren;
- eSports talent en organisaties het ook verdienen om ontwikkeld te worden zoals andere talenten binnen Brabant;

verzoeken het college:

eSports als belangrijke groeisector mee te nemen in de uitvoering van het onderdeel sport in het beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport 2021-2022, alsook het nieuwe nog te ontwikkelen beleidskader 'Levendig Brabant 2023-2030';

en gaan over tot de orde van de dag.”

Gaby Scholder-Penders, VVD

Hans Smolders, Forum voor Democratie

Edith van Dijk, PvdA.

Motie M31-2021: Volle kracht voor Triple A-topsportevenementen

“Provinciale Staten van Noord-Brabant,

in vergadering bijeen op 26 maart 2021

constaterende dat:

- er in het beleidskader ingezet wordt op het maatschappelijk belang van topsportevenementen;
- deze evenementen incidenteel en ook uit de algemene middelen worden betaald;
- Brabant een groot scala aan topsportevenementen binnen weet te halen mede door de inzet van BrabantSport;
- het bedrijfsleven en de BS actief meewerken aan het verwezenlijken van topsportevenementen;

overwegende dat:

- topsportevenementen van een groot statuur, zoals Formule E en WK Cycling 2027, zeer belangrijk kunnen zijn voor de Brabantse samenleving, economie en het bedrijfsleven;
- een structurele impuls geven aan het aanbod van dergelijke mainstream topsportevenementen deze haalbaarder maakt;
- de BS en het Brabants bedrijfsleven geschikte partners zijn in het verkennen en binnenhalen van dergelijke grote evenementen;
- Brabant een belangrijke innovatieve regio is binnen de wereldtop en daarom ook wereldtop evenementen verdient;

verzoeken het college:

1. de haalbaarheid om sportevenementen naar Brabant te halen met de daarbij behorende middelen serieus te toetsen;
2. samen met de BS steden en het Brabants bedrijfsleven een ‘Triple A spaarpot’ op te bouwen voor topsportevenementen van een zeer bijzondere hoge klasse en deze minimaal eens per vier jaar te realiseren;
3. er vol voor te gaan om dergelijke topsportevenementen naar Brabant te halen;

en gaan over tot de orde van de dag.”

Gaby Scholder-Penders, VVD

Hans Smolders, Forum voor Democratie

Edith van Dijk, PvdA

Harold van den Broek, Lokaal Brabant.

Motie M32-2021: Streven naar 50 procent private deelname binnen cultuur

“Provinciale Staten van Noord-Brabant,

in vergadering bijeen op 26 maart 2021;

constaterende dat:

- het Brabantse bedrijfsleven mee-investeert in culturele projecten;
- de provincie binnen het beleidskader sport streeft naar 50 procent investeringen uit private investeringen;
- dit voor cultuur ook meerwaarde zou kunnen hebben;

overwegende dat:

- de culturele sector versterkt wordt indien het bedrijfsleven en de overheid hun krachten bundelen bij financiering;
- dit voor doorlopende sterke contacten kan zorgen voor de sector;
- de totale financiering groter kan worden door middelen uit het bedrijfsleven;

- de culturele sector gebaat is bij het gedeeltelijk op eigen benen kunnen staan;
- verzoeken het college:

te streven naar een 50 procent financiering vanuit private partijen bij de uitvoering van het beleidskader cultuur m.b.t. projectfinanciering;
en gaan over tot de orde van de dag.”

Gaby Scholder-Penders, VVD

Hans Smolders, Forum voor Democratie.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik heb nog een interruptie binnen zien komen van mevrouw Meeuwis. Ik dacht: ik laat u uw verhaal eerst eventjes afmaken. Mevrouw Meeuwis.

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Dank u, voorzitter. Een vraag over de motie van die 50 procent private deelname binnen cultuur, ook in navolging van wat er net bij de andere moties is gevraagd, want er zijn mij een aantal dingen niet duidelijk. Ik vind hem vrij breed, algemeen en ook vaag geformuleerd. Waar denkt u aan als u het hebt over culturele projecten, ook gelet op de vraag van mevrouw Van Diemen dat cultuur meestal op een heel andere manier sowieso al gefinancierd wordt, maar ook: hebt u het over Philharmonie Zuidnederland, of hebt u het over een heel klein project, waar hebt u het over? Het is zo breed dat dat een toelichting vereist.

De **voorzitter**: Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): De motie is bewust zo breed opgesteld, want als je hem te veel finetunet, zeg maar, dan denk ik dat ik nog veel meer interrupties zou krijgen op deze motie. Het gaat om grote en kleine projectfinancieringen met name. Ook daar moeten we richting het nieuwe beleidskader, het grote beleidskader noem ik het maar even voor het gemak, met elkaar het over hebben, hoe we “cultuur is subsidie”, hoe we die vertaalslag gaan maken dat we toch ook die financiering anders gaan zien. U weet ook hoe een gremium als Brabant C cultuur financiert. Een beetje die richting uit moet u denken: dat het niet altijd vanzelfsprekend is, als je subsidie vraagt, en je doet dat keurig netjes voor een bepaalde datum en je voldoet aan de eisen van het eigen vermogen, enzovoort, dat je die subsidie dan maar krijgt. Nee, je moet ook kijken naar hoe je dat op een andere manier kunt financieren, en daar gaat deze motie ook over. Dus het is ook een aanloop naar. Wij zijn ook heel benieuwd hoe de heer Van Pinxteren hierop zal reageren, of hij dit ook zo ziet, of dit een gedachtegang is die hij ook heeft, net zoals dat bij het Brabant Sportfonds gebeurt, want die kunnen het al, die doen het al. Dus het is al uitgevonden, dus waarom zou dat in cultuur – en u hebt het erover, dat wordt inderdaad anders gefinancierd, dat klopt ook –, maar waarom zou die cultuursector niet kunnen wennen aan een andere manier van financiering? Dat is eigenlijk de vraag die hier ook wel achter ligt. Dus die zou ik ook terug kunnen stellen aan mevrouw Meeuwis.

De **voorzitter**: Mevrouw Meeuwis.

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Nou, voorzitter, kort. Dan ben ik met mevrouw Scholder benieuwd hoe mijnheer Van Pinxteren hierop gaat reageren überhaupt, want het is zó algemeen. En ik vroeg aan haar: over wat voor soort projecten heeft u het dan? Als ze zegt “hele grote en kleinere”, maar ze heeft het ook over “anders”, dan neem ik eventjes de Philharmonie als voorbeeld. Geef eens meer aan wat u bedoelt met “anders”. En u hebt het tegelijkertijd ook over Brabant C, dus ik ben heel benieuwd met u.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Als je kijkt naar Philharmonie: toen dat op de agenda stond, heb ik mij daar namens de VVD ook behoorlijk kritisch over uitgelaten, met wel in het achterhoofd “we hebben het nu zo afgesproken met Philharmonie Zuid, en zo doen we het dan dus ook”, maar in feite zou je alle cultuurinstellingen die om subsidie vragen bij de provincie over één kam moeten scheren en geen

precedenten moeten scheppen zoals bij Philharmonie, zonder dat je iets tegen Philharmonie hebt, want daar genieten we allemaal van, en ik niet op z'n minst, want dat is geweldig. Daar gaat het ook niet om hier. Maar je moet wel kijken naar-, als je dan straks, in de toekomst, vanaf '23 wellicht, want dat is een hele organisatie en een hele gewenning als je dat anders wilt gaan organiseren, dat je dan eens kijkt, als de aanvragen voor subsidie komen: moet je dan die beoordelen op een manier-, uit een pot waar je maximaal 500.000 euro per instelling uit mag halen, of moet je zorgen dat ook een Philharmonie in dat straatje gaat passen? Dat is de discussie die je straks ook met elkaar moet voeren, vind ik. Dus op die manier is dit ook hierop vooruitlopen, dat we ernaar moeten streven dat we ook bij cultuur voor die 50 procent private financiering gaan.

De **voorzitter**: Oké. Ik zie nog een heleboel interrupties. Ik ga jullie allemaal even vragen het woord te voeren. Ik zie er nog drie. De heer Altundal, mevrouw Van Dijk en de heer Brouwers. Mijnheer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Ja, voorzitter, dank u wel. Vraag aan mevrouw Scholder of ze inzicht heeft hoe op dit moment de private financiering in de cultuursector is. Want ik heb het gevoel dat mevrouw Scholder met deze motie de plank mis slaat. Het is op dit moment al jaren gaande dat de cultuursector private financiering heeft. Er zijn zelfs instellingen die dat hebben. Brabant C zit zelfs op 30 procent max. Het gaat mij om de vraag: wordt dit nou een nieuwe voorwaarde voor subsidie via de motie? Gaat dat een voorwaarde worden, zodat je bij het verstrekken van subsidie 50 procent dient te realiseren? Want dat betekent dat instellingen die nu, ik noem even op 30 procent zitten de komende jaren, 20 procent bezuiniging kunnen krijgen, om de rest ook op 50 procent private financiering te realiseren.

De **voorzitter**: Oké, uw vraag is helder.

De heer **Altundal** (SP): Is dat de bedoeling?

De **voorzitter**: Dan ga ik naar mevrouw Van Dijk.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Mevrouw Scholder, u noemt heel vaak "straks" in uw antwoord. Is het niet beter om deze discussie bij het volgende beleidsstuk in de volgende periode te voeren, gezien ook de vele vraagtekens die deze motie oproept? Dat was het, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Brouwers.

De heer **Brouwers** (50PLUS): Ja, heel kort een opmerking, want we hebben allemaal honger. Wat mevrouw Scholder wil, is dat wij een beetje gaan werken zoals... dat alles van cultuur of sport wat van bedrijven komt, of van inwoners zelf....

De **voorzitter**: We verstaan u niet!

De heer **Brouwers** (50PLUS): Ik zou niet weten wat ik zou moeten doen. Hoort u me nu?

De **voorzitter**: Nou ja, slecht. Probeert u het nog maar een keer, maar het ligt aan de verbinding.

De heer **Brouwers** (50PLUS): Horen jullie me nou?

De **voorzitter**: Probeert u het nog maar een keer te zeggen, maar kort, want het is haperend.

De heer **Brouwers** (50PLUS): Oké, ik ga het nog een keer proberen. Terug naar de motie van mevrouw Scholder, waarbij zij zegt van "het bedrijfsleven, of welke instantie ook, moet wat meer geld gaan stoppen in een stukje cultuur en sport". We zitten niet in Amerika. In Amerika is dat dé cultuur en is het heel begrijpelijk. Alleen, we zitten hier in Nederland en daar lukt dat niet. Dus dat wil ik even meegeven, met de vraag: is het de bedoeling van mevrouw Scholder dat ze inderdaad naar het Amerikaanse systeem wil?

De **voorzitter**: Helder. We gaan even terug naar de heer Altundal: inzicht in private financieringsstructuur, is het een nieuwe voorwaarde? Dat was het verhaal van de heer Altundal.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ja, ik denk dat de heer Altundal en ik elkaar niet begrijpen, want dat is niet de bedoeling. Nee, dat is niet de bedoeling. Dat is het antwoord eigenlijk.

De **voorzitter**: En dan het verhaal dat daarna kwam van mevrouw van Dijk en de heer Brouwers; dat lag een beetje in elkaars verlengde. Dat gaat ook over die private financiering: gaan we op weg naar Amerika en is het ook niet verstandig om dit bij een volgend beleidsstuk te betrekken?, zoals mevrouw Van Dijk zei. Dat waren de vragen die nog liggen.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ik denk dat het heel duidelijk is, voorzitter, dat wij vandaag ook in de aanloop naar het beleidskader 2023 de goede stappen zetten, zodat we daarover straks – ik gebruik het woord nog maar een keer – de discussie kunnen voeren. En misschien is het Amerikaanse systeem helemaal niet zo gek, mijnheer Brouwers, dat we dat op cultuurgebied hier in Nederland ook zouden toepassen. Maar daar zou ik me toch wat meer – en dan komt helaas wel het woord 'onderzoek' naar boven – in willen verdiepen wat dat precies is. Maar nogmaals: als wij praten over cultuur, heb ik heel erg het gevoel dat dat staat voor subsidie, altijd overheidsgeld vragen. En dat mag wel, maar misschien moet je wat meer aantonen wat je zelf aan kunt leveren en in kunt brengen dan tot nu toe het geval is. En dan wil ik niet de goeden met de kwaden samen mengen, maar dat gebeurt natuurlijk wel. We kunnen die cultuursector en de financiering daaromheen best wel eens op een wat andere, en misschien gezondere, manier bekijken, dat het niet zoveel overheidsgeld kost.

De **voorzitter**: Oké. Ik kijk nog even naar de laatste drie mensen die geïnterrumpeerd hebben. De heer Brouwers wil in ieder geval nog reageren. Ga uw gang.

De heer **Brouwers** (50PLUS): Ik hoop dat ik nou verstaanbaar ben. Ik begrijp helemaal wat mevrouw Scholder zegt. Alleen: als we naar het Amerikaanse systeem gaan, dan zullen we – en dan kijk ik even naar de VVD in de Tweede Kamer – iets moeten gaan doen aan ons belastingsysteem, want je kunt niet én heel veel belasting heffen én dan ook nog zeggen "dan moet u alles zelf gaan betalen". Dat is onmogelijk, en dat wil ik mevrouw Scholder even meegeven.

De **voorzitter**: Wilt u daarop nog reageren, mevrouw Scholder? Want we gaan naar een afronding.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ik hoor niet echt een vraag en ik ga niet over 'Den Haag', dus ik neem hem in me op.

De **voorzitter**: Oké, helder. Volgens mij kunnen we tot de afronding van uw eerste termijn komen, dank u wel, mevrouw Scholder. Ik heb zojuist al aangepast dat ik het idee had dat we rond 6 uur zouden pauzeren voor het eten. Het is intussen kwart over 6, dus ik stel voor dat we om 7 uur verder gaan.

De vergadering is geschorst.

Schorsing (18.13-19.00)

De **voorzitter**: We hadden afgesproken dat ik de vergadering om 7 uur zou hervatten. Bij dezen. Ik geef het woord aan de heer Deryckere.

De heer **Deryckere** (CDA): Dank u wel, voorzitter. Laat mij beginnen met te zeggen: ik hoop dat iedereen goed heeft gegeten en heeft genoten van de lange eerste termijn van de VVD. Dan ga ik nu beginnen met de eerste termijn van het CDA, die hopelijk een stuk korter gaat zijn. Laten we dat met z'n allen hopen.

De **voorzitter**: Ik zou de mensen niet uitdagen, maar ik hoop het met u!

De heer **Deryckere** (CDA): Ervoor zorgen dat Brabant een provincie is waar iets te beleven valt, waar mensen dankzij cultuur uitgedaagd worden om anders te denken en nieuwe werelden te leren kennen, waar talent in de cultuur en de sport de weg naar de top weet te vinden en waar toeristen van heinde en verre van zeggen: daar moet ik heen. Kort gezegd zijn dit de missies waar dit beleidskader Cultuur, Sport en Vrije Tijd volgens het CDA voor zou moeten staan. En dit nieuwe beleidskader komt toch wel op een cruciaal moment. Na jaren van flinke incidentele investeringen dankzij de Essentgelden komen we namelijk voor lastige keuzes te staan. De weelde van de Essenttijd ligt definitief achter ons. We worden steeds meer een normale provincie waar beleidskeuzes ook een kwestie zijn van het verdelen van schaarse middelen. In de huidige beleidsperiode lopen incidentele investeringen zoals Brabant C, een deel van de impuls gelden, de Philharmonie en sport af, investeringen die we konden doen dankzij de verkoop van Essent en waarvan we toen zeiden: een tijdelijke impuls voor structuurversterking. In de loop van de afgelopen jaren zijn we deze flinke investeringen echter normaal gaan vinden. We zijn er gewoonweg aan gewend geraakt. Daardoor doet het des te meer pijn om nu keuzes te moeten maken en bepaalde zaken te moeten stoppen, of af te bouwen. Want eigenlijk – en dat proef ik, gezien de themavergadering, breder in deze Staten – vinden we dat een deel van de investeringen, zoals bijvoorbeeld de impuls gelden, structureel nodig zijn. Ik zal hier later nog op terugkomen. Dat vergt dus van onze Staten om de juiste keuzes te moeten maken, om kritisch te zijn op het functioneren van de eigen heilige huisjes, om soms pijn te durven lijden om de financiële middelen die we hebben zo effectief mogelijk in te zetten. En in het huidige versnipperde landschap betekent dat soms ook dat je een compromis moet sluiten. In dat kader staan we als CDA ook voor de afbouw van de middelen voor Sterk Brabant, een pijnlijke keuze die we liever niet hadden genomen, maar in dat kader vinden we het ook van belang om in de perspectiefnota de uitwerking terug te vinden van onze aangenomen motie om de samenlevingsthema's wel in alle provinciale opgaves terug te laten komen. Het is echter ook een keuze die ons in staat stelt om te kiezen voor een langjarig stevig beleid voor cultuur, sport en vrijetijd, om juist op die belangrijke thema's de komende jaren een sterke en betrouwbare investeringspartner te zijn. Het voorliggende beleidskader doet een uitstekende voorzet om juist dat te doen.

Al in de eerdere themavergaderingen hebben we als CDA aangegeven wat we belangrijk vinden om terug te zien in het nieuwe beleidskader. Het waren toen vijf punten en ik loop ze graag even met u langs.

1. De successen van het sportbeleid voortzetten.

Het sportbeleid van de provincie is wat het CDA betreft al jarenlang succesvol. Dankzij een speciale inzet op inclusief sporten, talentontwikkeling via BrabantSport en topsportevenementen, zoals de Vuelta en het WK Handboogschieten, vervult de provincie een belangrijke rol tussen gemeenten en Rijksoverheid – ook een unieke rol in Nederland overigens. We zien dat het college in haar beleidskader precies deze juiste keuze heeft gemaakt en de successen op een goede manier voortzet.

2. Fondsen van de samenleving maken.

Het Brabants Sportfonds is een uitstekend voorbeeld van hoe we het als CDA graag zien. We willen ons inzetten om de verschillende fondsen zoveel mogelijk van de samenleving, in plaats van enkel de provincie, te maken. Dat betekent dat we de deur openzetten voor private gelden. Zo vergroten we de te verdelen koek en maken we samen meer impact. Zoals gezegd, is het Sportfonds een prachtig mooi succes waar het

college complimenten voor verdient. In het langetermijnkader zouden we graag bekijken of een soortgelijke werkwijze ook kan worden toegepast op de cultuurfondsen.

3. BrabantStad-matching moet beter.

Dat is ook iets waarvan het college al heeft toegezegd dat er een evaluatie in komt, dus ik ga daar nu niet langer bij stilstaan, maar voor de cultuursector is het wel een heel voorname om dit bij de komende verdeling van middelen beter te gaan doen.

4. Kiezen voor Brabant als toeristische topregio.

De kansen voor Brabant als toeristische topregio zijn echt immens. Met de Efteling, de Beekse Bergen, het merk Van Gogh, onze natuur, onze mooie steden, onze prachtige kleinere dorpen hebben we echt een aanbod van wereldklasse. Wat het CDA betreft zetten we daar echt flink op in en ook op de economische kansen die dat biedt, met de focus op het opkomende slow travel, gericht op kwaliteit en niet op veel en snel. Ook deze keuze zien we terug in het voorliggende beleidskader. Hartstikke goed dus.

5. Voor het cultuurbeleid specifiek: minder uitvoeringskosten en meer directe ondersteuning.

Ruim de helft van de cultuurmiddelen van de provincie gaat nog steeds op aan kosten bij uitvoeringsorganisaties, ruim 10 miljoen euro. Daarom maken we in het nieuwe cultuurbeleid wat het CDA betreft de radicale keuze voor minder uitvoeringskosten en meer directe ondersteuning. De grootste opgave, zegt ook de culturele sector, is het maken van goede trap treden, die groei mogelijk maken, van de amateurkunst en cultuureducatie tot de absolute top. We hopen dit onderwerp met de Staten te bespreken in het beleidskader 2023-2030 dat nog volgt.

En dan ten slotte, want hier was de afgelopen maanden, en ook in de themavergadering, veel over te doen: de impuls gelden. Incidentele middelen, waar ik eerder al over heb gesproken, vielen weg, juist op een heel pijnlijk moment, namelijk op het moment dat de cultuursector door de coronacrisis elke hulp kan gebruiken en het buitengewoon zwaar heeft. We moeten voorkomen dat de sector na corona niet door kan starten door een gebrek aan financiering. Om die reden komen we als CDA-fractie, samen met in ieder geval Lokaal Brabant en 50PLUS, met een motie. We stellen voor om de impuls geldenregeling voor de komende twee jaar, dus voor 2021 en 2022, tot maximaal 2,4 miljoen euro aan te vullen, als dat nodig is op basis van het aantal aanvragen en de kwaliteit. Op die manier kunnen we meer aanvragen honoreren, maar maken we dat wel afhankelijk van, ja: hoeveel aanvragen zijn er eigenlijk? Stel dat er twee miljoen beschikbaar of nodig is, dan doen we twee miljoen, maar we zetten er wel een maximum aan van 2,4. We hopen op brede steun vanuit de Staten om de cultuursector met die nieuwe impuls gelden en een beter toekomstperspectief de lente in te laten gaan.

Tot zover, voorzitter.

Motie M33-2021: Extra impuls in Impuls gelden

"Provinciale Staten van Noord-Brabant,

in vergadering bijeen op vrijdag 26 maart 2021;

behandelend het Statenvoorstel 03/21 inzake 'Beleidskader Vrije Tijd, Cultuur & Sport',

constaterende dat:

- de impuls gelden volgens de evaluatie van Berenschot een goed en effectief instrument zijn om de culturele sector in Brabant te versterken;
  - er voor de jaren 2021 en 2022 slechts 1,1 miljoen euro per jaar beschikbaar is voor impuls gelden;
- overwegende dat:

- de gevolgen van de coronacrisis zorgen voor onzekerheid over de omvang van de behoefte aan impuls gelden in de culturele sector;
- impuls gelden potentieel een instrument kunnen zijn voor snel en sterk herstel van de cultuursector;
- de Brabantse culturele sector de afgelopen jaren mede dankzij provinciale regelingen een flinke stap in professionalisering, kwaliteit en kwantiteit van aanbod heeft gezet;
- we deze ontwikkelingen moeten koesteren en doorzetten;

dragen Gedeputeerde Staten op om:

- in het geval van een grotere behoefte in aanvragen voor impuls gelden dan de voorziene 1,1 miljoen euro per jaar het budget voor impuls gelden aan te vullen tot een maximum van 2,4 miljoen euro per jaar voor 2021 en 2022;
- deze extra impuls gelden te financieren uit de nog resterende bestuursakkoordmiddelen; en gaan over tot de orde van de dag.”

Marcel Deryckere, CDA

Harold van den Broek, Lokaal Brabant

Jan-Frans Brouwers, 50PLUS.

De **voorzitter**: Interruptie mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ik heb eigenlijk twee korte vragen aan de heer Deryckere. De eerste is: vindt u cultuur belangrijker dan inclusief sporten? En de tweede is dat de VVD begrijpt dat u uw achterban wilt pleasen wat cultuur betreft. U wilt extra impuls gelden financieren uit de nog resterende bestuursakkoordmiddelen, staat in de motie-

De heer **Deryckere** (CDA): Sorry, het laatste viel een beetje weg.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ja, in de galm viel iets weg.

De **voorzitter**: Misschien kan iedereen die niet aan het woord is zijn microfoon uitzetten.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ja, zo gaat 'ie beter volgens mij, mijnheer Deryckere. U wilt extra impuls gelden financieren uit de nog resterende bestuursakkoordmiddelen, lezen we in de motie. Mijn vraag is waar u het geld vandaan wilt halen: uit de portefeuille Natuur of Landbouw misschien?

De **voorzitter**: Misschien kunt u eventjes meeschrijven, mijnheer Deryckere, want ik zie heel veel interrupties, dus ik ga eventjes een rondje interrupties doen.

De heer **Deryckere** (CDA): Goed.

De **voorzitter**: Dat waren uw vragen, mijnheer Scholder?

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ja.

De **voorzitter**: Dan ga ik naar mijnheer Vreugdenhil.

De heer **Vreugdenhil** (ChristenUnie-SGP): Ja, dank u wel, voorzitter.

Voorzitter. Ik heb met zeer veel interesse geluisterd naar de bijdrage van de heer Deryckere. Ik wil hem een compliment maken, want ik heb me hiervóór eigenlijk zitten ergeren aan allemaal dingetjes – de een wil dit, de ander dat –, terwijl we hier volgens mij een totaal beleidskader bespreken en uiteindelijk dan straks later nog een keer de keuzes maken. Kijk, want dat geeft me ook de ruimte om hiermee in te stemmen, om later dan ook die discussie te voeren van, nou “hoe gaan we precies naar die verdeling?” Ik heb u zo goed beluisterd, dat u zegt van “we stellen hier de hoofdlijnen vast, maar we gaan straks met elkaar, dan hebben nog de ruimte, om binnen de verschillende poten die er zijn te kijken hoe we daar de keuzes in maken en hoe we daar de juiste balans in vinden? Heb ik u zo goed verstaan en biedt u dan ook die ruimte om daar nog die discussie te voeren? Want dan kunnen we het hier namelijk ook bij de hoofdlijnen laten.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Dijk.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Ik was ook benieuwd wat de heer Deryckere gaat schrappen vanuit de algemene middelen voor het toewijzen van het budget zoals mevrouw Scholder dat ook vroeg: uit welke portefeuille hij dat haalt.

Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Ja, twee vragen, voorzitter. De heer Deryckere noemde de impuls gelden, als het gevraagd wordt. Maar betekent dat ook dat hij de impuls gelden regeling zoals die nu geldt wil continueren? Want inmiddels is het gebruik van de impuls gelden regeling ook wat aangescherpt. Gaat u dat ook verruimen? Want door de aanscherping gaat er minder gebruik van gemaakt worden.

En de tweede vraag is: wij hebben een amendement waarin wij juist uw betoog, waar u zegt "laten we geld van het nieuwe beleid te zijner tijd bespreken", maar er ligt in het besluit al een voorschot om de ombuiging voor '23-'25 al te nemen. Gaat u dan ons amendement steunen om dat niet te doen op dit moment?

De **voorzitter**: Mevrouw Meeuwis tot slot.

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Dank u wel, voorzitter. Ik heb een vraag aan de heer Deryckere, omdat ik wil weten of ik hem goed begrepen heb. Want hij had het over uitvoeringskosten en hij suggereerde een beetje alsof dat weggegooid geld is. Maar is het niet zo dat een groot deel van dat geld naar personeel gaat dat culturele instellingen advies geeft?

De **voorzitter**: Mijnheer Deryckere.

De heer **Deryckere** (CDA): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb geprobeerd goed mee te schrijven, ik hoop dat ik alles heb mee getypt. Ten eerste de VVD: wat vind je belangrijker, cultuur of inclusief sporten? Ik ben heel blij dat we daar geen keuze in hoeven te maken, mevrouw Scholder. Voor inclusief sporten is budget beschikbaar de komende jaren, dat staat ook in het voorstel, en voor cultuur is gelukkig ook genoeg geld beschikbaar. Waar u en ik van mening over verschillen, denk ik, is of cultuur en sport, zoals u dat noemt, evenredig verdeeld moeten worden in budget. Ik ga uit van opgaven, ik ga uit van problematieken in de samenleving en wat er nodig is, en daar zoeken we vervolgens uit wat er nodig is om dat te bereiken met elkaar in financiële zin. Ik denk ook dat de rol van de provincie op cultuur een stuk groter is, dat zie je ook in andere provincies, dan in de sport. Dus als we het hebben over de kerntakendiscussie, zie ik cultuur als een grotere kerntaak dan sport, ook voor de langere termijn.

Dan de dekking van de impuls gelden. Daar is eigenlijk betrekkelijk simpel antwoord op te geven. We hebben met elkaar afgesproken in het bestuursakkoord dat er 20 miljoen euro aan incidentele middelen beschikbaar zijn voor de periode waar we het nu over hebben, dus '21 tot '24, deze bestuursperiode. Als we kijken naar de plannen van de gedeputeerde, en van het college, had hij 6,6 miljoen euro beschikbaar gesteld voor een flexibel potje, om in te springen op ontwikkelingen. We hebben eerder in de themavergadering eigenlijk ook al wel een beetje met elkaar geconcludeerd dat door corona die impuls gelden zo'n ontwikkeling zijn geworden, omdat de cultuursector het moeilijk heeft, de komende jaren uit dat dal moeten klimmen, en dat die 6,6 miljoen euro wel eens heel erg goed en handig te gebruiken valt om ze daarin te helpen. In die zin zie ik de impuls gelden ook als een middel om dat te doen en daar zoek ik dus ook de dekking.

Vraag van ChristenUnie-SGP: hoofdlijnen, straks nog ruimte voor keuzes? Nou, laten we hopen van wel mijnheer Vreugdenhil. Kijk, we hebben nu een besluit voor de komende twee jaar, maar ik vind het eigenlijk veel belangrijker om voor de periode '23 tot '30 de juiste keuzes te maken, dat we voor de langere termijn de juiste keuzes met elkaar maken. Ik liet het al een beetje misschien in mijn tekst voorbijkomen, maar ik vind dat we dat de afgelopen jaren te weinig hebben gedaan, door heel veel incidentele middelen, op cultuur,

maar ook op andere portefeuilles overigens, beschikbaar te stellen, maar niet na te denken over wat er na die incidentele middelen moet gebeuren, want dan vallen ze weg en dan moeten we wel iets bedenken om ze op te vangen, of je moet zeggen: het is echt tijdelijk, maar volgens mij zijn we het met elkaar eens dat er een aantal incidentele posten zijn die echt wel structureel zouden moeten worden.

PvdA: wat schrappen voor de impuls gelden? Ik heb net al gezegd dat dat komt uit die 6,6 miljoen euro, dus er hoeft niks geschrapt te worden. Het is ook afhankelijk van de behoefte van de sector hoeveel geld we nodig hebben, of dat echt maximaal die 1,4 miljoen euro is, of 2,4 miljoen euro, of minder. Dus maximaal zou het dan gaan, uit mijn hoofd, om een bedrag van $1,3 \times 2 = 2,6$ miljoen euro van die 6,6. Dan hebben we nog 4 miljoen euro over aan flexibele inzet, volgens mij meer dan voldoende om de komende jaren te overbruggen, om ook op een later moment een goede keuze te maken met dat geld.

De verscherping van de impuls gelden: daar moet ik de SP misschien een beetje mee teleurstellen. Ik vind die verscherping eigenlijk wel logisch. We zagen dat er instellingen waren die jaar op jaar impuls gelden aanvroegen, dus dat echt elk jaar deden, terwijl de impuls gelden eigenlijk bedoeld zijn om een soort kickstart te geven om een doorontwikkeling van de organisatie te geven en vervolgens de stap te maken naar bijvoorbeeld een professionele kunstenregeling, of naar de landelijke middelen. Daar zijn ze voor bedoeld en nu zag je dat de impuls gelden eigenlijk voor sommige organisaties ook een beetje een structurele subsidie werden die ze keer op keer nodig hadden, en dat is volgens mij de verkeerde incentive. Dus dat wil ik niet veranderen. Ik snap dat die eisen zijn verscherpt. Iets anders wat ook is veranderd, is dat je als grotere instelling die ook al de Kunstenplanperiode en de professionele kunstenregeling in landelijke krijgt, en ook van ons, dat je dan niet ook nog eens impuls gelden kan aanvragen. Nou, dat lijkt me logisch. Als je al een aantal tonnen per jaar van de provincie krijgt, laten we dan zorgen dat de kleintjes ook een kans hebben bij de impuls gelden.

En dan de uitvoeringskosten, D66. Klopt, dat zijn heel veel personeelskosten. Ik ben daar een keer ingedoken, maar ik vind het wel buitensporig veel. Als je kijkt naar de cultuurbegroting, ik heb het net al verteld, en ook opgeteld, dan kom je uit op meer dan 10 miljoen euro aan uitvoeringskosten en personeelskosten op een begroting van, uit mijn hoofd, iets van 19 miljoen euro. Dus ik vind die verhouding scheef en ik vind ook dat we aan de ene kant vertrouwen mogen hebben in de culturele sector, om haar directe ondersteuning, dat ze daar de juiste dingen mee doen, dus ik wil eigenlijk ook wel een beetje af van al te veel coachen en bij de hand nemen. Ik vind ook wel dat we in die zin, ik weet dat het misschien een vies woord is in de culturele sector, de markt z'n werk mogen laten doen en mogen aanspreken op het ondernemerstalent van een culturele sector en van individuele cultuurondernemers, om met dat geld de juiste dingen te doen. Dus ik vind dat daar wel wat af kan. Nou, het zit ook wel in het voorstel dat dat gaat gebeuren, maar laten we het in het langetermijnbeleidskader hebben over hoe we dat dan precies gaan implementeren.

Volgens mij waren dat de vragen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik loop alle mensen nog eventjes langs die geïnterrumped hebben. Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ik ben het over zeker die uitvoeringskosten waarover de heer Deryckere het heeft met hem eens. Ik heb alleen even nog een vraag over die impuls gelden. Het was een bewuste reden van GS om de impuls gelden te halveren. Maar bij deze motie heb ik een beetje het idee dat u probeert via de achterdeur die impuls gelden, dat 1 miljoen dat ze hebben moeten bezuinigen, weer binnen te halen en dat is niet onze bedoeling, want zo gaan we tegen GS in. Bent u het daarmee eens, of ziet u dat anders?

De **voorzitter**: Dan ga ik naar de heer Vreugdenhil.

De heer **Vreugdenhil** (ChristenUnie-SGP): Nee hoor, voorzitter, en af en toe mag ik best tegen GS ingaan, dat is helemaal geen probleem.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Dijk.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Ik begrijp eigenlijk dat u uit het vrije budget de impuls gelden gaat invullen. Ik mis alleen nog dat u er rekening mee moet houden dat ook door het hoor- en adviescommissiebesluit uit dat budget geld genomen moet worden en ik begreep uit uw verhaal dat u het eigenlijk uit het budget buiten Cultuur, Vrije Tijd en Economie-, dus u geeft een soort sigaar uit eigen doos. Dus duidelijk.

De **voorzitter**: De heer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Dank u, voorzitter. Ik vind het lovenswaardig om te zien hoe het CDA probeert zich aan het bestuursakkoord te houden en aan de afspraak met de coalitiepartijen en toch nog probeert via een omweg richting de cultuursector een warm hart uit te stralen. Maar uiteindelijk spreekt de heer Deryckere zichzelf tegen. Aan de ene kant zegt hij "we hebben te veel incidentele middelen, dat zou ik liever structureel willen", maar hij blijft vasthouden aan de impuls gelden, om die nog steeds incidenteel te houden en ook nog de voorwaarde te stellen, de kritische kant, dat niet alle organisaties in aanmerking komen. De vraag is: waarom kiest de heer Deryckere dan niet om de impuls gelden nu al gewoon structureel vast te stellen, met ingang van het huidige beleidskader, als u zo hamert op dat incidentele geld, om dat structureel te maken? Dan kunnen we nu al starten. Laten we nou die impuls gelden structureel vastleggen voor dit beleidskader, maar ook de toekomst.

De **voorzitter**: Mevrouw Meeuwis.

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Geen verdere vragen op dit moment, voorzitter.

De **voorzitter**: Uitstekend. Mevrouw Deryckere-, eh *mijnheer* Deryckere, ga uw gang.

De heer **Deryckere** (CDA): Mijn vrouw zit beneden, maar dat had fantastisch gekund, zeg ik er even bij. Antwoord op de VVD: impuls gelden halveren, dat had toch een reden? Ja, dat had een financiële reden, laten we daar eerlijk over zijn: dat de middelen teruglopen. Dus aanvankelijk snapte ik die beslissing ook. Dat heb ik volgens mij ook op social media wel gezegd. Maar als je kijkt naar de huidige situatie, als je kijkt naar corona, en dat vind ik toch wel een belangrijk verschil met wat er de afgelopen maanden en jaren is veranderd, dan zie je gewoon dat er nood is om iets van een doorstart te kunnen maken in de culturele sector en ik verwacht na de zomer, als een heleboel meer dingen weer kunnen in de samenleving, dat je ook die sector weer gaat zien opleven en dat er extra middelen nodig zijn. Dus ik vind dat dat is veranderd en ik zie voldoende ruimte in wat ik zei hè: die 6,6 miljoen euro aan flexibele inzet, om dat hiervoor te gebruiken. Ik vind niet dat je geld op de plank moet laten liggen op het moment dat je ziet dat de sector in nood is en geld nodig heeft om door te starten. Vandaar dat ik daarmee kom.

En even naar de PvdA, want die vraag sluit er wel mooi op aan. De hoor- en adviescommissie komt er inderdaad ook nog aan, maar ik neem toch wel aan dat we met 4 miljoen euro voldoende hebben. De hele regeling is 5,9 miljoen euro, dus er moeten wel hele rare dingen gebeuren, die ranking moet echt helemaal op z'n kop komen te staan, en dan moet een volgende adviescommissie echt broddelwerk hebben geleverd op alle onderdelen, willen we al dat geld nodig hebben. Nou, weet je: laten we afwachten wat daar gebeurt, maar volgens mij ziet u net als ik de nood om nu ook al iets te doen richting impuls gelden, om die sector te helpen, ook de kleinere gezelschappen die buiten de boot vallen in de kunstregeling. Dus ik hoop dat ik hier toch uw medewerking in vind.

SP: incidenteel de impuls gelden Ja, dat klopt. Ik heb uw amendement volgens mij al gelezen en volgens mij maakt u ze ook nog steeds niet structureel. Maar wat ik net al zei: we hebben natuurlijk een coronacrisis met elkaar en dat vergt ook met elkaar wel een incidentele impuls, zoals ik het dan zeg, om door corona heen te komen. En ik heb ook net richting de heer Vreugdenhil aangegeven: laten we voor die lange termijn nou het volgende beleidskader pakken, 2023-2030, om daar met elkaar goed de keuzes te maken. We hebben een pot met geld aan structureel geld, wat vinden we daar dan belangrijk om van te betalen en wat niet? En als het de impuls gelden zijn, dan moeten we de impuls gelden structureel maken en als het iets anders is, dan moeten we een andere keuze maken. Dus laten we die discussie daar met elkaar voeren. Het gaat nu over 2021 en 2022, en dat zijn net de jaren dat de sector het met corona heel hard nodig heeft, dus laten we het nu gewoon goed regelen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Is er nog iemand die behoefte heeft aan een derde reactie? Voelt u zich niet verplicht! Ik zie geen handen. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van het betoog van de heer Deryckere in eerste termijn. Dan ga ik naar de heer Smolders en ik geef u mee dat dit de maidenspeech is van de heer Smolders. De heer Smolders heeft het woord.

De heer **Smolders** (FvD): Dank je wel, voorzitter. Voor ons ligt het Statenvoorstel Beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport 2021-2022. Dit voorstel is al aan de orde geweest in een themabijeenkomst, vandaag dus de besluitvorming. Onze fractie is blij met meer middelen voor sport, maar minder blij met de manier wordt omgegaan met het forse budget in de cultuursector. Het 'ons kent ons'-circuit viert hoogtijdagen, met als dieptepunt een adviescommissie waarin een moeder doodleuk positief adviseert over een subsidieaanvraag van haar eigen zoon. Het gaat ook nog eens om een besloten vennootschap, een bedrijf dus. Dit is een duidelijk geval van directe belangenverstrengeling, maar de indirecte belangenverstrengeling binnen de cultuursector is veel groter. Iedereen weet het, maar waagt het niet om hier kritiek op te leveren. Het is de hoogste tijd voor een ware cultuuromslag binnen de cultuursector zelf. Wij van FvD zijn cultuurliefhebbers, maar hebben grote moeite met de manier van toewijzen van subsidies en hoe vervolgens grote sommen belastinggeld worden besteed. Er zijn te veel dwarsverbanden, ook met de politiek. Er is dus ook sprake van politieke verwevenheid. Hoe meer men dit ontkent en er schande van spreekt, des te meer boter heeft men op het hoofd. Nogmaals: wij van FvD willen de cultuursector helpen, en dan gaat het niet alleen om geld, want cultuur is veel meer dan subsidie. Forum voor Democratie kijkt dan ook uit naar het nog te ontwikkelen integraal beleidskader 2023-2030. FvD wil in de toekomst meer middelen inzetten voor erfgoed, vrijetijd en sport. Het zou goed zijn als er in de cultuursector meer vernieuwing komt en die sector ook geprikkeld gaat worden om minder afhankelijk te worden van subsidies. Deze subsidies zou men ook niet te lang moeten willen ontvangen. Vandaar dat wij een VVD-motie mede hebben ingediend waarin gestreefd wordt naar 50 procent private deelname bij projectfinanciering. Ook moet er goed gekeken worden naar de overhead bij de grote culturele instellingen, zoals onder andere ook bij Kunstloc Brabant, waar je dan ook weer een ex-gedeputeerde tegenkomt als directeur van deze instelling. Er zullen in de toekomst keuzes gemaakt moeten worden, ook in de cultuursector, omdat de provincie Brabant moet bezuinigen om de begroting rond te krijgen.

Dan sluit ik af, voorzitter, met het indienen van een FvD-motie, waarin wij GS verzoeken alert te zijn op de aangescherpte regels en governance, dit alles om in de toekomst leden van adviescommissies beter te kunnen aanspreken op hun integriteit en governance. Als in de toekomst blijkt dat er toch nog bestuurders zijn die in gebreke blijven, zullen wij als FvD alsnog komen met een nieuwe motie, waardoor deze bestuurders aansprakelijk gesteld kunnen gaan worden voor de gevolgschade van hun handelen, zoals wij dat nu ervaren bij ons in de provincie.

Dank je wel, voorzitter.

Motie M34-2012: Verbetering subsidieregistratie
"Provinciale Staten van Noord-Brabant,

in vergadering bijeen op 26 maart 2021;
behandelend Statenvoorstel 03/21 Beleidskader Vrije tijd, Cultuur en Sport 2021-2022;
overwegende dat;

- we belangenverstrengeling of elke schijn van belangenverstrengeling bij subsidieverstrekking moeten proberen te voorkomen;

constaterende dat;

- er in de provincie Noord-Brabant onlangs belangenverstrengeling is geconstateerd bij de adviescommissie BrabantStad Cultuur;

verzoeken Gedeputeerde Staten

om scherper erop toe te zien dat subsidieontvangers gaan voldoen aan aangescherpte regels en governance;

en gaan over tot de orde van de dag.”

Hans Smolders, Forum voor Democratie

Gaby Scholder-Penders, VVD

Loek van Wely, Groep Rutjens

Marcel Deryckere, CDA

Harold van den Broek, Lokaal Brabant.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Smolders. De motie waar u het over heeft, heeft de griffie nog niet binnen, dus ik zou u willen verzoeken die zo snel mogelijk daar te laten belanden, zodat iedereen hem ook daadwerkelijk krijgt. Gefeliciteerd met uw maidenspeech. Ik weet niet of u de bloemen al heeft, maar zo niet, dan krijgt u ze alsnog.

De heer **Smolders** (FvD): Ja, ze zijn mooi!

De **voorzitter**: O, kijk, u heeft ze al gekregen. Dank u wel. Dan ga ik het woord geven aan de heer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Dank u wel, voorzitter. Ik zal mijn betoog beperken tot cultuur. Dat betekent niet dat we vrijetijd en sport niet belangrijk vinden, maar omdat de bezuinigingsplannen en de gevolgen van het bestuursakkoord de cultuursector het meest raken.

Voorzitter. Brabant telde in 2018 ruim 11.000 bedrijven in de subsector Kunsten en Cultureerfgoed, waar 10.700 werknemers waren, van wie 5500 zelfstandig. De cultuursector heeft de afgelopen jaren heel veel geïnvesteerd in innovatie, nieuwe projecten, samenwerking, netwerken en ook heel veel kennis opgebouwd met nieuwe verdienmodellen. Alleen, de coronacrisis heeft natuurlijk een behoorlijke impact gehad op de financiële situatie van de cultuursector. Of dat nog niet genoeg was, kwamen er ook nog bezuinigingsplannen van deze coalitie. Wij hebben als SP herhaaldelijk gevraagd, ook in de themabijeenkomsten, om de bezuinigingen uit te stellen, deze twee jaar de tijd te gunnen aan de cultuursector om de coronacrisis te boven te komen, maar het moest allemaal met spoed en nu ligt er een beleidskader waarin we met de bezuinigingen voor deze periode, maar ook voor de toekomst alvast een voorschot nemen.

De **voorzitter**: Mijnheer Deryckere, probeerde u te interrumperen?

De heer **Deryckere** (CDA): Dat klopt, voorzitter, en ik was even vergeten hoe dat moest.

De **voorzitter**: Ik zag het toevallig, maar het is best handig als u dat in het vervolg even via 'Inter' doet, want dan heb ik hem scherper in beeld. Maar ga uw gang.

De heer **Deryckere** (CDA): Een hele korte vraag, mijnheer Altundal. Kunt u mij vertellen, indien de impuls geldenregeling wordt hersteld, waar we dan überhaupt nog op bezuinigen qua cultuursubsidies de komende jaren?

De heer **Altundal** (SP): Mijnheer Deryckere, als u ons amendement gaat steunen dat we u net hebben gestuurd, zouden we dat overwegen, maar u steunt dat niet. U komt met een motie waarmee u de bezuiniging op een andere wijze doorvoert, want u gaat het beperken tot een aantal organisaties.

De heer **Deryckere** (CDA): Mijn vraag is: waar bezuinigen we dan nog op? Dat amendement, of die motie, maakt niet uit. Waar bezuinigt dit beleidskader op als het gaat om cultuursubsidies? Helemaal nergens op namelijk.

De heer **Altundal** (SP): Dat ben ik met u eens, maar de impuls gelden hebben het grootste effect in dit beleidskader en daarvan zeggen we al een tijdje: laten we dat niet doen. Maar het CDA wenst het bestuursakkoord nog steeds uit te voeren.

De heer **Deryckere** (CDA): Nou, dan zou ik mijn motie nog een keer lezen, en dan liggen wij volgens mij compleet op één lijn gelukkig met de SP.

De heer **Altundal** (SP): Nou, ik zou zeggen: ons amendement dienen wij in, dus steun dat, dan hebt u ook uw punt binnen. Dus er is toch een groot verschil.

De **voorzitter**: Gaat u verder, mijnheer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Wij hebben herhaaldelijk gevraagd om dit twee jaar uit te stellen, naar de volgende periode. Alleen, dat is niet gelukt. Wij hebben ook de gedeputeerde geconfronteerd met dat wat in het beleidskader staat, namelijk dat men nog niet weet wat de betekenis van de crisis kan zijn voor de cultuursector. Inmiddels is er een onderzoeksrapport van PON & Telos, waarin duidelijk de impact van de coronacrisis voor de sector wordt aangegeven. In 2020 gaat de sector meer dan 70 procent van hun omzet niet behalen. Als we dit soort feiten en analyses bekijken-, en we hebben gevraagd aan de gedeputeerde: kijk eens naar het beleidskader, ga het eens opnieuw vanuit deze feiten bekijken en kun je ons dan voor de Statenvergadering informeren of dat impact heeft? Daar hebben we geen antwoord op gehad en het beleidskader is hier weer ongewijzigd aan de orde. Het ziet ernaar uit dat het uitvoeren van het bestuursakkoord bijna een heilige daad is geworden.

Voorzitter. We hebben in ieder geval, gezien de beraadslagingen en wat we in de themabijeenkomsten hebben gezegd, en ook de pogingen die we daartoe hebben ondernomen, als laatste redmiddel in deze Staten een drietal amendementen. Twee daarvan, waarvan we mede-indiener zijn, zullen door GroenLinks ingediend worden en één heb ik reeds ingediend, en dat is met betrekking tot de impuls gelden. In het amendement, dat door GroenLinks, D66, SP en 50PLUS wordt ingediend, stellen we voor om geen bezuiniging op cultuur in 2021 en 2022 door te voeren. We vinden dat helder en duidelijk moet zijn nu welke partijen wel of niet voor de bezuiniging zijn. Het amendement over de impuls gelden willen we gewoon voor deze twee jaar, zonder enige voorwaarden en beperkingen, conform het vorige cultuuruitvoeringsprogramma, doorvoeren. Daarin verschillen we met de motie van het CDA. En het laatste amendement zal door GroenLinks samen met ons en ik dacht D66 en 50PLUS worden ingediend, waar we op dit moment instemmen met de ontwikkeling van een integraal beleidskader voor 2023-2030, maar, zoals het CDA ook noemt, zonder dat we nu al een voorschot nemen in ombuigingstaakstellingen. Dat wordt ook voorgesteld en in dat amendement stellen we voor om dat op dit moment niet te besluiten.

Dank je wel, voorzitter.

Amendement A4-2021: Niet korten op het budget van de Impulsgeldenregeling voor 2021

“Provinciale Staten van Noord-Brabant,

in vergadering bijeen op 26 maart 2021;

behandelend het Statenvoorstel 03/21: Beleidskader Vrije Tijd Cultuur en Sport 2021-2022;

besluiten aan de tekstpassage in het ontwerpbesluit 03/21 B toe te voegen als besluit 5:

5. Zowel de structurele- als projectfinanciering van het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2016 - 2020, wordt als budget van de Impulsgeldenregeling beschikbaar gesteld voor het beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport 2021-2022.”

Nurettin Altundal, SP

Anne van Diemen-Vereijken, GroenLinks

Ine Meeuwis-van Langen, D66

Jan-Frans Brouwers, 50PLUS.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Altundal. Ik geef het woord aan mevrouw Meeuwis.

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Dank u wel, voorzitter.

Voorzitter. Zes minuten spreektijd zijn veel te kort om te benadrukken hoe belangrijk D66 cultuur en sport vindt voor de toekomst van iedere Brabander, belangrijk voor de gezondheid, voor het welzijn en voor de welvaart. Erica Terpstra ging als kind zwemmen op aanraden van een arts, omdat ze te iel was en zij won later medailles op de Olympische Spelen. Anthony Heidweiller is gaan zingen, omdat hij als kind stotterde. Hij werd uiteindelijk operazanger en won onder andere de Prins Bernard Cultuurprijs.

Sport en cultuur zijn altijd belangrijk, en ze zijn door de coronacrisis nóg belangrijker geworden. De gedeputeerde vindt dat gelukkig ook. Hij schrijft letterlijk: “De coronacrisis onderstreept het belang van sport en cultuur.” Tegelijk zijn door corona cultuur, sport en recreatie extra hard getroffen. Zijn collega Lemkes meldt straks als kernboodschap in het nieuwe beleidskader Gezondheid dat positieve gezondheid steeds urgenter wordt en dat er behoefte is aan een duidelijke rol van de provincie. Bij de programma’s die door haar genoemd worden komt letterlijk het Provinciaal Sportakkoord voorbij en ook de samenwerking tussen de zorg- en welzijnssector en kunstenaars die op een positieve manier bijdraagt aan de gezondheid van de Brabander. Dus vanuit het grote belang van sport zegt D66 volmondig ‘ja’ tegen sport structureel maken en ja tegen het Brabants Sportfonds. Maar als juist nu corona ons allen dwingt om samen – meer dan ooit – vorm en inhoud te geven aan een Brabant waarin mensen nieuwe kansen krijgen, waarin het goed wonen en werken is, moeten we ook stevig inzetten op het stimuleren van de verbeelding en de verwondering waarmee samen met de kunst- en cultuursector Brabant mooier, bijzonder en sterker kan worden. Waarom doet u dat niet? Ontwerpers, kunstenaars en andere creatieve makers helpen onze provincie vooruit. Ze helpen complexe vraagstukken op het gebied van zorg, veiligheid, energie en klimaat oplossen, want zij zijn specialisten in verandering, zij kunnen de toekomst als geen ander verbeelden. Kunst prikkelt, geeft kleur, smaak en plezier, troost, verbindt, geeft te denken en wakkert creativiteit aan. Tegen sommige partijen hier zeg ik: doe alsjeblieft niet alsof de cultuursector alleen een kostenpost is. De culturele en creatieve sector draagt miljoenen bij aan onze economie, een belangrijke aanjager van onze economische groei, goed voor duizenden banen en meer dan vier procent van onze totale werkgelegenheid.

De waardering voor de sector is sinds de coronacrisis enorm toegenomen. Uit recent onderzoek blijkt dat het publiek kunst en cultuur nog nooit zo op waarde heeft geschat als het afgelopen jaar. Onze provincie behoort tot de top op het gebied van kunst, cultuur en creativiteit. Waarom bezuinigt u dan, als het van het grootste belang is dat we blijven investeren in die bijzondere positie en unieke infrastructuur? Zonder kunst geen verbeelding, zonder verbeelding geen creativiteit, zonder creativiteit geen innovatie. Waarom niet voorlopig het huidige cultuurbeleid verlengen en het budget voor cultuur handhaven? Zie ons amendement. Tachtig procent van de Brabanders vindt kunst en cultuur belangrijk voor de samenleving, dus het draagvlak hebt u. Blijf gewoon investeren in talentontwikkeling in de provincie middels het impulsgeldenprogramma en middels de Talent hubs, want ontwikkelplekken en ontwikkelregelingen zijn van groot belang, vooral voor

jonge makers. Het is zaak dat de provincie deze rol blijft spelen en dergelijke regelingen blijven bestaan, zeker nu de sector zo hard getroffen is door de maatregelen als gevolg van de coronacrisis.

Voorzitter: waarom komt u uw afspraken niet na, de provinciale rol die vastligt, die is afgesproken, ook financieel, de rol die is vastgelegd in het algemeen kader Interbestuurlijke verhoudingen cultuur OCW, IPO en VNG? Daarin staat: "Cultuur is een kerntaak van provincies, met de verantwoordelijkheden die daarbij horen. De rol van de provincie in het culturele ecosysteem is een hele belangrijke." Ook met betrekking tot cultuureducatie spelen provincies een officieel vastgelegde rol, bijvoorbeeld het programma Cultuureducatie met kwaliteit en het financieren van de ondersteuningsfunctie die momenteel bij Kunstloc is belegd.

De coronacrisis heeft ook het belang van cultuureducatie, als middel om je te uiten, gevoelige vraagstukken bespreekbaar te maken, nog eens extra benadrukt. De voorzitter van de Raad voor cultuur is ook duidelijk: de overheid zou inzake cultuureducatie sturender moeten optreden. En het mag niet uitmaken waar je opgroeit, wie je ouders zijn en waar je naar school gaat voor de kansen die je krijgt om jezelf te ontwikkelen, ook op gebied van culturele vorming, binnen en buiten school. Kansengelijkheid betekent meer budget om kunst bij kinderen te brengen.

Voorzitter. We lichten er nog één belangrijk element uit: de bibliotheken. Die horen ook bij het beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport. Op bladzijde 23 haalt u zelf het Bibliotheekconvenant aan. Ook daarin staan afgesproken provinciale taken. Maar als uitvoeringsorganisatie Cubiss een compleet nieuw netwerk moet opzetten, omdat ze nu ineens vallen onder arbeidsmarkt, minder geld krijgen en een andere gedeputeerde, dan gebeurt op bibliotheekgebied precies wat u beweert niet te willen, namelijk geen mooie resultaten weggooien die we de afgelopen jaren hebben opgebouwd. Kunt u ons toezeggen, voorzitter, dat Cubiss en de bibliotheken weer onder uw portefeuille gaan vallen?

We hebben het al eerder gevraagd, maar we vragen het nogmaals: Wat wil Wil? Wil hij wel grote ambities, maar tegelijkertijd flink bezuinigen? En wat willen de samenwerkende partijen met cultuur? Dat de VVD niet wil investeren in kunst en cultuur wisten we al, maar waar blijft het CDA? Zij vonden Meer muziek in de klas en cultuureducatie toch net zo belangrijk als D66?

Voorzitter. We zullen de motie van het CDA nog een keer bestuderen, maar wij vrezen dat het te weinig is en te laat. Die partij heeft zelf haar fiat gegeven aan dit college en aan de gedeputeerde Vrije Tijd, die het in eerste instantie was. Dit is voor de cultuursector vanaf het begin een verliezende combinatie geweest. Ik roep u dan ook op om vooral te financieren, met andere woorden: de amendementen van SP, D66 en GroenLinks te steunen.

Kortom voorzitter, geen woorden, maar daden. Want als er allemaal mooie doelen en ambities in het beleidskader staan, want die staan er, maar er is geen budget voor, dan is het, vrees ik, gebakken lucht.

Dank u.

De **voorzitter**: Dank u wel. U was net aan de tijd. Ik geef het woord aan de heer Deryckere, die u wil interromperen.

De heer **Deryckere** (CDA): Dank u wel, voorzitter. Ja, het was een uitnodiging, maar ik heb eigenlijk dezelfde vraag voor u als voor de SP zonet: hoeveel wordt er nu precies bezuinigd op echt cultuursubsidies de komende twee jaar, als we de impuls geldenregeling repareren, zoals u en ik van plan zijn?

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Voorzitter, zonder dat we nu een hele technische discussie-, het staatje dat erbij zit, zowel in de nota zelf als in het voorstel, lijkt me heel duidelijk. Daar staat het antwoord gewoon in.

De **voorzitter**: De heer Deryckere.

De heer **Deryckere** (CDA): Ja, maar dat gaat dus niet om cultuursubsidies, heel concreet: dat gaat niet naar de sector toe. Het zijn 1,2 miljoen euro aan uitvoeringskosten bij Kunstloc, het gaat om Cubiss, ook uitvoeringskosten, het gaat niet om cultuursubsidie. Dus u verkondigt, en dat vind ik toch vervelend, ook in de framing- Kijk, u kunt zeggen dat we bezuinigen inderdaad op die uitvoeringskosten, en daar mag u wat van vinden, maar we bezuinigen niet op de cultuursubsidies. 5,9 miljoen professionele kunstregeling, is net vastgesteld, Philharmonie is net vastgelegd, dus we doen daar heel veel voor, en dat vind ik juist ook goed vanuit het CDA gezien, dat we dat doen.

De **voorzitter**: Mevrouw Meeuwis.

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Voorzitter, heel kort. Ik heb niets gezegd over bezuinigingen op cultuursubsidies, ik heb gezegd dat in dit voorstel staat dat er gigantisch bezuinigd wordt op cultuur in z'n algemeenheid. In het totaalplaatje wordt heel veel bezuinigd op cultuur en daar gaat ook ons amendement over.

De **voorzitter**: Dan mijnheer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Ja, dank u, voorzitter. Ik hoor dat D66 graag wil investeren in cultuur. Dat lijkt me vanuit D66 een heel nobel streven, maar dan hoor ik ook graag van D66 hoeveel zij wil bezuinigen dan op klimaat en energiebeleid, want dat lijkt me dan wel een mooie post om op te compenseren.

De **voorzitter**: Mevrouw Meeuwis.

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Ik kan niet rijmen in dit kader wat u nou bedoelt. Ik geef hier een reactie op het beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport en ik stel voor de bezuinigingstaakstelling die kennelijk is afgesproken, om die op cultuurgebied niet te doen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Ja, voorzitter, maar ik hoorde mevrouw Meeuwis ook zeggen: "andere partijen durven niet te investeren in cultuur". Nou ja, blijkbaar D66 wel, maar dan moet het geld toch ergens vandaan komen. Daarom vraag ik van: mag dat dan asjeblijft van het klimaat- en energiebeleid af, als het dan toch naar cultuur zou moeten in de visie van D66. Bent u daar dan wel toe bereid? Want u moet érgens een dekking vandaan halen als u wilt investeren.

De **voorzitter**: Mevrouw Meeuwis.

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Voorzitter. Mijnheer Van Hattem heeft mij verkeerd gehoord. Ik heb tegen de gedeputeerde gezegd, want die heeft in zijn nota staan dat hij zegt dat er vooral geïnvesteerd moet worden, ook in cultuur, ook in sport-, maar als dat wel in woorden is, maar niet in daden, dáár heb ik op gereageerd. Ik heb dus gewoon gereageerd op de woorden die in het nieuwe beleidskader staan, dat het zo noodzakelijk is om te investeren. Daar heb ik op gereageerd.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Hattem tot slot.

De heer **Van Hattem** (PVV): Dank, voorzitter. Maar als ik dan D66 mag vragen: als er dan toch een keuze moet worden gemaakt, stel: er moet bezuinigd worden, en dat moet blijkbaar, of we dan moeten kiezen óf voor die cultuur, óf voor het klimaat, wat is dan de grootste noodzaak voor D66?

De **voorzitter**: Mevrouw Meeuwis.

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Ja, voorzitter, ik stel niet dat er bezuinigd moet worden, dat heb ik helemaal niet gezegd! En ik wil al helemaal niet dat sport en cultuur tegen elkaar afgezet worden, dat het uitgeruild kan worden. Ik vind het alle twee belangrijk en het klimaat, dat weet de heer Van Hattem natuurlijk ook, vind ik ook heel erg belangrijk.

De **voorzitter**: We gaan naar mijnheer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Ik wil even reageren op het CDA, dat probeert de zaak een beetje te framen. In dit beleidskader nemen we een besluit, ook naar de toekomst, waarin cultuur 3,1 miljoen euro dient te bezuinigen. Dus we hebben het hier niet alleen over impuls gelden, maar ook over meerdere. Daarnaast doet het CDA net alsof de uitvoeringskosten van cultuur uit een andere pot komen, maar het is onderdeel van deze hele portefeuille. Dus we praten hier zeker over meer dan alleen impuls gelden en ja: we hebben het hier vaak over impuls gelden, maar het kan niet zo zijn dat dan vervolgens uitvoeringskosten-, dat bezuinigen we niet bij Economie of Mobiliteit, dat gaat nog steeds in deze portefeuille. We nemen een voorschot op 3,1 miljoen euro uit Cultuur voor de komende periode. Dus ja, het is een grotere bezuiniging. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Meeuwis was volgens mij aan het einde van haar betoog gekomen. Dat klopt. Dan geef ik mevrouw Van Diemen van GroenLinks het woord.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Dank u wel.

Eén beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport is een idee van dit college en laat ik maar meteen aangeven: dit was en is volgens GroenLinks geen goed idee. Bij de start van de besprekingen rondom dit beleidskader heb ik het al aangegeven: er wordt geen vraag gesteld om mee te denken over een nieuw beleidskader, maar vooral om mee te denken voor een bezuinigingsplan. Dat werd ontkend, maar als ik het voorliggende resultaat zie kan ik alleen maar constateren dat er diverse besprekingen zijn geweest, iedereen zijn best heeft gedaan om inbreng te leveren, maar dat ik deze inbreng niet terugzie in het huidige beleidskader. Het is een financieel kader met politieke keuzes over alle drie de thema's, in plaats van iets integraals daarin te zetten. Vrijetijd noemen we 'vrijetijdseconomie', en dat is economie, dus daar bezuinigen we niet op. Sport wordt in dit college gewaardeerd en krijgt er geld bij. En cultuur, ja, daar gaan we op bezuinigen!

Er zijn een paar opvallende zaken die ik niet onbesproken wil laten. Wat vooral verbazingwekkend was is dat er diverse keuzes vallen binnen dit beleidskader, en dat deze keuzes ook al zijn uitgevoerd. Als PS hebben we daar geen zeggenschap over gehad, maar ook de betrokken partners hadden het nakijken en kregen zo een bezuinigingsslag om de oren. Een tweede is dat is besloten dat gelden die uitgegeven konden worden aan sport als structureel konden worden bestempeld, dus die nemen we op in het beleidskader. Ik geef daar geen waardeoordeel over. Ook wij vinden sport belangrijk. Maar bij cultuur maken we dan andere keuzes.

De evaluatie van de impuls gelden liet een positief beeld zien, maar in plaats van deze gelden structureel te maken, maken we de keuze dat we deze gelden halveren.

De **voorzitter**: U wordt geïnterrupteerd, mevrouw Van Diemen, door mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ik heb een vraag voor mevrouw Van Diemen, voorzitter. Bent u het met de VVD eens dat sport juist in de afgelopen jaren een beetje het ondergeschoven kind is, net zoals u nu doet alsof cultuur, ook al is er nog 25,5 miljoen euro voor cultuur-, dat het niet eens tijd werd dat het een beetje meer rechtgetrokken werd met elkaar?

De **voorzitter**: Mevrouw Van Diemen.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Nee, ik vind dat eigenlijk niet. Sport heeft best z'n goede plek gehad binnen de provincie, en zeker daar waar u het daarstraks over had, de topsport, heeft de provincie altijd incidentele gelden bereid gevonden om daar ook stappen in te zetten. Ik zou dat dus absoluut niet structureel willen doen, en ook niet willen doen op dit moment waarop we keuzes willen maken. Sport krijgt nu veel extra aandacht. Ik heb net gezegd: ik geef daar geen waardeoordeel over. Ook wij vinden sport belangrijk, maar dan heb ik het over: welke taak zie je dan binnen sport? En dan denk ik met name aan de breedtesport. Ik vind een stukje talentontwikkeling best fijn, maar daar zitten binnen de structuur van sport al heel veel opties in. Dus ik vraag me af hoe groot de taakstelling dan moet zijn van de provincie binnen sport. En zoals ik daarstraks al zei: binnen cultuur ligt die taakstelling heel anders, want daar zitten veel meer financiële verbanden in die nodig zijn om de cultuursector daarin te ondersteunen. Als je het een niet krijgt, krijg je het ander niet.

De **voorzitter**: Mevrouw Scholder behoefte aan een tweede reactie, of niet?

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ja, even een reactie op wat mevrouw Van Diemen zegt, voorzitter. Even ook kijken of mevrouw Van Diemen het met ons eens is dat de maatschappelijke impact van het beleidskader, dat uniek sporten met het Brabants fonds, toch juist een hele grote is? Of bent u dat niet met ons eens? Vindt u niet dat dat gelijk staat aan cultuur?

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Kijk, nu gaat u mij ook vragen naar: wat weegt zwaarder, of wat niet? Cultuur vind ik belangrijk en sport vinden wij net zo belangrijk. Sport heeft z'n opzetje al gehad en ik ga er in mijn hele betoog verder niks van zeggen en ik ga er ook niks van af halen. Dus ik heb die gelaten, en dat heb ik met name ook gedaan omdat ik weet dat dit college very sportminded is. Maar ik vind het niet fair dat alles ten koste gaat van cultuur. Dan pak ik er maar even één stukje uit, ter uitleg en verduidelijking. Alle sectoren krijgen iets uit de portefeuille Samenleving, want laten we even constateren: die strepen we even doodleuk door. Maar waar valt hij niét? Hij valt niet bij cultuur, wel bij de rest. Weet je: zo zijn we met elkaar in onderhandeling. Vandaar dat ik nu de cultuursector pak als zijnde waar ik het met name over wil hebben, want daar zitten de kwetsbare keuzes.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Oké.

Ik had het over de evaluatie van de impuls gelden: een positief beeld, maar wel halveren. Het argument zat steeds in het financiële circuit. Aanvullende incidentele middelen waren goed besteed, maar we maken ze niet structureel, terwijl ze een structurele bijdrage kunnen leveren aan talentontwikkeling bij zowel kleine als grotere groepen. Talentontwikkeling wordt bij sport gewaardeerd en bij cultuur gehalveerd, een onbegrijpelijke keuze, waarbij we hoorden dat de gedeputeerde aangaf geen mandaat te hebben om iets anders te kiezen. Luister gedeputeerde: die kunt u toch gewoon aan ons vragen? Wij zien dat het schrappen van de impuls gelden niet alleen gevolgen heeft voor de talenten, maar ook voor gemeenten die de talenten zo niet verder kunnen ondersteunen.

De **voorzitter**: Is dit een nieuwe interruptie, mevrouw Scholder? Nee dus. mevrouw Van Diemen, gaat u verder.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Juist de impuls gelden zijn gericht op de tussenlaag in de piramide van cultuur en past dus bij die rol van het middenbestuur, de provincie. Voor ons is het dus onbegrijpelijk dat de bezuiniging daar landt. Dat willen we compenseren en we willen u mandaat geven. Vandaar dat wij in

samenwerking met de SP het amendement 'Niet korten op het budget van de impuls gelden 2021' hebben opgesteld.

Dat was voor de tussenlaag, en dan hebben we het nog niet gehad over de basis en de top. Ik vind dat mevrouw Meeuwis een uitstekend verhaal heeft gehouden over de cultuureducatie: we doen het minimale, we pakken niet dat wat meer kan, terwijl daar nu juist de kracht ligt en de kansen liggen, de jeugd meenemen in creativiteit en innovatief denken. Wij hebben creatief- en innovatietalent nodig in deze provincie.

Bij de top hebben we de grens getrokken. Bij de beoordeling is veel misgegaan. De heer Smolders had het daar net over, ik mocht hem niet interrumpen en dat ga ik nu ook maar even niet doen. We bespreken dat namelijk later nog. We zien wel waar de risico's en de kwetsbaarheden zitten. Wij hebben geprobeerd een enorm goede structuur op te zetten binnen de cultuursector. Daar hebben we juist die investeringen op gedaan. We kwamen in beeld voor Rijkssubsidies. We kunnen die gezelschappen informeren, ondersteunen en met elkaar verbinden, en dat doen we met vele betrokkenen uit BrabantStad. De sector klaagt nu al: gebrekkige informatie over het herstelproces, "we weten niet precies hoe dingen lopen, we horen wel dat er van alles af gaat, maar hoe moet het nu verder?". En als er risico's zitten in de aansturing, als er risico's zitten in het informeren, dan snappen wij de keuze niet om de uitvoeringsorganisatie Kunstloc nu de bezuiniging op te leggen, en dat ook nog zonder duidelijke opdracht. We hebben hem nagevraagd.

Voorzitter. Juist nu de cultuursector hard geraakt is door de Covid 19-pandemie en 25 tot 50 procent aangeeft failliet te kunnen gaan, juist nu er weer kansen komen om open te gaan, juist nu zou je verwachten dat de culturele sector geholpen wordt om door te starten en zou je dus eerder meer geld willen uitgeven dan juist nu die bezuiniging erop te zetten. GroenLinks kan deze keuzes niet verantwoorden. Volgens mij is er maar één weg te bewandelen, en dat is geen bezuinigingsslag te maken in de cultuursector op dit moment, vandaar dat wij een amendement indienen 'Geen bezuinigen op cultuur'.

De gedeputeerde vroeg een mandaat aan PS. Wij kunnen hem dat mandaat geven. Er is nog vijf miljoen te vergeven. Met die vijf miljoen kan de gedeputeerde innovatie in de cultuursector bevorderen, door juist niet te bezuinigen maar de cultuureconomie te versterken, deze sector die bijdraagt aan innovatie, verbinding, verbazing en ons de spiegel voor kan houden, een sector die Brabant sterk kan maken. Als we die innovatieve provincie willen zijn, dan helpt u op dit moment de cultuursector.

Voorzitter, het laatste stukje en een vooruitblik naar de toekomst. Dit college wil al een voorschot nemen op het nog te ontwikkelen beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport. Ze vullen alvast bedragen in: Cultuur -3,1 miljoen, Sport 3,2 miljoen erbij, Erfgoed 1,5 eraf en Samenleving, acht, gut jongens: we strepen het gewoon af, 5,8 miljoen winst. Maar is het niet zo dat beleid voor geld gaat? We willen met elkaar een integraal beleidskader maken, integrale afwegingen nemen, en dan is vooraf een ombuigingstaakstelling nu opleggen en al inkleuren een belemmering om vrijuit met elkaar te denken. Vandaar dat ik een tweede amendement in ga dienen. 'Beleid gaat voor geld'. Ik vind dat we in alle openheid met elkaar moeten kunnen denken over cultuur, sport, vrijetijd en erfgoed, want die wordt er ook nog even aan vastgeplakt.

Dat was het in eerste termijn, voorzitter.

Amendement A5-2021: Geen bezuinigen op cultuur

"Provinciale Staten van Noord Brabant,

in vergadering bijeen op 26 maart 2021;

behandelend Statenvoorstel 03/21 Beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport 2021-2022;

besluiten de tekstpassage van het ontwerpbesluit 03/21 B onder punt 1 te laten vervallen en deze te vervangen door:

- Het beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport 2021 -2022 vast te stellen zonder bezuinigen op cultuur in 2021 en 2022."

Anne van Diemen, GroenLinks

Nurettin Altundal, SP

Ine Meeuwis, D66.

Amendement A6-2021: Beleid gaat voor geld

"Provinciale Staten van Noord Brabant,

in vergadering bijeen op 26 maart 2021;

behandelend Statenvoorstel 03/21 Beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport 2021-2022;

besluiten de tekstpassage in het ontwerpbesluit 03/21 B als volgt te wijzigen :

- de tekst van het ontwerpbesluit onder punt 2 te vervangen door:
De opdracht voor de ontwikkeling van een integraal beleidskader voor Vrije Tijd, Cultuur, Sport en Erfgoed voor de jaren 2023 -2030 vast te stellen zonder ombuigingstaakstelling van 7,2 miljoen.
- de tekst van het ontwerpbesluit onder punt 4 te vervangen door:
De besluitvorming over de toedeling van de financiële middelen zal onderdeel zijn van het integraal beleidskader voor Vrije Tijd, Cultuur, Sport en Erfgoed voor de jaren 2023-2030, dat door de Staten vastgesteld wordt."

Anne van Diemen, GroenLinks

Nurettin Altundal, SP

Ine Meeuwis, D66

Jan-Frans Brouwers, 50PLUS.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Van Diemen. Ik zie dat u een interruptie heeft van mevrouw Scholder. Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Dank u wel, voorzitter. Even over dat amendement dat mevrouw Van Diemen indient met SP en D66. De VVD is het er niet mee eens dat in de aanloop naar het beleidskader 2023 en verder niet vrijuit gedacht kan worden als we het beleidskader dat vandaag voorligt vaststellen. Daar is vast en zeker nog voldoende ruimte voor. Een toezegging hierop van GS is voor de VVD voldoende en dat moet toch ook voor u voldoende zijn. Dat hoeft toch niet in een amendement vevat te worden?

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): En daarover verschillen we dan weer heerlijk van mening, en dat mag hè, zullen we maar zeggen? Nee, ik vind wel dat het in een amendement moet. Wil je open en eerlijk met elkaar kunnen denken, dan moet je alles ter discussie kunnen stellen en als je ziet wat er nu in die besluitvorming staat, met name de besluiten die nu onderaan de streep staan en waar we over moeten beslissen, daar staat hij al gewoon letterlijk in. Daar staat ook al gewoon in, weet je: Sport 3,2 miljoen, je mag van alles bedenken, maar die blijft alvast staan, daar hebben we de discussie al niet meer over, daar wegen we al niet meer over. En je zult integraal moeten wegen en je zult verbindend moeten wegen, daar wil je nou juist de meerwaarde hebben. Misschien moet er bij sport iets van af en zul je met de vrijetijdssector en sport iets kunnen combineren, zodat er wel wat minder kan. Je weet het niet, maar we kunnen het zo niet bedenken, want het ligt al vast.

De **voorzitter**: Mevrouw Scholder nog? Nee. En mevrouw Van Diemen was aan het eind van haar betoog gekomen. Dank u wel. Dan geef ik het woord graag aan de heer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Dank, voorzitter. Allereerst de heer Smolders van harte gefeliciteerd met zijn maidenspeech, waarin veel terechte punten worden aangehaald over wat ik zou willen noemen de cultuurnomenclatura. En bovendien nog gefeliciteerd, mijnheer Smolders, met uw verkiezing in de Tweede Kamer.

Voorzitter. In eerdere themavergaderingen heeft de PVV al aangegeven dat in dit beleidskader de balans nog altijd de verkeerde kant uitslaat: veel gedeug en weinig wol. En vooral onze horeca, kermisexploitanten en bijvoorbeeld amateurtoneelschrijvers blijven in de kille koude staan. In de themacommissie gaf gedeputeerde Van Pinxteren aan dat wordt uitgegaan van, ik citeer: "maatschappelijke opgave van 'samenleving' zoals het rechtstreeks voortkomt uit de omgevingsvisie". De omgevingsvisie wordt nu overal

met de haren bijgesleept als een soort alom vertegenwoordigd beleidskader. Met die insteek is naar ons idee de omgevingsvisie nooit voorgesteld aan PS. Op die manier is er in de nogal wollig geformuleerde omgevingsvisie altijd wel een haakje te vinden om er beleid aan op te hangen zonder dat PS daar een expliciet beleidskader over heeft vastgesteld. Ook gaf de gedeputeerde aan dat amateurkunsten niet per se een provinciale taak zijn en er gezocht wordt naar een nieuwe rol, en dat terwijl de amateurkunsten, zoals de amateurtoneelgezelschappen, de fanfares, de koren en al die andere toppers van onze Brabantse volkscultuur, juist een essentiële rol spelen voor de leefbaarheid in onze dorpen en buurten. Juist daar gaat een sociale impact van uit. En juist nu hebben de amateurkunsten een steun in de rug nodig, omdat hun activiteiten door de coronamaatregelen volledig zijn stilgelegd en hun voortbestaan en samenhang op het spel staat.

Maar ondertussen blijft dit college wel belastinggeld pompen in de nimmer te verzadigen professionele cultuursector. Deze culturele subsidiejunks krijgen opnieuw een shot impuls gelden. Er worden zelfs moties aangekondigd voor nog méér inzet van impuls gelden. En deze overdosis aan subsidies zorgt voor de meest absurde deugprojecten. De subsidie voor een anti-Trump project tijdens de Amerikaanse verkiezingscampagne hebben wij al herhaaldelijk genoemd, maar wie de lijst met impuls geldprojecten, zoals die te vinden is op Kunstlochbrabant, bekijkt ziet dat het vol staat met zulke kwalijke onzin. Zo lezen we over het Ecodorp Boekel, en daar staat de vraag bij 'Waarom een bijdrage uit de impuls gelden?', met als antwoord: "In het tot stand brengen van de artist in residence in het Ecodorp en het verbinden van duurzame SDG-doelen met kunst ziet de commissie een relevante bijdrage aan het Brabantse cultuursysteem." De duurzame SDG-doelen? Daar zijn ze weer: de Sustainable Development-doelen van UN Global Goals. Wat hebben deze te zoeken in het provinciale beleid?

De **voorzitter**: Ik ga u even onderbreken, mijnheer Van Hattem, want u wordt geïnterrumpeerd door de heer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Ja, voorzitter. Het standpunt van de PVV met betrekking tot cultuur ken ik al heel lang: wat hen betreft kan de hele cultuur opgedoekt worden. Maar ik mis altijd een alternatief. Want er werken in die sector, heb ik net gezegd, ruim 16.000 werknemers, daaraan gelieerd is er nog een creatieve industrie waar in Brabant rond 30.000 mensen werken. Heeft de PVV dan ook een alternatief, als je de hele cultuursector wegbezuinigt, om deze mensen, die op dit moment in deze sector werken en een economische bijdrage leveren, bij het arbeidsmarktproces te betrekken en ook de economische winst die we hebben, en dan nog los van wat Brabanders van cultuur vinden, dat is ook uit onderzoek gebleken dat ze dat heel, waardevol vinden, hoe je dat economische weer terug wilt verdienen? Ik ben benieuwd naar het alternatief eigenlijk.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Voorzitter. Ik zeg niet dat heel de cultuur weg moet, integendeel. Er is zelfs heel veel waardevolle cultuur, ik heb er juist voor gepleit om onze amateurkunst extra te waarderen, maar het probleem is dat heel die sector van volgevreten subsidieslurpers aan elkaar hangt. Die blijven alleen maar schreeuwen om meer subsidie en er zit veel te weinig eigen initiatief, innovatie en ondernemerskracht in. Het gaat alleen maar uit van overheidsgeld, van belastinggeld, geld van onze belastingbetaler. En dan kunt u wel zeggen dat er zoveel mensen zijn die daarin werken, maar als dat echt zo'n innovatieve sector is, dan kunnen ze zelf ook wel andere middelen vinden om hun zaken te bedruipen. Nu is er, zoals ik daarstraks al zei, een soort cultuurnomenclatura. Ze zorgen dat er vanuit de overheid altijd wel iemand klaar staat om hun kostje te dekken, om hun subsidie toe te stoppen, om budgetten te verhogen, om weer nieuwe theaters te subsidiëren.

De **voorzitter**: Uw punt is, denk ik, helder.

De heer **Van Hattem** (PVV): Het blijft maar doorgaan en daar moeten we gewoon een keer een streep in het zand trekken en zeggen: die moeten eens een keer voor zichzelf gaan zorgen in plaats van altijd alles maar vanuit overheidsgeld te financieren.

De **voorzitter**: Mijnheer Altundal, wilt u reageren? Neen. Gaat u verder, mijnheer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Dank, voorzitter.

De lokale toneelclub kan het schompes krijgen, maar de mondiale deugers hebben een streepje voor bij dit college. Voor Brabantse jongeren verdwijnt met jarenlange wachtlijsten en onbetaalbaarheid de toekomstdroom van een woning in het eigen dorp en het eigen verenigingsleven aldaar, maar voor asieleisers kunnen de cultuurdeugers de toekomstdromen wél waarmaken, ik citeer nogmaals uit het overzicht van die impuls gelden: "New Dutch Connections inspireert jonge (ex)asielzoekers in zichzelf te geloven en anderen te betrekken bij het realiseren van hun toekomstdromen zodat ze hun talenten inzetten in de maatschappij." En het deugen met impuls gelden neemt een grote vlucht, letterlijk, ik citeer: "Sinds 2012 vliegt het kernteam van Human Rights Tattoo de wereld over om de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens op mensen te tatoeëren." Vliegt heel de wereld over!? Dat is nogal een CO₂-voetafdruk, met ons belastinggeld, terwijl wij hier ondertussen klimaatgedram voor de voeten krijgen geworpen. Dat vertaalt zich alleen al in impuls geldprojecten uit in projecten als "Energy meets the Arts" en "Design challenge Onze Energie, Ons Landschap". Ons landschap, dat verziekt wordt met megawindparken en zonnevelden. Maar het meest misselijkmakende is nog wel de impuls gelden gebruiken voor klimaatindoctrinatie van kinderen met het project De Klimaatjes. Ik citeer: "De Klimaatjes maken ingewikkelde thema's als klimaatverandering bespreekbaar voor jonge kinderen. Met de voorstelling wil Remco en Kaylee bijdragen aan de belangrijke transitie die voor ons liggen, door kinderen op een creatieve wijze hierover te vertellen." Te bizar voor woorden, en dan wordt deze ellende ook nog als 'topcultuur' aangeduid.

Kortom, in dit beleidskader moeten we helemaal stoppen met het financieren van deze demagogische deugcultuur en in plaats daarvan volop inzetten op onze Brabantse volkscultuur, op een toekomstdroom voor onze zwaar getroffen kermiscultuur, op een toekomstdroom voor onze recreatieve sector, en dan met name voor onze horeca, op een toekomstdroom voor sporten die in Brabant in de haarvaten zitten, zoals de motorcross. Wanneer mogen deze sectoren concreet iets verwachten? Dat moet de insteek zijn van het beleidskader: een Brabant waar Brabanders zich in herkennen, met ónze tradities, met Zwarte Piet – ook in onze bibliotheken – en met ónze recreatieve ondernemers, en dat in het bijzonder in onze kleine kernen en niet alleen voor de aan overheidsgeld verslaafde stedelijke spoorzones. Kortom, de PVV fractie is niet tevreden met dit beleidskader.

Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Van Hattem. Ik geef het woord aan mevrouw Van Dijk.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. In de laatste themabijeenkomst sloot ik af met de woorden dat 30 miljoen bezuinigingen, waarvan 7 miljoen uit het programma Samenleving, Sport en Cultuur, het kleinste budget van de begroting, een politieke keuze is, en die is niet de onze. Ook de keuze om het hele programma Samenleving op te heffen op het moment dat de samenleving hard en lang getroffen wordt door corona, is de politieke keuze van het samenwerkingsverband van VVD, CDA, Forum voor Democratie, JA21, beter bekend als Groep Rutjens, en Lokaal Brabant, en ook dit is niet onze keuze. Het zal duidelijk zijn: de PvdA stemt, net als bij de onderliggende begroting, niet in met deze keuzen.

Een paar dingen noem ik waar we ons wel in kunnen vinden, zoals de keuze voor structureel geld voor sport, vasthouden aan Uniek Sporten, de samenwerking die u op suggestie van de PvdA zoekt met de KNVB over samen kansen pakken, hartstikke goed, en ook de instelling van het Brabant Sportfonds.

De motie die we samen met de VVD en Forum voor Democratie indienen voor topsport vinden we eigenlijk een hele goede, ook omdat gisteren die mooie oproep kwam voor de urban, om EK/WK Skates dan wel andere urban games, dat zou echt super zijn, zeker omdat er werd gezegd dat de infrastructuur hier al ligt. U gaf ook tijdens de themabijeenkomst aan dat u gaat aanhaken bij de visie gezondheid, hartstikke goed. Onze oproep hierbij is dat kunnen meedoen en toegankelijkheid bij alles wat u doet in dit beleid belangrijk is voor de PvdA, ook voor mensen met een krappe beurs, en vooral ook zorgen dat de mensen nu in coronatijd, en straks ook, van de bank komen en dat sportverenigingen overeind blijven, en dat ook samen te doen met gemeentes, juist nu.

Voor cultuur refereerde ik al vaker aan Peter Wenning van ASML, hoe belangrijk kunst en cultuur is als vestigingsfactor voor zijn medewerkers en voor projecten van ASML zelf. Niet alleen techniek maakt gebruik van designers en creatievelingen om nieuwe ideeën te ontwikkelen, ook de landbouw, zoals de heer Van Noord van Cosun aangaf. Zij maken gebruik van designers om uit bietenafval/pulp nieuwe producten te bedenken. Door de groei van meerjarige evenementen, zoals GLOW en Dutch Design, profiteert ook de vrijetijdseconomie. Het is al meer genoemd. Deze evenementen zijn klein ontstaan en groot gegroeid. In de techniek spreken we vaak over startups en scale-ups. Een enkeling wordt groot, groter dan je vorige baas; zie ASML. Topsport en breedtesport hebben elkaar ook nodig; zie de piramide in het beleid in het beleidskader. Daarom hebben we ook moeite met bezuinigingen op de impuls gelden, want dat zorgt voor afkalven van de cultuurtop: geen opvolging van Dutch Design en GLOW, geen nieuwe creatievelingen die uit bieten nog meer producten bedenken, of, zoals BioArt Laboratories, modestof uit koeienstront. Daarom onze motie met 50PLUS voor een impuls van de impuls gelden. Hierin vragen wij GS om iets vergelijkbaars te doen met het Brabant Sportfonds voor de impuls gelden. Onderzoek of bedrijven willen bijdragen aan de basis van creativiteit, zodat zij daar in de toekomst ook de vruchten van kunnen blijven plukken.

Tot slot, voorzitter. De PvdA heeft moeite met het tempo van afbouw van de bijdrage aan Zet en Zorgbelang. Bij een bank, of zelfs bij de overheid, krijg je meestal drie jaar de tijd om je bedrijf op poten te zetten en u geeft ze slechts anderhalf jaar de tijd voor het nieuwe normaal. Voor de zomer moet Zet dertien mensen ontslaan, gaven ze van de week aan mij aan, als het perspectief zo blijft. Zet en Zorgbelang werken keihard om deze mensen te behouden. Gun ze daarom meer tijd. Ze netwerken zich een slag in de rondte met medewerkers van de provincie en daarbuiten over hoe je als organisatie, bijvoorbeeld als provincie, verbinding kunt maken met Brabanders over je beleid, je plannen en je ideeën.

De **voorzitter**: Ik onderbreek u eventjes, want ik zie een tweetal interrupties. Mevrouw Van Diemen.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): De interruptie die ik wil plegen en de vraag die ik wil stellen, is: waarom alleen maar deze twee organisaties? Ze zijn net met elkaar in een alliantie, Sterk Brabant, daar zitten meer organisaties aan vast dan alleen deze twee. Dus waarom kiest u niet voor Sterk Brabant 'an sich' en alleen voor deze twee?

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Gewoon omdat de keuze van deze samenwerking is om heel erg snel af te bouwen, en dat ze daarom geen tijd krijgen. Heel veel van die organisaties zijn weer gelieerd aan deze twee instellingen, of organisaties. Dus dit is vooral voor Zet en Zorgbelang, omdat het zo'n kort tijdsbestek is. En de andere, ja, daar hebben we geen informatie over, of die ook die tijd krijgen, of langere tijd krijgen. Daar hebben we geen beeld bij. Het is eigenlijk iets wat we straks met elkaar moeten beslissen.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Diemen.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Op zich is dat jammer hè? Want weet je: ik vind, als je zo'n motie indient en je zegt "temporiseer nou eventjes", dan zou het zo mooi zijn om in die hele alliantie te kijken. Want we hebben ook signalen gehad van anderen, die zeggen: joh, ineens moeten we projecten gaan doen, we kunnen onze secretaresse niet meer betalen, we gaan als organisatie eruit; de Vereniging

kleine kernen noem ik dan maar eventjes. Dus er zijn er veel meer. Dus ik vind het zo jammer dat uw motie zo smal is. Als u hem voor mij zou verbreden naar met name Sterk Brabant, dan zou u mij best aan uw zijde kunnen krijgen, maar dit vind ik eigenlijk een beetje zonde. Het is te klein, ook al zijn het de twee grootste.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Dat klopt, maar dit zijn ook de twee enige waar het heel concreet in het beleid zit en in alle dingen staat. Ik wou dat alle andere ook heel concreet inzichtelijk waren, dan hadden we dat ook breder kunnen trekken. Maar dit is de enige waar heel duidelijk een uitspraak over wordt gedaan.

De **voorzitter**: De heer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Ja, voorzitter, dank u wel. Mevrouw Van Dijk zegt dat ze verder geen signalen hebben gehad-

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Dat zeg ik niet. O, sorry-

De **voorzitter**: Mijnheer Altundal gaat even verder en daarna mag u reageren.

De heer **Altundal** (SP): In maart hebben we een themabijeenkomst gehad en toen was ook de Kunst van Brabant. Die heeft namens een aantal organisaties een brief gestuurd naar de Staten, waarin ook zij hebben gevraagd om twee jaar uitstel, en dit is ook bekend bij meerdere organisaties. Dus in de lijn van mevrouw Van Diemen blijf ik een beetje een onderbuikgevoel hebben van: waarom alleen voor deze twee instellingen een uitzondering, terwijl het meerdere organisaties betreft? En we hebben daar ook herhaaldelijk om gevraagd.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Dijk, maar het zit heel erg in de lijn van de beantwoording die mevrouw Van Dijk al heeft gedaan. Mevrouw Van Dijk, kort nog graag.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Ik heb niet gezegd wat mijnheer Altundal zei. Ik kan mijn antwoord herhalen, maar daar voeg ik niks aan toe.

De **voorzitter**: Nee, het wordt er niet anders van. Mijnheer Altundal? Nee. Dank u wel. Mevrouw Van Dijk.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Ik deed dus de oproep: gun ze daarom de tijd. Ze netwerken zich een slag in de rondte met medewerkers van de provincie en ook daarbuiten over hoe je als organisatie, zoals bijvoorbeeld de provincie, verbinding kunt maken met Brabanders over je beleid, je plannen en je ideeën. Ze hebben de kennis en ervaring hierin, die ambtenaren en andere partijen ontberen. Daarom de motie voor meer tijd voor Zet en Zorgbelang. Beide moties dien ik, zoals ik al zei, in samen met 50PLUS. Voorzitter. Dit was tot zover mijn verhaal. Dank u wel.

Motie M35-2021: Geef impuls gelden een impuls
"Provinciale Staten van Noord-Brabant,
in vergadering bijeen op 26 maart 2021;
behandelend Statenvoorstel 03/21 inzake Beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport 2021-2022;
overwegende dat:

- de impuls gelden en de ondersteuning van creatievelingen hiermee, de basis is van de culturele piramide in Brabant;
- voor de toekomst van de top van de culturele piramide, voldoende aanvoer nodig is van potentiële toppers zoals ooit daar waren de DOW en Glow;

- bedrijven zoals Cosun, ASML en vele anderen gebruikmaken van de creativiteit van studenten en afgestudeerden van onder meer de Design Academy, en andere kunst- en culturele opleidingen in Brabant, voor het ontwikkelen van nieuwe producten;
- de piramide van Kunst en Cultuur, de aanwezigheid van allerlei instellingen, evenementen e.d. bijdraagt aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor werknemers van onder meer ASML en alle toeleveranciers van dit bedrijf,
- de kunst- en cultuursector grote stappen zet in professionalisering en meer ondernemerschap, en dat de begeleiding bij aanvraag om impuls gelden hierbij belangrijk is, Brabant C en Kunstloc hier over veel kennis en ervaring beschikken;

van mening zijn dat

- halvering van het budget voor impuls gelden en het wegvallen van de professionalisering een stap terug is in de ambitie en wens uit het beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport;
- met de halvering het gevaar ontstaat dat op termijn hierdoor het aanbod van de topcultuur afkalft en hiermee gepaard gaande vestigingsklimaat verslechtert;
- fondsen zoals het Brabant Sportfonds en fondsen voor technische startups en scale-ups belangrijk zijn voor Brainportregio en heel Brabant, evenals de impuls gelden;
- provincie Brabant, GS en PS over een groot netwerk van bedrijven en ondernemers beschikt en dit netwerk goed is te enthousiasmeren voor nieuwe ideeën, projecten etc. die ervoor zorgen dat het vestigingsklimaat in Brabant nog beter wordt;

roepen het college van Gedeputeerde Staten op om, in samenwerking met Brabant C en Kunstloc, met inzet van haar netwerk van bedrijven, ondernemers, instellingen en vele anderen, te zoeken naar de mogelijkheid van het instellen van een impuls fonds voor creatievelingen, in vergelijking met het recent opgerichte Brabant Sportfonds;

en gaan over tot de orde van de dag.

Edith van Dijk", PvdA

Jan-Frans Brouwers, 50PLUS.

Motie M36: Geef Zet en Zorgbelang meer tijd

"Provinciale Staten van Noord-Brabant,

in vergadering bijeen op 26 maart 2021;

behandelend Statenvoorstel 03/21 inzake Beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport 2021-2022; overwegende dat:

de afbouw van subsidie aan Zet en Zorgbelang in een kort tijdsbestek plaatsvindt, namelijk in 1,5 jaar;

Zet en Zorgbelang actief op zoek zijn naar het opvangen van deze afbouw binnen en buiten de overheid;

het opvangen van een dergelijke vermindering van financiële middelen door het vinden van nieuwe en andere inkomsten tijd kost en resultaten hiervan gemiddeld gesproken na 2-3 jaar effect heeft;

banken en overheid bij verstrekken van financiële middelen voor het ontwikkelen van een nieuw bedrijf of dienst hiervoor meestal drie jaar hanteren, waarbinnen het bedrijf of de dienst financieel op eigen benen dient te staan;

van mening zijnde dat

bij de afbouw van subsidie Zet en Zorgbelang te snel gaat om de afbouw adequaat op te kunnen vangen;

roepen het college van Gedeputeerde Staten op

om de afbouw van de subsidie voor Zet en Zorgbelang in 1,5 jaar om te zetten naar 3 jaar, waarbij het budget voor 2021 100 procent is, voor 2022 50 procent en voor 2023 ook 50 procent. De extra middelen hiervoor komen uit het vrije budget Vrije Tijd, Cultuur en Sport van vijf miljoen euro;

en gaan over tot de orde van de dag."

Edith van Dijk", PvdA

Jan-Frans Brouwers, 50PLUS.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik geef het woord aan de heer Van Wely.

De heer **Van Wely** (Groep Rutjens): Dank u wel, voorzitter. Het beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport 2021-2022 ligt nu voor onze neus en aangezien we alweer ruim in 2021 zitten, wellicht alweer mosterd na de maaltijd. We zien dit beleidskader toch echt als opmaat voor de langetermijnvisie 2023-2030. Nu is het toch vooral een kwestie van pappen en nathouden. Deze sector wordt hard getroffen door coronamaatregelen, dat moge duidelijk zijn, en onze persoonlijke verwachtingen zijn dat we weer pas kunnen gaan opbouwen in 2022. Nu geloof ik zelf niet in het 'Build back better'-mantra, of waar de Great Reset voor staat, maar het is wel duidelijk dat er ook mogelijkheden ontstaan bij de heropbouw. Ik zal daar dadelijk op terugkomen.

Dan het beleidskader zelf. Wij zijn blij dat de rol van sport structureel verankerd gaat worden in de begroting en dat het een beetje beter in verhouding komt te staan met de cultuursector. De afgelopen week werd nog eens duidelijk hoe belangrijk sport is voor de gemeenschap. Tijdens deze lockdown zijn mensen ongezonder gaan leven en minder gaan sporten, iets wat – als ik zo vrij mag zijn – niet geldt voor mijzelf. Blijkbaar is onze sportinfrastructuur nog niet uitnodigend genoeg. In het verlengde hiervan moet je inderdaad ook mooie events naar Brabant halen die een stimulerende werking hebben op de bevolking. Denk dan vooral aan waar wij groot in zijn, bijvoorbeeld de paardensport met Ankie van Grunsven, of het veldrijden, denk aan Marianne Vos, of darter Michael van Gerwen. Echter, ik zeg dat met pijn in mijn sporthart, ik kan er wel grote moeite mee hebben om met vele miljoenen te smijten om de Vuelta binnen te halen, vooral omdat A de baten in dezen erg vaag zijn en B het in deze tijd moeilijk te verkopen is aan anderen, die flink moeten bezuinigen.

Dan kom ik gelijk terecht bij de indicatoren die in het beleidskader zijn opgenomen. Eerlijk gezegd word ik daar niet opgewonden van. Het zijn misschien wel leuke weetjes, maar als je constant beweert verbinding te zoeken tussen aan de ene kant het bedrijfsleven en de overheid en aan de andere kant cultuur en sport, dan wil ik wel graag harde cijfers zien wat het oplevert.

De **voorzitter**: U wordt geïnterrupteerd, mijnheer Van Wely. Mevrouw Van Dijk.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Ja, ik kon het niet laten, mijnheer Van Wely: waar wordt u dan wel opgewonden van, en hoe ziet dat eruit? Sorry-

De **voorzitter**: Ik heb nu een beetje de neiging te zeggen dat we ook niet alles willen weten! Maar mijnheer Van Wely heeft het woord.

De heer **Van Wely** (Groep Rutjens): Ja, ik weet niet of het een serieuze vraag is of niet!

De **voorzitter**: Volgens mij was het wel een serieuze vraag met betrekking tot dit onderwerp. Ga uw gang.

De heer **Van Wely** (Groep Rutjens): Als ze me graag van mijn à propos wil afhalen, is het een goede poging, en een vrolijke noot tussendoor kan altijd hè?

De **voorzitter**: Ga uw gang verder, mijnheer Van Wely.

De heer **Van Wely** (Groep Rutjens): Even kijken waar ik gebleven ben. Ik was inderdaad niet opgewonden van die indicatoren. Ik wil graag harde cijfers zien van wat het oplevert. Denk aan zaken in absolute zin, zoals bijvoorbeeld werkgelegenheid, inkomsten en dergelijke. Volgens mij heeft de heer Altundal daar ook aan gerefereerd. Dus als je een topsportevenement binnenhaalt, wil ik wel zien wat het echt oplevert. Het moet gewoon duidelijk zijn of iets toegevoegde waarde heeft voor de economie, of dat het gewoon puur liefdadigheid is.

Last but not least de culturele sector. Wij zouden graag de sector zien verduurzamen, en dan bedoel ik op subsidiegebied. Een soort perpetuum mobile, zeg maar.

De **voorzitter**: U wordt geïnterrupteerd; daar werd ik net op gewezen, maar ik had het ook gezien. Ga uw gang, mevrouw Van Dijk.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Gewoon een serieuze vraag. Bij de Vuelta zit een heel programma omheen met allerlei initiatieven om kinderen tot sport te brengen op basis van de fiets, een heel sociaalmaatschappelijk programma. Wat voor soort indicatoren zou u daarbij willen zien, om te zien wat het oplevert? Want in mijn ogen wordt daar juist heel erg aan sportstimulering gedaan op lager niveau. Kunt u mij daar een voorbeeld van geven?

De heer **Van Wely** (Groep Rutjens): Nou, ik kan u wel vertellen dat, als iets vijf miljoen gaat kosten, ik daar wel iets voor terug wil zien. Sterker nog: ik denk ook dat ik het goedkoper kan doen dan die vijf miljoen.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Dijk.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Die vijf miljoen, daar hamert u heel de tijd op, maar u heeft het nooit over het hele programma dat daarbij opgetuigd is en waar heel veel vrijwilligers en ook heel veel andere organisaties een bijdrage aan leveren. Helaas gaat dat allemaal niet door. Het zou ontzettend veel impact kunnen hebben voor ons allemaal, en ook voor de kinderen, want daar was het ook heel erg op geënt, om meer te gaan sporten en juist ook voor bepaalde doelgroepen. Dus ik snap dat u hier de focus heeft op die vijf miljoen, maar ik wil graag weten wat u dan wilt zien vanuit de indicatoren en vanuit dat ding. Hoeveel moet het zijn dat u het gevoel heeft dat u een goede investering doet?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Wely.

De heer **Van Wely** (Groep Rutjens): Nou ja, volgens mij was het me altijd al vrij duidelijk. Kijk, ik zie ook graag die kinderen sporten, alleen, ik zie dat dat event gewoon, laat me zeggen, vijf miljoen kost, laat me zeggen: vanuit de overheid kost het vijf miljoen, en dan moet de private sector ook nog vijf miljoen bijlappen, dus eigenlijk kost het gewoon tien miljoen. Als ik denk dat voor een of twee miljoen hetzelfde effect voor die kinderen bereikt kan worden en dat ze kunnen gaan sporten, dan vind ik het sowieso een te duur event. En als ik bedenk dat het totaalbudget dat verankerd is voor de sport nu 2,2 miljoen euro is, dan vind ik het wel een beetje 'over the top'-event.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

De heer **Van der Wel** (Partij voor de Dieren): Goed. Wij zouden graag de sector zien verduurzamen, dat zei ik al. We zijn geen groot voorstander van structurele subsidies. Het zullen immers de Brabanders zelf moeten zijn die aangeven dat een bepaald element onmisbaar voor Brabant is en niet de lobbyclubs en de cultuurpauzen. Dus als de bevolking van Brabant ergens niet voor wil betalen, dan zal het maatschappelijk draagvlak hiervoor toch niet zo leven. Dan moet je ook conclusies daaruit durven trekken. Het doet mij een beetje denken als ik in een Duitse clubcompetitie speel, waar uit principe toeschouwers geld moeten betalen. Waarom? Hun filosofie is dat, als het gratis of goedkoop is, het blijkbaar niet de moeite waard is. Daarentegen ben ik wel gecharmeerd van de impuls gelden. Mensen met goede ideeën moeten een kans kunnen krijgen, maar daarna wel op eigen benen kunnen staan, zodat de sector gezond en financieel duurzaam kan worden.

Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Van Wely. Het woord is aan mevrouw Vlasveld.

Mevrouw **Vlasveld** (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Kunst en cultuur is altijd een sector geweest waar men ervan uitgaat dat er geen droog brood mee te verdienen valt. In de huidige tijd valt er helemaal geen brood mee te verdienen, droog of niet. In de voorgaande themavergaderingen is veel gesproken over de voorgenomen bezuinigingen. Volgens het bestuursakkoord moet Brabant een fijne, bruisende plek zijn. Bijzonder om te zien dat juist de portefeuilles die daarvoor moeten zorgen, cultuur en natuur, degene zijn die in deze periode moeten inleveren. Misschien moeten we de portefeuille energie omdopen tot 'energuur' voor wat bezuinigingsevenwicht. Mogelijk zorgt het ook voor wat energiebesparing, wie weet.

De Partij voor de Dieren is van mening dat in dit beleidskader niet bezuinigd hoeft te worden. Wij stemmen hier over een beleidskader dat een overbrugging is tot 2023, tot het grote beleidskader af is. Mijn voorstel is dan ook om in navolging van het zojuist besproken beleidskader Erfgoed ook dit beleidskader te verlengen en de middelen nog beschikbaar te houden. Daarmee bedoel ik hetgeen wat nu afgelopen is. Het lijkt ons in deze tijd van corona niet meer dan redelijk om de zwaar getroffen kunst- en cultuursector langer in het zadel te houden en niet nog harder om de oren te slaan met voorgenomen bezuinigingen.

Aan het begin van dit debat ging het al over topsportevenementen. De Partij voor de Dieren is van mening dat hier geen geld naartoe zou moeten gaan. In de topsportsector gaat veel geld om en het lijkt ons dan ook niet meer dan logisch dat wij hier als provincie onze handen financieel van af houden. Het geld dat wij nu investeren in die topsportevenementen kunnen we veel beter besteden aan de Brabanders zelf en ze niet een vegaworst voorhouden met zogenoemde voordelen, die twijfelachtig zijn. Als je wilt investeren in de gezondheid van de Brabanders, doe dit dan direct en niet via een groot wielrenevenement waar de Brabander zelf niet aan deelneemt.

Tot zover, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Brouwers.

De heer **Brouwers** (50PLUS): Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ben ik verstaanbaar op dit moment? Oké.

Ik hoorde mevrouw Vlasveld net noemen "slechts droog brood eten", ik wil het misschien nog wel erger maken: misschien hebben ze zelfs helemaal geen brood meer te eten in die sector. Maar oké, dat even als start. Want we leren vanavond veel, zeker als ik even aan de heer Van Wely denk. Mijn verhaal zal ik proberen nog korter te houden dan ik in de afgelopen themagroepen heb gedaan. Het komt op het volgende neer.

Voorzitter. 50PLUS heeft al eerder gezegd: waarom heeft die gedeputeerde vanaf 2023 die 7,2 miljoen euro bezuiniging akkoord gegeven, en dat ook nog - dat krijgt hij natuurlijk over zich heen - in deze coronatijd, waarbij mensen, vooral in de cultuur, hun rekeningen vandaag niet meer kunnen betalen? Aan de ene kant heeft het college de mond vol dat de maatschappij moet worden gesteund met een brede herstelbenadering, aan de andere kant haalt het college meer dan zeven miljoen euro uit het budget. Als je de cijfers leest: we gaan van 40,5 miljoen naar 33,3 miljoen. En die besparing wordt voor een groot gedeelte gehaald uit het stoppen van het programma voor Taal en Media en een afbouw van het budget voor Samenleving. Waar is dit college mee bezig? Maar 50PLUS wil best meedenken van: hoe kun je dat nou oplossen? Wij snappen best dat er een bestuursakkoord ligt en dat je moet besparen omdat er in de toekomst minder gelden binnenkomen, maar de vraag is natuurlijk: waar haal je dat geld dan vandaan? De oplossing heb ik al eerder genoemd: haal die besparing uit de reguliere begroting van Mobiliteit. Als ik kijk naar 2020 tot 2023, dan staat er meer dan een miljard euro, en we praten hier over zeven miljoen euro. Dus het is heel makkelijk op te lossen. De gedeputeerde Van der Maat merkt dat niet eens! Eigenlijk bent u - en dan moet ik even naar de gedeputeerde - een beetje voor de gek gehouden tijdens de coalitieonderhandelingen, want u had er eigenlijk nooit mee in moeten stemmen. Maar dat is nu eenmaal gebeurd.

De **voorzitter**: U wordt geïnterrupteerd, mijnheer Brouwers, door de heer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Ja, voorzitter, zo gauw de mobiliteitsgelden te gelde moeten worden gemaakt voor cultuur, moet ik toch wel even ingrijpen. Want een groot deel van dat geld staat, zover ik weet, ook gewoon als vaste post voor het openbaar vervoer weggeboekt, dus daar kunnen we sowieso weinig mee. Het wordt vanuit de Rijksuitkering verstrekt. Maar zou de heer Brouwers van 50PLUS er dan ook voor willen pleiten, als er dan bezuinigd moet worden bij de mobiliteitsportefeuille, om bijvoorbeeld de buurtbussen te schrappen, zodat onze ouderen niet meer met een bus vanuit hun dorp of wijk ergens naartoe kunnen, en dat soort zaken? Dat wordt ook allemaal uit die portefeuille betaald. Of moeten de snelfietspaden in één keer geschrapt worden? Want daar worden ook grote investeringen in gedaan. Je kunt wel zeggen "het gaat makkelijk allemaal uit dat potje", maar er zitten allemaal heel belangrijke investeringen in, en een belangrijke investering is natuurlijk ook dat we niet allemaal in de file vast blijven staan, zodat je ook nog een beetje op tijd bij een culturele voorstelling kunt zijn, als je daar heen wilt.

De **voorzitter**: Mijnheer Brouwers.

De heer **Brouwers** (50PLUS): Het is heel simpel, mijnheer Van Hattem: als je meer dan een miljard euro hebt en je praat hier over zeven miljoen euro, dan moet dat altijd mogelijk zijn. En om u een beetje een gevoel te geven: naast de buurtbussen bestaat ook nog het concept Automaatje, en dat werkt ook erg goed. Dus er zijn meerdere mogelijkheden.

De heer **Van Hattem** (PVV): Meerdere mogelijkheden om te schrappen, neem ik aan dan wat 50PLUS betreft.

De heer **Brouwers** (50PLUS): In ieder geval die zeven miljoen, ja.

De **voorzitter**: Gaat u verder, mijnheer Brouwers.

De heer **Van Hattem** (PVV): Oké, dan horen we dat 50PLUS het Automaatje wil schrappen en dat met cultuur wil doen, dan is het geregeld.

De **voorzitter**: Mijnheer Brouwers.

De heer **Brouwers** (50PLUS): Daar wil ik natuurlijk nog even op ingaan, want het Automaatje heeft niks te maken met de begroting die hier ligt. Alleen, er zijn andere mogelijkheden om dat vervoer voor senioren te regelen, vandaar dat ik dat noem.

Oké. Ik ga verder. De vraag die ik heb aan de gedeputeerde is eigenlijk: geef rust aan deze sectoren, toon empathie voor al die mensen die in deze sector werken, of straks niet meer werken, geef ze een toekomst.

Voorzitter. U zult begrijpen dat 50PLUS zich niet kan vinden in het Statenvoorstel zoals dat nu ligt.

Dat was mijn eerste termijn.

De **voorzitter**: Dank u wel, helder. Ik ga naar de heer Van den Broek.

De heer **Van den Broek** (Lokaal Brabant): Dank u wel, voorzitter. Het voorliggende Statenvoorstel geeft goede overgangskaders, dit in het kader ook van de ombuigingsopgave. Helaas laat corona zien hoeveel impact welzijn en gezondheid heeft op alles om ons heen, zowel in de directe omgeving als daarbuiten. Diverse sectoren zijn zwaar getroffen en de vraag is nog steeds: hoeveel impact gaat dit geven in de tijd ná corona? We zien en voelen allemaal hoe lastig de cultuursector het heeft om de omslag te maken van

incidenteel geld naar structureel geld, van eenmalig naar direct geld. Een culturele sector met meer projectmatig werken vraagt in deze bijzondere coronatijd om meer creativiteit, maar ook om te ondersteunen en te stimuleren. Wij zullen vandaag daarvoor samen met CDA en 50PLUS een motie indienen, waarbij we het college oproepen om de impuls gelden aan te vullen. Tevens zien wij ook de mogelijkheid om in samenwerking met de culturele sector een impulsfonds gelijk aan het Brabant Fonds in te stellen en dit samen te doen ook met Brabant C en Kunstloc, met inzet van haar netwerk. En zoals ook in de motie van de PvdA staat: gebruik daar ook de kennis bij van de bedrijven, ondernemers en instellingen, om dit met elkaar te kunnen bereiken. Want samen met elkaar kunnen we dit aan. Ik verneem graag van de gedeputeerde hoe hij hierin staat.

Daarnaast zien wij in de lijn van Brabant Sportfonds kansen om sportevenementen naar Brabant te halen. Ik hoor heel veel commotie over: hoe groot en wat? Ja, sport is een heel groot containerbegrip en we moeten wel een beetje opletten wat we hieronder verstaan. Hier zouden we graag willen onderzoeken op welke wijze we hier wel een meer structurele vorm aan kunnen gaan geven, want daar is wel behoefte aan. Over meerdere jaren dingen te kunnen wegzetten geeft ook kansen om, ja, daar waar mijn hart ook wel voor klopt, voor de DNA Sport, en ook sport in de basis van gezondheid, in Brabant een vast karakter te geven. We geven de gedeputeerde graag de opdracht om echt aan de slag te gaan en te komen met een startnotitie waarin we dat vervolgotraject naar 2023 goed met elkaar kunnen oppakken. Ik kijk uit naar de startnotitie. Tot zover.

De **voorzitter**: Hartelijk dank. Het woord is aan de heer Vreugdenhil.

De heer **Vreugdenhil** (ChristenUnie-SGP): Ja, dank u wel, voorzitter.

Voorzitter. Waar ik al een beetje bang voor was, gebeurde ook: dat het vooral een soort begrotingsdebat werd. Maar als we dit beleidskader als een soort begrotingsdebat zien, dan ga je zien dat je binnen deze portefeuille dan moet gaan schuiven met de middelen, en dan gaat het een debat worden van: hoe gaan we sport verbreden ten koste van cultuur, of hoe gaan we iets anders nog extra doen ten koste van een andere post? En dat zou ik ontzettend jammer vinden, want wij zien dit beleidskader echt als een beleidskader voor de komende anderhalf jaar, waar we mee aan de slag moeten, maar ook willen we een doorkijk maken naar het beleidskader dat erna komt, om echt die keuzes te gaan maken. Wat ons betreft proberen we ook bij de perspectiefnota straks die koek te verbreden en willen we ook voor cultuur-, want dat hebben we ook bij de bespreking van het bestuursakkoord gezegd: wat ons betreft staat die zeven miljoen bezuiniging niet vast, maar willen we in de volle breedte kijken hoe we dan een aanvulling kunnen geven en wat ons betreft ook investeren in de middelen voor impuls gelden, ook investeren in Zet en Zorgbelang, waar we al eerder een motie voor hebben ingediend. Volgens mij is dat ook precies het juiste moment waarop we dat moeten doen. Wij snappen ook heel goed dat je moet nadenken straks, om de begroting structureel te maken, dat er een bezuiniging moet komen, maar ook dat vind ik eigenlijk niet zo slim van het college om die zeven miljoen dan al in dit besluit erin te stoppen, want daarmee lok je eigenlijk deze discussie uit. Dus wij zullen straks instemmen, maar maken dus ook een kanttekening bij die zeven miljoen bezuiniging. Wat ons betreft is dat niet vaststaand, maar gaan we er ook nog met elkaar over in discussie bij de perspectiefnota en bij de begrotingsbehandeling.

Als ik dan naar de inhoud ga, dan wil ik één accent nog zetten, wat we ook in de themabijeenkomst hebben gedaan, en dat is voor het Uniek Sporten. Ik ben blij met de beantwoording van het college, die er ook nog eens extra aandacht aan gegeven heeft, want ik vind dat dat ook een aspect van sport is dat echt onze aandacht vraagt. Zeker als ik op dit moment moties langs zie komen voor extra geld voor eSports, voor topsport, een Triple A-spaarpot en dergelijke, zou dit stevig in de agenda moeten staan, want dit zijn de kerntaken wat ons betreft als provincie en niet de grote topsportevenementen, die vaak ook nog eens een keer ten koste gaan van de breedtesport, wat ontzettend jammer daarin is. Dus we zullen instemmen met het voorstel, maar ook in vervolg op het debatje dat ik had met Marcel Deryckere zullen we straks ook in het vervolg van het nieuwe beleidskader met elkaar de afweging maken hoe we de keuzes structureel naar de

toekomst maken en houden we onze handen vrij om dan ook te kijken hoe we de inzet en invulling van het nieuwe beleidskader vormgeven en welke financiële middelen er dan bij horen. Met die kanttekeningen kunnen we instemmen met het voorstel.

De **voorzitter**: U wordt geïnterrupteerd door mevrouw Meeuwis.

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Ja, dank u wel, voorzitter. Interessant wat de heer Vreugdenhil zegt, want dat dilemma hebben we, denk ik, met meerdere partijen, dat dus inderdaad in het beleidskader gewoon een aantal algemene dingen staan, maar dat het tegelijkertijd wel ook echt onderdeel van dit beleidskader-, zowel in het voorstel als in de totale nota, zal ik maar zeggen, staan die bezuinigen wel erbij. Dus u zegt: ik ga wel instemmen, maar tegelijkertijd maakt u een kanttekening en daarmee hebt u een keuze gemaakt, zo te horen. Ik geef u aan dat wij met datzelfde dilemma allemaal aan het worstelen zijn voor mijn gevoel, van: ja, op het moment dat je wel 'ja' zegt, zeg je ook tegen die bezuinigingen 'ja', want die staan daar integraal in. Zou u daar eens op kunnen reflecteren?

De heer **Vreugdenhil** (ChristenUnie-SGP): Ik begrijp het. Wij hebben ook de begroting gesteund in het najaar, D66 trouwens ook, mevrouw Meeuwis, maar ik weet niet of dat echt de bedoeling was. Maar wij hebben hier ook mee geworsteld. Ik vind het gewoon niet slim van het college om dit soort dingen in voorstellen te zetten, omdat je dit soort discussies uitlokt. Wat je ziet, is dat je eigenlijk binnen de beleidsportefeuille zaken tegen elkaar opzet. Je zag het gewoon gebeuren vandaag en je ziet dat partijen moties gaan indienen voor een Triple A-spaarpot voor topsport, waarbij andere partijen dan meteen in de emotie schieten, want je doet het met een motie, terwijl het wel een financieel effect heeft als je dat uit gaat voeren. Dus als dit de opdracht wordt aan het college, heeft het direct effect op de uitvoering van het beleidskader. Ik vind het eigenlijk onverantwoord dat de VVD zo'n motie hier indient, een motie over eSports. Volgens mij hoort dat bij de uitwerking en niet op dit moment. Maar goed, we moeten een afweging maken en we hebben wel een beleidskader nodig waarvandaan we, zeg maar, ook de invulling kunnen geven. Dat is onze afweging daarin geweest, maar ik hoop wel dat we deze discussie voort kunnen zetten bij de perspectiefnota en straks bij de begroting, want dan kunnen we met elkaar kijken of we die koek kunnen verbreden, of het voorstel van 50PLUS net om te kijken naar andere portefeuilles, en dan vooral geen buurtbussen, zeg ik erbij, mijnheer Brouwers, maar kunnen we bijvoorbeeld gelden vanuit Mobiliteit daarvoor inzetten? Dán voeren we de goede discussie op het goede moment. Wat we nu met elkaar gedaan hebben, is elkaar het kot uitvechten binnen een beleidsportefeuille, terwijl we het op een heel aantal punten met elkaar eens zijn, maar dat volgens mij niet goed uit de verf komt. Nou, dat is voor ons de afweging geweest om wel in te stemmen, maar de kanttekening even duidelijk hier neer te zetten, en die ook mee te geven aan het college, dat we daarover door willen spreken op de geëigende momenten.

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Voorzitter, als ik nog even mag, want ik ben het helemaal met de heer Vreugdenhil eens. Ik ben ook blij met zijn toelichting. Wij hebben daarom met een aantal partijen in ieder geval gedacht van: ja, dan moet je dus gaan amenderen, om het gewoon dan toch zorgvuldiger te doen. Dat is eigenlijk onze overweging. U zegt "ik doe het met een kanttekening", nou ja goed, daar zit voor mijn gevoel nog wel wat licht in, maar het dilemma is hetzelfde in ieder geval.

De **voorzitter**: Ik zie nog een interruptie door mevrouw Van Dijk.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Een korte vraag aan de heer Vreugdenhil. We worstelen allemaal, u omschrijft dat heel goed. Bent u het dan met me eens dat eigenlijk dit beleidsvoorstel niet rijp is, of dat we het eigenlijk terug moeten trekken om op een andere manier het hele plaatje met elkaar in behandeling te nemen? Want u gaat wel instemmen, anderen niet, met al die kanttekeningen die u noemt, maar wij willen eigenlijk met elkaar een goed debat over de inhoud en over de keuzes die hier nu op de

bezuinigingen worden gedaan, want die bezuinigingen zijn gewoon heel simpel: we schrappen het incidenteel geld.

De **voorzitter**: Mijnheer Vreugdenhil.

De heer **Vreugdenhil** (ChristenUnie-SGP): Met het aantal keuzes die in het beleidskader zitten kunnen wij op zich prima leven, al zeggen wij wel op een aantal punten-, en daarom ga ik uw motie over Zet en Zorgbelang straks ook steunen, en ik had hem eigenlijk mede in willen dienen, alleen, dan ondergraaf ik eigenlijk mijn eigen stellingname die ik net aangaf, maar ik ga uw motie wel steunen, omdat dat de lijn is geweest die we met elkaar opgepakt hadden. De motie over impuls gelden zal ik ook steunen, maar wel in de motie-zin, omdat ik vind dat, als je geld gaat verschuiven, ja, dat doe je op de P&C-momenten. Maar het is wel een duidelijk signaal dat we dan ook willen kijken hoe we dan wat mij betreft ook extra middelen proberen te krijgen in die richting, om dan ook die dekking te vinden voor die impuls gelden daarin. Dus ja, dat was onze worsteling, maar ik kan wel prima leven met het beleidskader dat er ligt, met die uitvoering. Volgens mij kunnen we daarmee de komende anderhalf jaar, met ook de toelichting op de technische vragen die we gesteld hebben, uit de voeten en kunnen we ook prima de discussie voeren, wat ook even een beslispunt is, om het nieuwe beleidskader over anderhalf jaar vorm te geven en daar ook weer structureel met elkaar de keuzes te gaan maken. En ook daar houden we volgens mij onze handen vrij en kan elke partij dat weer oppakken. Dus het is natuurlijk wel een duidelijke inhoudelijke keuze geweest die wij hier maken.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Ja, u maakt de keuze om, zeg maar, wel de bezuiniging als het ware te laten inboeken met dit besluit. Begrijp ik dat goed?

De heer **Vreugdenhil** (ChristenUnie-SGP): Nou, als je het hebt over incidenteel en structureel, ja, voor een deel moet je dat doen. De heer Deryckere heeft daar, denk ik, ook een aantal wijze dingen over gezegd. Want we zijn te veel van incidenteel naar incidenteel gegaan. We zullen erover na moeten gaan denken hoe we dat structureel gaan doen. Dus de lijn die nu uitgezet wordt in het beleidskader, vind ik, denk ik, een goeie, dus daar kan ik prima mee leven. Dus er zit een stukje ombuiging in hierbinnen, we repareren dat inderdaad-, of het wordt gerepareerd met de steun voor de motie voor de impuls gelden. Volgens mij gaat daar een meerderheid voor komen, dus dat geeft mij ook al een stuk rust, dat we daar straks ook met een goede dekking voor gaan komen. En wat wij heel belangrijk vonden, is dat het Uniek Sporten echt een stevige plek gaat krijgen, ook ten opzichte van de topsport. Nou, die toezegging ligt erin en ik hoop dat een aantal moties die een andere richting geven vandaag vooral niet aangenomen worden. Laat dat ook een oproep zijn. Nou, dan past het volgens mij prima bij de inhoudelijke keuzes die we gemaakt hebben. En af en toe zitten er ook wel pijnpunten in, zeg ik tegen mevrouw Van Dijk, mar we moeten ook eerlijk zijn: het geld groeit niet meer aan de bomen in Brabant, we gaan gewoon structureel ook terug, dus we moeten ergens keuzes maken, en daar lopen we ook niet voor weg als ChristenUnie-SGP-fractie.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Dijk.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Wij hebben in de vorige coalitie andere keuzes gemaakt en daar liepen wij ook niet voor weg.
Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Ja, voorzitter, dank u wel. De heer Vreugdenhil begrijp ik heel goed. De vraag die ik heb aan de heer Vreugdenhil. We zijn over dit onderwerp al een hele tijd in debat, vanaf januari, maar

we hebben deze lijn aan de gedeputeerde herhaaldelijk genoemd: haal het uit elkaar, zet het beleidskader 2021-2022 ongewijzigd voort, dan kunnen we ook de coronaperiode overbruggen, en pas bij de volgende discussie een integrale afweging maken. Als ik kijk naar het beleidskader en de besluitvorming, dan heeft dat geen gehoor gevonden, want het ligt vandaag ongewijzigd ter besluitvorming voor. Welke zekerheid heb je dat je te zijner tijd de nodige inbreng kunt leveren en dat er dan ook gehoor is voor uw argumenten en wensen?

De heer **Vreugdenhil** (ChristenUnie-SGP): Dank voor de vraag. Daarom heb ik ook even geïnterrumpeerd bij de heer Deryckere, om daar ook op te bevragen, of die ruimte er is. Dan moet ik er wel van uitgaan dat dat het eerlijke antwoord is waar ik straks mee aan de slag kan. Waar ik wel heel veel moeite mee heb, niet alleen bij dit voorstel, mijnheer Altundal, maar er komen tal van voorstellen langs waarin we allemaal financiële beslissingen nemen die we achteraf gaan repareren op de P&C-momenten. Daar moeten we echt van af, want dan krijgen we dit soort discussies, die niet goed zijn. We moeten echt naar beleidskaders en de financiële vertaling moet op de afweegmomenten, want dan kun je ook echt een goede afweging maken over alle dossiers heen hoe je je middelen wilt gaan inzetten. Wij doen dat continu niet, we hebben al een aantal keren met elkaar afgesproken dat we dat op een andere manier gaan doen, maar ik zie dit college daar nog weinig stappen in zetten, zeg ik er ook eerlijk bij, en we zien vandaag weer wat het gevolg daarvan is. Daar blijf ik toe oproepen. Ja goed, en daarbinnen zullen we het moeten doen.

De **voorzitter**: Mijnheer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Bedankt mijnheer Vreugdenhil. U noemt de heer Deryckere. Volgens mij hecht u wel heel veel waarde aan zijn positie als CDA, want de coalitie bestaat ook uit andere partijen en als ik hoor wat de heer Smolders heeft verteld en de heer Rutjens, dan vraag ik me echt af of het CDA zoveel invloed en impact heeft in dit beleidsbesluit. Dus ik vraag me af: waarom steunt de heer Vreugdenhil- Nou, ik zou de heer Vreugdenhil willen vragen om onze amendementen te steunen, zodat we toch de zekerheid hebben dat in 2021 en 2022 toch geen bezuiniging plaatsvindt en dat we voor de volgende periode met elkaar echt met een open houding naar de toekomst gaan kijken. Want een amendement is sterker dan een motie.

De heer **Vreugdenhil** (ChristenUnie-SGP): Uw eerste vraag was: waarom vertrouwt u op mijnheer Deryckere? Ik kijk altijd een beetje strategisch, mijnheer Altundal, hoe ik op een tactische manier dingen op kan pakken. Ik heb met het CDA een debat gevoerd bij het bestuursakkoord en ook bij de begroting, waarbij zij aangegeven hebben dat zij echt open staan voor een brede discussie. Als ik dan even tel in de Staten en kijk hoe de poppetjes erbij zitten, dan kunnen we met het CDA in een goede inhoudelijke discussie volgens mij een heel eind komen om dat beleid die andere kant op te buigen, waarin ook het sociale aspect daar een goede plek in krijgt. En dan kijk ik niet weg bij andere partijen, ik nodig graag iedereen uit, maar als ik daar het CDA als een bondgenoot in krijg, en ook dat ze na kunnen komen wat in de eerdere bespreking bij het bestuursakkoord en de begroting, hoe we daar het debat hebben gevoerd, dan vraag ik ook aan de partijen aan de linkerkant om daarin constructief te blijven, om te kijken of we het beleid echt om kunnen keren. Volgens mij liggen er echt kansen om daar Brabant ook in de komende periode meer socialer te maken, en laten we die ook vooral pakken.

De **voorzitter**: Mijnheer Altundal, tot slot, want dan gaan we tot een afronding komen van dit debat.

De heer **Altundal** (SP): Voorzitter. Ik snap de heer Vreugdenhil en ik zal ook graag het vertrouwen hebben richting het CDA, hoe het CDA hier in zit, maar het gaat niet alleen om cultuur. Als we kijken naar Samenleving: 5,4 miljoen bezuinigd, Sociale Veerkracht bezuinigd. Dus de opstelling van het CDA binnen

de coalitiepartijen richting het bestuursakkoord en de bezuiniging heeft meer gevolgen dan alleen voor cultuur. In die zin denk ik dat het, als het gaat om dit beleidskader-

De **voorzitter**: U interrumpeert de heer Vreugdenhil en mijn verzoek is dan ook of u zich tot een interruptie wilt beperken en niet een heel eigen betoog wilt starten.

De heer **Vreugdenhil** (ChristenUnie-SGP): Ja, voorzitter, als ik mag afronden-

De **voorzitter**: Ja.

De heer **Vreugdenhil** (ChristenUnie-SGP): Ik zie dat de impuls gelden nu geregeld gaan worden, we hebben samen met het CDA de motie ingediend voor Zet en Zorgbelang, dus ik verwacht eigenlijk ook een constructieve houding van het CDA in die richting. En zo, stapje voor stapje, en misschien gaat dat met een steentje in de beek en niet meteen met een hele loop die we kunnen verleggen, gaan we er echt wel komen en zal ik ook het komende jaar die stappen blijven zitten, om te zorgen dat Brabant in ieder geval een stuk socialer daarin wordt.

Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Vreugdenhil. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van de eerste termijn van uw Staten. We schorsen vijftien minuten, om daarna over te gaan naar de beantwoording door het college.

Schorsing (20.42-21.02)

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering. Het woord is aan de gedeputeerde, de heer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Dank je wel, voorzitter. Ik dank alle woordvoerders voor hun inbreng in dit toch wel wat ingewikkelde dossier. Ik heb zeer aandachtig geluisterd naar alles wat ingebracht is en ik verheug me nu al op de ontwikkeling van het beleidskader '23-'30, omdat menig woordvoerder al een aantal statements meegegeven heeft die daarin een plek moeten zien te krijgen en goed afgewogen zullen moeten worden met elkaar. Dat vind ik een goed uitgangspunt om zo snel mogelijk aan de gang te gaan met het beleidskader 2023-2030. Desalniettemin zullen we eerst het overgangskader 2021-'22 nog met elkaar moeten zien vast te stellen, om daarmee verder te kunnen. Ik wil het behandelen aan de hand van de vragen die naar mij en naar het college toe gekomen zijn en daarna zal ik namens het college een antwoord geven op de moties en amendementen.

Twee partijen, VVD en JA21, vroegen nadrukkelijk: hoe staat de gedeputeerde tegenover de Vuelta en hoe zit dat nou met die Vuelta? De Vuelta zou in 2020 gereden zijn in Nederland. Daartoe hadden een aantal Brabantse steden en Brabant zich ook verplicht als medeorganisator. Dat is al onder de vorige coalitie gebeurd. Uiteindelijk is die omwille van corona niet gereden. Dat wil niet zeggen dat de middelen meteen weg waren, want een deel van de voorbereiding en dergelijke was getroffen en lag vast in documenten en allerlei andere zaken en zoals het er nu naar uitziet wordt alles op alles gezet om de Vuelta in 2022 met een extra kostenpost van één ton, die al opgenomen is in de begroting van deze portefeuille, alsnog mede door Brabant te laten rijden. In tegenstelling tot wat de heer Van Wely zei, is het Brabantse aandeel daarin 1 miljoen en 50.000 euro, maar geen 5 miljoen euro, zoals de heer Van Wely dacht te hebben begrepen.

De **voorzitter**: U wordt geïnterrupteerd door de heer Van Hattem. De heer Van Hattem heeft het woord.

De heer **Van Hattem** (PVV): Dank, voorzitter. Over die Vuelta. Ik had begrepen dat de bedragen die vanuit de Rijksoverheid zijn uitgekeerd via het gemeentefonds richting de gemeenten Utrecht, Den Bosch en

Breda – ik weet niet zeker of er ook via het provinciefonds geld is uitgekeerd, maar het zou kunnen – voor de Vuelta, niet door de Rijksoverheid zijn teruggevorderd, omdat het een gemeentefondsuitkering is. Heeft de gedeputeerde er zicht op of ook alle betrokken overheden die bedragen gereserveerd hebben voor een alsnog organiseren van de Vuelta, of is dat geld alweer uitgegeven en moet er weer elders geld vandaan worden gehaald?

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Voorzitter, als ik daarop mag antwoorden. De Rijksuitkering komt met name van VWS voor een groot deel, die is inderdaad gereserveerd en staat nog steeds beschikbaar, voor zover het al niet vastgelegd is in allerlei voorbereidingen, voor de Vuelta. De gemeente Utrecht heeft afgelopen week besloten en ook de steden hebben deze middelen nog steeds beschikbaar om hiervoor in te zetten en te gebruiken, voor zover de middelen al niet in de voororganisatie ingezet zijn. Als de Vuelta in 2022 niet door zou gaan, dan zijn we die middelen voor een groot deel kwijt. Dat is duidelijk, want er zijn voorbereidende werkzaamheden verricht.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Ja, 'kwijt' in die zin, dat het dan besteed is, maar niet dat het teruggestort hoeft te worden aan de Rijksoverheid.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Klopt.

De heer **Van Hattem** (PVV): Want het is een decentralisatieuitkering.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Ja, en daarnaast hebben we een behoorlijke hoeveelheid middelen die komen van private partijen. Een deel van die middelen wordt ingezet voor side events en extra sportactivatie rond de Vuelta en het betrekken van burgers daarbij. Die staan voor een groot deel ook nog steeds gereserveerd en vast bij de verschillende bedrijven die daar toezeggingen toe gedaan hebben. Dat loopt op dit moment. We proberen het binnenkort rond te krijgen en dan hopen we snel het groene licht te krijgen.

De **voorzitter**: De heer Van Wely.

De heer **Van Wely** (Groep Rutjens): Ja, dank je wel, voorzitter. Ik wordt toch een beetje uitgedaagd door gedeputeerde Van Pinxteren over het budget. Als mijn geheugen me niet in de steek laat, heeft de provincie sowieso al 1 miljoen euro geïnvesteerd om überhaupt een stichting in het leven te roepen. Dat is punt een. Punt twee: VWS zit erin voor 2,5 miljoen euro. Punt drie: het totaalbudget is 14 miljoen euro, waarbij aangegeven wordt dat de provincie voor het grootste gedeelte dit bedrag gaat ophoesten. Dus ik denk niet dat we hier op één lijn zitten qua getallen.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Nee, ik denk dat u niet helemaal de juiste informatie hebt, maar ik wil u best toezeggen dat we u, zodra we groen licht hebben, een grove opzet geven van de opbouw van de middelen. De middelen die de provincie Brabant hierin investeert bedragen 1.050.000 euro.

De heer **Van Wely** (Groep Rutjens): Volgens mij zit de provincie er sowieso al in voor 1 miljoen euro aan kosten voor een stichting.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Nee, dat is niet correct.

De heer **Van Wely** (Groep Rutjens): Kunt u dan aangeven hoe die 14 miljoen euro-

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Nogmaals: ons aandeel in het totale kostenplaatje is 1.050.000 euro.

De heer **Van Wely** (Groep Rutjens): Nou ja, oké, ik lees hier iets anders, dus dan wil ik wel graag dat u dat een keer terugkoppelt.

De **voorzitter**: Volgens mij heb ik net een toezegging van de gedeputeerde gehoord dat hij dat ook op enig moment gaat doen.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Dat gaan we op enig moment zeker doen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Pinxteren, ga uw gang.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Dan heb ik vragen gehoord van D66, die gingen met name over de Rijksconvenanten die wij gesloten hebben: waarom komt u uw afspraken niet na met VNG, IPO en dergelijke? De afspraken zoals die opgenomen zijn in de verschillende convenanten komen wij als provincie Brabant volledig na. Daar is geen afwijking in, er is ook geen beperking in. De afspraken die in die convenanten opgenomen zijn komen wij volledig na.

Kunt u ons toezeggen dat de bibliotheken en Cubiss onder de portefeuille vallen? Bibliotheken en Cubiss vallen onder mijn portefeuille. Alleen van het onderdeel Laaggeletterdheid en Mediawijsheid hebben wij met elkaar afgesproken en besloten in het afgelopen jaar dat die toegevoegd worden aan de portefeuille Economie en vallen onder arbeidsmarktbeleid.

De **voorzitter**: U wordt geïnterrupteerd door mevrouw Meeuwis.

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Dank u wel, voorzitter. Ik dank de gedeputeerde voor zijn reactie. Ik had nadrukkelijk de link gelegd niet alleen tussen wat in woorden is gezegd ten aanzien van de afspraken, maar ook in het geld dat daarbij hoort. Kijk, op het moment dat je wel in woorden zegt dat we het bibliotheekconvenant omarmen bijvoorbeeld, maar er gaat een hoop geld af en vervolgens moeten wel alle doelstellingen en afspraken die gemaakt zijn bereikt worden, hoe krijgt Cubiss dat bijvoorbeeld voor elkaar met veel minder geld?

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Toen het onderdeel Laaggeletterdheid en Mediawijsheid overging naar arbeidsmarktbeleid is duidelijk gezegd dat dat bekostigd wordt vanuit het budget van Economie. Daar zijn afspraken over gemaakt. Er is inderdaad wel 1,9 miljoen euro vrijgevallen binnen deze portefeuille, maar uiteindelijk wordt er bij Economie wel weer een hoeveelheid geld ingestoken. Als we kijken naar de concrete afspraken in de verschillende convenanten, dan moet ik tot de constatering komen dat wij als provincie Brabant keurig ons houden aan de convenanten en ook aan de productie van kwalitatieve en kwantitatieve inzet. Dus daar houden wij ons echt aan en dat wil ik ook graag zo houden en ook niet anders geframed zien, want dan vind ik dat vervelend.

50PLUS stelt: waarom heeft de gedeputeerde een bezuiniging van 7,2 miljoen euro geaccordeerd? Dat is afgesproken in het bestuursakkoord, dat moge duidelijk zijn. Dat is een politieke keuze geweest die wij met elkaar als Staten gemaakt hebben en daar hebben wij ons aan gecommitteerd als college, dus daar zijn we nu mee aan de slag.

“Geef rust aan deze sectoren, toon empathie aan de mensen die daar werken en geef ze een toekomst.” Dat doen we ook, we proberen, zeker met empathie en gevoel voor de mensen, en zeker ook met het corona-herstel/aanpakpakket. Daarom hebben wij vorig jaar twee miljoen euro aan matchingsgeld beschikbaar gesteld vanuit de provincie, om te zorgen dat de cultuursector aan de gang kon blijven. Wij

hebben gezorgd voor de coulanceregeling bij Brabant C, de coulanceregeling voor de huur van musea en dergelijke, we hebben gezorgd voor een aantal andere zaken, om met elkaar-, en we hebben ook toegezegd dat meer reserve mee overgenomen mag worden naar een ander jaar. Daardoor proberen wij juist vanuit empathie en ook met elkaar te ondersteunen dat straks die cultuursector een goede start kan maken in de zomer, in de hoop dat we in juli weer open kunnen. Dat proberen wij juist heel erg goed te ondersteunen op die manier. Dus die rust willen wij geven, en die rust willen wij ook geven in de richting- En natuurlijk: het PON & Telosrapport, dat overigens niet in zijn hoofdlijn afwijkt van de landelijke cijfers en inzichten, geeft heel nadrukkelijk aan dat de gesubsidieerde instellingen over het algemeen, ook met de Rijksregelingen, er nog redelijk uit springen, maar dat juist de zzp'ers, de individuele makers en de niet-gesubsidieerde instellingen het heel zwaar te verduren hebben. Ook daar zullen we met elkaar met aandacht naar moeten kijken, hoe we dat kunnen oplossen. Overigens kan een aantal van hen ook gebruikmaken van de regelingen zoals het Rijk die heeft samengesteld en nog steeds als steunmaatregelen doet. Wat wel een wijziging is geweest, is dat er de eerste keer met de matchingsgelden een andere vorm van ondersteuning van de cultuursector is geweest. De 150 miljoen euro die beschikbaar gekomen is van de 482 miljoen euro die de minister beschikbaar gesteld heeft bij de decembercirculaire, gaat rechtstreeks naar de gemeenten. Het is ongeoormd geld, dus het is aan de gemeente om te kijken of zij dat geld gaat inzetten in de cultuursector. Het is ook aan de gemeente om te kijken of zij dat dan inzet voor die harmonie en dat wijkgebouw en allerlei andere lokale, plaatselijke, verenigingen en amateurkunstenaars, om hen te ondersteunen. Maar dat is een keuze van de gemeenteraden en de gemeentes en dat is niet de keuze van de provincie. Wij zitten daar niet tussen. In de decembercirculaire is het op deze manier geregeld.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie. Mevrouw Van Dijk.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Dank u wel voor de toelichting, mijnheer Van Pinxteren. Ik wil u nog even herinneren aan de vorige themabijeenkomst, waarin u heel duidelijk aangaf dat u met de motie van een aantal steden, waaronder Tilburg, in uw broekzak naar de gemeenten ging om juist die gemeenten te stimuleren om voor de zzp'ers en voor alle instellingen iets te betekenen met dat geld. Kan ik daar nog steeds op rekenen, of kunnen de instellingen en gemeenten daar nog op rekenen?

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Met de wethouders van BrabantStad hebben wij inderdaad over dit onderwerp overleg gehad en ik constateer ook dat men binnen BrabantStad de middelen die vrijgekomen zijn bij de decembercirculaire op een hele goede manier aan het inzetten is binnen de gemeenten voor de cultuursector en alles wat daarmee samenhangt. In mijn gesprekken met kleinere gemeenten ben ik er nog niet volledig van overtuigd dat het overal op honderd procent van de plekken gebeurt, maar ik maak het natuurlijk wel een gespreksonderwerp op het moment dat ik met anderen om de tafel zit. Dat is wel belangrijk, denk ik. Maar uiteindelijk is en blijft het de keuze van de gemeenteraad.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Nee, omdat u het niet noemt- O, sorry, voorzitter.

De **voorzitter**: Nee, ga uw gang.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Omdat u het niet noemt, denk ik: ik herinner u er nog even aan dat u dat vol vuur ging doen. Vandaar.

De **voorzitter**: Gaat u verder, mijnheer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Dan ga ik naar de moties en de amendementen. Ik pak de motie over eSports. Ik zou die graag via 'oordeel Staten' bij u terug willen leggen, omdat ik juist hier zie dat, als deze met een meerderheid door de Staten zou worden aangenomen, dat een aansporing

is om te kijken hoe we dit in het beleid voor 2023-'30 een plek zouden kunnen geven. Daarbij zal het van belang zijn eerst goed te verkennen wat eSports volledig inhoudt, daar hebben we daarstraks in het debat al het een en ander over gehoord, en wat er allemaal onder valt en niet onder valt, om het uiteindelijk, als u het als Staten belangrijk vindt, te kunnen laten landen in het nieuwe beleidskader. Dat lijkt me de juiste weg. Dus van deze motie zou ik willen zeggen: oordeel Staten.

Dan 'Volle kracht voor Triple A topsportevenementen'.

De **voorzitter**: U wordt geïnterrupteerd. De heer Vreugdenhil.

De heer **Vreugdenhil** (ChristenUnie-SGP): Ja, voorzitter. In de motie staat dat het in het beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport 2021-2022 een belangrijke plek moet gaan krijgen. Dit is nou precies wat ik zei: als u van deze motie zegt dat die wel aangenomen kan worden, dan slaat u een gat in de begroting dat we de komende jaren nodig hebben en dan gaat u mij verliezen in de steun voor dit voorstel, want er staat niet 2023-2030, maar 2021-2022 in de motie. Dus als ik u was, zou ik hem ten sterkste ontraden.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Dank u wel, mijnheer Vreugdenhil, dat u hem nog een keer heel erg goed aan mij voorhoudt. Wat mij betreft verkennen we in de periode 2021-2022 wat het is en als daar dan uitkomt dat eSports een plek zou moeten krijgen in het nieuwe beleidskader '23-'30, dan zullen we daar met u de discussie over moeten voeren. Want klakkeloos iets opnemen in het beleidskader '21-'22, zonder dat we exact weten wat het is, lijkt me heel erg lastig.

De **voorzitter**: Mijnheer Vreugdenhil.

De heer **Vreugdenhil** (ChristenUnie-SGP): Ja, voorzitter, dan toch even de scherpte: er staat '21-'22, dus dan zou ik gewoon zeggen "ontraden", gewoon scherp erin zijn, duidelijk zijn, niet gaan laveren. Want als u gaat laveren, dan gaat u mijn steun ook verliezen hiervoor. Gewoon heldere koers: het staat er, u wilt het niet, ontraden.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Dan moet ik de heer Vreugdenhil gelijk geven, dan zou ik hem moeten ontraden. Maar als ik hem mag lézen als dat het een definitieve plek krijgt in het beleidskader '23-'30, dan is het 'oordeel Staten'.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie door de heer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Ja, voorzitter, ik ben nu even de draad kwijt. De gedeputeerde geeft een eigen invulling aan de tekst, die niet in de motie staat. Al zou het naar '23-30 zijn, dan betekent het dat er binnen het budget van Sport een verdeling zal plaatsvinden, dat middelen ook hier naartoe moeten gaan. Dus zegt de gedeputeerde dat er ruimte voor bestaat binnen het programma Sport om voor eSports financiële dekking te vinden?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Voorzitter. Volgens mij heb ik een helder antwoord gegeven. We zitten nu in de beantwoording in eerste termijn. Mogelijk wil de opsteller van de motie hem nog verduidelijken, dat zou een mogelijkheid kunnen zijn, en nog aanpassen op de omissie zoals die

aangegeven wordt door de heer Vreugdenhil. Ik lees hem zo, dat wij dan in het nieuwe beleidskader '23-'30 een plek moeten maken voor eSports. Zo lees ik de motie. Ik hoor straks wel van de opsteller van de motie of deze nog zal worden aangepast.

De **voorzitter**: Misschien horen we dat zo meteen wel, want mevrouw Scholder wil namelijk ook interpreteren.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zat even in een soort wachtkamer, want ik dacht: nu gaat het inderdaad alle kanten op. In de motie wordt het college verzocht om eSports als een belangrijke groeisector mee te nemen in de uitvoering van het onderdeel Sport in het beleidskader 2021-2022. De heer Vreugdenhil vergeet te melden dat er achter de komma staat: "alsook het nieuwe, nog te ontwikkelen beleidskader 'Levendig Brabant 2023-2030'". Dus gedeputeerde Van Pinxteren leest hem zoals hij bedoeld is. Dat wil ik maar even zeggen.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie door mevrouw Van Dijk.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Om het nog heel even scherp te krijgen, want ik zag de heer Vreugdenhil ook al reageren op het antwoord van de heer Van Pinxteren: u wilt, zeg maar, in 2021 en '22 gaan toetsen/onderzoeken hoe de omschrijving van eSports is als het ware, wat het allemaal inhoudt, omdat wij ook alle kanten op vlogen, en dat ook daarna meenemen in het nieuwe beleidskader. Begrijp ik dat goed? Want dat eerste stuk deed hij als laatste conclusie weer vergeten, want dan zit 2021-2022 in één keer niet in uw antwoord.

De **voorzitter**: De heer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Dank je wel, voorzitter. Wij verkennen in '21-'22 wat dit inhoudt en welke impact dit kan hebben voor Sport enzovoort, en bij onze afwegingen in het beleidskader '23-'30 kunt u als Staten met elkaar ook de discussie voeren over welke plek het dan uiteindelijk krijgt binnen dat beleidskader. Is dat zo voldoende beantwoord?

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Dank u wel, dat was waar ik naar op zoek was.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Dan gaan we naar motie 31, 'Volle kracht voor Triple A-topsporevenementen'. Oordeel Staten, zou ik zeggen. Als de motie zó geïnterpreteerd mag worden dat ik in gesprek ga met de Brabantse gemeenten - want ik zou niet willen zeggen alleen de B5, maar de Brabantse gemeenten, want er zijn ook kleine gemeenten die grote sportevenementen organiseren - en bedrijven, om te kijken hoe we kunnen samenwerken, ongeacht de vorm, om evenementen naar Brabant te halen, dan kan ik deze motie omarmen. We zijn bezig evenementen naar Brabant te halen, maar geef ons wel de vrijheid een passende vorm te zoeken hoe we dit spaarpotje met elkaar vorm gaan geven. We hebben ondertussen, uit de ervaringen met de Vuelta en op andere momenten, ook met de ontwikkeling van BrabantSport, gemerkt dat een aantal ondernemingen die best willen sponsoren en investeren in sport, dat het liefste doen in de richting van side events en niet zozeer in het grote event, maar veel meer in de side events die betrokken zijn bij dat grote event, met als kenmerkende uitspraak van een van de ondernemers: "Als ik een sportploeg wil sponsoren, dan doe ik dat vanuit mijn firma, dan doe ik dat op een andere manier, maar ik ben geïnteresseerd in de ondersteuning van de side events die grote groepen in onze maatschappij mobiliseren". Als ik hem op die manier mag lezen, dus: aan de slag met gemeenten, ondernemers, kijken

wat er kan, kijken hoe we dat dan eventueel vorm en inhoud kunnen geven, dan wil ik graag die verkenning aangaan.

De **voorzitter**: U wordt geïnterrupteerd door mevrouw Van Diemen.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Ja u wilt een uitbreiding aangaan, maar die kost ook geld. U heeft het al over een spaarpotje. Ik wist niet dat er een spaarpotje was, want als er spaarpotjes zijn, dan gaan we daar straks weer lekker met z'n allen over, zal ik het zo zeggen hè? Als u zegt van: "goh, dit kunt u best doen, Staten", waar halen we dan het geld vandaan? En ten koste van wat? Dat is een vraag die ik daarstraks ook gesteld heb, maar die nog steeds boven de markt blijft hangen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Het spaarpotje is er nog niet. Zo is het genoemd in de motie. Nee, ik wil best onderzoeken of wij met publiek-private middelen met elkaar kunnen komen tot een wat bredere hoeveelheid middelen die we in kunnen zetten om grotere evenementen naar Brabant te halen, waarbij side events ook een belangrijk onderdeel zijn. Dat is wat hier gevraagd wordt aan mij.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Diemen.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Ja, dat is wat gevraagd wordt, maar dan nog blijft het dat wij ook een stukje financiering zouden moeten doen. En als u zegt "ik heb al zeven miljoen - wat in het voorstel staat - om te bezuinigen", hoezo dan volle bak inzetten hierop?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Pinxteren, gaat u verder.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Nou "volle bak inzetten hierop": proberen om met elkaar die multiplier tot stand te brengen, waarbij een kleine inbreng van de provincie soms kan leiden tot een grote inbreng van derden en dat met elkaar tot mooie evenementen kan leiden. Ja, daar wil ik dan zeker op inzetten. Dat is eigenlijk wat we met een aantal andere fondsen ook zo doen.

Dan motie 32, 'Streven naar 50 procent private deelname binnen cultuur'

De **voorzitter**: Mijnheer Altundal, heeft u een punt van orde of zo?

De heer **Altundal** (SP): Nou, ik heb twee keer een interruptie gevraagd, één keer heb ik niet gekregen en nu weer.

De **voorzitter**: O, sorry, die had ik niet gezien. Mijnheer Altundal, ga uw gang.

De heer **Altundal** (SP): Ja, voorzitter, dank u wel. De gedeputeerde geeft ook aan deze motie weer een eigen interpretatie. Ik heb inmiddels het gevoel dat de gedeputeerde de VVD niet op zere tenen wil trappen. In de motie staat niets over side events, het gaat heel duidelijk over topevenementen. Ik wil de gedeputeerde vragen om de motie nog eens inhoudelijk te bekijken en op basis van de inhoud een oordeel te geven. De gedeputeerde geeft iedere keer een eigen invulling, dat respecteer ik, maar dat is niet de strekking van de motie. En ten tweede: als je eSports en topevenementen financiert, we hebben een ombuiging van 2,5 miljoen tot 3 miljoen in de sport, hoeveel blijft dan eigenlijk over voor de rest van de sportactiviteiten?

De **voorzitter**: Ik geef ook even het woord aan mevrouw Van Dijk, want die wil ook interrumperen, en dan kan de heer Van Pinxteren op beiden antwoorden zo meteen. Mevrouw Van Dijk.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Stel dat er dan een evenement komt, mijnheer Van Pinxteren, u heeft het met elkaar voor elkaar dat uit dat kleine potje geld, of wat u dan met elkaar heeft, een evenement komt waarvoor dan, vergelijkbaar als voor de Vuelta, misschien een halve ton, een miljoen, nodig is, komt u dan met een apart voorstel en financieringsvoorstel voor dit soort evenementen, los van al deze budgetten?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Pinxteren, ingaande op de heer Altundal en mevrouw Van Dijk. Ga uw gang.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): De heer Altundal stelde dat side events niet in de motie staan. Dat klopt, daar heeft u volledig gelijk in. Ik heb alleen uitgelegd dat dat ik private partijen mogelijk makkelijker kan bewegen om te investeren, samen met publieke partners, in evenementen op het moment dat sprake is van side events. Want bij grote sportevenementen horen side events en daarop zijn private partijen – dat is onze ervaring op dit moment al – eerder geneigd te investeren en mee te investeren. Dus vanuit die hoedanigheid heb ik dat gesteld in dezen. Ten aanzien van de grote evenementen heb ik zeer recent nog in de memo over de WLK Cycling 2027 gezegd dat, zodra er meer duidelijkheid is, ik met een voorstel zal komen hoe die financiering er dan uitziet en hoe we dat met elkaar zouden kunnen doen. En dan bent u als Staten altijd nog als laatste om te zeggen: dit moeten we wel doen, of niet doen, zoals dat ook in het verleden gebeurd is bij de Vuelta.

De **voorzitter**: Mijnheer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Ja, voorzitter. Omdat beide moties, zowel over eSports als over evenementen, ook de volgende beleidskaderperiode behelzen, zijn deze moties dan niet overbodig volgens de gedeputeerde?

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Nee, voorzitter, die hoeven dan niet overbodig te zijn. Die kunnen een richting aangeven waar we bij het volgende beleidskader zeker naar moeten kijken met elkaar en de afwegingen moeten maken. Het lijkt me juist goed om nu al, vanaf dit moment, op te halen wat er leeft, zowel in de maatschappij, bij u en bij anderen, wat wij in het beleidskader met elkaar dienen af te wegen en waar we met elkaar een oplossing of een discussie over moeten voeren. Dat is beter dan achteraf.

De **voorzitter**: Mijnheer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Voorzitter, ik wil niet lastig zijn, maar nieuw beleid / nieuw onderwerp, hoort dat niet bij de perspectiefnota? Want we hebben het hier over het beleidskader en het besluit tot uitwerking van nieuw beleid en als we hier nieuwe onderwerpen, nieuwe wensenlijsten inbrengen, die de gedeputeerde dan shopt – nou, toevallig is het de VVD, dan zeg ik 'ja' en bij anderen zeg ik 'nee' --, vindt de gedeputeerde niet dat dit soort wensenlijsten bij de perspectiefnota hoort en vervolgens wij die bij de begroting moeten vaststellen?

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Zover ik de moties nu lees, en kan lezen, zijn het onderwerpen die dit beleidskader betreffen dat ontwikkeld moet worden, passen ze bij het beleidskader en zouden ze een plek moeten krijgen in het beleidskader. Dat is volgens mij de intentie van de indieners van de motie. Daar zult u mogelijk met elkaar nog over in debat moeten in tweede termijn, maar dat is volgens mij de insteek van de indieners van de moties.

De **voorzitter**: Gaat u verder, mijnheer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Dan ga ik door met motie 32 met betrekking tot 50 procent private deelname binnen cultuur. Die zou ik willen ontraden, niet zozeer dat we met elkaar niet moeten gaan zorgen dat er mogelijk ook andere vormen van private financiering bij betrokken worden, alleen, en dat wil ik toch wel heel duidelijk zeggen: 50 procent investering kan soms heel goed uitpakken, maar in een aantal gevallen is er nu al sprake van eigen inbreng en eigen opbrengsten binnen een aantal projecten en veel makers zijn niet alleen afhankelijk van die subsidie, maar hebben ook een aantal inkomstenbronnen die ze ontwikkelen samen met hetgeen ze op de planken zetten en laten zien, zodat, als daar een 50 procent-grens getrokken wordt, het dan heel diffuus en lastig wordt om het allemaal voor elkaar te krijgen.

De **voorzitter**: U wordt geïnterrupteerd door mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ja, voorzitter, het was een interruptie op de vorige motie, maar dat geeft niet, ik kan hier ook wel op reageren. In deze motie staat dat wij zouden willen dat de provincie streeft naar 50 procent investeringen, dus gewoon ook eens een keer dat beleid, zeker via dit kader en ook naar de toekomst toe, een beetje gaat omtrenten, iets waar wij het al eens eerder over hebben gehad, ook in themabijeenkomsten, dat dat van belang zou kunnen zijn, dat je die hele financiering rond die cultuursector anders gaat inrichten. Daar gaat deze motie over: dat we gewoon willen dat GS streven naar een 50 procent bijdrage.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): U stelt hem wel erg breed op deze manier: dat u zegt "de motie roept op om meer ondernemerschap in de cultuurwereld, en daarnaar te kijken, en met elkaar te kijken hoe er een betere verhouding publiek-privaat ook in de financiering van de projecten kan worden doorgevoerd". Dat vraagt u dan blijkbaar van mij, maar dat is niet zo verwoord in deze motie. Dus ontraad ik hem.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Voorzitter, mag ik even-

De **voorzitter**: Ja, ga uw gang.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ja, ik kan wel weer een 'Intertje' doen, maar misschien heel even kort. Wat me opvalt is dat alle drie onze moties door de heer Van Pinxteren een beetje anders geïnterpreteerd worden. Licht dat aan de tekst? Want we hebben deze dus wel bewust ook breed opgesteld, zodat die voor de andere fracties niet zo bedreigend zou zijn, in de zin van "o, o, ze komen weer aan de cultuursector", als u begrijpt wat ik bedoel.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Dat begrijp ik, maar aan de ene kant zet u hem heel breed op, maar met die 50 procent pinpoint u hem op een percentage, en dat maakt het zo ontzettend lastig om hem uit te voeren.

De **voorzitter**: Mevrouw Scholder tot slot.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Wij worden het hier niet over eens, voorzitter, denk ik. Wij schrijven in de motie dat we streven naar die 50 procent, en ook in mijn betoog heb ik duidelijk aangegeven dat dat bij BrabantSport op dit moment ook op deze manier gaat, dat je daardoor de cofinanciering op gang trekt en dat dat ook betekent dat, als je die cofinanciering al op andere vlakken hebt, die in gevaar komt, dat het bedrijfsleven straks zegt "ja, als de provincie dat op die manier niet doet, dan doen wij het ook niet meer".

Dus hier zit gewoon achter: laten we eens kijken met elkaar of we dat anders kunnen inrichten. En je streeft naar 50 procent, daar begin je misschien niet mee, maar dat is een streven.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Wij zien op dit moment via Brabant C dat de grens van 30 procent ingesteld is. Daar hebben een aantal partijen nog grote moeite mee, om dat te halen, en dan is 50 procent wel een stevige, grote stap om dat nu zo te doen, naast dat het wel erg breed opgezet is, want er zijn ook instellingen die veel meer inkomsten hebben en als het dan 50 procent zou zijn, dan wordt het weer anders. Dus ja, ik zou dit niet zo hard opschrijven.

De **voorzitter**: U bent aan het woord, mijnheer Van Pinxteren. U mag verder.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Oké, dan ga ik naar de volgende motie, 'Extra impuls in impuls gelden', de motie van CDA, 50PLUS en Lokaal Brabant. Zoals ik ook in de themavergadering aan de orde heb gehad, zijn wij op dit moment net gestart met de eerste ronde van aanvragen impuls gelden in 2021. Die loopt ergens af in de derde week van april, de aanvraagmogelijkheden, als ik het goed in mijn hoofd heb. Dan worden deze aanvragen, de pitches, allemaal beoordeeld en om en nabij half juni vinden de toekenningen van subsidies plaats. Ik zou graag willen verzoeken deze motie aan te houden tot, zeg maar, om en nabij eind juni, omdat we dan met een mededeling zullen komen hoe de eerste tranche gewerkt heeft, wat de toekenningen zijn en hoe het ervoor staat, en dan kunnen we ook meteen goed zien waar eventueel nog een reparatie plaats zal moeten vinden op basis van wat we de eerste ronde met elkaar hebben opgebracht binnen de aangepaste regels. Dan zal ook een eventuele reparatie plaats kunnen vinden en dan kan dat mogelijk op basis van deze motie, of op een andere manier.

Dan ga ik naar motie 34, 'Verbetering subsidieregistratie'. Natuurlijk zijn ook wij enorm geschrokken van wat er gebeurd is in het advies richting de professionele kunsten, wat daar aan de hand is geweest en welke belangenverstremming daar heeft plaatsgevonden. Echter, als we kijken naar alle regels die we hebben rond subsidieontvangers, hoe dat subsidiesysteem in elkaar zit en hoe dat gecontroleerd wordt, dan komen we wel tot de conclusie dat de regels op dit moment sluitend zijn. Natuurlijk zullen wij de evaluatie die ontstaan is goed evalueren en goed kijken waar mogelijk nog verbetering aangebracht zou moeten worden in de regels, als blijkt dat daar een hiaat in zit.

De **voorzitter**: U wordt geïnterrupteerd door de heer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Dank, voorzitter, maar ik vind het ook prima als de gedeputeerde heel even zijn zin afmaakt, dan kan ik daar iets gericht op doorvragen.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Oké, dank je wel. Wij gaan zeker na wat er gebeurd is en hoe het gebeurd is en waar onze regels mogelijk een hiaat hebben, maar vooralsnog zien we geen hiaat in de regeling. Dat u ons oproept om nadrukkelijk te kijken naar wat daar gebeurd is en daar lessen uit te trekken: ja, maar in mijn ogen is de motie daarbij dan op dit moment overbodig. Mijnheer Van Hattem?

De **voorzitter**: Het geluid aan laten is ook nog niet altijd een feest. Mijnheer Van Hattem en vervolgens ook mevrouw Van Dijk.

De heer **Van Hattem** (PVV): Ja, voorzitter. Mij was eerlijk gezegd ook een beetje onduidelijk in deze motie op welke regels concreet bedoeld wordt. Ik begrijp dat er het nodige is misgegaan, daar heb ik in de themacommissie ook nadrukkelijk aandacht voor gevraagd, wat ik toen het 'subsidie-Oedipuscomplex' heb genoemd. Maar het is mij onduidelijk op welke regels deze motie duidt. Ook de gedeputeerde hoor ik nu

zeggen dat we waar nodig naar de regels moeten kijken, maar welke regels worden hier precies bedoeld? Wordt daar bijvoorbeeld de ASV mee bedoeld? Daar hadden we toch wel graag iets meer duidelijkheid over, zodat we ook weten waar het probleem zit.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Het probleem is duidelijk geworden door de adviescommissie, de HAC, die ons duidelijk aangegeven heeft waar het niet goed gegaan is. Wij moeten nu goed kijken of onze subsidieregels en alles wat eromheen zit sluitend zijn en of de situatie die zich hier voorgedaan heeft voorzien is in die regels en of dat inderdaad voorkomen kan worden en voorkomen had kunnen worden. Overigens moet ik wel mededelen dat in het reglement dat de adviescommissie heeft onder 7.1 heel nadrukkelijk deze situatie benoemd staat, dat daar melding van gemaakt had moeten worden, en dat is niet gebeurd. Dus daar hebben we al een richting van waar- Dus het is wel vervat in onze regels, maar als iemand, om welke reden dan ook, daar niet melding van maakt, wordt het achteraf constateren en dan hebben we dus deze problematiek. Dat klopt.

De **voorzitter**: De heer Van Hattem tot slot.

De heer **Van Hattem** (PVV): Ja, dank, voorzitter. Dan hebben we in ieder geval wel scherp bij deze motie dat het ook gericht is op de regels van die adviescommissie en alle subsidieregels daaromheen. Want als in het dictum van de motie alleen staat 'de regels' en 'governance', kan het alle mogelijke kanten uitwaaien. Misschien dat het dan goed is voor de verslaglegging dat we ook even scherp hebben dat de motie zich daarop richt en dat daar ook een verbeterslag moet worden gemaakt, zodat concreet afrekenbaar is of deze motie straks op die manier wordt uitgevoerd, mochten wij hier eventueel voorstemmen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Ik heb al gezegd: ik vind hem overbodig, want ik vind het onze taak om te toetsen of de regels op een goede manier zijn toegepast en uitgevoerd en waar het misgegaan is en als het nodig is voorstellen aan u voor te leggen om eventueel regels aan te passen, te verbeteren, of nog verder. Het mag duidelijk zijn dat wij dit ook heel serieus nemen.

De **voorzitter**: Ik ga naar mevrouw Van Dijk en de heer Vreugdenhil. Mevrouw Van Dijk.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Mijnheer Van Pinxteren, u heeft het over een evaluatie en in de laatste zin ook over een aanpassing van de regels. Hoe neemt u de Staten hierin mee? Want op een gegeven moment kan het ook zijn dat het kader eigenlijk te klemmend, of niet goed is en dergelijke. Kunt u daar iets over toelichten?

De **voorzitter**: Mijnheer Vreugdenhil.

De heer **Vreugdenhil** (ChristenUnie-SGP): Ja, voorzitter, een beetje procedureel. Volgens mij hebben we afgesproken dat we een debat zouden voeren over dit onderwerp ná de evaluatie hierover. We gaan het nu al doen aan de hand van een motie die ingediend wordt door een aantal partijen. Ik zou hen eigenlijk op willen roepen om die motie aan te houden, want ja, je daagt dit debat uit, terwijl we de informatie nog niet hebben. Dan gaan we een debat volgens mij van een uur doen dat niet effectief is. Volgens mij moeten we dat op een moment doen dat we echt alle informatie vanuit die evaluatie hebben. Dus dat zou mijn oproep eigenlijk zijn, want anders zijn we zó een halfuur verder met een onderwerp waar we met z'n allen nog weinig over kunnen zeggen volgens mij.

De **voorzitter**: Duidelijk. De heer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Ja, volgens mij was dat ook een stukje de vraag van mevrouw Van Dijk. Wij evalueren nu de gang van zaken en daar hebben we een afspraak over met uw Staten, wanneer wij daarmee naar u toe komen, zodra die evaluatie gereed is, en daar met elkaar het gesprek over voeren. En dan zullen we ook de situatie ten aanzien van wat hier gebeurd is nadrukkelijk aan de orde hebben. Als dat leidt tot aanpassing van regels, dan zullen we dat ook met u moeten bespreken.

De **voorzitter**: Gaat u verder, mijnheer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Dan zou ik graag verder gaan naar motie 35, 'Geef impuls gelden een impuls'. Geen enkel bezwaar. Ik zie deze motie eigenlijk als een aansporing om met Brabant C en Kunstloc te onderzoeken wat hierin mogelijk is en wat hierin kan. Dus zeker een stevige aansporing. Geen bezwaar.

Motie 36, PvdA, 'Geef Zet en Zorgbelang meer tijd'. Deze motie ontraad ik, en wel om de volgende reden. Er loopt een bezwaarschriftenprocedure bij de HAC, die is nog niet afgerond en het zijn duidelijk politieke keuzes geweest over de inzet van middelen die wij met elkaar gemaakt hebben. Dus dat zijn twee zaken die hier liggen en ik ontraad deze motie.

Dan komen we bij amendement 4-2021 van SP, GroenLinks en D66, 'Niet korten op het budget van de impuls gelden regeling voor 2021'. Wij denken dat wij met aanpassingen van de regeling een goede nieuwe regeling hebben neergezet. Wij monitoren die, zoals ik zonet ook gezegd heb, en we komen zeker rond de zomer met een eerste monitoringsverslag wat dit betekend heeft ten aanzien van de eerste golf aan aanvragen van mogelijke subsidies in dit kader, en dan kunnen we met elkaar bekijken of een eventuele aanpassing / reparatie noodzakelijk is. Dus ik zou dit amendement willen ontraden. De toezegging heb ik ook in de themavergadering al gedaan dat we met die monitoring komen rond de zomervakantie.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie door mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ja, ik ben wat vertraagd, voorzitter, maar ik schrik eigenlijk van het feit dat de gedeputeerde M35 geen bezwaar vindt. Heeft u die motie goed gelezen? Want u hebt vandaag een beetje vreemde manier van interpreteren van moties, heb ik het idee. Maar 'Geef impuls gelden een impuls': wat gaat u doen? U hebt zelf besloten dat het een miljoen minder moet gaan worden bij Kunstloc. Gaan we nu toch via de achterdeur kijken of we de impuls gelden weer een miljoen kunnen toedichten? Of wat zijn we nou aan het doen?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Dank je wel, voorzitter. Als u het dictum goed leest, dan staat er: "roepen het college van Gedeputeerde Staten op om, in samenwerking met Brabant C en Kunstloc, met inzet van haar netwerk van bedrijven, ondernemers, instellingen en vele anderen, te zoeken naar de mogelijkheid van het instellen van een impuls fonds voor creatievelingen, in vergelijking met het recent opgerichte Brabant Sportfonds". Oftewel: hier te zoeken naar een mogelijkheid van publieke en private impulsen in plaats van 'sec' publieke impulsen. Dat is wat er staat.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Mag ik dan vragen waarom u zo tegen de motie van de VVD bent over die 50 procent? Want het is in feite dezelfde intentie die daarachter zit. Alleen, wij hebben hier gezegd: streef naar 50 procent dat uit deze samenwerking met ondernemers, bedrijven en instellingen komt. Ik vind het een hele vreemde, dat u met name de motie over de impuls gelden gaat steunen.

De **voorzitter**: De gedeputeerde gaat hier kort op reageren, want we hebben het hier wel al over gehad. Mijnheer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Ja, voorzitter, dit is heel concreet op het terrein van de impuls gelden met betrekking tot het ondersteunen van creatievelingen die samen met publieke partijen-, dus dat is niet zo breed als in de vorige motie die daarnet aangedragen werd.

Dan ga ik naar A5, GroenLinks, SP en D66, 'Geen bezuinigingen op cultuur'. Deze motie ontraden wij.

De **voorzitter**: Ik kreeg mijn geluid niet aan, mijnheer Van Pinxteren, want er zijn nog een paar interrupties door mevrouw Van Dijk en de heer Van Wely. Mevrouw Van Dijk.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Ik pas deze keer, want de heer Van Pinxteren heeft al antwoord gegeven op de vraag die ik wilde stellen.

De **voorzitter**: De heer Van Wely.

De heer **Van Wely** (Groep Rutjens): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik had eigenlijk nog een vraag over de motie over de impuls voor impuls gelden. In de motie wordt een vergelijking gemaakt met het Brabant Sportfonds, waar de provincie ook in zit qua geld. Betekent dat ook dat de provincie, als deze motie wordt aangenomen, een financiële verplichting aangaat?

De **voorzitter**: Ga uw gang, mijnheer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Dat kan ik op dit moment nog niet zeggen. Het zou kunnen dat het structurele deel van de impuls gelden dan ingezet wordt in combinatie met private impuls gelden, en dat we daarmee een veel groter fonds kunnen creëren. Dat zal eerst onderzocht moeten worden, maar ik kan hem wel omarmen deze, om daar onderzoek naar te doen, samen met Brabant C en Kunstloc. Dat lijkt me evident.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Wely.

De heer **Van Wely** (Groep Rutjens): Ik vind het een beetje vreemd dat gedeputeerde Van Pinxteren niet de financiële implicaties kan aangeven van de toezegging op de motie.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Dank je wel, voorzitter. Als mij gevraagd wordt iets te onderzoeken, dan denk ik dat we met elkaar eerst dat onderzoek moeten doen, om uiteindelijk dan de definitieve vormgeving aan u voor te leggen, hoe we dat met elkaar gaan doen.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Dan kom ik bij amendement 6 van GroenLinks, SP en D66, 'Beleid gaat voor geld'. Dat ontraad ik, want er is een politieke keuze gemaakt rond de ombuigingen in de begroting en die keuze is door een meerderheid van de Staten aangenomen. We hebben die opdracht en daar ben ik op dit moment namens het college ook mee aan de slag. Dus dit amendement ontraad ik.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Diemen en daarna mijnheer Altundal. Mevrouw Van Diemen.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Ja, die was om in te koppen, zal ik maar zeggen. U ontraadt hem, maar bent u het niet eens met het principe 'beleid gaat voor geld'? Eigenlijk heeft mijnheer Vreugdenhil het ook al net gezegd. Weet je, nu wilt u het voor twee jaar, maar u kleurt al in voor de rest. Dat vind ik nou zo jammer, want daarmee maakt u het voor ons onmogelijk om daadwerkelijk onze eigen besluiten te nemen en goede, integrale afwegingen te maken, want u kleurt het gewoon al in. U koppelt het aan elkaar, want als we hier voor zijn, zijn we meteen ook voor de bezuinigingsslag die erachter zit, die al ingekleurd is. Wat maakt dat u ons niet meer ruimte geeft om daar ook daadwerkelijk met elkaar een integrale afweging in te maken? En dat is wat dit amendement behelst, dus ik zou u toch willen verzoeken om daar anders naar te kijken.

De **voorzitter**: De heer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Ja, voorzitter. Kijk, we hebben een begroting vastgesteld, de begroting 2021, vorig jaar en die begroting was een uitwerking op het bestuursakkoord. Nu stelt de gedeputeerde blijkbaar dat de begroting die wij het vorig jaar vaststelden voor 2021 ook voor 2023 tot 2030 is. Volgens mij was dat niet het besluit. Dus het beleidskader dat wij nu beslissen om uit te werken, 2023-2030, volgens mij hebben wij daar geen financiële besluiten over genomen in de begroting. Dat het in het bestuursakkoord kan staan, begrijp ik, dat is het bestuursakkoord, maar we hebben niet in de begroting deze besluiten genomen. Ik kan me vergissen, maar dan wil ik van de gedeputeerde weten hoe en wanneer, en of hij dat kan onderbouwen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Dank je wel, voorzitter. Ik hou me in het beleidskader en ook in de ontwikkeling richting 2023-'30 aan de afgesproken begroting 2021 en het aangegeven meerjarenperspectief. In het debat over de coalitievorming hebben we met elkaar een uitdrukkelijk debat gehad over dat we ervoor moeten zorgen dat geleidelijk aan de instellingen die hiermee te maken hebben voorbereid worden op de veranderingen en de ombuigingen en dat we dat op een goede manier integreren in de ontwikkeling van het beleidskader 2021-'22 als overgangskader richting het nieuwe beleidskader. Een aantal keuzes kunt u nog gewoon nemen, daar is absoluut geen enkele discussie over, die zitten er gewoon nog in, maar we hebben wel met elkaar die afspraak gemaakt en in die lijn werken wij ook als college, samen met u.

De **voorzitter**: Ja, ga uw gang, mevrouw Van Diemen. Mevrouw Van Diemen zat in dezelfde lus als u, mijnheer Altundal.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): We zaten er samen in en alle twee pakken we net een ander element eruit, maar dat vult elkaar weer aan. U zegt: het staat in het bestuursakkoord, in het meerjarenperspectief. Wat ik niet snap, en misschien moet u mij dat dan maar gewoon uitleggen, is: we stellen met elkaar iets vast en u gaat al bezuinigingen invoeren, die stappen zetten zonder dat we eigenlijk een beleidskader hebben vastgesteld. Wat maakte dat u het legitiem vond om dat alvast te doen? Is dat dan het bestuursakkoord, of is dat de begroting, of is dat gewoon: u neemt het risico, want u weet toch wel dat u afgedekt bent? Ik geef u maar de keuze uit drie, zal ik maar zeggen.

De **voorzitter**: Mijnheer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Ja, voorzitter. Ik heb met de gedeputeerde in twee themabijeenkomsten deze principiële discussie gevoerd. Ik wil nu echt naar het CDA en de heer Vreugdenhil, maar ook de Groep Rutjens kijken, want zij zijn de partijen die elke keer roepen "beleid gaat voor financiën". Hoe rijmen zij dat met deze nieuwe koers, wat blijkbaar een nieuwe beleidswijziging, een nieuwe P&C-cyclus is wat in de

Staten aan de orde komt? Ik maak mij ernstig zorgen. Ik vraag echt het CDA, Groep Rutjens en de heer Vreugdenhil om een reactie, of dit ook is wat zij willen, dat namelijk blijkbaar financiën het toekomstige beleid gaan bepalen.

De **voorzitter**: Dat kunnen zij in hun tweede termijn aangeven. De gedeputeerde.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Dank je wel, voorzitter. Bij dit beleidskader stellen we een aantal dingen vast die in dit overgangskader noodzakelijk zijn om de weg vrij te maken richting een goede discussie over het beleidskader 2023-'30. Die discussie zullen we met elkaar moeten voeren, maar we kunnen niet doen alsof onze neus bloedt en er niets aan zit te komen. Daarin zijn een paar voorzichtige stappen gezet, ja, dat klopt, en die zijn ook afgesproken bij de coalitievorming en bij het coalitieakkoord. Daar kunnen we over van mening verschillen, en dat is ook gebleken in het debat over de coalitievorming. We zullen daar nooit honderd procent overeenstemming over krijgen. Alleen, ik hoor iets tussendoor-

De **voorzitter**: Ja, ik hoor er ook iets tussendoor. Ik verzoek mensen hun microfoon uit te zetten op het moment dat ze niet aan het woord zijn, want er zijn nu bijgeluiden. De laatste ronde, mevrouw Van Diemen.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Ik denk dat Michiel Philippart zijn microfoontje heeft openstaan.

De **voorzitter**: Ja, dit is Michiel Philippart. Mijnheer Philippart, u zit niet in het debat, dus misschien kunt u de microfoon even uit doen.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Ik heb overigens geen aanvullingen meer, voorzitter. We gaan hier niet uit komen.

De **voorzitter**: Mijnheer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Ja, voorzitter, heel kort. Ik betreur dit echt, want in het bestuursakkoord werd gezegd dat het op hoofdlijnen was en als-

De heer **Philippart** (GL): - we zouden eerst zo kunnen kijken en als we het bijvoorbeeld maandelijks zouden doen, zou ik eventueel maandag kunnen bellen met de Nieuws BV-

De **voorzitter**: We willen dit allemaal helemaal niet weten volgens mij!

De heer **Altundal** (SP): Oké, ik ga even door: dat het beleidskader op hoofdlijnen is en dat de invulling met alle partijen in goed overleg tot stand zal komen. Wat ik nu merk in het beleidskader, is dat het tot in details is uitgewerkt in cijfers en wij er nauwelijks inbreng en invloed op hebben in het toekomstige beleid. Dat stel ik vast.

De **voorzitter**: De heer Van Pinxteren gaat verder. Ik wijs u allen er overigens op dat het bijna 10 uur is, dat u het eventjes weet! Mijnheer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Ik ben aan het einde gekomen van de amendementen en ik beëindig hiermee de beantwoording in eerste termijn, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan gaan we door naar de tweede termijn van uw Staten. Ik verzoek u te proberen niet in herhaling te vervallen van datgene wat we al met elkaar beleefd hebben. Ik loop u allemaal eventjes langs. Mevrouw Scholder?

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ja, graag, voorzitter. Hartelijk dank aan de heer Van Pinxteren voor zijn reacties, al waren ze niet helemaal wat we hadden verwacht, maar dank u wel. Ik wil benadrukken dat de VVD cultuur een warm hart toe draagt, maar het is van de VVD ook bekend dat gelijkwaardigheid een belangrijke pijler is. Betrokkenheid van andere partijen dan de overheid maakt het vaak ook beter. BrabantSport haalt 50 procent van de begroting bij bedrijven en sportbonden vandaan. Het zou mooi zijn als we dit binnen de cultuursector ook kunnen bereiken. Dat is wat het grote doel was achter onze motie.

De **voorzitter**: U wordt op dit punt, denk ik, geïnterrumpeerd door de heer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Nou, voorzitter, nog niet meteen op dit punt, maar zo meteen wel op een andere motie.

De **voorzitter**: U bent telkens wel heel snel met uw interrupties, u interrumpeert al voordat het gezegd is! Ik ga u aan het einde van het betoog van mevrouw Scholder dan het woord geven. Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ik ga kijken welke van de twee het is!

Naar aanleiding van de reactie op de motie over eSports wil ik nog even zeggen dat die echt bedoeld is als in aanloop naar het 2023-beleidskader. En wat de motie Triple A/multiplier betreft: als de indieners het ermee eens zijn, kunnen wij 'B5' wijzigen in 'gemeenten'. Als dat dan helpt, is dit het einde van mijn tweede termijn. Dus dat hoor ik graag even voordat wij de motie straks in stemming brengen.

Dank u.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Bedankt, voorzitter. Het gaat over motie M32. Ik ging er even van uit dat de VVD de eerste indiener was, maar daar ben ik niet helemaal zeker van, gelet op de logo's. Desalniettemin toch even de vraag – en als een van de andere indieners het beantwoordt, vind ik het ook prima –: er staat eigenlijk nog steeds een beetje een onduidelijkheid in, want er staat als titel 'Verbetering subsidieregistratie' en dan wordt in het dictum geschreven over aangescherpte regels, maar de vraag is wat er is of wordt aangescherpt. En er wordt gezegd dat de subsidieontvangers eraan moeten gaan voldoen, maar als regels gelden moeten ze eraan voldoen en dus niet aan gáán voldoen. Het is wel of niet eraan voldoen. Dus ik had nog graag een toelichting op die punten, wat hier nu precies mee bedoeld wordt en hoe dit gelezen dient te worden.

De **voorzitter**: Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ja, mijnheer Van Hattem, helemaal bovenaan de motie staat heel groot, uitgebreid, 'Forum voor Democratie' en mijnheer Smolders is ook de indiener van deze motie, dus ik laat de reactie even aan hem, als u dat goed vindt.

De heer **Van Hattem** (PVV): Dat is prima. Ik had het inderdaad verkeerd gezien, sorry.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Het staat er wel heel groot, maar oké.

De **voorzitter**: Goed, daar komt u dan zo meteen vanzelf op terug. Dat was het, denk ik, ten aanzien van mevrouw Scholder. Dan ga ik naar de heer Deryckere.

De heer **Deryckere** (CDA): Ja, dank u wel. Ik denk dat ik één ding nog even wil zeggen. Dat gaat over M33, waarvan het college zegt 'aanhouden'. Ik snap niet helemaal tot wanneer ik hem dan zou moeten aanhouden, want het is iets wat de komende maanden al speelt. De gedeputeerde zei het zelf: de regeling gaat in april open en er worden de komende maand ook besluiten genomen. Dus het lijkt me wel handig dat we nu al met elkaar beslissen wat het maximale budget is en dat we die extra ruimte nu ook al meegeven, mocht dat nodig zijn. Ik vind het raar om dat achteraf pas te gaan doen en ik zou ook niet weten tijdens welk debat of bijeenkomst ik die zou moeten gaan indienen, want dit is het moment om het beleid voor de komende twee jaar, 2021 en 2022, vast te stellen. Dus voorlopig ben ik zeker niet van plan om hem aan te houden op basis van die argumentatie.

De **voorzitter**: De gedeputeerde gaat er vast in zijn tweede termijn nog eventjes op in. Dan ga ik naar de heer Smolders, die misschien ook eventjes kan ingaan op de vraag van de PVV. De heer Smolders.

De heer **Smolders** (FvD): Ja, dank je, voorzitter. Na wat er is gebeurd met Cinecitta heeft de gedeputeerde onlangs gezegd dat de regels zouden worden aangescherpt. Zo heb ik het tenminste begrepen. Dus dat is waar wij naar verwijzen. Ik weet niet of dat al voldoende is voor de heer Van Hattem?

De **voorzitter**: De heer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Dank, voorzitter. Ja, eigenlijk niet, want ik heb van de gedeputeerde juist begrepen dat hij de motie ontraadt en hij zei daarstraks ook in mijn interruptie dat de regels 'an sich' eigenlijk al duidelijk genoeg waren, dus dat er ook verder niks aan te scherpen viel. Dus we moeten toch wel even duidelijkheid krijgen of er daadwerkelijk regels aangescherpt gaan worden en, zo ja, welke regels. En dan nog de vraag wat precies wordt bedoeld met 'subsidieregistratie', wat in de kop staat. En dan nog het puntje van 'gaan' voldoen. Ik zou het woordje 'gaan' weglaten, en gewoon zeggen dat ze eraan moeten voldoen.

De **voorzitter**: Mijnheer Smolders.

De heer **Smolders** (FvD): Ja, dat klopt, het woord 'gaan' hoort daar niet te staan. En ik denk dat de aangescherpte regels- Ja, wij gingen er eigenlijk van uit dat er aangescherpte regels zouden komen ten aanzien van de subsidieaanvraag en ook met betrekking tot de governance. Nou, dit vat alles wat hier gebeurd is en wil wel volgens mij beter inzicht krijgen in alle bestuurders en ook kunnen sanctioneren eventueel als men er niet aan voldoet. Dus daar zit nog wel een-, daar heeft mijnheer Van Hattem wel gelijk in.

De **voorzitter**: Als dat leidt tot een aanpassing, dan gaat u dat, neem ik aan, nog doorgeven richting de griffie.

De heer **Smolders** (FvD): Ja, maar ik denk, voorzitter- Ik hou hem aan, ik kom daar nog wel op terug, voorzitter, want naar aanleiding van het antwoord van de gedeputeerde wil ik hier nog op terugkomen, want daar moet wel iets gebeuren en ik zou het nou te snel afdoen met even wat aanpassen. Ik denk dat ik daar wel wat meer tijd voor ga pakken.

De **voorzitter**: Dus u stelt voor dat dit geen onderdeel meer is van de beraadslagingen?

De heer **Smolders** (FvD): Ja, klopt.

De **voorzitter**: Oké, dan is dat helder. Verder in uw termijn, mijnheer Smolders?

De heer **Smolders** (FvD): Nee, ik heb verder niks, voorzitter.

De **voorzitter**: Oké, dank u wel. De heer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Ja, voorzitter, dank je wel. In eerste termijn heb ik de heer Smolders een betoog horen houden over cultuur. Ik kon niet interrumperen, maar het was niet niks wat hij zoal zei, dus ik was benieuwd naar VVD en CDA, hoe zij denken over die uitlatingen die gedaan zijn richting de cultuursector. Dus ik zou graag een reactie willen weten over de uitlatingen die gedaan zijn.

Verder, voorzitter, zijn wij geen voorstander van een apart fonds voor de impuls gelden. Dat zou kunnen betekenen dat er voortzetting van Brabant C zal zijn en dat gaat ten koste van een bredere basis van cultuur. Wij vinden dat een fonds niet een juist instrument zou zijn voor maatschappelijke doelstellingen, dat niet vanzelf steun kan krijgen van de samenleving, maar ook het bedrijfsleven. Dat is juist het onderscheidend vermogen van cultuur. Dus dat wil ik benoemen. Wij hebben in het BOF al onze reactie gegeven hoe wij kijken naar dit soort constructies.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie door mevrouw Van Dijk.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Kan de heer Altundal aangeven over welke motie hij het heeft? Want ik kon hem niet helemaal volgen.

De heer **Altundal** (SP): Het ging om de motie van de PvdA, waarbij de gedeputeerde een vergelijking maakte met het Brabant Sportfonds, waarvan ik aangeef dat wij er geen voorstander van zijn om zo'n fonds op te richten, en dat beargumenteerde ik.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Mag ik daar nog een vervolgvraag over stellen?

De **voorzitter**: Jazeker, ga uw gang.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Waar bent u bang voor als dat fonds wordt ingesteld door particulieren, bedrijven, instellingen en dergelijke? Want dat is wat het fonds opdroeg hè: de taart groter maken van het budget dat er nu is in feite, vanuit andere partijen dan de overheid, of andere gemeenten, in ieder geval niet dat de provincie er meer geld aan gaat geven, maar juist proberen bij andere partijen geld te halen.

De **voorzitter**: Mijnheer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Mevrouw Van Dijk, de private sector, maar ook gemeenten en dergelijke zijn vrij om fondsen op te richten om de culturele sector te steunen. Dat is altijd mogelijk geweest. Waar het hier om gaat, is dat de gedeputeerde zegt dat de structurele middelen daar eventueel gestopt zouden kunnen worden, en dat betekent dat de provincie eigenlijk z'n beleidsbepalende ruimte uit handen geeft aan zo'n fonds, en dat gaat ons te ver.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Voorzitter-

De **voorzitter**: Ja, ga uw gang.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Misschien moet de heer van Pinxteren hier nog even op reageren, want dat heeft hij helemaal niet gezegd, dat hij die structurele middelen gaat minderen als hij niet meer geld krijgt van anderen. Dit gaat juist om het aanvullen ervan. Dus als daar onduidelijkheid over is, hoor ik dat graag ook van de heer Van Pinxteren daarin.

De heer **Altundal** (SP): Ik zeg ook niet-, voorzitter-

De **voorzitter**: Ja, ga uw gang.

De heer **Altundal** (SP): Ik zeg ook niet dat de heer Van Pinxteren dat heeft gezegd. Hij heeft gezegd dat die 1 miljoen structurele subsidie mogelijk ook daarvoor ingezet kan worden, mogelijk, en ik heb aangegeven dat wij de private middelen, zoals ze er zijn, net als bij leningen en participaties, buiten de provinciale beleidsruimte willen plaatsen. Nogmaals: private partijen zijn altijd vrij om te investeren in de cultuursector en ik kan niet bedenken waarom de cultuursector daar tegen zou zijn. Daar hoeft je niet provinciale middelen voor in te stoppen.

Voorzitter, dan de moties. Ik ben wat in de war met de moties, omdat de gedeputeerde een eigen interpretatie, eigen uitleg en eigen teksten heeft gemaakt. Ik ben benieuwd of de indieners van de moties, met name de VVD, hun moties – het zijn er drie – gaan aanpassen conform de interpretatie van de gedeputeerde. Als dat zo is, zou ik de moties graag willen zien, zodat we een afweging kunnen maken.

Tot slot, voorzitter. Ik had het CDA, Groep Rutjens en de heer Vreugdenhil gevraagd naar het uitgangspunt 'geld volgt beleid'. De gedeputeerde zei dat we dat in de begroting hebben vastgesteld, waarbij eigenlijk gesteld wordt dat financiën het vaststelt en dat binnen de financiële kaders het beleid gemaakt wordt. Dus ik zou graag het standpunt van die partijen willen vernemen.

Dank je wel. Tot zover, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Als de partijen nog niet geweest zijn, kunnen ze interrumperen, anders komen ze niet meer aan bod. U weet hoe het werkt hè? Ik zie een interruptie door mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ja, dank u wel, voorzitter. Mijnheer Altundal, ik heb in mijn korte tweede termijn net al iets gezegd over de twee moties. De interpretatie van de heer Van Pinxteren is juist dat wij richting 2023 wat betreft de eSports aansporen en wat betreft de Triple A-motie hebben we gezegd dat we even willen kijken of de mede-indieners het ermee eens zijn dat wij 'B5' dat erin staat veranderen in 'gemeenten'; dus als ik dat straks mag horen voordat wij ze in stemming brengen. Dat is de reactie waar u eigenlijk om vroeg, maar die had ik al gegeven

De **voorzitter**: De heer Deryckere.

De heer **Deryckere** (CDA): Ja, een heel kort antwoord op de vraag van de SP. Kijk, ik vind het langetermijnkader – dat heb ik eerder al gezegd – echt belangrijk. Er zitten natuurlijk wel een aantal kaders in waar we niet omheen kunnen vanuit het bestuursakkoord, maar daarbinnen is echt volgens mij nog ruimte, en dat moeten we echt met elkaar doen, om te kijken wat daar de juiste keuzes in zijn. Dus ik nodig echt iedereen uit om daarover ook met het college en met de hele Staten van gedachten te gaan wisselen de komende maanden, om te kijken wat er moet gebeuren richting 2030, en hoe we de financiële middelen zo goed mogelijk kunnen bedelen.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Altundal was aan het einde van zijn termijn. Dus dan geef ik het woord aan mevrouw- Ik zie nog een interruptie door de heer Van Wely.

De heer **Van Wely** (Groep Rutjens): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik weet nog niet of ik een tweede termijn ga doen, dus om de heer Altundal maar meteen te beantwoorden: ik denk dat ik de lijn van de heer Deryckere ook volg. Er is nog steeds voldoende ruimte binnen de begroting. Er moest gewoon bezuinigd worden, dat heeft het vorige college eigenlijk al vastgesteld, dus dat mag niet als een verrassing komen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik was al een beetje onderweg naar mevrouw Meeuwis, en laat ik dat nu maar helemaal doen. Mevrouw Meeuwis heeft het woord.

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik moet andermaal constateren dat het jammer is dat het beleidskader en de bezuinigingen in één voorstel staan. Daar heb ik het in eerste termijn al uitgebreid over gehad. Ik wil op één ding terugkomen dat D66 in eerste termijn vroeg over de provinciale rollen rondom cultuureducatie en de vastgelegde afspraken. Want in dit beleidskader noemt de gedeputeerde terecht de wettelijke taak en het in het najaar van 2020 afgesloten bibliotheekconvenant, waar ook het IPO de handtekening onder heeft gezet. Ik wil ook nog benadrukken de rol van bibliotheken, juist tijdens corona. Toch investeert de provincie jaarlijks meer in sport dan in bibliotheekwerk, bezuinigt op de provinciale bibliotheekorganisatie en onderschrijft het bibliotheekconvenant wel dus in woorden, maar niet in middelen. Er is geen extra geld ingeruimd voor Cubiss en voor de Brabantse bibliotheken en we staan als provincie al op de één na laatste plaats in Nederland waar het de provinciale bijdrage per inwoner betreft. U zegt, gedeputeerde, dat u zich wel houdt aan de afspraken, dus dan zou ik van u graag nu de toezegging willen hebben dat u voor ons echt inzichtelijk maakt hoeveel geld er dan elk jaar gaat naar Cubiss, naar de bibliotheken en naar Cultuureducatie met Kwaliteit, maar vooral ook hoe zich dat verhoudt tot de afgelopen jaren, want ik heb toch sterk de indruk dat dat een stuk minder is, terwijl u wel het bibliotheekconvenant bijvoorbeeld als voorbeeld onderschrijft. Dus ik zou graag nu de toezegging willen dat we dat echt inzichtelijk krijgen ten opzichte van de afgelopen jaren.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik geef het woord aan mevrouw Van Diemen.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Dank je wel, voorzitter. Ik heb in mijn betoog gezegd: juist nu die bezuinigingen doorvoeren in de cultuursector, volgens mij zijn ze echt niet gewenst. Ik heb dan heel veel moeite met voorstellen die dan komen over topsport: doe maar 50 procent bedrijfsleven bij cultuur, ga maar eventjes richten op eSports. Dat zijn allemaal voorstellen richting een mogelijk nieuw beleidskader en ik heb niet begrepen dat het de opdracht was om vandaag dat nieuwe beleidskader al met elkaar in te richten. Volgens mij gaan we daar nog het gesprek over aan. Juist nu vraagt deze sector heel veel steun en dien je als overheid je rol te pakken. Dat geldt zeker voor die impuls gelden. Het amendement is het sterkste: als je het hebt over de impuls gelden, dan laten we ze in z'n volle breedte staan. Dus ik hoop dat mensen met dit amendement meegaan en niet alleen in een motie. Ik zie een motie van het CDA, ik zie een motie van de PvdA. Dan is die van het CDA nog iets steviger dan die van de PvdA, want die is alleen maar "zoek even en kijk wat er nog verder door kan privaat", en dan weet je ook niet wat je krijgt. Die van het CDA ga ik nog even overwegen, maar ik vind het ook een beetje een doekje voor het bloeden. En waar ik ook wel last van heb is: het CDA zelf heeft gewoon gekozen voor dit beleid, men heeft zelf die handtekening gezet en uiteindelijk komt er nu een doekje voor het bloeden terug, om dan even naar die impuls gelden te kijken, terwijl andere bezuinigingen wel doorgaan. Ik heb gezegd: bezuinigen zou je niet moeten doen, dus als ik dat standpunt vasthoud, moet ik het ook verder doortrekken.

Ten aanzien van het integraal beleidskader blijft dat amendement ook staan. Ik voel me niet frank en vrij als de financiële kaders al gewoon zo dichtgetimmerd zijn. Dus we gaan kijken straks, maar ik denk dat GroenLinks dit beleidskader zeker niet zal steunen. Voor een sterk, innovatief Brabant heb je gewoon die vele talenten nodig en ik zie dat dat op dit moment niet helemaal lukt.

De **voorzitter**: U heeft een interruptie van de heer Deryckere.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Dat verwachtte ik al!

De heer **Deryckere** (CDA): Dank je wel, voorzitter. Die motie is juist de mogelijkheid om nu voor de komende twee jaar eigenlijk geen enkele bezuiniging op de cultuursubsidies door te voeren, want dit is de

enige min die er staat in het hele beleidskader, met aflopende incidentele middelen die op de impuls gelden zaten vanaf dit jaar. Dit is de enige min in het hele beleidskader, zeg ik nog maar een keer, op de cultuursubsidies. Dus als u met mij een warm hart toedraagt aan die sector, laten we dit dan gewoon samen regelen, laten we er dan voor zorgen dat we in ieder geval voor twee jaar dit op een juiste manier met elkaar afspreken, en dan spreken we voor '23-'30 verder met elkaar over de langere termijn – dat heb ik ook al eerder aangegeven –, om te kijken wat daar nodig is. Maar laten we asjeblieft die sector deze twee jaar gewoon op een goede manier de kans geven om te herstellen van corona. Daar is die motie wat mij betreft het juiste instrument voor.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Diemen.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Ja, weet je: u brengt het charmant hè? Weet je: waar ik last van heb is dat het CDA in eerste instantie gewoon volle bak heeft toegestemd, we horen voortdurend "het staat in het bestuursakkoord, dit is wat we doen", en dan nu eigenlijk terugkrabbelt en zegt: o nee – heel charmant –, jongens dit is het enige wat we op dit moment kunnen doen. U zegt "dit is de enige bezuiniging die er nu in zit". Nee, er zit ook die bezuiniging op Kunstloc in, die is ook al doorgevoerd, die wordt ook al uitgevoerd. We hebben net de gedeputeerde gehoord: hij gaat gewoon langzamerhand al steeds meer dingen uitvoeren, en ik weet niet waar hij nog meer mee komt en ik weet niet wanneer we het kunnen repareren. Ik zeg gewoon: doe het nu, op dit moment, gewoon niet en pak volle bak je verantwoordelijkheid voor deze sector op dit moment. En daar zit ons verschil. Dus ik ga ervan uit dat u, als u dat warme hart heeft, met ons meegaat met het amendement, want dan zetten we hem daadwerkelijk vast. Een motie kan nog alle kanten op vliegen, die in ieder geval niet, dus ik zou u willen uitdagen die kant met mij op te gaan, en dan zien we straks wel hoe het verder door loopt.

De **voorzitter**: Ik zie nog twee interrupties. De heer Altundal. Nee? De heer Vreugdenhil.

De heer **Vreugdenhil** (ChristenUnie-SGP): Ja, dank u wel, voorzitter. Toch even richting mevrouw Van Diemen, want ik heb een debat gevoerd met mevrouw Roijackers bij het bestuursakkoord en toen heb ik haar beloofd op dat moment dat ik mij ook hard zou maken om juist op het gebied van cultuur te kijken van: hoe kunnen we daar een andere koers in gaan? Ik hoef helemaal niet het CDA te verdedigen, want ik sta voor mezelf, maar ik zie hier wel de mogelijkheid om een stap in de goede richting te zetten hierin. Als u dan alleen blijft hangen- Kijk, ik snap heel goed dat u tegen het beleidskader stemt, dat u zegt "wij geven een heel duidelijk signaal", maar dit is een motie die er achteraan komt waarmee u wel een stuk kunt repareren daarin. En dit is wel precies waar we toen met elkaar over spraken, dat we onze nek ervoor zouden uitsteken om elke mogelijkheid aan te grijpen om wel de stap in de goede richting ook voor de cultuursector te zetten. Dus ik zou u toch op willen roepen om te proberen toch die positieve houding erin te pakken en in ieder geval de stap in de goede richting daarin met elkaar te blijven zetten, want volgens mij was dat de afspraak die we met elkaar hadden gemaakt, met GroenLinks ook, bij de bespreking van het bestuursakkoord. Daar wil ik me in ieder geval voor inzetten en ik hoop dat ik daar ook GroenLinks nog aan mijn zijde blijf vinden in de komende tijd.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Diemen.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Ik vind het een mooi pleidooi, mijnheer Vreugdenhil, maar waar ik wel last van heb is met dit besluit op dit moment. Ik pleit in eerste instantie voor mijn amendement en ik ga er eigenlijk van uit dat u met ons met het amendement meegaat. En dan pas komen de moties aan bod, zeg ik dan maar, dus ik zet een klein deurtje voor u open, als u voor mij dan mee stemt met 'Beleid gaat voor geld', want dat is wat u daadwerkelijk ook wilt. U zegt "ik wil het graag in een soort agreement", zullen we maar zeggen. Nee, ik wil daar amendementen op hebben. Voor mij geldt: deze samenwerking wilde

uitgestoken handen geven, ik zie ze niet, dus ik denk “je moet die hand maar even zelf stevig vast pakken”, anders heb ik niet de garantie dat wij daadwerkelijk het beleid eerst kunnen vaststellen en dan pas het geld eraan vast kunnen koppelen. Dus ik geef de uitdaging ook maar even uw kant op.

De **voorzitter**: Mijnheer Vreugdenhil.

De heer **Vreugdenhil** (ChristenUnie-SGP): Mooi, daarom zeg ik ook: ik kan me heel goed voorstellen dat we tegen het voorstel stemmen met de amendering, maar daarna komt de motie en daar staat dan een klein deurtje open. Ik zal kijken of het dan helpt als ik ook de deur aan de andere kant openzet, dat we in ieder geval voor cultuur wel de stap in de goede richting gaan zetten, want uiteindelijk moet het om de inhoud gaan en niet om het politieke spel eromheen. Ik zie hier wel dat we echt met elkaar een stap in de goede richting kunnen zetten, ondanks de pijn die er blijft, dat snap ik. Maar elke stap die we vooruit kunnen zetten zou ik niet nalaten om die maximaal proberen te maken.

De **voorzitter**: Mijnheer Altundal.

De heer **Altundal** (SP): Ja, heel kort, voorzitter. De heer Vreugdenhil houdt nu wel een heel verhaal, maar hij was zelf heel kritisch in de themabijeenkomst en gaf aan dat hij tegen zou stemmen als er niet wat zou veranderen. En inmiddels ligt er een beleidskader dat niks veranderd is. Het is dan logisch dat een amendement een instrument is, dus ik probeer even-

De **voorzitter**: Maar mevrouw Van Diemen had het woord. Waar interrumpeert u nu op?

De heer **Altundal** (SP): Mijn interruptie aan de heer Vreugdenhil is: ik wil graag van de heer Vreugdenhil weten waarom hij geen voorstander zou zijn van de amendementen.

De **voorzitter**: De heer Vreugdenhil krijgt zo meteen nog het woord en dan kunt u mijnheer Vreugdenhil interrumperen. Zullen we dat met elkaar afspreken? Mevrouw Van Diemen was volgens mij aan het einde van haar betoog gekomen hè?

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Het is een lekker chaotisch betoog en ik had het zo mooi op een rijtje staan, maar ik sluit af.

De **voorzitter**: Oké, dank u wel. Mijnheer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Dank u, voorzitter. Bij discussies over cultuursubsidies ben ik toch weer geneigd om Vondel te citeren, en met hem Shakespeare, door te zeggen: de wereld is een schouwtoneel, ieder speelt zijn rol en krijgt z'n deel. In dit geval mag er ook wel een deel worden uitgedeeld rond bezuinigingen. En dan komen we rond die discussie over 'eerst beleid en dan geld'. Nou, wat dit onderwerp betreft: ook bezuinigingsbeleid is beleid en daar kunnen we ook prima op inzetten om te bezuinigen op de elitaire cultuursubsidies. Wat dat betreft zullen we al die moties en amendementen die oproepen om toch af te zien van al die bezuinigingen op de professionele kunsten dan ook niet steunen.

Dan zien we de overige onderwerpen eigenlijk nauwelijks voorbijkomen, want we hebben dit natuurlijk ook als beleidskader Vrije Tijd. De ondernemers in de recreatiesector zitten ook al een jaar lang met de handen omhoog en daar zien we heel weinig perspectief voor. Dus ik had toch nog graag van de gedeputeerde gehoord of daar misschien ook nog iets meer aandacht voor kan zijn en welke toekomstdroom er voor hen ligt binnen dit beleidskader.

Dan heb ik nog een openstaande vraag wat eigenlijk die duurzame UN Global Goals doen in het beleid van de impuls gelden, want die zagen we daar ook in één keer opduiken. Waarom komen die nu ook weer ineens tevoorschijn?

Tot slot dank aan de heer Smolders dat hij zijn motie heeft aangehouden en bereid is om hem aan te passen. Daarmee kan het alleen maar verbeteren, want het is heel erg noodzakelijk om daar op in te grijpen. En mocht daar een aanpassing op komen, dan zijn we ook graag bereid om mee te kijken en eventueel mede in te dienen.

Tot zover, voorzitter. Wij zullen dit beleidskader, zoals aangegeven, niet steunen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Van Dijk.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Excuus als ik wat vermoeid klink, maar het is voor mij een lange avond met mijn gehoor en ik heb al gemerkt dat ik wat dingen heb gemist.

De **voorzitter**: Het is niet alleen voor u een lange avond hoor, maar ik begrijp wat u zegt!

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Ja, goed, ik ben hardhorend, dus het kost mij extra energie om al die scherpe debatten goed te volgen.

De **voorzitter**: Begrijpelijk.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Daarom ook de verwarring over de uitspraak van de heer Van Pinxteren op onze motie. Motie 35, 'Geef impuls gelden een impuls', is niet bedoeld om geld op te halen bij anderen, om daarmee het impuls budget te verkleinen, maar vooral om de taart groter te maken. Ik hoop dat u daar duidelijkheid in kunt scheppen, want ik begreep uit de reactie van anderen dat u dat wel wilde doen. Ik ben wel blij met uw uitspraak over de rest van de motie en ook over de moties die wij samen met de VVD indienen over eSports en die volle kracht, daar kunnen wij ons in vinden.

De motie van 50 procent is een tegenstrijdigheid met onze eigen motie, dus daar gaan we niet in mee. Verder hebben wij ook, heel kort gezegd, moeite met het amendement 'Geen bezuinigingen op cultuur'. Als het dan toch zo is, dan heb ik het liefst dat eigenlijk alle bezuinigingen niet doorgaan, niet alleen cultuur, ook juist die van Samenleving, en misschien nog wel iets meer omdat die zo groot is en ook gaat over participatie en het betrekken van allerlei mensen in allerlei trajecten. Dus daar hebben we best moeite mee. Tot zover, voorzitter, want wij gewoon de moties indienen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Van Dijk. Mijnheer Van Wely.

De heer **Van Wely** (Groep Rutjens): Dank u wel, voorzitter. Na de laatste interrupties van mevrouw Van Dijk denk ik dat het beter is af te zien van een tweede termijn. Sorry, mevrouw Van Dijk.

De **voorzitter**: Mevrouw Vlasveld.

Mevrouw **Vlasveld** (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog een hele korte verhelderende vraag aan de gedeputeerde aangaande motie M30 van de VVD met betrekking tot eSports. Er was wat onduidelijkheid over de interpretatie daarvan, dus ik dacht: ik gooi er nog even een schepje bovenop. Ik vroeg me af of de gedeputeerde hem zó leest, dat hij tot 2023 gaat kijken wat er in eSportland, zeg maar, allemaal aan de hand is en dat er aan de hand daarvan voor het nieuwe beleidskader na 2023 eventueel gelden beschikbaar worden gesteld, dus dat hij nu in de resterende bestuursperiode daar geen geld in investeert. Heb ik dat zo goed begrepen?

Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Brouwers.

De heer **Brouwers** (50PLUS): Dank u wel, mevrouw de voorzitter. De inwoners van Brabant die hier naar zitten te luisteren, en zeker de mensen die in deze sectoren zitten, zullen niet erg blij zijn. 50PLUS is ook niet blij en heeft ook duidelijk gezegd dat ze het beleidskader niet zal steunen. We houden ons maar vast aan de eventuele mogelijkheden om zaken te repareren, om ervoor te zorgen dat die mensen het niet zo moeilijk hebben en toch nog iets op hun boterham kunnen eten.

Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Van den Broek.

De heer **Van den Broek** (Lokaal Brabant): Dank u wel en dank voor de beantwoording van de gedeputeerde. Daarbij moet ik aangeven dat het mij ook wat tegenviel dat we motie 33 zouden moeten aanhouden. Ik denk inderdaad dat dit het moment is om het wel te doen. Wij zullen er naar het beleid 2023-2030 de juiste maatregelen, c.q. de juiste beleidsvorm, bij zoeken.

De **voorzitter**: In mijn perceptie was het motie 34.

De heer **Van den Broek** (Lokaal Brabant): Nee, motie 33. 34 is ingetrokken, als het goed is.

De **voorzitter**: Ja, dat bedoel ik.

De heer **Van den Broek** (Lokaal Brabant): Maar daar had ik het niet over.

De **voorzitter**: O, dan hebben we elkaar verkeerd begrepen. 34 is ingetrokken.

De heer **Van den Broek** (Lokaal Brabant): Ja, het is laat, daar kun je ook niks aan doen. Motie 33. De gedeputeerde had gezegd dat het advies was om hem aan te houden. Wij gaan hem zeer zeker niet aanhouden, we gaan hem vanavond gewoon indienen en ik ben heel benieuwd hoe de rest daarmee om wil gaan. Hetzelfde geldt voor het impulsgeld, dat we ook met motie 35 met de PvdA zeker ondersteunen, omdat de actie daarbij precies past bij wat wij willen.

Tot zover. Ik ben blij dat we in ieder geval hier stappen-, en als het om die hand gaat: dit zijn wel handreikingen die ik heel graag koester en ook heel blij ben dat we die ook met elkaar kunnen zetten.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Van den Broek. Mijnheer Vreugdenhil.

De heer **Vreugdenhil** (ChristenUnie-SGP): Dank u wel, voorzitter. Nog twee dingen. Eén richting mevrouw Van Diemen. Ik heb het amendement nog een keer goed doorgelezen. Er zitten een aantal onduidelijkheden in, maar volgens mij kan ik daarmee instemmen, omdat de richting daarin hetzelfde is en over '21 en '22 eigenlijk die middelen beschikbaar houdt, al vind ik het niet het juiste moment om dat op dit moment-, maar goed, daar had ik het eerder over gehad. Dus die deur zet ik alvast naar u open. Ik hoop dat het gaat tochten en dat u uw eigen deur ook openhoudt.

En twee, dat is de vraag van de heer Altundal, maar volgens mij heb ik geprobeerd daar in eerste termijn helder over te wezen. Ik vind het dom van het college dat ze bijvoorbeeld hier een besispunt nemen om dan na 2023 die 7,2 miljoen euro in te boeken. Het heeft geen enkel nut en doel om dat in dit voorstel te zetten. Het roept alleen maar discussie op. Tegelijkertijd – en dat doe ik ook geregeld in de agendavergadering en op andere momenten – probeer ik er heel scherp in te zijn dat de juiste afwegingen ook bij de P&C-momenten genomen worden. In de vorige periode, toen de SP ook in de coalitie zat, is

eigenlijk het hele traject ingezet en wij moeten er gewoon weer naar terug dat wij hier beleid vaststellen en dat we er vervolgens bij de P&C-cyclus daadwerkelijk ook de middelen bij doen, omdat je dan het afwegingsmoment hebt om ook tussen de verschillende budgetten in ook een afweging te kunnen maken hoe je de middelen in wilt gaan zetten, en dat kan nu niet op dit moment. Dus dat ben ik gewoon helemaal met u eens. Alleen, we hebben dat nog steeds niet geëffectueerd en ik zie ernaar uit dat we dat eindelijk eens een keer effectueren met elkaar. Volgens mij ben ik de voorzitter nu kwijt-

De **voorzitter**: Nee hoor.

De heer **Vreugdenhil** (ChristenUnie-SGP): Oké, op mijn schermje wel.

De **voorzitter**: Nee, maar ik luister aandachtig, dus u bent mij helemaal niet kwijt.

De heer **Vreugdenhil** (ChristenUnie-SGP): Ja, nu zie ik u weer! Dat waren eigenlijk mijn twee punten, voorzitter.

De **voorzitter**: Helder. Dank u wel. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van de tweede termijn van de Staten. Ik stel voor dat we vijf minuten schorsen en dan gaan we naar de gedeputeerde. Bij dezen.

Schorsing (22:28-22.36)

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering. We zijn bijna aan het einde van deze vergadering gekomen, het enige wat ons nog rest is de beantwoording in tweede termijn door de gedeputeerde. Als ik goed heb meegeschreven, dan rest nog een vijftal vragen. De heer Van Pinxteren heeft het woord.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Dank je wel, voorzitter. Een van de vragen was: wat doen we voor de ondernemers in de vrijetijdssector? Ook daar zijn we druk aan de gang met VisitBrabant om ook in deze coronatijd te proberen maximaal bezoek aan de verschillende ondernemingen, zodra het weer enigszins kan, tot stand te brengen en dat te ondersteunen. Dus samen met VisitBrabant zijn we daar druk mee doende, ook in deze coronatijd, om dat maximaal te ondersteunen.

De tweede vraag van de PVV ging over Global Goals. Die werden aangehaald aan de hand van een project dat genoemd werd. In de regeling zelf staan ze absoluut niet, maar in dit ene project zijn ze genoemd. Dus dat is de verhouding tot de regeling. In de regeling zelf staan ze zo niet benoemd.

De derde vraag was: hoe zit het met Cubiss? Ten aanzien van Cubiss kan ik mededelen dat de tijdelijke projecten die aan hen waren toegevoegd-

De **voorzitter**: Mijnheer Van Pinxteren, wij zien u niet. U heeft waarschijnlijk uw camera nog uit staan.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Ja, dan is het nu waarschijnlijk beter!

De **voorzitter**: Ja. Maar we hoorden u wel hoor. Gaat u verder.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Ten aanzien van Cubiss: de tijdelijke projecten die waren ondergebracht bij Cubiss, Taalvaardigheid en Mediawijsheid, zijn verschoven. De budgetten zijn daarmee gestopt. Voor het overige is het budget dat voor Cubiss gold nog steeds het budget dat het is. Wat het in het verleden geweest is, zullen we nazoeken voor u en daar komen we schriftelijk op terug. De samenwerking tussen Cubiss en de provincie Brabant heeft model gestaan voor de teksten zoals die ook opgenomen zijn in het convenant, die op Rijksniveau gebruikt zijn.

Ten aanzien van motie 30, eSports, is gevraagd of er ook meteen geld bij komt. Nee, we gaan eerst verkennen wat eSports inhoudt en het kan gewoon zijn dat er absoluut geen geld bij hoeft, maar dat we met elkaar wat stimulerende zaken moeten doen en dat er voor de rest geen geld bij hoeft. Dat kan ik nog niet beoordelen op dit moment. Het staat absoluut nog niet vast dat er meteen een budget aan vast gehangen wordt.

De **voorzitter**: Mevrouw Meeuwis.

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Uit de reactie van de gedeputeerde begrijp ik dat hij het over mijn vraag had om een toezegging te doen om alle zaken rondom cultuureducatie inzichtelijk te maken, dus niet alleen Cubiss, maar ook Cultuureducatie met Kwaliteit heb ik nadrukkelijk genoemd.

De heer **Van Pinxteren** (GS, Lokaal Brabant): Zoals u weet, is Cultuureducatie met Kwaliteit zeer recent weer toegekend aan de provincie Brabant en daarover zijn ook Statenmededelingen naar u gestuurd. Daar zitten wij volledig in de lijn zoals die afgesproken is met het Rijk en zoals we die met elkaar ook ondersteunen. Dat betekent dat de middelen verveelvoudigd worden door inzet ook van de provincie. Op één gemeente na doen ze allemaal mee.

De **voorzitter**: Mevrouw Meeuwis.

Mevrouw **Meeuwis-van Langen** (D66): Voorzitter. We hebben het vandaag heel erg over de bezuinigingen over het geheel en daarom vroeg ik om inzichtelijk te maken, op een rijtje te zetten, hoe het op dit moment is ten opzichte van de andere jaren rondom cultuureducatie. Daar ging het me om: om het inzichtelijk maken, een overzicht dus, dus niet van "ja, we doen het", maar een inzicht te geven, schriftelijk, zowel ten aanzien van Cubiss en de bibliotheken als Cultuureducatie met Kwaliteit.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Voorzitter, dat kan ik toezeggen, zeker schriftelijk, want ik heb die cijfers hier niet allemaal paraat, om ze zo een-twee-drie uit mijn hoofd te schudden. We zijn erg blij ook met de toekenning van het Rijk, dat ons maximaal faciliteert-

De **voorzitter**: Uw toezegging is helder, denk ik.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Dan ging ik naar eSports. Ja, inderdaad: eerst onderzoeken / verkennen wat het inhoudt, wat het kan betekenen voor het beleidskader '23-'30 en of er budget en geld aan gekoppeld moet worden, dat kan ik absoluut op dit moment niet voorspellen. We zullen eerst moeten verkennen wat het inhoudt en of het erbij past.

In motie 31 is 'B5' vervangen door 'gemeenten'. Blijft overeind dat ik natuurlijk niet hier kan toezeggen dat het Brabantse bedrijfsleven en de gemeenten die meedoen meteen kiezen voor het model van een Triple A-spaarpot of wat dan ook. Over de vorm en de inhoud zullen de participanten met elkaar moeten beslissen. Het is voor mij nu moeilijk al toe te zeggen dat deze motie volledig in deze vorm uitgevoerd zal worden. Dat zal onderhandeld moeten worden, denk ik.

De **voorzitter**: Mevrouw Scholder.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Ja, dank u wel, voorzitter. Het is goed dat de heer Van Pinxteren zelf al even aangeeft dat de motie aangepast is. Hij staat inmiddels ook op iBabs onder 31A, en dat is dan ook de motie die wij als VVD zullen indienen met de andere indieners. Ik ben ook blij met de reactie op de eSports-motie en ook op de motie over de Triple A, want dat is precies de bedoeling: dat u toetst of dat überhaupt haalbaar is, dat we dat met elkaar kunnen verwezenlijken.

Daarmee is de motie officieel ook 31A geworden.

Motie M31A-2021: Volle kracht voor Triple A-topsporevenementen

“Provinciale Staten van Noord-Brabant,

in vergadering bijeen op 26 maart 2021

constaterende dat:

- er in het beleidskader ingezet wordt op het maatschappelijk belang van topsporevenementen;
  - deze evenementen incidenteel en ook uit de algemene middelen worden betaald;
  - Brabant een groot scala aan topsporevenementen binnen weet te halen mede door de inzet van BrabantSport;
  - het bedrijfsleven en gemeenten actief meewerken aan het verwezenlijken van topsporevenementen;
- overwegende dat:

- topsporevenementen van een groot statuut, zoals Formule E en WK Cycling 2027, zeer belangrijk kunnen zijn voor de Brabantse samenleving, economie en het bedrijfsleven;
- een structurele impuls geven aan het aanbod van dergelijke mainstream topsporevenementen deze haalbaarder maakt;
- gemeenten en het Brabants bedrijfsleven geschikte partners zijn in het verkennen en binnenhalen van dergelijke grote evenementen;
- Brabant een belangrijke innovatieve regio is binnen de wereldtop en daarom ook wereldtop evenementen verdient;

verzoeken het college:

1. de haalbaarheid om sporevenementen naar Brabant te halen met de daarbij behorende middelen serieus te toetsen;
  2. samen met gemeenten en het Brabants bedrijfsleven een ‘Triple A spaarpot’ op te bouwen voor topsporevenementen van een zeer bijzondere hoge klasse en deze minimaal eens per vier jaar te realiseren;
  3. er vol voor te gaan om dergelijke topsporevenementen naar Brabant te halen;
- en gaan over tot de orde van de dag.”

Gaby Scholder-Penders, VVD

Hans Smolders, Forum voor Democratie

Edith van Dijk, PvdA

Harold van den Broek, Lokaal Brabant.

De **voorzitter**: Ja, dat is motie 31A.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Dan motie 33. Ik heb nadrukkelijk toegezegd in de themavergadering, en ik zeg het nu nogmaals toe, dat rond juli een Statenmededeling komt waarin we de monitoring en alles rond de eerste aanvraag golf van de impuls gelden naar uw Staten zullen sturen, en dan is er bij het eerste P&C-moment de mogelijkheid om, als daar tekorten zijn, of tekorten verwacht worden, dat te repareren. Op dit moment kan ik niet anders zeggen dan dat ik deze motie ontraad. Wacht de Statenmededeling af die rond de zomervakantie naar u toe komt rond de eerste golf impuls geldenaanvragen, om dan vervolgens met elkaar een besluit te nemen over hoe we dit met elkaar kunnen repareren, als er reparatie noodzakelijk is. Dat lijkt me de meest ordentelijke volgorde. Met de manier waarop het nu gebeurt worden meteen al middelen gealloceerd en vastgelegd, terwijl we nog niet weten of we middelen tekort komen en in welke hoedanigheid en hoeveelheid we middelen tekort komen.

Van de heer Smolders heb ik begrepen dat motie 34 voorlopig aangehouden is en nog verbeterd wordt. Op de vraag over de werking – wat hebt u verbeterd?, was de vraag – kan ik wel antwoord geven. We hebben alle deelnemers van de adviescommissie laten tekenen, letterlijk en figuurlijk, voor het feit dat er geen sprake kan zijn van belangverstrengeling. Dat is echt zwart-op-wit vastgelegd.

De motie 'Geef impuls gelden een impuls' van PvdA en 50PLUS zie ik als een verbreding van de taak en een vergroting van de taak, zodat we met elkaar meer op dit onderwerp te verdelen hebben richting de aanvragers en de bijdragen van de private partijen daarin. Zo lees ik de motie en in die zin zou ik hem van harte willen ondersteunen en geen bezwaar.

Voorzitter. Volgens mij heb ik dan de zaken gehad die aan de orde zijn geweest. Ik zag de heer Van Hattem nog met een hand-

De **voorzitter**: Dat klopt ook. De heer Van Hattem heeft een interruptie, maar ik weet dat mijnheer Van Hattem eerst het hele verhaal even wil afluisteren! Dus mijnheer Van Hattem heeft nu het woord.

De heer **Van Hattem** (PVV): Ja, dank u, voorzitter, en dank dat de gedeputeerde eerst zijn verhaal kon afmaken. Ik ben wel blij nog even te horen, als terugkoppeling op de aangehouden motie M34, dat er blijkbaar getekend is door alle deelnemers dat er geen sprake kan zijn van belangenverstrengeling. Maar is dat ook als een algemene regel opgenomen voor eventueel toekomstige deelnemers in die commissie en wat is de eventuele sanctionering op het niet houden aan die regel, et cetera? Of is het alleen maar een verklaring voor de Bühne? Dus daar had ik wel graag iets meer duidelijkheid over, in hoeverre nu ook echt maatregelen zijn genomen om het naar de toekomst te voorkomen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Pinxteren.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Voorzitter. We hebben nu laten tekenen voor dat er geen belangenverstrengeling is, om daarmee ook de bewustwording nog een stuk verder te vergroten. Bij de evaluatie gaan we inhoudelijk nog dieper in op de regelgeving, enzovoort, om te kijken of daar aanpassingen noodzakelijk zijn. Op dit moment zijn in ieder geval de leden van de adviescommissie die er nu zitten er tot in hun haarvaten van doordrongen dat dit niet kan.

De **voorzitter**: Oké. Ik zie dat wij aan het einde komen van-

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Nee!

De **voorzitter**: Nee? Mevrouw Scholder heeft nog een interruptie.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Pardon. U hoorde mij, want ik had mijn microfoon openstaan, sorry, voorzitter. Ik wil nog even iets aan gedeputeerde Van Pinxteren vragen over motie 31A. In eerste termijn zei hij dat hij bezwaar had als die niet aangepast zou worden. Dus ik wil even horen of de heer Van Pinxteren nu geen bezwaar heeft tegen deze motie, of hem zelfs omarmt.

De heer **Van Pinxteren** (Lokaal Brabant): Ik heb geen bezwaar, als ik van u de toezegging krijg dat het ontwikkelen van die spaarpot wel een besluit is van de deelnemende partijen die daarin benaderd worden en er eventueel in willen participeren en dat de manier waarop dat juridisch vormgegeven moet worden een uitkomst is van gezamenlijk overleg.

Mevrouw **Scholder-Penders** (VVD): Uiteraard. Dat is ook de bedoeling van dat toetsen, vandaar dat dat woord is gebruikt.

Dat was het, voorzitter. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik stel vast dat we aan het einde zijn gekomen- Mevrouw Vlasveld heeft een punt van orde.

Mevrouw **Vlasveld** (Partij voor de Dieren): Ja, ik weet alleen even niet op welk moment ik dat moet doen. Het heeft betrekking op motie M28. Moet ik dat nu doen, of gaat voor de stemmingen?

De **voorzitter**: Wat wilt u daarmee?

Mevrouw **Vlasveld** (Partij voor de Dieren): Ik wil hem intrekken en ik wil graag ook even uitleggen waarom.

De **voorzitter**: Die gelegenheid krijgt u ook voor de stemmingen, maar als u hem wilt intrekken, geef ik u nu de gelegenheid. Misschien kunt u het even toelichten.

Mevrouw **Vlasveld** (Partij voor de Dieren): Oké, bij dezen. Ik wil hem graag intrekken. Wij zijn tevreden met de toezegging van de gedeputeerde dat, als er extra veel aanvragen zijn, dan gekeken gaat worden of er financiële middelen kunnen worden vrijgemaakt. Daarnaast wil ik wel aangeven dat wij de motie toch niet overbodig vinden, omdat in onze optiek biologische boeren vanuit een intrinsieke waarde al bezig zijn voor people, planet en profit, dus daarmee automatisch een plek verdienen binnen BOF2.

Dank u wel.

De **voorzitter**: Met deze verklaring heeft u motie M28 bij BOF ingetrokken. Als er nog meer van dit soort teksten zijn, geef ik daarvoor graag de gelegenheid voordat we zo meteen tot stemming overgaan. Is er iemand anders die nog een opmerking heeft? Nee, dat is niet het geval. Dan stel ik voor dat we eventjes kijken wie nog in NotuVote moet komen. Miriam?

Dat zijn de heer Gremmen, mevrouw Otters, de heer De Heer, mevrouw De Hoon, de heer Altundal, mevrouw Arts, mevrouw Van Kessel, de heer Kutlu, de heer Ludwig, de heer Philippart, de heer Van Hattem, de heer Smeulders en de heer Van der Wel.

De **voorzitter**: En hoe lang stelt u voor dat we schorsen om dat allemaal georganiseerd te krijgen? Is vijf minuten genoeg? Ja, dan schorsen we vijf minuten. O ik zie dat mevrouw Van Diemen nog een punt van orde heeft. Mevrouw Van Diemen.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Ja, want ik heb meer nodig dan vijf minuten. We hebben een hele trits aan moties en amendementen die ik nog eventjes met de fractie wil bespreken en dat lukt echt niet in vijf minuten.

De **voorzitter**: Dan maken we er tien minuten van. We schorsen tien minuten.

Schorsing (22.50-23.01)

De **voorzitter**: De tien minuten zijn voorbij, dus ik heropen de vergadering. We gaan digitaal stemmen en ik vraag de griffier melding te doen van het aantal deelnemers in de stemapplicatie.

De **griffier**: Wij hebben iedereen erin zitten: 54 leden.

De **voorzitter**: Nou, dat is mooi. U weet het: wij gaan stemmen over een drietal voorstellen en daarna komen nog enkele zaken als notulen en zo. We gaan eerst stemmen over de amendementen, dan over het besluit en dan over de moties, zoals dat te doen gebruikelijk is.

De heer **Panhuizen** (VVD): Voorzitter, kan ik u een onthouding doorgeven?

De **voorzitter**: Ja, ik had al begrepen dat u dat wilde doen, mijnheer Panhuizen. Dat kunt u op dit moment doorgeven. Vertelt u het maar.

De heer **Panhuizen** (VVD): Ik onthoud me van stemming over motie 30, op basis van artikel 28 van de Provinciewet.

De **voorzitter**: Dan is dat bij dezen geregistreerd, dat u zich daar onthoudt. Dank u wel. Per amendement, motie of besluit, weet u, wordt een stemming opengesteld. U kunt voor of tegen stemmen, of onthouden, met een beroep op artikel 28 van de Provinciewet. Nou, dat hebben we daarnet meegemaakt, hoe dat gaat. U kunt dan ook op de button 'Onthouden' drukken in deze situatie, mijnheer Panhuizen. Als u een stemverklaring wenst af te leggen, dan kunt u dat via de chat aangeven en daar geef ik u na de stemming de gelegenheid toe. We zullen de uitslag ook mededelen, zoals u dat gewend bent, en we zullen natuurlijk ook nog eventjes – het gaat nog wel eens mis, omdat ik dan te snel wil –, kijken naar de uitslag. Dat is zoals het tegenwoordig gaat en zoals we volgens mij ook al wel met elkaar gewend zijn.

Stemming

04/21 BOF2: Vervolg Brabant Outcomes Fund

De **voorzitter**: De eerste stemming die aan de orde is, is het Brabant Outcomes Fund. Ik heb daar één amendement, dat we dus eerst in stemming gaan brengen, daarna het besluit en dan de moties. Het amendement dat als eerste in stemming wordt gebracht is amendement A3, 'Voortzetting BOF1 met uitbreiding doelstellingen'. De stemming ten aanzien van het amendement is geopend.

De **griffier**: We missen nog de stem van de heer Bergsma, mevrouw Van der Linden, de heer Van den Berg en mevrouw Koopman.

Mevrouw **Van der Linden** (GL): Ik ben er weer eens uitgegoot. Ik ga er weer opnieuw in.

De **voorzitter**: En als het niet lukt, dan vragen we u eventjes mondeling te stemmen.

De heer **Van den Berg** (PVV): Ik ben er ook uit gegoot, voorzitter.

De **voorzitter**: Oké. Kunnen we al overgaan tot mondeling stemmen?

De **griffier**: Ja.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Berg, voor of tegen?

De heer **Van den Berg** (PVV): Tegen.

De **voorzitter**: Verder zit iedereen erin?

De **griffier**: Ja, er zijn nu 54 stemmen uitgebracht, 16 voor en 38 tegen.

De **voorzitter**: Daarmee verworpen. Dan gaan we nu nog eventjes in beeld krijgen hoe de stemming daadwerkelijk is geweest.

Dan gaan we stemmen over het ontwerpbesluit, BOF2. De stemming is geopend.

De **griffier**: We missen alleen de stem van de heer Philippart nog.
Ja. Er zijn 54 stemmen uitgebracht, 28 voor, 26 tegen.

De **voorzitter**: Daarmee is het voorstel aangenomen. We gaan nog eventjes naar de stemming kijken.
Dan gaan we naar motie M7, 'Behoud leefbaarheid kleine kernen / herstel van de IDOP-regeling'. De stemming is geopend.

De **griffier**: We missen nog de stem van de heer Ludwig en mevrouw Van der Linden.
Ah, ze zijn binnen. We hebben 54 stemmen, 10 voor, 44 tegen.

De **voorzitter**: Daarmee verworpen.

De heer **Philippart** (GL): Voorzitter. Ik heb voor gestemd en ik moest tegen stemmen.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Philippart. U weet het: het is bij dezen geregistreerd, maar het kan niet meer aangepast worden.
Dan gaan we naar motie M26, 'Gelijke monniken, gelijke kappen'. De stemming is geopend.

De **griffier**: We missen nog de stem van de heer Smeulders.
Ja. Er zijn 54 stemmen uitgebracht, 18 voor, 36 tegen.

De **voorzitter**: Daarmee verworpen.
Dan zijn we gekomen bij motie M27A, 'Provinciaal beleid niet afmeten aan UN Global Goals'. De stemming is geopend.

De **griffier**: We missen nog de stem van de heer Van der Wel.
Ja, inmiddels hebben we ze. 54 stemmen, 12 voor, 42 tegen.

De **voorzitter**: En daarmee verworpen. We gaan nog even naar de uitslag kijken.
Ik zie verder geen stemverklaringen. Daarmee hebben we de besluitvorming rondom BOF2 afgerond.

95/20 Verlenging looptijd Beleidskader Erfgoed 2016-2020 inclusief inzet bestuursakkoordmiddelen

De **voorzitter**: We gaan naar het Statenvoorstel Verlenging looptijd Beleidskader Erfgoed 2016-2020 inclusief inzet bestuursakkoordmiddelen. Er zijn geen amendementen ingediend, dus we gaan meteen naar het ontwerpbesluit Statenvoorstel zoals zojuist door mij geformuleerd. De stemming is geopend.

De **griffier**: We missen nog mevrouw Van Kessel.
Ja, 54 stemmen uitgebracht, waarvan 54 voor en 0 tegen.

De **voorzitter**: Daarmee is het voorstel unaniem aangenomen. We gaan nog eventjes naar de uitslag kijken.
Dan gaan we naar de motie. Ik doe zo meteen aan het einde de stemverklaringen. Motie M29, 'Groen licht voor de kloostertuin'. De stemming is geopend.

De **griffier**: Alleen de heer Karaaslan missen we nog.

De heer **Karaaslan** (VVD): Bij mij is de stemming niet open, voorzitter. Ik heb hem ook ververst, maar-

De **voorzitter**: Het kan ook in beeld, als dat niet lukt. Hebben we de anderen wel?

De **griffier**: Verder heeft iedereen gestemd.

De **voorzitter**: Misschien kunt u uw stem uitbrengen. Bent u voor of tegen?

De heer **Karaaslan** (VVD): Tegen.

De **griffier**: Dan zijn er 54 stemmen uitgebracht, 44 voor, 10 tegen.

De **voorzitter**: Daarmee is de motie aangenomen. Dan gaan we nog eventjes naar de uitslag kijken. Ik zie één stemverklaring. De heer Manders.

De heer **Manders** (VVD): Dank je wel, voorzitter. Het is een sympathieke motie, maar dit is nu niet aan de orde. Dit is een van de onderdelen voor het nieuwe beleidskader '23-'30. Dank u.

De **voorzitter**: Dank u wel.

03/21 Beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport 2021-2022

De **voorzitter**: Dan gaan we stemmen over het Statenvoorstel Beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport 2021-2022. We brengen eerst, zoals bekend, de amendementen in stemming. Het eerste amendement is A4, 'Niet korten op het budget van de impuls geldenregeling voor 2021'. De stemming is geopend.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Voorzitter, ik zie geen stemming.

De **voorzitter**: Wellicht kunt u verversen, en als het niet lukt, kunt u zo meteen in beeld uw stem uitbrengen.

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Ik heb een aantal keren ververst, maar het lukt niet.

De **voorzitter**: Dan geef ik u zo meteen de gelegenheid.

De **griffier**: De heer Janssen moet zijn stem nog uitbrengen, de heer Duijs en mevrouw Van Dijk natuurlijk.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Dijk, bent u voor of tegen?

Mevrouw **Van Dijk** (PvdA): Ik houd het nog even spannend, ik kan stemmen!

De **voorzitter**: Wie missen we nu nog?

De **griffier**: Alleen de heer Duijs.

De **voorzitter**: We missen alleen de heer Duijs.

De heer **Duijs** (Groep Rutjens): Klopt, voorzitter, tegen.

De **griffier**: Dan zijn er 54 stemmen uitgebracht, 22 voor en 32 tegen.

De **voorzitter**: Daarmee verworpen. Dan gaan we naar amendement-, o sorry, we moeten het nog even langslopen.

Dan gaan we naar amendement A5, 'Geen bezuinigingen op cultuur'. De stemming is geopend.

De **griffier**: Er zijn 54 stemmen binnen, 18 voor, 36 tegen.

De **voorzitter**: Daarmee verworpen.

Dan gaan we naar amendement A6, 'Beleid gaat voor geld'. De stemming is geopend.

De **griffier**: We missen op dit moment nog de stem van de heer Vreugdenhil.

Ja, er zijn 54 stemmen uitgebracht inmiddels, 20 voor, 34 tegen.

De **voorzitter**: En daarmee verworpen.

Dan gaan we stemmen over het besluit zelve, ontwerpbesluit Statenvoorstel 03/21, Beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport 2021-2022. De stemming is geopend.

De **griffier**: Er zijn 54 stemmen uitgebracht, 29 voor, 25 tegen.

De **voorzitter**: Daarmee aangenomen.

Dan gaan we naar motie M30, 'eSports in Brabant verdient aandacht'. De stemming is geopend.

De **griffier**: 54 stemmen zijn uitgebracht, 18 voor, 35 tegen.

De **voorzitter**: Daarmee verworpen.

De **griffier**: En 1 onthouden.

De **voorzitter**: Ja.

Dan gaan we naar motie M31A, 'Volle kracht voor Triple A-topsportevenementen'. De stemming is geopend.

De **griffier**:

Er zijn 54 stemmen uitgebracht, 28 voor, 26 tegen.

De **voorzitter**: Daarmee aangenomen.

Motie M32, 'Streven naar 50 procent private deelname binnen cultuur'.

De heer **Philippart** (GL): Voorzitter, ik krijg de uitslag de hele tijd niet in beeld.

De **voorzitter**: O, maar wij hadden de uitslag hier wel in beeld.

De heer **Boon** (PVV): Ja, die was duidelijk in beeld.

De heer **Philippart** (GL): Ik heb de laatste drie stemmingen niks meer gezien, in ieder geval in mijn beeld niet.

De **voorzitter**: Het kan aan de Teams-instellingen liggen, begrijp ik, maar er zijn ook allerlei mensen die het wel zien.

De heer **Boon** (PVV): Heeft u groene energie? Misschien dat het niet waait!

De heer **Philippart** (GL): Ga maar door, hoor.

De **voorzitter**: Ja, ik denk dat we door moeten gaan.
Ik was bij motie M32 beland, om die voor stemming vrij te geven.

De **griffier**: De stem van de heer Ludwig mist nog.
Ja, er zijn 54 stemmen uitgebracht, 22 voor en 32 tegen.

De **voorzitter**: Daarmee verworpen.
Dan komen we bij motie M33, 'Extra impuls in impuls gelden'. De stemming is geopend.

De **griffier**: Er zijn 54 stemmen uitgebracht, 35 voor, 19 tegen.

De **voorzitter**: Daarmee aangenomen.
Aan de orde is motie M35, 'Geef impuls gelden een impuls'.

De **griffier**: Er zijn 54 stemmen uitgebracht, 23 voor, 31 tegen.

De **voorzitter**: En daarmee verworpen.
De laatste motie is motie M36, 'Geef Zet en Zorgbelang meer tijd'. De stemming is geopend.

De **griffier**: De stem nog van de heer Phillipart.
Ja, 54 stemmen binnen, er zijn 16 stemmen voor uitgebracht, 38 tegen.

De **voorzitter**: En daarmee verworpen.
Dan zie ik dat twee mensen een stemverklaring willen afleggen. Ik geef als eerste het woord aan mevrouw van Diemen.

Mevrouw **Van Diemen-Vereijken** (GL): Dank u wel, voorzitter. Ik wil een stemverklaring afleggen bij motie 33. Ik had de deur opengezet en ik heb de deur ook gewoon geopend bij deze motie en voorgestemd, omdat dit het enig haalbare was op het gebied van cultuur en op het gebied van de impuls gelden. Bij motie 36 wil ik een soortgelijke verklaring afgeven. We waren het niet helemaal eens met de inhoud van de motie, maar ook hier was het het enig haalbare, vandaar dat wij ook daar maar voorgestemd hebben.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV): Dank, voorzitter. De PVV-fractie heeft voor motie M32 gestemd. Daarbij stond dat het streven van private financiering 50 procent moet zijn. Wat de PVV betreft zou dat streven 100 procent private financiering moeten zijn, maar desalniettemin zou dit een mooie eerste stap zijn geweest. Helaas heeft de motie het niet gehaald, maar we hebben dus wel voorgestemd.

De **voorzitter**: Helder, dank u wel. Ik zie dat de heer Philippart meldt dat hij bij motie 35 voor heeft gestemd, maar dat dat tegen had moeten zijn. Bij dezen gemeld.
Dit gezegd hebbende, komen we tot een afronding van de stemmingen over de inhoudelijke onderwerpen.
Dan heb ik nog een aantal notulen.

14/21 Notulen extra vergadering Provinciale Staten 22 januari 2021

18/21 Notulen vergadering Provinciale Staten 22 januari 2021

De **voorzitter**: Ik stel voor om bij acclamatie in te stemmen met deze notulen. Ik heb geen mensen gehoord, en ook nu niet, die dat niet akkoord vinden, dus bij dezen akkoord.

24/21 Lijst Ingekomen Stukken vergadering Provinciale Staten 26 maart 2021

De **voorzitter**: Dan is het voorstel aan de orde betreffende de lijst van ingekomen stukken van de vergadering van Provinciale Staten van 26 maart 2021, periode 28 januari tot en met 3 maart. Daar heeft ook niemand zich voor gemeld. Ik stel dan ook voor een en ander af te doen conform en dit ook bij acclamatie te doen. Ja. Dan is dat ook bij dezen akkoord.

Daarmee komen we aan het einde van deze lange digitale dag, dames en heren. Ik wil u danken voor uw inbreng vandaag. De eerstvolgende Statenvergadering vindt plaats op 9 april 2021. Ik wens u een heel fijn weekend en sluit de vergadering.

Sluiting

De voorzitter sluit om 23.32 uur de vergadering.

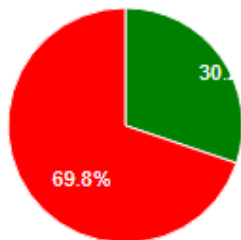
Stemmingoverzicht vergadering Provinciale Staten 26 maart 2021

De digitale stemmingen van individuele Statenleden zijn te raadplegen via <https://noord-brabant.stateninformatie.nl/dashboard>

7.4.10 AMENDEMENT A3-2021 VOORTZETTING BOF 1 MET UITBREIDING DOELSTELLINGEN

Digitale stemming:

Resultaat: verworpen

● voor (16x)
● tegen (37x)

TEGEN

CDA
ChristenUnie/SGP
Forum voor Democratie
Groep Rutjens
Lokaal Brabant
PVV
Partij voor de Dieren
PvdA
VVD

VOOR

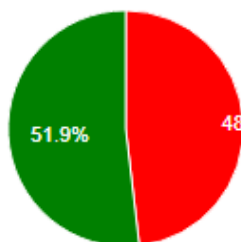
50PLUS
D66
GroenLinks
SP

Aanvulling stemming in beeld:
De heer Van den Berg **tegen**

7.4.20 ONTWERPBESLUIT STATENVOORSTEL 04/21 BOF2: VERVOLG BRABANT OUTCOMES FUND

Digitale stemming:

Resultaat: aangenomen

● tegen (26x)
● voor (28x)

TEGEN

50PLUS
ChristenUnie/SGP
D66
GroenLinks
Groep Rutjens
PVV
Partij voor de Dieren
SP

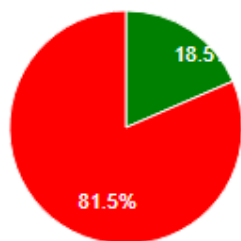
VOOR

CDA
Forum voor Democratie
Lokaal Brabant
PvdA
VVD

7.4.30 MOTIE M7-2021 BEHOUD LEEFBAARHEID KLEINE KERNEN, HERSTEL DE IDOP-REGELING

Digitale stemming:

Resultaat: verworpen

● voor (10x)
● tegen (44x)

TEGEN

CDA
D66
Forum voor Democratie
Lokaal Brabant
Partij voor de Dieren
PvdA
SP
VVD

VOOR

50PLUS
ChristenUnie/SGP
Groep Rutjens
PVV

VERDEELD

GroenLinks

GroenLinks:

Mevrouw Van Diemen-Vereijken tegen

Mevrouw Van der Linden tegen

De heer Ludwig tegen

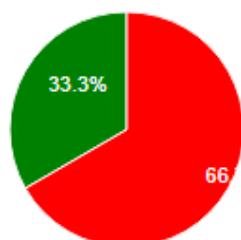
De heer Philippart voor

Mevrouw Roijackers tegen

7.4.40 MOTIE M26-2021 GELIJKE MONNIKEN GELIJKE KAPPEN

Digitale stemming:

Resultaat: verworpen

● tegen (36x)
● voor (18x)

TEGEN

50PLUS
CDA
Forum voor Democratie
Groep Rutjens
Lokaal Brabant
PVV
PvdA
VVD

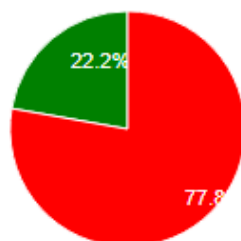
VOOR

ChristenUnie/SGP
D66
GroenLinks
Partij voor de Dieren
SP

7.4.50 MOTIE M27A-2021 PROVINCIAAL BELEID NIET AFMETEN AAN UN GLOBAL GOALS

Digitale stemming:

Resultaat: verworpen

● tegen (42x)
● voor (12x)

TEGEN

50PLUS
CDA
ChristenUnie/SGP
D66
GroenLinks
Lokaal Brabant
Partij voor de Dieren
PvdA
SP
VVD

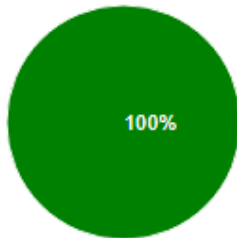
VOOR

Forum voor Democratie
Groep Rutjens
PVV

**7.5.10 ONTWERPBESLUIT STATENVOORSTEL 95/20 VERLENGING LOOPTIJD
BELEIDSKADER ERFGOED 2016-2020 INCLUSIEF INZET
BESTUURSAKKOORDMIDDELEN**

Digitale stemming:

Resultaat: aangenomen

● voor (54x)

VOOR

50PLUS

CDA

ChristenUnie/SGP

D66

Forum voor Democratie

GroenLinks

Groep Rutjens

Lokaal Brabant

PVV

Partij voor de Dieren

PvdA

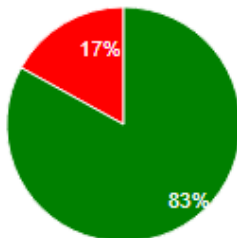
SP

VVD

7.5.20 MOTIE M29-2021 GROEN LICHT VOOR DE KLOOSTERTUIN

Digitale stemming:

Resultaat: aangenomen

● voor (44x)

● tegen (9x)

TEGEN

VVD

VOOR

50PLUS

CDA

ChristenUnie/SGP

D66

Forum voor Democratie

GroenLinks

Groep Rutjens

Lokaal Brabant

PVV

Partij voor de Dieren

PvdA

SP

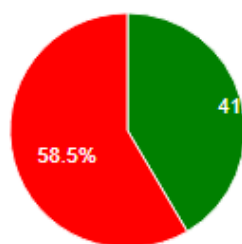
Aanvulling stemming in beeld:

De heer Karaaslan **Tegen**

**7.6.10 AMENDEMENT A4-2021 NIET KORTEN OP DE IMPULSGELDENREGELING
VOOR 2021**

Digitale stemming:

Resultaat: verworpen

● voor (22x)
● tegen (31x)

TEGEN

CDA
Forum voor Democratie
Groep Rutjens
Lokaal Brabant
PVV
VVD

VOOR

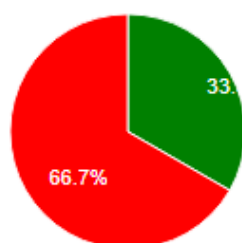
50PLUS
ChristenUnie/SGP
D66
GroenLinks
Partij voor de Dieren
PvdA
SP

**Aanvulling stemming in beeld:
De heer Duijs tegen**

7.6.20 AMENDEMENT A5-2021 GEEN BEZUINIGINGEN OP CULTUUR

Digitale stemming:

Resultaat: verworpen

● voor (18x)
● tegen (36x)

TEGEN

CDA
ChristenUnie/SGP
Forum voor Democratie
Groep Rutjens
Lokaal Brabant
PVV
PvdA
VVD

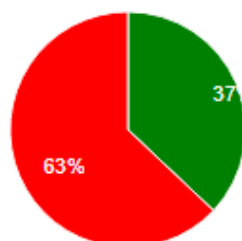
VOOR

50PLUS
D66
GroenLinks
Partij voor de Dieren
SP

7.6.30 AMENDEMENT A6-2021 BELEID GAAT VOOR GELD

Digitale stemming:

Resultaat: verworpen

● voor (20x)
● tegen (34x)

TEGEN

CDA
Forum voor Democratie
Groep Rutjens
Lokaal Brabant
PVV
Partij voor de Dieren
VVD

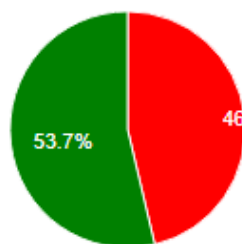
VOOR

50PLUS
ChristenUnie/SGP
D66
GroenLinks
PvdA
SP

7.6.40 ONTWERPBESLUIT STATENVOORSTEL 03/21 BELEIDSKADER VRIJE TIJD, CULTUUR EN SPORT 2021-2022

Digitale stemming:

Resultaat: aangenomen

● tegen (25x)
● voor (29x)

TEGEN

50PLUS
D66
GroenLinks
PVV
Partij voor de Dieren
PvdA
SP

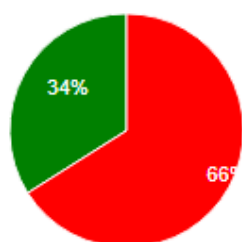
VOOR

CDA
ChristenUnie/SGP
Forum voor Democratie
Groep Rutjens
Lokaal Brabant
VVD

7.6.50 MOTIE M30-2021 ESPORTS IN BRABANT VERDIENT AANDACHT

Digitale stemming:

Resultaat: verworpen

● tegen (35x)
● voor (18x)
● onthouden (1x)

TEGEN

50PLUS
CDA
ChristenUnie/SGP
D66
GroenLinks
Groep Rutjens
PVV
Partij voor de Dieren
SP

VOOR

Forum voor Democratie
Lokaal Brabant
PvdA

VERDEELD
VVD

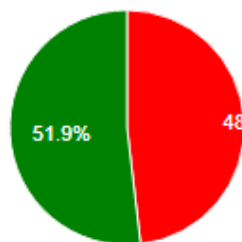
VVD:

Mevrouw Dirken **voor**
De heer Gremmen **voor**
De heer Janssen **voor**
De heer Karaaslan **voor**
De heer Manders **voor**
De heer Van Nuland **voor**
Mevrouw Otters-Bruijnen **voor**
De heer Panhuizen **onthouden van stemming**
Mevrouw Scholder-Penders **voor**
Mevrouw Zwart **voor**

7.6.60 MOTIE M31A-2021 VOLLE KRACHT VOOR TRIPLE A TOPSPORTEVENEMENTEN

Digitale stemming:

Resultaat: aangenomen

● tegen (26x)
● voor (28x)

TEGEN

50PLUS
ChristenUnie/SGP
D66
GroenLinks
Groep Rutjens
PVV
Partij voor de Dieren
SP

VOOR

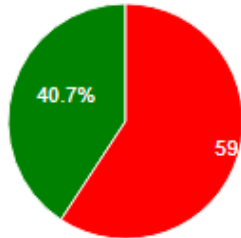
CDA
Forum voor Democratie
Lokaal Brabant
PvdA
VVD

STEMMING 7.6.70 MOTIE M32-2021 STREVEN NAAR 50% PRIVATE DEELNAME BINNEN CULTUUR

Digitale stemming:

Resultaat: verworpen

● tegen (32x)
● voor (22x)

TEGEN

50PLUS
CDA
ChristenUnie/SGP
D66
GroenLinks
Lokaal Brabant
Partij voor de Dieren
PvdA
SP

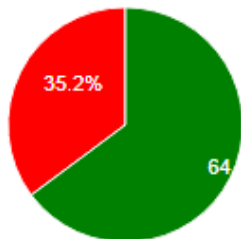
VOOR

Forum voor Democratie
Groep Rutjens
PVV
VVD

7.6.80 MOTIE M33-2021 EXTRA IMPULS IN IMPULSGELDEN

Digitale stemming:

Resultaat: aangenomen

● voor (35x)
● tegen (19x)

TEGEN

Forum voor Democratie
PVV
VVD

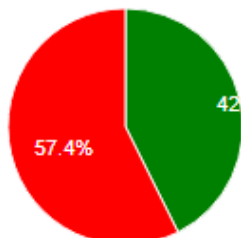
VOOR

50PLUS
CDA
ChristenUnie/SGP
D66
GroenLinks
Groep Rutjens
Lokaal Brabant
Partij voor de Dieren
PvdA
SP

7.6.90 MOTIE M35-2021 GEEF IMPULSGELDEN EEN IMPULS

Digitale stemming:

Resultaat: verworpen

● voor (23x)
● tegen (31x)

TEGEN

Forum voor Democratie
Groep Rutjens
PVV
SP
VVD

VOOR

50PLUS
CDA
ChristenUnie/SGP
D66
Lokaal Brabant
Partij voor de Dieren
PvdA

VERDEELD
GroenLinks

GroenLinks:

Mevrouw Van Diemen-Vereijken **tegen**

Mevrouw Van der Linden **tegen**

De heer Ludwig **tegen**

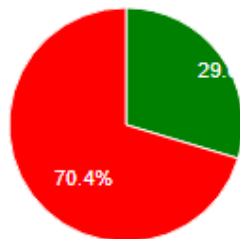
De heer Philippart **voor**

Mevrouw Roijackers **tegen**

7.6.100 MOTIE M36-2021 GEEF ZET EN ZORGBELANG MEER TIJD

Digitale stemming:

Resultaat: verworpen

● voor (16x)
● tegen (38x)

TEGEN

CDA
Forum voor Democratie
Groep Rutjens
Lokaal Brabant
PVV
SP
VVD

VOOR

50PLUS
ChristenUnie/SGP
D66
GroenLinks
PvdA

VERDEELD

Partij voor de Dieren

Partij voor de Dieren:

Mevrouw Vlasveld **tegen**

De heer Van der Wel **voor**